TUUSULA

Talousarvio 2021
Taloussuunnitelma 2021–2025

Kunnanhallituksen esitys

Tuusula talousarvio 2021

Asukkaita 38 716

Toimintamenot 282,0 milj. euroa

Velkaa 4 842 euroa/asukas

Veroprosentti 19,75 %

sis. kunnan ja Vesihuoltoliikelaitokset luvut

SISÄLTÖ

TALOUSARVIO 2021 1

ME TEEMME YHDESSÄ UUTTA TUUSULAA – KUNTASTRATEGIA 2018–2021 2

Strategiaperusta 3
Visio 3
Päämäärät 3
Toimintatapa 3
Strategian toteuttaminen, keskeisimmät kokonaisuudet vuonna 2021 5
Tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2021 13

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA 27

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat päätökset 28
Riskienhallinnan tavoitteet 28
Kuntaan kohdistuvat riskit 28
Tuusulan kunnan riskiympyrä 2021 29
Strategiset riskit 29
Toiminnalliset riskit 31
Vahinkoriskit 32
Taloudelliset riskit 33

TALOUSSUUNNITELMAN TALOUSPERUSTEET 35

Taloudelliset lähtökohdat ja toimintaympäristö 36
Verotulojen kehitys 39
Valtionosuudet 41
Konserniohjauksen periaatteet ja omistajapoliittiset tavoitteet vuodelle 2021 41
Talousarvion sitovuus 43
Suunnitelma allijäämän kattamisesta 45
Käyttötalous 29

Kunnan avainlukuja 46
Palvelualueittaiset kulut ja tuotot 47
Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto 49

KUNTATOIMIALA 51

Käyttötalous yhteensä 52
Yleishallinto ja johdon tuki 55
Kunnanviraston johto 57
Keski-Uudenmaan Ympäristökeskus 62

YHTEISET PALVELUT 64

Asiakas- ja henkilöstöpalvelut 68
Hallintopalvelut 70
Talouden ohjaus 71
Kehittäminen ja tietohallinto 72

SIVISTYS 73

Sivistys toimialue 74
Sivistyksen tukipalvelut 83
Oppiminen 84
Varhaiskasvatus 86
Kulttuuri 87
Vapaa-aika 89

KASVU JA YMPÄRISTÖ 90

Kasvun ja ympäristön toimialue 91
Henkilöstösuunnitelma 2021 93
Investoinnit 2021 94
Toimialueen kehittäminen ja hallinto 95
Elinvoima, asuminen ja kehittäminen 96
Projektitoimisto 97
Rykmentinpuisto 98
Kaavoitus 99
Maankäyttö ja paikkatieto 100
Rakennusvalvonta 101
Yhdyskuntatekniikka 102
Tilapalvelut 104

HENKILÖSTÖ 105

INVESTOINNIT 111

Investoinnit vuosina 2021–2025 112
Investointien perustelut 300 000 euroa tai ylittäviin hanke-esityksiin 2021 114
Hankekortit 116
Investointitaulukko 2021-2025 128

VESIHUOLTOLIIKELAITOS 132

Tuusulan vesihuoltoliikelaitoksen talousarvioesitys 2021 ja taloussuunnitelma vuosille 2021–2025 133

TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA 138

Talousarvion 2021 tuloslaskelma 141
Talousarvion 2021 rahoituslaskelma 145

KUNTA JA VESIHUOLTOLIIKELAITOS YHTEENSÄ 143

VÄESTÖSUUNNITE 146

Tuusulan väestösuunnite vuosille 2020–2044 147
Väestösuunnite 2020 ja lähtötiedot 148

LIITTEET 153

Kohderahoitteisia tehtäviä hoitavat yksiköt 154

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT 158

TYTÄRYHTIÖT 163

Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy 164
Kiinteistö Oy Tuusulan Lahelankankaan Toimitalo 166
Tuusulan tekonurmi Oy 167
Kiinteistö Oy Riihikallion Lähipalvelukeskus 167
Tuusulan Kansanopiston Oy 168
Kiinteistö Oy Tuusulan vanha kunnantalo 169
Kiinteistö Oy Keravan jaTuusulan paloasema 170
Tuusulan Tenniskeskus Oy 171

VALTUUSTOKAUDEN TAVOITTEET 2018-2021 172

Strategiset indikaattorit 195

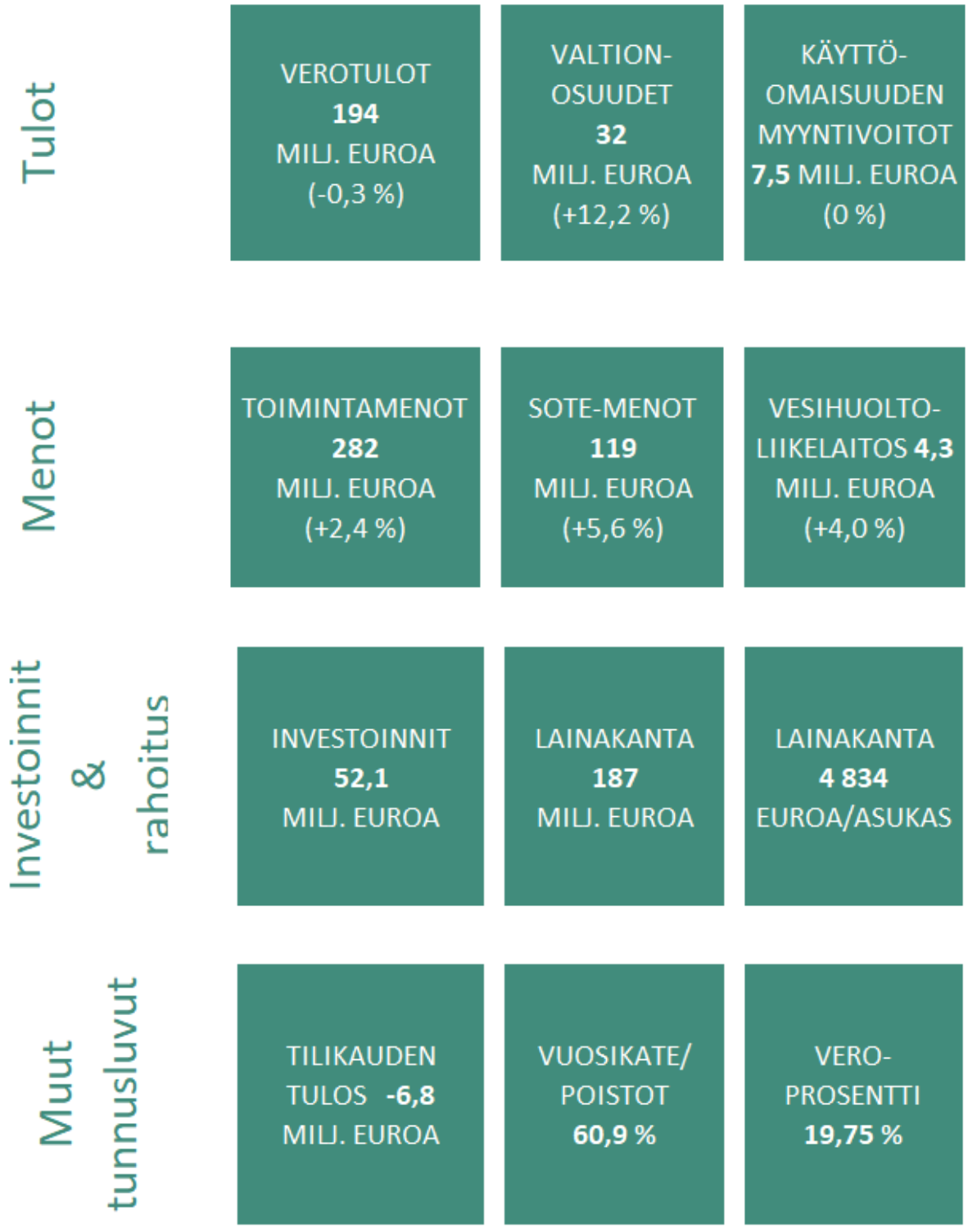
Talousarvion lukuohje 197

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA v.2021 198

POISTOSUUNNITELMA 204

HANKINTASUUNNITELMA 2021 205

SIVISTYS TOIMIALUEEN AGENDA 2030 TAVOITTEET 207

Sis. kunnan ja Vesihuoltoliikelaitoksen luvut

ME TEEMME YHDESSÄ UUTTA TUUSULAA -KUNTASTRATEGIA 2018-2021

Elämisen taidetta.

Kuntastrategia 2018-2021

Tuusulan kuntastrategiaa uudistettiin osallistavassa prosessissa vuosien 2016-2018 aikana. Tuusula siirtyi pormestarimalliin kesäkuussa 2017. Uuden strategian perustasta päätettiin joulukuussa 2017 ja strategia-kokonaisuudesta päätettiin maaliskuussa 2018.

Työn tuloksena syntyi ”Me teemme yhdessä uutta Tuusulaa” – kuntastrategia vuosille 2018-2021. Strategian uudistamistyöhön osallistui laaja joukko luottamushenkilöitä, kuntalaisia ja viranhaltijoita erilaisten osallistuvien työpajojen, seminaarien ja kyselyiden kautta.

Strategiaperusta

Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 11.12.2017 Tuusulan strategiaperustaan kuuluvat vision, toimintatavat ja päämäärät.

Visio

Tuusulan visiona on ”Vireä, kasvava ja hyvinvoiva Tuusula”. Tuusula on vireä, yhteistyöstään tunnettu hyvinvoivien ihmisten kunta. Tuusula kasvaa ja houkuttelee puoleensa niin asukkaita, yrityksiä kuin matkailijoita.

Päämäärät

Tuusulan kolme päämäärää ovat Sujuva Tuusula, Hyvinvoiva Tuusula ja Vireä Tuusula.

Sujuva Tuusula

Tuusulassa asiat sujuvat – olennaiseen keskittyen, ihmisten ja yritysten tarpeet ymmärtäen.

Hyvien palvelujen lisäksi sujuvuutta arkeen tuovat toimiva joukkoliikenne ja uudet liikkumisen muodot sekä digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen.

Luomme yhdessä sujuvan arjen puitteet.

Hyvinvoiva Tuusula

Tuusulassa ihmiset, ympäristö, yhteisöt ja yritykset voivat hyvin ja luovat hyvinvointia ympärilleen.

Edistämme turvallisuutta, hyvinvointia ja terveyttä. Otamme vastuuta itsestämme ja toisistamme.

Lähellä oleva luonto lisää onnellisuutta. Huolehdimme, että Tuusulan kaunis luonto voi hyvin.

Vireä Tuusula

Tuusulalaiset ovat kunnan suurin voimavara. Tuusulassa riittää tekemistä ja tapahtumia. Kulttuuri, matkailu, liikunta- ja harrastusmahdollisuudet luovat vireyttä Tuusulaan.

Tuusulan sopivan kaupunkimaiset keskustat ja maaseudun kylät ovat omaleimaisia, viihtyisiä ja vireitä.

Tuusula kansainvälistyy. Yksi avaintekijöistä menestykseen on lentokentän läheisyyden hyödyntäminen.

Kasvamme ja lisäämme rakentamista kestävästi kehittyen.

Toimintatapa

Yhteinen toimintatapamme on ”Me teemme yhdessä uutta”.

Me tuusulalaiset

Me olemme asukkaita, kuntalaisia, yhteisöjä, luottamus- henkilöitä ja kunnan työntekijöitä. Me teemme Tuusulan tarinan ja tulevaisuuden. Olemme ylpeitä Tuusulasta ja viestiminen kuuluu meille kaikille!

Teemme parempaa huomista

Suunnittelemme asiat huolella ja ketterästi. Saamme tuloksia aikaan ja arvostamme onnistumisia. Voimme vaikuttaa ja tehdä pieniä asioita joka päivä.

Autamme ja kannustamme toisiamme sekä kerromme myönteisiä tarinoita Tuusulasta.

Yhdessä tekemällä pärjäämme

Saamme voimaa yhteistyöstä, jota rakennamme jokaisessa kohtaamisessa.

Luomme sallivuuden kulttuuria, jossa kunnioitetaan erilaisuutta.

Tarvitsemme kaikkien ideat käyttöön. Yhdessä olemme enemmän.

Uutta syntyy luovasti ja rohkeasti ideoiden

Uutta syntyy rohkeudesta yrittää ja erehtyä. Olemme edelläkävijöitä ja suuntaamme tulevaisuuteen. Iloitsemme yhdessä pienistäkin onnistumisista!

Valtuustokauden tavoitteet

Valtuustokauden tavoitteet on johdettu strategian visiosta, päämääristä ja yhteisestä toimintatavastamme. Tavoitteita laatiessa on huomioitu pormestariohjelma sekä osallistavan strategiaprosessin aikana esiin nousseita keskeisiä asioita. Valtuustokauden tavoitteita on 32.

Valtuustokauden tavoitteet asetetaan valtuustokaudeksi. Valtuustokauden tavoitteita toteuttamaan määritetään talousarvion laadinnan yhteydessä vuositavoitteita, jotka saavuttamalla edetään kohti valtuustokauden tavoitteita. Valtuustokauden tavoitteiden etenemistä seurataan ja arvioidaan kerran vuodessa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhteydessä. Valtuustokauden tavoitteista johdettujen vuositavoitteiden etenemistä seurataan ja arvioidaan osavuosikatsauksissa ja tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhteydessä.

Indikaattorit

Jokaiselle päämäärälle sekä valtuustokauden tavoitteelle määritetään indikaattori tai indikaattoreita, joiden avulla seurataan päämäärän ja tavoitteen saavuttamista. Valtuustokauden tavoitteiden indikaattorit mittaavat valtuustokauden tavoitteiden saavuttamista. Päämäärien strategisiksi indikaattoreiksi on nostettu kokonaisuuden kannalta keskeisimmät indikaattorit, jotka mittaavat päämäärien saavuttamista.

Jokaiselle indikaattorille määritettiin lähtötaso ja tavoitetaso. Indikaattoreiden avulla seurataan ja arvioidaan kuinka päämäärien ja valtuustokauden tavoitteiden saavuttamisessa edetään. Lähtötaso ja tavoitetaso määriteltiin talousarvion laadinnan yhteydessä vuoden 2018 aikana.

Asukas- ja asiakastyytyväisyys ja -kokemus on indikaattori, joka tulee läpileikkaamaan koko strategian. Tavoitteita ja indikaattoreita pohdittaessa on pyritty selkeyteen, mitattavuuteen, realistisuuteen ja merkityksellisyyteen.

Strategian ohjaavuus

Kuntastrategia on kunnan ja kuntalaisten yhteinen strategia. Se vaikuttaa kaikkiin kunnan toimijoihin ja se ohjaa ja sitoo koko kuntakonsernia.

Kunnan organisaatiossa tehdään laaja-alaista poikkihallinnollista kehittämistyötä, jota ohjataan kuntastrategiasta johdettujen strategisten asiakirjojen ja ohjelmien avulla. Strategiset asiakirjat ja ohjelmat tarkentavat ja täydentävät strategiaa.

Kuntastrategiassa esitetään näille ylätason linjaukset, valtuustokauden tavoitteet ja indikaattorit.

Kuntastrategiaa täydentäviä strategisia asiakirjoja ovat esim. terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen

suunnitelma, omistajapoliittiset linjaukset ja maapoliittinen ohjelma. Strategisten asiakirjojen päivitystyö uuden strategian linjausten mukaiseksi käynnistyi vuonna 2018.

Kuntastrategia teoiksi

Kunnan johdolla on ensisijainen vastuu strategian jalkauttamisessa. Kuntakonsernin sisällä strategiaa viedään teoiksi läpi organisaation. Toiminnalle johdetaan strategiasta ja valtuustokauden tavoitteista vuositavoitteet ja indikaattorit. Tavoitteet kytketään myös kuntastrategiasta johdettuihin strategisiin asiakirjoihin. Strategian yksityiskohtaisempi teoiksi vieminen ja vuosiseuranta sidotaan talousarvioprosessiin. Strategia viedään teoiksi mm. arjen työssä, kehittämisprojekteissa ja päätöksissä.

Strategiatyö toimi myös lähtölaukauksena uuden kunnan rakentamiselle muuttuvassa toimintaympäristössä.

Tuusulan sosiaali- ja terveystoimiala siirtyi 1.1.2019 osaksi kuuden kunnan yhteistä Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymää. Tämä edellytti Tuusulan kuntaorganisaation rakennemuutosta, johtamisen, osaamisen ja kyvykkyyksien kehittämistä, palvelurakenteen tarkastelua sekä uusia toimintatapoja.

Strategian teoiksi vieminen tehdään vahvasti osallistaen. Erilaisissa työpajoissa sekä kokoontumisissa niin henkilöstön, esimiesten, luottamushenkilöiden ja kuntalaisten kanssa mietitään ja arvioidaan kuntastrategian todeksi tekemisen keinoja.

Kuntalaiset, yrittäjät, sidosryhmät ja kunnan henkilöstö tavoitetaan monikanavaisen viestinnän avulla. Henkilöstöä ja kuntalaisia innostetaan ideoimaan ja tekemään oivalluksia, toimenpiteitä ja luomaan uusia toimintatapoja yhdessä. Yhteinen toimintatapamme ”me teemme yhdessä uutta” vie eteenpäin strategian toteutusta. Työpajojen ja kehittämistilaisuuksien lisäksi kuntastrategiasta viestitään mm. sähköisten kanavien avulla sekä kytkemällä kunnan jokapäiväinen viestintä kunnan strategian toteutukseen. Strategiaa viedään teoiksi myös vuosittaisissa kehityskeskusteluissa.

Kunnan brändiä uudistettiin vuoden 2018 aikana ja sitä on otettu käyttöön vaiheittain sen jälkeen. Brändillä tarkoitetaan paitsi kunnan näkyvään visuaaliseen identiteettiä (nimi, logo, fontti, värit, slogan, kuvat jne.), niin myös kunnan toiminnasta kumpuavaa mainetta, jossa yhdistyvät muun muassa sen arvot, strategia, visio, palvelu ja asenne kohtaamistilanteissa. Brändi ydinviesteineen ja tarinoineen kumpuaa strategiasta. Brändin rakentamista tehtiin kunnalle ominaiseen tapaan osallistavasti. Brändin rakentamista jatketaan pitkäjänteisesti tulevien vuosien aikana.

Strategian toteuttaminen - keskeisimmät kokonaisuudet vuonna 2021

Strategian teoiksi vientiä ja vuoden 2021 toimintaa ja taloutta suunniteltaessa tunnistettiin seitsemän keskeistä kokonaisuutta vuodelle 2021.

Keskeisimpien kokonaisuuksien toteutuksen varmistaminen on kriittistä kunnan strategian toteutumisen ja kasvun edellytysten luonnin kannalta. Näiden kokonaisuuksien lisäksi keskeistä on kasvun ja talouden hallintaohjelman läpivieminen.

Keskeisimmät kokonaisuudet vuonna 2021 ovat:

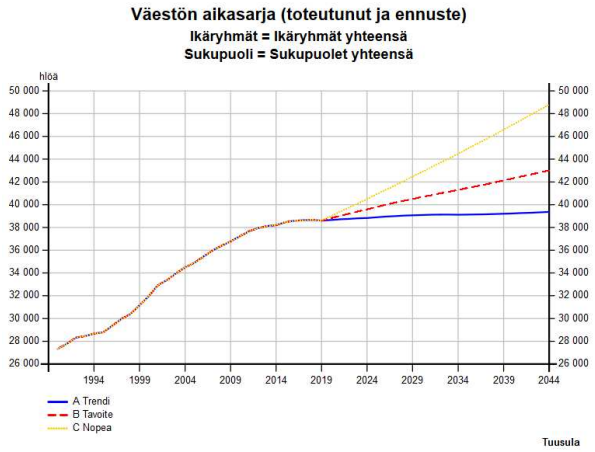
1. Kasvu, väestö ja yritykset

(Vireä Tuusula)

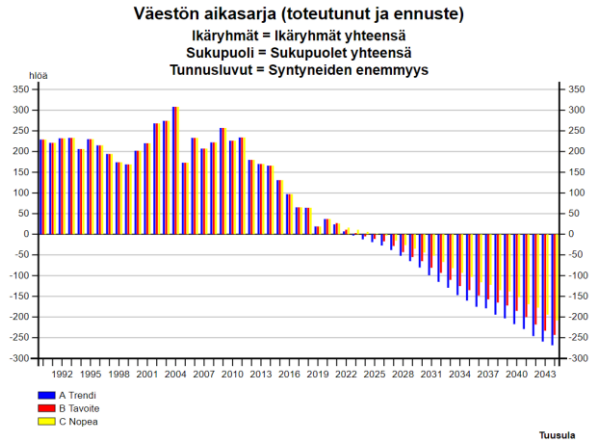
Tuusulan kuntastrategian ytimessä on kunnan kasvu ja sen edellytysten luominen. Tuusulalla on historia kasvukuntana, jonka väestönkasvun huippulukemat saavutettiin vuonna 2001 vuoden

2000 asuntomessujen siivittämänä. Siitä saakka Tuusulan väestönkasvu on ollut laskussa. Vuonna 2018 Tuusulan väestönkasvu oli 0% ja vuonna 2019 -0,1%. Vuoden 2020 osalta näyttää, että kunnan väkiluku kasvaa edellisestä vuodesta

Tuusulalla on Helsingin kehyskuntana kaikki mahdollisuudet olla kasvukunta myös jatkossa. Tuusula laati kesällä 2020 kolme erilaista väestönkasvun skenaariota (ks. ohessa: trendi (A), tavoite (B) ja nopea (C)). Tuusulan talousarvio vuodelle 2021 on laadittu trendiennusteeseen pohjautuen, mutta kunnan kasvun edellytyksiä rakennetaan mahdollistamaan tavoite- ja nopea-skenaarioiden väestönkasvun tasot.

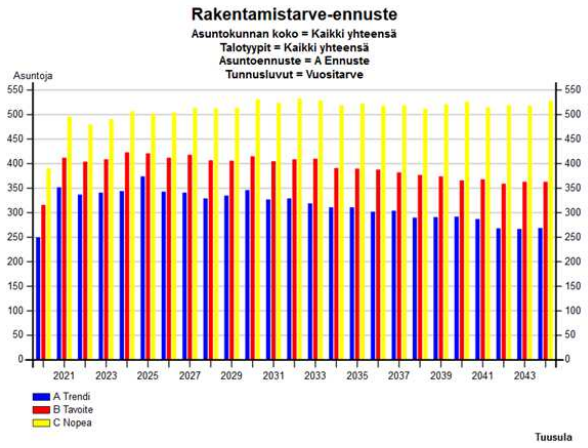

Väestön määrän aikasarja vuodesta 1990 vuoteen 2019 sekä ennuste 2020-2044 Trendiennusteessa (A), Tavoite-ennusteessa (B) sekä Nopean kasvun ennusteessa (C).

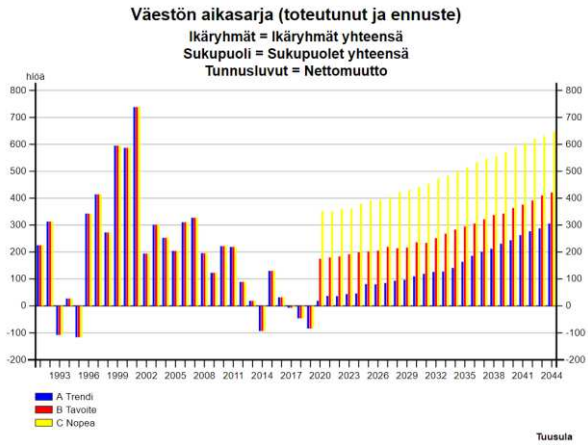

Tuusulan syntyneiden enemmyyden aikasarja vuodesta 1990 vuoteen 2019 Syntyneiden enemmyys Trendi- (A), Tavoite- (B) ja Nopean kasvun (C) ennusteissa 2020 - 2044.

Syntyvyyslukujen laskiessa ja kuolleisuuslukujen noustessa sekä valtakunnallisesti että Tuusulassa on haluttuun väestönkasvuun päästäkseen saatava yhä enemmän muuttovoittoa. Muuttovoiton saaminen edellyttää uudisasuntotuotantoa. Asuntojen rakentamistarvetta tarvetta nostaa myös se, että perheet pienenevät ja yksinasuminen lisääntyy.

Tuusulan rakentamistarve-ennuste Trendi- (A), Tavoite- (B) ja Nopean kasvun (C) ennusteissa 2020 – 2044.

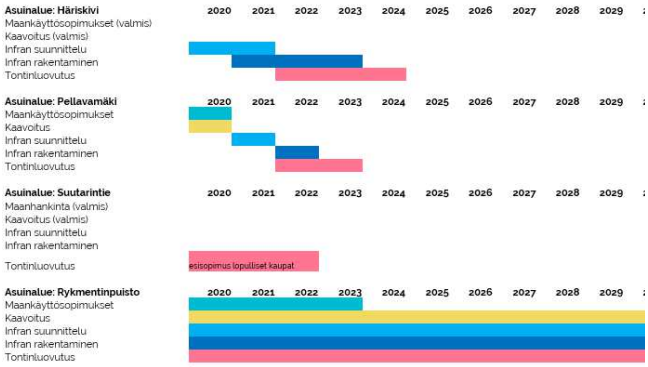

Tuusulan nettomuuton aikasarja vuodesta 1991 vuoteen 2019 sekä nettomuuton ennuste Trendi- (A), Tavoite- (B) ja Nopean kasvun (C) ennusteissa 2020 – 2044.

Tuusulan on jatkossa rakennettava yhä voimakkaammin, jotta saavutamme toivotun väestönkasvun tason. Uudisasuntotuotannon ja yritysalueiden toteutusta on vietävä eteenpäin määrätietoisesti ja mahdollisimman tehokkaasti.

Tavoiteltu kasvu edellyttää myös vahvaa panostusta toimiviin liikenneyhteyksiin. Seuraavassa ovat kuvaukset keskeisten asuin- ja yritysalueiden tavoiteaikatauluista ja valmistelun sisällöistä. Suurimpia asuinalueita kaavoitetaan ja niiden infraa rakennetaan tonttien luovutuskuntoon saattamiseksi oheisen aikataulun mukaisesti. Lisäksi tehdään lukuisia muita asuntoja mahdollistavia kärkihankekaavoja kaavoitussuunnitelman mukaisesti.

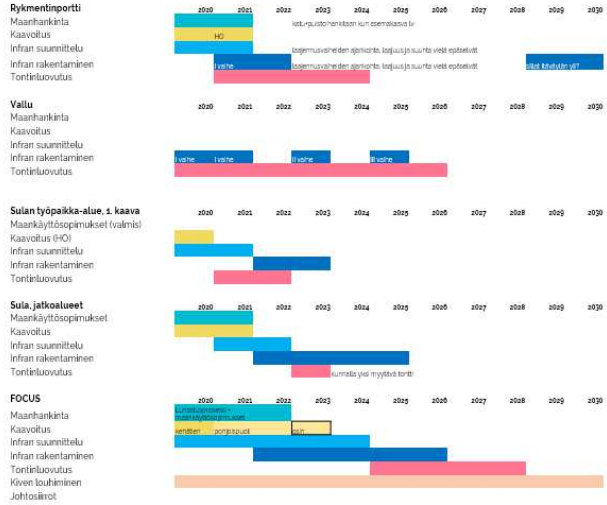
Asuinalueet

Elinkeinotoiminnan kehittymiseksi ja kunnan vetovoiman yleisesti kasvattamiseksi yritystonttien kaavoittaminen on nyt ja lähivuosina erityisen tärkeää erityisesti Kehä IV:n ja Tuusulan Itäväylän läheisyydessä. Tilanne on kestämätön, koska tonttivarantoa ei näillä alueilla vielä ole. Focus-alueen ohella on hyvä jatkaa maanhankintaa myös Tuusulan Itäväylän varrella sekä Tuomalan tulevalla tp-alueella, jotta kaavoittaminen sujuu viiveettä tulevina vuosina.

Yritysalueita kaavoitetaan, maanhankintaa tehdään ja niiden infraa rakennetaan tonttien luovutuskuntoon saattamiseksi vuonna 2021 oheisen aikatauluarvion mukaisesti.

Yritysalueet

Kokonaisuus kytkeytyy mm. seuraaviin valtuustokauden tavoitteisiin:

- 16. Kasvamme vahvasti ja hallitusti. Tavoittelemme nopeampaa väestönkasvua, monimuotoista asumista ja laadukasta elinympäristöä.
- 18. Vahvistamme yritystoiminnan edellytyksiä ja työpaikkojen syntymistä aktiivisella elinkeinopolitiikalla kaavoituksella ja

2. Palveluverkon uudistaminen ja toiminnan kehittäminen (Hyvinvoiva Tuusula ja Vireä Tuusula)

Tuusulan kunnan palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnon ja sisäilmaongelmien johdosta, uudistuvien oppimiskäsitysten ja oppimisympäristöjen vuoksi sekä tasa-arvoisen opetuksen toteutumiseksi.

Kunnan palveluverkon rungon muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko sekä niihin liittyvien tukipalveluiden järjestäminen. Varhaiskasvatuksen suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelmien asettamat

vaateet puoltavat palveluverkon kehittämistä. Osa kouluista ei myöskään enää sijaitse tarkoituksenmukaisissa paikoissa väestön sijoittumiseen nähden ja niiden tilalliset suunnitteluratkaisut ovat opetuksen näkökulmasta katsottuina vanhentuneet. Hyvän toiminnan edellytyksenä ovat kaikkien palveluiden laadukkaat oppimisympäristöt, joka vaativat palveluverkon kehittämistä kokonaisvaltaisesti myös eri-ikäisten kuntalaisten, vapaa-ajan ja kulttuurin tarvitsemat palvelut huomioiden.

Palveluverkkosuunnitelman toteuttaminen tehdään huomioiden kunnan uudet väestösuunnitteet – uusien yksiköiden koko, palveluverkon tiivistäminen sekä Iloisen oppimisen Tuusula - käsikirjan periaatteet.

Keskeiset palveluverkon hankkeet vuonna 2021:

• Päiväkoti Martta Wendelinin ja Monio – lukio- ja kulttuuritalon rakentuminen tulee olla käynnissä vuoden 2021 aikana, Kirkonkylän kampuksen rakentuminen tulisi käynnistyä vuoden 2021 lopussa.
• Riihikallion monitoimikampuksen toteutussuunnittelu valmistuu vuoden 2021 aikana.
• Rykmentinpuiston monitoimikampuksen elinkaarikilpailutus käynnistetään vuonna 2021.
• Lahelan monitoimikampuksen hankesuunnitelma valmistuu vuonna 2021.
• Jokelan alueen ennakkovaikutusten arviointi käynnistetään strategisen kehittämissuunnitelman pohjalta alkuvuodesta 2021.

Toimintakulttuurin ja johtamisen kehittäminen on tärkeää muistaa palveluverkon uudistamisen rinnalla. Osaaminen ja sen johtaminen ovat tärkeä osa strategista henkilöstöjohtamista ja tulevaisuuden rakentamista. Osaavat ihmiset ovat yksi merkittävimmistä resursseista palvelujen tuloksellisessa ja vaikuttavassa tuottamisessa ja johtamisessa. Uuden varhaiskasvatussuunnitelman, kulttuurikasvatussuunnitelmien ja kehittämissuunnitelmien toteuttaminen ovat keskeistä työtä vuonna 2021.

Kokonaisuus kytkeytyy mm. seuraaviin valtuustokauden tavoitteisiin:

- 9. Olemme varhaiskasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta.
- 15. Johdamme ihmisiä innostaen ja yhdessä uutta tehden. Tuusulan kunta on vetovoimainen työnantaja ja kunnan henkilöstö voi hyvin.
- 29. Uudistamme ja tehostamme kunnan palveluverkkoa kuntalaislähtöisesti päämääränä modernit, terveet ja turvalliset toimintaympäristöt sekä kohtaamisten

3. Hyrylän keskustan kehittäminen (Vireä Tuusula)

Hyrylän kaupallisia palveluita on tarpeen kehittää, koska ostovoimaa siirtyy huomattavasti naapuritaajamiin. Toimivat ja monipuoliset kaupalliset palvelut ovat myös keskeinen vetovoimatekijä väestönkasvun varmistamisessa ja uudisasuntotuotannon houkuttelemisessa alueelle.

Hyrylän keskustan kehittymistä linjaa paljon liike- ja palvelukeskuksen suunnitelma. Hankkeen suunnittelu etenee vuoden 2021 aikana yhteistyössä kevään aikana valittavan yhteistyökumppanin kanssa. Samalla laaditaan asemakaavamuutos.

Keskustan yleissuunnitelma laaditaan vuoden 2021 aikana. Keskustaan laaditaan yksittäisiä hankekaavoja ja jo valmiita kaava-alueita viedään toteutukseen. Kokonaisuuden hallitsemiseksi ja tulevien hankkeiden tavoitteiden asettamiseksi yleissuunnitelma toimi työkaluna.

Suutarintie ja Kauppatie II -asemakaavojen ensimmäiset rakennushankkeet käynnistynevät

viimeistään alkuvuonna 2021. Entisen seurakuntakeskuksen korttelin asemakaavaa tulee jälleen muuttaa. Keskustan Rykmentinpuiston osalla kaavat ovat lainvoimaisia ja useita asuinkerrostalohankkeita on jo käynnissä.

Kokonaisuus kytkeytyy mm. seuraaviin valtuustokauden tavoitteisiin:

- 16. Kasvamme vahvasti ja hallitusti. Tavoittelemme nopeampaa väestönkasvua, monimuotoista asumista ja laadukasta elinympäristöä.
- 17. Vahvistamme elinvoimaa keskustojen monipuolisia palveluita ja viihtyvyyttä kehittämällä
- 18. Vahvistamme yritystoiminnan edellytyksiä ja työpaikkojen syntymistä aktiivisella elinkeinopolitiikalla kaavoituksella ja edistämällä liikennehankkeita
- 19. Vahvistamme Etelä-Tuusulan kasvua. Tiivistämme ja eheyttämme Hyrylän keskustaa ja

4. Jokelan kehittäminen (Vireä Tuusula)

Jokelalla on radanvarsitaajamana pitemmällä aikavälillä hyvät kehittymisen ja kasvun edellytykset. Jokelan keskusta-alueen kehittämisen tavoitteet asetetaan Jokelan keskustan yleissuunnitelman avulla.

Jokelan keskustan ja Peltokaaren alueilla on tonttivarantoa lähivuosien tarpeisiin. Erityisesti keskusta-alueella voi olettaa kasvua tulevan siten, että kaavamuutoksia tulee laatia. Keskustien alueella ja aseman itäpuolella halutaan kehittää kortteleita ja lisätä asuntojen määrää. Kiinteistönomistajien ja mahdollisten toteuttajien kanssa neuvotellaan hankkeista.

Kokonaisuus kytkeytyy mm. seuraaviin valtuustokauden tavoitteisiin:

- 20. Tiivistämme Jokelan keskustaa rataan tukeutuen ja vahvistamme taajaman vetovoimatekijöitä

5. Tuusulanjärven kokonaisuus hyvinvoinnin ja elinvoiman näkökulmasta

(Vireä Tuusula)

Tuusulanjärvi ympäristöineen on ainutlaatuinen luonto- ja kulttuurikohde Etelä-Suomen alueella. Tuusulanjärvi mahdollistaa ympärivuotisia ja monipuolisia virkistys- ja luontokokemuksia niin asukkaille kuin vierailijoille.

Tuusulanjärven kehittäminen on kunnan lähivuosien keskeinen painopiste asukkaiden hyvinvoinnin ja kunnan vetovoiman näkökulmista.

Tarkoituksena on kehittää Tuusulanjärven virkistyskäyttöä keskeisesti Tuusulanjärven yleissuunnitelman 2020 – 2029 pohjalta. Virkistyskäytön kehittämistä tehdään vuonna 2021 poikkihallinnollisella yhteistyöllä siten, että tavoitteet ja toimenpiteet koordinoidaan infran rakentamisen, kulttuuri – ja museotoimen, matkailun ja liikunnan kesken yhdessä. Seudullinen yhteistyötä on tiivistä Järvenpään kaupungin kanssa.

Kehittämiskohteita vuonna 2021 ovat:

• Tuusulanjärven matkailun kehittäminen
• Luontokokemuksien laajentaminen ja virkistyskäytön lisääminen kaikille:
o lintutornin rakentaminen
o järven tilan parantaminen
o Natura-alueen luonnonhoitotoimet
o laidunalueiden kehittäminen
o uimarannan suunnittelu
o luonnonsuojelualueiden perustaminen
o Tuomalan venepaikan kunnostaminen
• Anttilanrannan monimuotoinen kehittäminen

• Tuusulanjärven yleissuunnitelman valmistuminen
• Halosenniemen museon perusparannus ja korjaustyöt kehittämissuunnitelman mukaisesti

Kokonaisuus kytkeytyy mm. seuraaviin valtuustokauden tavoitteisiin:

13. Otamme toiminnassamme huomioon luontoarvot ja ympäristön. Huolehdimme, että luonto voi hyvin ja se on läsnä kuntalaisten arjessa
27. Kehitämme Tuusulanjärven ja Tuusulan jokivarsien virkistyskäyttöä ja saavutettavuutta

6. Urheilukeskuksen kehittäminen ja lisääntyvät vapaa-ajan mahdollisuudet

(Hyvinvoiva Tuusula ja Vireä Tuusula)

Tuusulan urheilukeskus on hyvän sijaintinsa vuoksi keskeinen vetovoimatekijä koko kunnalle ja mahdollistaa monilajisen liikkumisen.

Tuusulan urheilukeskus ja sen lähiympäristö on hyvän sijaintinsa vuoksi keskeinen vetovoimatekijä koko kunnalle ja mahdollistaa monilajisen liikkumisen. Urheilukeskuksessa vierailee vuosittain noin 450 000 henkilöä.

Luontoliikunta ja laadukkaat kulttuurikohteet kaikissa kuntakeskuksissa ovat kunnan keskeisimpiä brändinrakennuksen elementtejä. Kulttuuri liikuttaa meitä tuusulalaisia ja Tuusulassa vierailevia-

Tuusulan Urheilukeskuksen kehittämisen lähtökohdat ovat:

• monilajinen kilpaurheilun paikka,
• viihtyisä arkiliikunnan mahdollistaja eri vuodenaikoina,
• vireä tapahtumien paikka ja
• turvallinen ja sujuva liikkumisen paikka kaiken ikäisille tuusulalaisille

Kehittämisen kohteita vuonna 2021:

• BMX-radan ja pysäköintialueen rakentaminen
• monitoimihallin vaiheen 1 rakentuminen (voimisteluhalli)
• ulkoilureittien ja luontoliikunnan kohteiden parantaminen
• Urheilukeskuksen uimalammen kehittäminen

Kirjastojen tilojen kehittäminen jatkuu Kellokosken kirjaston osalta. Kirjastopalveluiden laatu ja saatavuus paranee Pohjois-Tuusulan alueella. Uudet monitoimikampukset mahdollistavat tulevaisuudessa erilaisten palveluiden hyvän yhteensovittamisen esimerkiksi Taiteen perusopetuksen laajentaminen ja saavutettavuus mahdollistuu paremmin.

Kokonaisuus kytkeytyy mm. seuraaviin valtuustokauden tavoitteisiin:

- 28. Kehitämme Tuusulan Urheilukeskusta Helsingin seudun parhaaksi omaehtoisen harrastamisen ja aktiivisen urheilun ympäristöksi ja tapahtumapaikaksi.

7. Johtamisen ja toimintatapojen kehittäminen (Hyvinvoiva Tuusula)

Tuusula uudisti poliittista johtamisjärjestelmäänsä 2014-2017 ja siirtyi pormestarimalliin kesällä 2017. Pormestarimalliin siirtymistä seurasi operatiivisen organisaation uudistaminen 1.1.2019, jolloin siirryttiin mm. yhden toimialan malliin. Poliittisen johtamis-järjestelmän kehittämistarvetta on arvioitu myös vuoden 2020 aikana ja sen perusteella määritel-lään mahdolliset kehittämistoimet uutta valtuus-tokautta varten. Vuonna 2021 toteutetaan määritellyt poliittisen johtamisjärjestelmän kehittämistoimet.

Talousarviovuonna 2021 painopisteenä on edistää osaamisen kehittämisen kokonaisuutta ja luoda kokonaisvaltainen toimintamalli osaamisen kehittämiselle. Riittävän monipuolisella osaamisella ja kyvyllä ottaa joustavasti vastaa uudistuvia ja muuttuvia työtehtäviä sekä pärjäämme tulevaisuuden muuttuvassa toimintaympäristössä.

Parannamme työhyvinvointia jatkamalla aktiivisen tuen toimintamallin jalkautusta ja kehittämällä sitä entisestään. Aktiivisen tuen toimintatapa on tärkeässä roolissa työhyvinvoinnin johtamisen kehittämisessä. Lisäksi otamme käyttöön korvaavan työn toimintamallin. Korvaavan työn toimintamallin käyttöön ottamisella pyritään tukemaan työntekijän työssä jaksamista sekä paluuta pitkän poissaolon jälkeen. Korvaava työ mahdollistaa sen, että sairausloman sijaan työntekijän työnkuvaa muokataan tilapäisesti tämän työkykyä vastaavaksi.

Vuonna 2021 kartutamme osaamista valmentavasta johtamisesta, itseohjautuvuudesta sekä kehitämme yhdessä tekemisen johtamista. Valmentavalla johtamisella tuemme henkilöstöä itse vaikuttamaan omaan kehittymiseensä ja vastuun ottamiseen sekä kannustamme ideoiden vaihtoon.

Sujuvoitamme palvelua palvelumuotoilua ja lean-kehittämistä hyödyntämällä. Palveluita kehite-tään jatkuvan parantamisen periaatteella yhteis-työssä kunnan toimialueiden kanssa. Tavoitteena on sujuvoittaa ja automatisoida palveluita sekä taata laadukas palvelu niin sisäisille kuin ulkoisille asiakkaille.

Kokonaisuus kytkeytyy mm. seuraaviin valtuustokauden tavoitteisiin:

- 1. Uudistamme kuntaa, palveluita ja organisaatiota, ottaen huomioon Maakuntauudistuksen ja Keski-Uudenmaan soten, varmistaen tuusulalaisten lähipalvelut.
- 15. Johdamme ihmisiä innostaen ja yhdessä uutta tehden. Tuusulan kunta on vetovoimainen työnantaja

Kasvun ja talouden hallintaohjelma 2021 - 2030 (Sujuva, Hyvinvoiva ja Vireä Tuusula)

Tuusulan kasvun ja talouden hallintaohjelman tavoitteena on tiukka, mutta realistinen ohjelma kunnan kasvun kestävän kasvun turvaamiseksi. Tuusulan taloudenpidon 2021 – 2030 keskeisenä tavoitteena on käyttötalouden tulojen kasvattaminen edistämällä asuin- ja työpaikkatonttien sekä vajaakäyttöisten tonttien myyntiä. Menokehitys pidetään tulojen kasvua hitaampana optimoimalla uudistettavaa palveluverkkoa kokonaisuutena, sopeuttamalla henkilöstömäärää ja -rakennetta kysynnän mukaiseksi, tiiviillä hyte-yhteistyöllä ja omistajaohjauksella Keusoten kanssa sekä kehittämällä sujuvampia ja tehokkaampia palveluprosesseja kuntalaisille.

Kasvun ja talouden hallintaohjelmassa on myös arvioitu kunnan investointeja 2021 – 2030. Kunnan palveluverkkosuunnitelman mukaiset investointitarpeet ovat huomattavan suuret, ja esitettyjen investointien toteutuminen johtaa kunnan velkamäärän merkittävään kasvuun seuraavan viiden vuoden aikana. Tehdyn skenaariotarkastelun perusteella:

- Kunnalla on mahdollisuus kehittää kunnan elinvoimaa ja vahvistaa veropohjaa edistämällä määrätietoisesti asuin- ja työpaikkatonttien kaavoitusta ja myyntiä
- Saavuttaa palveluverkon uudistamisella merkittäviä käyttötaloushyötyjä
- Vapauttaa pääomia ja saavuttaa käyttötaloussäästöjä luopumalla vajaakäyttöisistä kiinteistöistä
- Keusoten ja HUS:n tuottavuustavoitteiden saavuttaminen on ratkaisevan tärkeää kunnan talouden näkökulmasta
- Henkilöstökulujen määrää hallitaan pitämällä henkilöstön määrää kysynnän mukaisella tasolla sekä parantamalla toiminnan tuottavuutta
- Pitää kunnan lainamäärä hallitavalla tasolla, enintään 320 milj. Eurossa, sekä kääntää lainamäärä laskuun arviolta vuonna 2026
- Investointiohjelman toteuttaminen edellyttää kunnan tulorahoituspohjan vahvistamista maltillisten veronkorotusten avulla.

Valtuustokauden tavoitteet (1-32) sekä tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2021 - valtuustotaso

Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Toimenpide	Merkittävimmät tavoitteen toteuttamista uhkaavat riskit	Vastuuhenkilö
01. Uudistamme kuntaa, palveluita ja organisaatiota, ottaen huomioon Maakuntauudistuksen ja Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän, varmistaen tuusulalaisten lähipalvelut.			Uudistuksen toisen vaiheet tuunaustoimenpiteiden toteutus ei etene suunnitellusti. Ei sitouduta tuunaustoimien toteutukseen. Oppositioaseteman syntyminen	Kansliapäällikkö
	01.a Viemme käytäntöön poliittisen johtamisjärjestelmän tuunaustoimenpiteet ja varmistamme niiden toteutumisen eri yhdyspinnoilla			
	01.b Varmistamme laadukkaat palvelut ja tuusulalaisten lähipalvelut Keusoten palveluiden verkon uudistuksessa		Suunnitelma ei toteudu, talous ohjaa liikaa, kotiin vietävät ja liikkuvat palvelut eivät toteudu. Omistajaohjauksesta vastaavilla tahoilla ei ole aikaa omistajaohjaukseen. Edunvalvonnan näkökulmien pitäminen esillä säänöllisesti rakenteissa.	Kansliapäällikkö
	01.c Vahvistamme Keusoten toimintaa ja taloutta tuottavuusohjelman toteutuksella			Kansliapäällikkö
		01.c.a Varmistamme tuusulalaisten toimivat lähipalvelut	Keusoten tuottavuusohjelman toteutus ja mm. Korona-pandemian aiheuttamat paineet Keusoten ja kuntien taloudelle.	Kansliapäällikkö
		01.c.b Vahvistamme Keusoten omistajaohjauksen rakenteita ja yhteistyötä	Haasteet yhteistyön eri tasoilla ja yhdyspinnoilla.	Kansliapäällikkö
	01.d Toteutamme vahvaa edunvalvontaa ja omistajaohjausta MAL-asioissa sekä maakuntauudistuksessa		Omistajaohjauksen ja edunvalvonnan merkitystä ei sisäistetä riittävästi. Edunvalvonnan ja omistajaohjauksen näkökulmien pitäminen esillä säännöllisesti rakenteissa, seurannassa ja arvioinnissa.	Kansliapäällikkö
	01.e Vahvistamme työllisyydenhoidon alueellista yhteistyötä Keusote -kuntien työllisyysyksiköiden ja TE-toimiston kesken		Keusote kuntien työllisyyspalveluissa toteutetaan ja mitataan siellä tehtävää työtä eri tavoin. Myös toiminnan tavoitteet eivä ole kaikilta osin yhteismitallisia. Olennaisten toimintamallien ja mittarien yhteismitalliseksi saattaminen vaatii aitoa sitoutumista näiden toimintamallien muuttamiseen. Riskinä voidaan nähdä yksittäisen kunnan sitoutumihalukkuuden heikentymisen yhteisen toimintamallin tavoittelemisessa ja aidossa yhteistyön tehostamisessa.	Henkilöstöjohtaja

		01.e.a Harmonisoimme työllisyyspalveluiden kuntakohtaisia malleja aluekohtaista mallia tukeviksi	Kuntakohtaisten mallien yhtenäistäminen vaatii työtä ja halukkuutta muuttaa toimintamalleja. Riskinä yhteiskehittämisessä on, että kaikkien keusotekuntien työllisyyspalveluiden vastaavat eivät ole tätä työtä halukkaita tai kykeneviä tekemään.	Henkilöstöjohtaja
	01.f Uudistamme kuntastrategian valtuustokauden vaihtuessa niin, että strategia sisältää selkeitä valintoja ja se ohjaa vahvasti toimintaa		Valintojen tekeminen ja sitoutuminen (mm. viestiminen, teoiksi vieminen) niihin.	Kansliapäällikkö
02. Palvelumme ovat laadukkaita ja saavutettavia			Sisäisten prosessien kehittäminen korostuu asiakaslähtöisyyden kustannuksella	Kansliapäällikkö
	02.a Vahvistamme asukaslähtöistä palveluiden ja viestinnän kehittämistä osallistuvin menetelmin			
	02.b Parannamme asiakaspalvelun laatua ja kanavia ja seuraamme asukas- ja asiakastyytyväisyyttä kunnan ja Keusoten palveluissa			Kansliapäällikkö
		02.b.a Seuraamme asukas- ja asiakastyytyväisyyttä kunnan palveluissa ja toteutamme kuntapalvelututkimuksen		Kansliapäällikkö
		02.b.b Seuraamme asukas- ja asiakastyytyväisyyttä Keusoten palveluissa		Kansliapäällikkö
03. Mahdollistamme sähköisen asioinnin keskeisissä kuntapalveluissa ja sähköisten palveluiden käyttö lisääntyy. Uudistamme tapojamme tehdä työtä digitalisaation avulla.				Talousjohtaja
	03.g Kehitämme kuntatasoista asiakkuudenhallintaa sekä palveluprosesseja		Erittäin rajalliset resurssit digipalvelujen kehittämiseen. Ei kurinalaisuutta suunnitelmalliseen kehitystapaan, jossa keskitytään priorisoitujen kehityskohteiden edistämiseen.	Talousjohtaja
		03.g.a Kehitämme kuntalaisille suunnattuja palveluita suunnitelmallisesti ja digipalvelujen kehittämispolun mukaisesti	Erittäin rajalliset resurssit digipalvelujen kehittämiseen. Ei kurinalaisuutta suunnitelmalliseen kehitystapaan, jossa keskitytään priorisoitujen kehityskohteiden edistämiseen.	Talousjohtaja
	03.i Kehitämme luottamushenkilöiden ja henkilöstön sähköisen työskentelyn menetelmiä ja parannamme asukkaiden kanssa käytävän sähköisen vuorovaikutuksen ja yhteistyön työkaluja		Sitoutuminen ja sähköisten työskentelymenetelmien ottaminen käyttöön. Digitaalisten työvälineiden pelikirja jää vieraaksi. Somesäännöt eivät juurru osaksi toimintaa.	Kansliapäällikkö

		03.i.a Kehitämme luottamushenkilöiden sähköisen työskentelyn menetelmiä	Sitoutuminen ja sähköisten työskentelymenetelmien ottaminen käyttöön. Digitaalisten työvälineiden pelikirja jää vieraaksi. Somesäännöt eivät juurru osaksi toimintaa.	Kansliapäällikkö
		03.i.b Kehitämme henkilöstön sähköisen työskentelyn menetelmiä	Sitoutuminen ja sähköisten työskentelymenetelmien ottaminen käyttöön. Digitaalisten työvälineiden pelikirja jää vieraaksi. Somesäännöt eivät juurru osaksi toimintaa.	Kansliapäällikkö
		03.i.c Parannamme asukkaiden kanssa käytävän sähköisen vuorovaikutuksen ja yhteistyön työkaluja	Sitoutuminen ja sähköisten työskentelymenetelmien ottaminen käyttöön. Digitaalisten työvälineiden pelikirja jää vieraaksi. Somesäännöt eivät juurru osaksi toimintaa.	Kansliapäällikkö
04. Parannamme Tuusulan monimuotoista sisäistä ja kuntien välistä liikennettä sekä liikkumisen ekosyysteemiä. Joukkoliikenteen osuus kasvaa ja kehitämme uusia liikkumisen muotoja yhteistyössä HSL:n kanssa				Kuntakehitysjohtaja
	04.a Viemme toteutukseen pyöräilyn edistämisen suunnitelman kehittämistoimenpiteet			
		04.a.a Toteutamme pyöräilyn edistämisen suunnitelmassa ennen vuotta 2025 toteutettavaksi esitettyjä toimenpiteitä	Resurssipula	Kuntakehitysjohtaja
	04.b Pyrimme säilyttämään joukkoliikenteen tason ja varmistamaan, että HSLn linjastosuunnitelma palvelee Tuusulan alueella liikkumista ja tuusulalaisten kulkemista. Arvioimme korona-ajan aiheuttamia muutoksia kuntalaisten liikkumisessa.		Rahoituksen riittävyys (koronapandemia).	Kuntakehitysjohtaja
		04.b.a Toteutamme kunnan edunvalvontasuunnitelmaa 2018-2022 joukkoliikenteen osalta	Koronapandemian aiheuttama matkustajamäärien lasku ja tästä johtuva kustannusten nousu voivat vaikuttaa joukkoliikenteen tarjontaan.	Kuntakehitysjohtaja
		04.b.b Parannamme joukkoliikenneinfraa, uusimme bussikatoksia ja pysäkki-informaatiota.		Kuntakehitysjohtaja
	04.c Suunnittelemme liikkumisen ekosysteemin			Kuntakehitysjohtaja
		04.c.b Luomme myöhemmissä vaiheissa liikkumisen ekosysteemin Kellokosken, Jokelan ja haja-asutusalueiden osalta.	Hankkeen viivästymisen johtuen puutteellisista resursseista.	Kuntakehitysjohtaja
05. Olemme osaava ostaja ja paikallisten markkinoiden kehittäjä			Henkilöstövaihdokset, ei nähdä saavutettavaa hyötyä, oman aktiivisuuden puute, resurssipula.	Talousjohtaja

	05.a Tehostamme hankintamenettelyjen tarkoituksenmukaista ja monipuolista käyttöä sekä keskitämme ja vahvistamme hankintaosaamista			
		05.a.a Tiivistämme yritysyhteistyötä paikallisissa hankinnoissa (viestintä, tilaisuudet)	Resurssipula, toimimaton yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.	Talousjohtaja
		05.a.b Täsmennämme rakennusinvestointien keskeisiä tavoitteita ja otamme ne huomioon hankintamenettelyssä		Talousjohtaja
06. Lisäämme seudullista ja kuntien välistä yhteistyötä ja selvitämme kuntaliitoksen mahdollisuuden				Kansliapäällikkö
	06.a Tiivistämme yhteistyötä Keusote-kuntien ja Keravan kanssa			
		06.a.a Priorisoimme yhteistyökohteet ja toimeenpanemme niitä	Sitoutuminen priorisointeihin ja yhteiseen tekemiseen.	Kansliapäällikkö
		06.a.b Jatkamme yhteistyötä Järvenpään kanssa rakennusvalvonnan, matkailun sekä Tuusulanjärven tilan ja ympäristön parantamiseksi	Riippuvuus Järvenpään tekemistä ratkaisuista.	Kuntakehitysjohtaja
07. Edistämme tuusulalaisten hyvinvointia, arjen sujuvuutta, elämän vireyttä ja elämänlaadun paranemista				Kansliapäällikkö
	07.a Viemme teoiksi hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja laadimme laajan hyvinvointikertomuksen			
	07.b Osallistumme Keusote-kuntien yhteisen Allianssimallin toteutukseen			Kansliapäällikkö
	07.f Ehkäisemme tuusulalaisten syrjäytymistä		Keusoten ja kunnan yhteissuunnittelun ja toteutuksen haasteet	Henkilöstöjohtaja
		07.f.a Vahvistamme Ohjaamopalveluiden psykososiaalisen tuen mallia osana mielenterveysstrategian täyteenpanoa yhdessä Keusoten ja asiakkaiden kanssa	Toimimaton yhteistyö Keusoten kanssa	Henkilöstöjohtaja
		07.f.b Varmistamme maahanmuuttajien tehokkaan kotoutumisen mielekkäiden koulutus- ja työllisyyspolkujen kautta	Maahanmuuttotyön resurssien riittämättömyys. Kunnan vetovoimatekijöiden vähäisyys maahanmuuttajien silmissä ja kunnasta poismuutto (verkostojen puuttuminen).	Henkilöstöjohtaja
		07.f.c Varmistamme ohjauspolut pitkäaikaistyöttömyydestä palveluiden piiriin	Resurssipula asiakastyössä. Ulkoiset, työtä vaikeuttavat uhat (kuten koronavirustilanne).	Henkilöstöjohtaja
		07.f.d Suunnittelemme Keusote alueen yhteisen maahanmuuttotyön toimintamallin ja tiivistämme yhteistyötä	Resurssipula maahanmuuttopalveluiden puolella, asiakastyön etusijalle priorisointi.	Henkilöstöjohtaja

	07.g Valmistaudumme vastaamaan poikkeusoloista johtuviin lisätarpeisiin lukuvuoden 2020-2021 aikana vahvistamalla oppilashuollon toimintaa ja yhteistyötä Keusoten kautta			Sivistysjohtaja
	07.h Toteutamme Keusoten ja Keusotekuntien yhteiseen ehkäisevän työn hanketta Pakka-mallin mukaisesti (jos TE-rahoitus saadaan)		Hanke ei toteudu, jos TE-rahoitusta ei saada. Jos hanke toteutuu, riskit kohdistuvat ylikunnalliseen yhteistyöhön, sitoutumiseen ja hankkeen käynnistymisen haasteisiin, HYTE-rakenteisiin integroitumiseen.	Kansliapäällikkö
08. Siirrämme palveluiden painopistettä ennaltaehkäiseviin ja kotiin vietäviin matalan kynnyksen palveluihin				Sivistysjohtaja
	08.a Kehitetään oppilashuollon yhteisöllistä työtä			
	08.b Laajennetaan IPC- menetelmän (nuorten masennusoireiden varhainen interventio) käyttöä osana oppilashuoltotyötä			Sivistysjohtaja
	08.c Laajennetaan ja syvennetään ProKoulu toimintamallin käyttöä			Sivistysjohtaja
09. Olemme varhaiskasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta				Sivistysjohtaja
	09.a Valmistaudumme oppivelvollisuuden laajentamisen toteuttamiseen 1.8.2021			
		09.a.a Rakennamme valmentavan koulutuksen polun yhteistyössä Keudan kanssa		Sivistysjohtaja
	09.b Kehitämme varhaiskasvatuksen laatua ja arviointia		Koronan vaikutukset varhaiskasvatuksen talouteen ja toiminnan kehittämiseen vuoden 2021 aikana.	Sivistysjohtaja
	09.g Kehitämme ruotsinkielistä varhaiskasvatusta ja opetusta		Katso 9f.	Sivistysjohtaja
10. Takaamme tuusulalaisille nuorille jatkokoulutuspaikan tai työllistymispolun				Henkilöstöjohtaja
	10.a Tarjoamme uusia ratkaisuja nuorten työllisyyden hoitoon			
		10.a.a Edistämme opinnollistettujen Starttipajan valmennuskokonaisuuksien käyttöä oppivelvollisuuden suoritusmahdollisuuksien lisäämiseksi sekä ammatillisen tutkinnon saamiseksi		Henkilöstöjohtaja

11. Kehitämme Tuusulan liikunta- ja harrastusmahdollisuuksia. Tuusulalaiset liikkuvat ja harrastavat enemmän ja monipuolisesti			Maanomistustilanne ja kaavallinen valmius reittien kehittämiselle on heikkoParhaat ulkoilureitit ja virkistysalueet sijiatsevat virkistysalueilla, jotka ovat suunniteltu asuntorakentamiseen tai ovat yksityisessä omistuksessa	Sivistysjohtaja
	11.a Kehitämme ulkoilureitistöä			
	11.c Kehitämme liikuntapaikkojen toimivuutta			Sivistysjohtaja
12. Vahvistamme tuusulalaisten turvallisuuden ja osallisuuden tunnetta sekä varmistamme kasvavan Tuusulan turvallisuuden				Henkilöstöjohtaja
	12.a Edistämme asukkaiden arjen turvallisuutta			
		12.a.a Lisäämme asumisturvallisuutta tilaisuuksin ja valistuskampanjoin		Henkilöstöjohtaja
13. Otamme toiminnassamme huomioon luontoarvot ja ympäristön. Huolehdimme, että luonto voi hyvin ja se on läsnä kuntalaisten arjessa				Kansliapäällikkö
	13.b Kehitämme talkooprosesseja Tuusulan viihtyvyyden ja luonnon siisteyden lisäämiseksi sekä asukkaiden aktiivisuuden tukemiseksi			
14. Edistämme kestävää kehitystä kaikessa toiminnassa. Vähennämme hiilidioksidipäästöjä ja lisäämme uusiutuvan energian osuutta energiankulutuksesta				Sivistysjohtaja
	14.a Rakennamme kestävää tulevaisuutta Agenda 2030 –tavoitteiden toteuttamisen kautta ja jalkautamme sen osaksi yksiköiden toimintasuunnitelmia			
	14.f Laadimme kestävän kehityksen raportin valtuustokaudesta 2017-2021 ja laadimme kestävän kehityksen suunnitelman valtuustokaudelle 2021-2024		Resursointi ja poikkihallinnollisen työn näkyväksitekeminen	Kansliapäällikkö
		14.f.a Kokoamme kestävän kehityksen raportin valtuustokaudesta 2017-2021 suunnitelman pohjaksi	Resursointi ja poikkihallinnollisen työn näkyväksitekeminen	Kansliapäällikkö
		14.f.b Laadimme kestävän kehityksen suunnitelman ja viemme sen teoiksi	Resursointi ja poikkihallinnollisen työn näkyväksitekeminen	Kansliapäällikkö

15. Johdamme ihmisiä innostaen ja yhdessä uutta tehden. Tuusulan kunta on vetovoimainen työnantaja ja kunnan henkilöstö voi hyvin				Henkilöstöjohtaja
	15.a Edistämme valmentavaa johtamista, asiantuntijuutta ja itseohjautuvan toimintakulttuurin rakentumista.		Osallistumismahdollisuudet koulutuksiin ja uudentyyppisten digitaalisten koulutusmuotojen hyödynnettävyys	Henkilöstöjohtaja
		15.a.b Kehitämme yhdessä tekemistä ja valmentavaa johtamista		Henkilöstöjohtaja
	15.b Parannamme henkilöstön työhyvinvointia			Henkilöstöjohtaja
	15.c Parannamme työnantajakuvaa			Henkilöstöjohtaja
		15.c.a Kehitämme ja yhtenäistämme rekrytointiprosessia	Henkilöstöyksikön riittävät resurssit viedä prosessi loppuun	Henkilöstöjohtaja
	15.d Kehitämme sivistystoimen johtamisjärjestelmää, tiedolla johtamista ja edistämme henkilöstön hyvinvointia sekä mahdollistamme jaetun johtamisen			Sivistysjohtaja
		15.d.b Varhaiskasvatuksen tiedolla johtamisen kehittäminen	Tiedon hajanaisuus, yhteistyö muiden tietoa tuottavien tahojen kanssa.	Sivistysjohtaja
	15.e Laadimme ruokapalveluiden henkilöstösuunnitelman vuosille 2021-2026		Henkilökunnan saanti. Henkilökunnan osaamistaso. Laadukkaan ammattikoulutuksen puute	Sivistysjohtaja
	15.f Edistämme osallisuusajattelun juurtumista ja leviämistä organisaatiossa			Kansliapäällikkö
	15.h Edistämme kunnan kehittämistoiminnan johtamista		Haluttomuus/kyvyttömyys priorisoida projekteja tai muita toteutuksia estäen vaikuttavan aikaansaamisen.	Talousjohtaja
		15.h.a Edistämme kehittämissalkun hyödyntämistä johtamisen työvälineenä		Talousjohtaja
		15.h.b Lisäämme kehittämismenetelmien osaamista ja hyödyntämistä toteutusten menestyksekkääseen läpivientiin		Talousjohtaja
16. Kasvamme vahvasti ja hallitusti. Tavoittelemme nopeampaa väestönkasvua, monimuotoista asumista ja laadukasta elinympäristöä.			Kaavaa ei hyväksytä poliittisessa käsittelyssä	Kuntakehitysjohtaja
	16.a Valitsemme taajamien kasvusuunnat Yleiskaava 2040:ssa.			
		16.a.a Hyväksymme yleiskaava 2040 ja valitsemme kasvusuunnat	Kaavaa ei hyväksytä poliittisessa käsittelyssä	Kuntakehitysjohtaja
	16.b Hankimme raakamaata vähintään 40 ha yleiskaava 2040:n mukaisilta rakentamisalueilta.			Kuntakehitysjohtaja

		16.b.b Hankimme raakamaata vähintään 40 ha yleiskaava 2040:n mukaisilta rakentamisalueita	Kaavaa ei hyväksytä poliittisessa käsittelyssä	Kuntakehitysjohtaja
17. Vahvistamme elinvoimaa keskustojen monipuolisia palveluita ja viihtyvyyttä kehittämällä				
	17.a Valmistelemme Hyrylän palvelukeskushankkeen toteutumista yhteistyökumppanien kanssa ja hyväksymme sen mukaiset asemakaavat ja teemme kiinteistökaupan esisopimuksen ja vuokrasopimuksen.			Kuntakehitysjohtaja
		17.a.a Hyväksymme palvelukeskuksen asemakaavan.	Kaavan käsittely viivästyy.	Kuntakehitysjohtaja
18. Vahvistamme yritystoiminnan edellytyksiä ja työpaikkojen syntymistä aktiivisella elinkeinopolitiikalla, kaavoituksella ja edistämällä liikennehankkeita				
	18.a Valmistelemme kaavoituksen työohjelman mukaiset työpaikka-alueiden asemakaavat ja tarvittavat maankäyttösopimukset aikataulussa			Kuntakehitysjohtaja
		18.a.a Valmistelemme Sulan työpaikka-alueen asemakaavat ja maankäyttösopimukset hyväksyttäväksi	Asemakaavan käsittely viivästyy.	Kuntakehitysjohtaja
19. Vahvistamme Etelä-Tuusulan kasvua. Tiivistämme ja eheyttämme Hyrylän keskustaa ja Rykmentinpuistoa.			Hyrylän keskustan puolella merkittävin uhka on veturiyrittäjän luopuminen hankkeesta.Eheyttäminen Rykmentinpuistoon on tehtävä alikulkua parantamalla eikä sen suunnittelua voi aloittaa ennen kuin Hyrylän keskustan asemakaava on lainvoimainen.	
	19.a Valitsemme Hyrylän keskustan kehittämisen suunnan. Jatkamme alueen asemakaavoittamista.		Veturiyrityksen luopuminen hankkeesta.Päätöksenteon vaikeus koskien kompromisseja liikenteestä, pysäköinnistä ja mikrosijainnista.	Kuntakehitysjohtaja
		19.a.a Hyväksymme Hökilän asemakaavan.		Kuntakehitysjohtaja
		19.a.b Hyväksymme Hyrylän keskustan yleissuunnitelman.		Kuntakehitysjohtaja
		19.a.c Valmistelemme purettavan hallintorakennuksen (ent. Kunnantalo) alueen asemakaavamuutosluonnosta.		Kuntakehitysjohtaja
		19.a.d Puramme käytöstä poistetun hallintorakennuksen.		Kuntakehitysjohtaja
		19.a.e Aloitamme pysäköintitalon rakentamisen.		Kuntakehitysjohtaja

		19.a.f Myymme loput Suutarintien tontit (2 kpl).		Kuntakehitysjohtaja
20. Tiivistämme Jokelan keskustaa rataan tukeutuen ja vahvistamme taajaman vetovoimatekijöitä				
	20.a Edistämme Jokelan keskustan täydennysrakentamista ja tiivistymistä			Kuntakehitysjohtaja
		20.a.a Valmistelemme Jokelan keskustan asemakaavamuutoksia, Hevoskylän asemakaavaa ja näihin liittyen maankäyttösopimuksia		Kuntakehitysjohtaja
21. Vahvistamme Kellokosken omaleimaisuutta ja vetovoimaa Ruukin ja Sairaalan aluetta sekä keskustaa kehittäen				
	21.a Edistämme Kellokosken keskustan rakentumista ja palvelujen lisääntymistä.			Kuntakehitysjohtaja
		21.a.b Neuvottelemme keskusliikkeiden kanssa päivittäistavarakaupan tonttien toteuttamisest Kellokoskella.		Kuntakehitysjohtaja
	21.b Luomme hyvät edellytykset Kellokosken keskusta-alueen omaleimaiselle kehittämiselleKellokosken valtatien saneerauksella ja uusilla liikenneratkaisuilla.			Kuntakehitysjohtaja
		21.b.a Saneeraamme Kellokosken Vanhan valtatien välillä Kellokosken sairaala - Linjatie.	Aikatauluihin ja kustannuksiin liittyvät riskit.	Kuntakehitysjohtaja
22. Mahdollistamme kylien täydennysrakentamisen ja elinvoimaisuuden sekä maaseutumaisen ympäristön				
	22.a Edistämme kylien elinvoimaa tukemalla asukaslähtöistä toimintaa ja kyläsuunnitelmien laadintaa			Kansliapäällikkö
23. Kansainvälistymme ja luomme sille edellytyksiä				Kansliapäällikkö
	23.a Kehitämme kansainvälistä yritysten sijoittumispalvelua yhteistyössä KUUMA-seudun Helsinki Ring of Industry -konseptissa			
24. Hyödynnämme lentokentän ja metropolialueen tarjoamat kasvun mahdollisuudet asumisessa ja elinkeinotoiminnassa.				Kansliapäällikkö
	24.a Tarjoamme lentokenttään nojautuvalle yritystoiminnalle tulevaisuuden kasvualustan			

25. Kehitämme lentokenttään tukeutuvaa FOCUS aluetta ja edistämme vahvasti Kehä IV toteutusta				Kuntakehitysjohtaja
	25.a Viemme eteenpäin FOCUS-alueen toteutusta ja edistämme Kehä IV rakentumista			
		25.a.a Valmistelemme vähintään osan Kehä IV -alueen asemakaavoista ehdotusvaiheeseen		Kuntakehitysjohtaja
		25.a.b Edistämme maanhankintaa alueella.		Kuntakehitysjohtaja
		25.a.c Valmistelemme Focus –alueen profilointia sekä markkinointia		Kuntakehitysjohtaja
	25.b Ratkaisemme Focus- ja Kehä IV -alueen tieyhteyksien ja liikenneväylän toteutustavan (omistajuus).			Kuntakehitysjohtaja
		25.b.a Aloitamme liikenneväylähyteyden suunnittelun Kehä IV -kaava-alueella.		Kuntakehitysjohtaja
26. Panostamme kulttuuritarjonnan monipuolisuuteen ja laatuun, ja matkailu alueella lisääntyy. Luomme mahdollisuuksia kulttuuriliikunnalle.			Ylikunnallisen yhteistyön haasteet, talous	Sivistysjohtaja
	26.a Kehittämme kokoelmienhallintaa ylikunnallisessa yhteistyössä			
	26.e Kehitämme ja tuotteistamme Tuusulan matkailua.			Kuntakehitysjohtaja
		26.e.a Teemme yhteistyötä kulttuuritoimijoiden kanssa sekä edistämme matkailua ml. tuotteistaminen ja markkinointi.		Kuntakehitysjohtaja
		26.e.b Laadimme matkailustrategian sekä matkailutuotteen yhteistyössä yritysten kanssa.		Kuntakehitysjohtaja
27. Kehitämme Tuusulanjärven ja Tuusulan jokivarsien sekä vesistöjen (Jokelan lammet ja Rusutjärvi) virkistyskäyttöä ja saavutettavuutta				Sivistysjohtaja
	27.a Kehitämme Tuusulanjärven liikuntamahdollisuuksia			
		27.a.a Hyväksymme Tuusulanjärven yleissuunnitelman ja aloitamme sen toteutuksen.		Kuntakehitysjohtaja
	27.b Edistämme maanhankintaa ja muita käytännön toimenpiteitä Tuusulanjärven virkistyskäytön kehittämiseksi			Kuntakehitysjohtaja

	27.e Linjaamme Tuusulanjärven rantaraitin välillä Kirkkotie-Anttilan tilakeskus ja aloitamme rantaraitin rakentamisen.			Kuntakehitysjohtaja
28. Kehitämme Tuusulan Urheilupuistoa Helsingin seudun parhaaksi omaehtoisen harrastamisen ja aktiivisen urheilun ympäristöksi ja tapahtumapaikaksi			Monitoimihallihankkeen rakennuttamiseen ja johtamiseen sekä toiminnan suunnitteluun uudessa tilanteessa ei ehditä panostaa riittävästiBMX-radan kokonaistoteutus vaatii rakennuttajaa ja hankkeeseen tulee yhdistää P-alueen toteutus.	Sivistysjohtaja
	28.a Toteutamme Urheilukeskuksen monitoimihallin toteutussuunnittelun ja rakennamme BMX-radan			
		28.a.a Monitoimihallin rakentaminen alkaa	Talous, palveluverkon toteuttaminen, poliittinen päätöksenteko	Sivistysjohtaja
29. Uudistamme ja tehostamme kunnan palveluverkkoa kuntalaislähtöisesti päämääränä modernit, terveet ja turvalliset toimintaympäristöt sekä kohtaamisten mahdollistaminen				Sivistysjohtaja
	29.a Viemme toteutukseen hyväksytyn palveluverkkosuunnitelman ja 10-v investointisuunnitelman			
	29.b Käynnistämme Monion rakentamisen ja valmistaudumme uuden toimintaympäristön käyttöönottoon			Sivistysjohtaja
	29.c Toteutamme Halosenniemen kehittämissuunnitelmaa ja teemme perusparannusta		Osaavien tekijöiden löytäminen, rahoitus	Sivistysjohtaja
	29.d Laadimme Taidekasarmin ja 10-rakennuksen hankesuunnitelmat			Sivistysjohtaja
	29.e Teemme palveluverkkosuunnitelman ruokapalveluiden osalta 2021-2026		Palveluverkon kehityksen tuomat muutokset ruokapalveluiden toimintaan ja uuden toimintakulttuurin muutokset.	Sivistysjohtaja
	29.f Käynnistämme päiväkoti Martta Wendelinin rakentamisen ja valmistaudumme päiväkotiyksiköiden yhdistämiseen			Sivistysjohtaja
	29.g Käynnistämme Kirkonkylän kampuksen rakentamisen ja valmistudumme toiminnan käynnistämiseen			Sivistysjohtaja
	29.h Teemme Riihikallion monitoimikampuksen toteutussuunnitelman ja valmistaudumme toimintaympäristön muutokseen			Sivistysjohtaja

	29.i Käynnistämme Rykmentinpuiston monitoimikampuksen toteutussuunnittelun ja valmistaudumme toimintaympäristön muutokseen			Sivistysjohtaja
	29.j Toteutamme Lahelan monitoimikampuksen hankesuunnittelun			Sivistysjohtaja
	29.k Päätämme Jokelan alueen palveluverkkosuunnitelmasta ja etenemme hankesuunnitelmaan			Sivistysjohtaja
	29.l Vahvistamme yhteisökäytön edellytyksiä kunnan uudistuvassa palveluverkossa			Kansliapäällikkö
	29.l. Teemme laadukasta sisäilmatyötä			Sivistysjohtaja
	29.m Luovumme vajaakäyttöisistä kiinteistöistä			Kansliapäällikkö
30. Olemme edelläkävijä osallisuuden edistämisessä ja yhteisöllisessä toiminnassa uudistaen samalla toimintatapojamme. Kehitämme kumppanuuksia ja verkostojohtamista				Kansliapäällikkö
	30.a Jatkamme hybridirahoitusmallin toteuttamista ja vahvistamme sen yhteyttä osallistuvaan budjetointiin			
	30.b Kehitämme osallistuvan budjetoinnin prosessia ja osoitamme osuuden toimialueiden budjeteista osallistuvan budjetointiin			Kansliapäällikkö
	30.c Viemme järjestöstrategian linjaukset teoiksi			Kansliapäällikkö
	30.d Otamme käyttöön asukasraateja ja lisäämme dialogisuutta kunnan toiminnassa			Kansliapäällikkö
31. Uudistamme kunnan brändiä ja parannamme kunnan tunnettuutta				Kansliapäällikkö
	31.a Jatkamme Tuusulan brändin vahvistamista sitä tukevin teoin			
		31.a.a Teemme Tuusulan brändiä tunnetuksi brändinmukaisin teoin ja mielenkiintoisten markkinointiviestinnän tempausten ja sisältöjen avulla		Kansliapäällikkö
		31.a.b Varmistamme, että koko organisaation markkinointiviestintä on yhteisen brändin mukaista		Kansliapäällikkö
		31.a.c Selvitämme, miten hyvin Tuusulan brändin tunnettuus on kehittynyt ja hyödynnämme tietoa brändityössä		Kansliapäällikkö

	31.b Hyödynnämme markkinointiviestinnässä koko organisaation osaamista ja yhteistyötä			Kansliapäällikkö
		31.b.a Priorisoimme kohderyhmät yhdessä ja ideoimme yhdessä keinoja tavoittaa nämä kohderyhmät		Kansliapäällikkö
		31.b.b Laadimme yhteisen markkinointiviestinnän suunnitelman ja noudatamme sitä yhdessä		Kansliapäällikkö
	31.c Viestimme monikanavaisesti ja siten, että tavoitamme kuntalaiset ja muut sidosryhmät mahdollisimman hyvin			Kansliapäällikkö
		31.c.a Laadimme yhdessä kanavastrategian viestinnän kanaville ja noudatamme sitä		Kansliapäällikkö
32. Parannamme kunnan tuottavuutta ja talouden tasapainoa			Toimialueiden johdon ja asiantuntijoiden ajan riittäminen tuotteistamisen määrittelytyöhön.	Talousjohtaja
	32.c Käynnistämme tuotteistusta ja suoritetiedon hyödyntämistä raportoinnissa sekä talousarvion laadinnassa			
		32.c.a Laajennamme tuotteistusta vaiheittain valittuihin yksiköihin	Toimialueiden johdon ja asiantuntijoiden ajan riittäminen tuotteistamisen määrittelytyöhön.	Talousjohtaja
	32.d Toteutamme Kasvun ja talouden hallintaohjelman linjauksia		Emme saa riittäviä päätöksiä tehtyä ja toteutus viivästyy mm. palveluverkkosuunnitelman ja henkilöstön osalta.	Kansliapäällikkö
		32.d.a Edistämme merkittävimpien asuin- ja yritysalueiden kaavoitusta		Kansliapäällikkö
		32.d.b Priorisoimme ja suunnittelemme infran rakentamista strategian mukaisten elinvoima- ja tontinmyyntitavoitteiden toteutumisen pohjalta		Kansliapäällikkö
		32.d.c Toteutamme palveluverkkosuunnitelmaa siten, että asetetut hyöty- ja säästötavoitteet toteutuvat		Kansliapäällikkö
		32.d.d Sopeutamme henkilöstön määrää palvelukysynnän mukaiselle tasolle	Epäonnistuminen väestö- ja oppilasennusteiden laatimisessa	Kansliapäällikkö
		32.d.e Toteutamme 3 milj. euron säästötoimenpiteitä osana kasvun ja talouden hallintaohjelmaa	Koronapandemian pitkittyminen, päätöksen teko viivästyy ja päätösten toimeenpanossa epäonnistuminen	Kansliapäällikkö
		32.d.f Kehitämme palveluprosesseja jatkuvasti parantaen		Talousjohtaja
	32.e Hillitsemme velkaantumista ja vahvistamme kunnan tulorahoitusta		Vuosittaiset investoinnit nousevat jopa yli 80 milj. euron, jos investointien priorisoinnista tai vaiheistamisesta ei päästä sopimukseen	Talousjohtaja

		32.e.a Toteutamme kunnan investointiohjelmaa siten, että 2025 kunnan ja vesihuoltoliikelaitoksen lainamäärä on yhteensä enintään 320 M	Vuosittaiset investoinnit nousevat jopa yli 80 milj. euron, jos investointien priorisoinnista tai vaiheistamisesta ei päästä sopimukseen.	Talousjohtaja

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kunnan ja kuntakonsernin strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua, päätöksentekoa, seurantaa sekä arviointia. Käytännössä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kytkeytyvät vuosittaiseen talousarvio-, toiminnan ja talouden seuranta- ja tilinpäätösprosessiin.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat päätökset

Tuusulan valtuusto hyväksyi 31.3.2014 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, joka sisältää periaatteet kunnanhallituksen velvollisuudesta ohjeistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimeenpanosta, lauta- ja johtokuntien velvollisuudesta valvoa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanoa sekä johtavien viranhaltijoiden velvollisuudesta toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueillaan. Tuusulan kunnanhallitus hyväksyi 27.4.2020 Sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ohjeen, jossa on aiempaa tarkemmin kuvattu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käsitteet, kohteet, menettelytavat sekä toteuttajat ja heidän vastuunsa sekä ohjeistettu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käytännön työtä.

Riskienhallinnan tavoitteet

Kokonaisvaltainen riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa, jonka tavoitteena on varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Riskienhallinta kytketään organisaation strategisiin, toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin.

Riskienhallinnan avulla tunnistetaan kunnan toimintaan mahdollisesti vaikuttavat tapahtumat ja saatetaan tapahtumien riskit organisaation hyväksymälle tasolle. Riskienhallinnan tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta, parantaa raportoinnin luotettavuutta, varmentaa lakien ja ohjeiden noudattamista sekä turvata voimavarojen kohdentamista.

Kuntaan kohdistuvat riskit

Kunta- ja toimialuetasolla sekä tytäryhtiöissä on tunnistettu ja arvioitu kuntaan ja sen toimintaan liittyviä riskejä. Riskeille on määritelty hallintakeinot ja toimenpiteet, joilla pyritään ennalta ehkäisemään ja pienentämään riskin todennäköisyyttä ja seurausta. Riskiympyrälle (ks. kuva seuraavalla sivulla) on kuvattu kuntatasolla merkittävimmät riskit liittyen kuntalaisten ja kunnan hyvinvoinnin edellytysten turvaamiseen.

Riskit jaotellaan strategisiin riskeihin, taloudellisiin riskeihin, toiminnallisiin riskeihin ja vahinkoriskeihin.

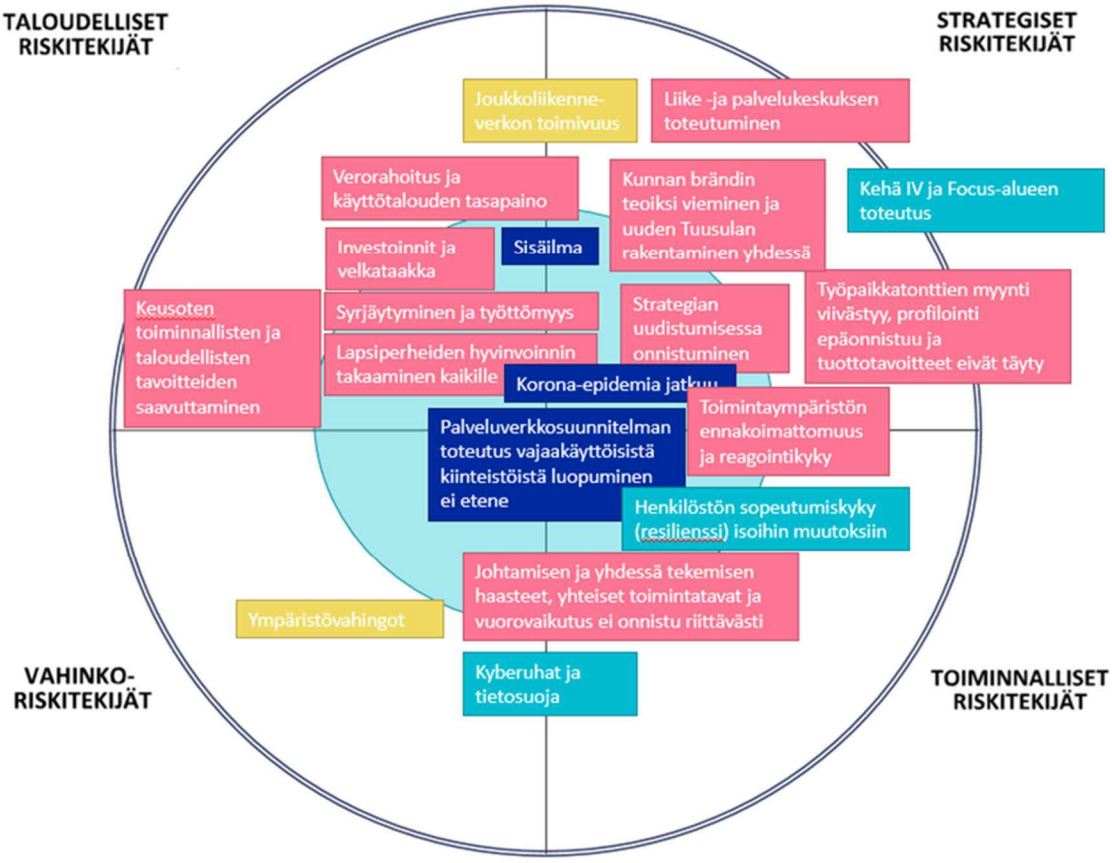
Strategiset riskit uhkaavat kunnan tavoitteiden ja strategian toteuttamista vaarantaen toiminnan edellytykset ja vision toteutumisen. Riskit liittyvät keskeisesti strategian toteuttamisen mahdollisuuksiin ja etenkin ulkoisen toiminta-ympäristön muutoksiin.

Taloudelliset riskit liittyvät sisäisiin tai ulkoisiin taloudellisiin tekijöihin, sijoituksiin, rahoitukseen sekä rahoitus- markkinoihin.

Toiminnalliset riskit liittyvät palvelujen jatkuvuuteen ja riippuvuuksiin, henkilöstön toimintaan ja osaamiseen, organisaation sisäisiin prosesseihin sekä asiakasprosesseihin, palvelun epäonnistumiseen, tietojärjestelmiin, sopimuksiin sekä myös väärinkäytöksiin ja muuhun lainvastaiseen toimintaan.

Vahinkoriskit ovat usein seurausta odottamattomista ja äkillisistä, monesti vakuuttamiskelpoisista, tapahtumista joista voi seurata onnettomuus, rikkoontuminen tai vahingonkorvausvelvollisuus.

Tuusulan kunnan riskiympyrä 2021

Riskien merkittävyyttä kuvataan neliportaisella asteikolla kohtaisesta riskistä tuntuvaan merkittävään ja sietämättömään riskiin.

Strategiset riskit 2021

Riski ja sen merkittävyys 2021	Hallintakeinot 2021
Korona-epidemia jatkuu	Korona-epidemian vaikutukset kunnan toimintaan ja talouteen sekä tuusulalaisten elämään ovat moninaiset. Epidemian keston ja vaikutusten ennakoiminen on vaikeaa. Epidemian aikana korostuu hyvän johtamisen ja yhteistyön merkitys, ennakointi ja reagointikyky sekä selkeät yhteiset toimintatavat.

Sisäilma	Riskin hallintakeinoja ovat palveluverkon eteneminen aikataulussa, toimiva sisäilmatyö ja toimivat korjausratkaisut. Sisäilmaongelmien ennaltaehkäisy pienentää strategista, terveydellistä ja taloudellista riskiä. Ennaltaehkäiseviä toimia ovat rakennusten kunnon seuranta kattavilla kuntotutkimuksilla sekä kiinteistöjen korjausvelan vähentäminen riittävillä ja oikea-aikaisilla korjauksilla, jotka pohjautuvat perusteellisiin kuntotutkimuksiin ja korjaussuunnitelmiin. Hyvät sisäilmaongelmien ratkaisumallit (Joutsenmerkkien tavoittelu, TerveetTilat2020, Satakuntahanke, KuivaKetju10).
Strategian uudistamisessa onnistuminen	Tuusulan strategia uudistetaan vuonna 2021. Uudistusprosessin onnistunut läpivienti ja selkeät priorisoidut tavoitteet ja yhteinen sitoutuminen kaikilla tasoilla on keskeistä. Riskin hallintakeinoina dialogisuus ja yhteistyö eri toimijoiden kesken.
Työpaikkatonttien myynti viivästyy, profilointi epäonnistuu ja tuottotavoitteet eivät täyty	Yritystoiminnan mahdollisuuksien luominen ja kunnan työpaikkaomavaraisuuden nostaminen. Määrittelemme elinkeinopolitiikan tahtotilan ja millaisia toimijoita tavoittelemme. Profiloimme kuntaa ja eri yritysalueita. Edistämme aktiivisesti uusien yritysalueiden maanhankintaa ja tonttien kaavoitusta sekä tonttien myyntiä. Yritystontteja on Pohjois-Tuusulassa, mutta Etelä-Tuusulan alueella ei ole luovutettavissa tontteja. Uusi elinkeino-ohjelma on tekeillä ja vuoropuhelu sidosryhmien kanssa on aloitettu. Panostetaan enemmän työpaikka-alueiden kaavoittamiseen ja yhdyskuntatekniikan toteuttamiseen.
Liike- ja palvelukeskuksen toteutuminen	Hyväksymme Yleiskaava 2040:n, noudatamme kaavoituksen työohjelmaa, edistämme Hyrylän keskustan yleissuunnitelman toteuttamista ja aktiivista vuoropuhelua liike- ja palvelukeskuksen toteuttajien kanssa. Edistämme toteutusta yhteistyössä ja varmistamme projektinjohdon resursoinnin.
Kunnan brändin teoiksi vieminen ja uuden Tuusulan rakentaminen yhdessä	Riskinä, että kuntalaisten odotukset kunnan toimintaa ja palveluita kohtaan ovat ristiriidassa kunnan tekojen kanssa. Hallintakeinona sitoutuminen yhteiseen tekemiseen, teoilla ja puheella luodaan käsitys vetovoimaisesta kunnasta. Tehdyt lupaukset on myös kyettävä lunastamaan ja tekojen ja toiminnan laatua on nostamaan. ”Me teemme yhdessä uutta” -kulttuurimuutosta on läpivietävä kunnan strategian mukaisesti ja asiakaspalvelulupauksen tavoitteet täytettävä. Tämä edellyttää hyvää johtamista, riittäviä resursseja sekä muutoksen määrätietoista läpivientiä. Myös tavoitteiden ja resurssien on oltava tasapainossa. On huolehdittava, että positiiviset asiat tulevat viestittyä. Jokaisen tulisi tiedostaa oma mainelähettilään roolinsa – olemme sitä kaikki omissa verkostoissamme.
Kehä IV-toteutus ja FOCUS-alueen toteutus	FOCUS-alueen kehittämisen riittävä resursointi, jotta kaava-, tie- ja hankesuunnittelu ja näihin liittyvät sopimusneuvottelut etenevät asetetussa aikataulussa. Viimeistelemme Kehä IV/Mt 152 AVS/YVA:n päivittämisen. Toteutamme Kehä IV:n rahoitusvaihtoehtojen vertailun. Hyväksymme Focus-liikekeskus ja Kehä IV –asemakaavat. Resursointia on tarkasteltava ja projektinhallintaa parannettava.
Joukkoliikenneverkon toimivuus	Joukkoliikenne on asukkaiden mielestä keskeisin Tuusulassa kehitettävä asia (kuntapalvelututkimus 6/2019). Joukkoliikenneverkon kehittäminen ja monipuolistuminen yhteistyössä HSL:n kanssa, suorien yhteyksien säilymisen varmistaminen ja sujuvien yhteyksien luominen rataverkon kautta, oppilaskuljetusten laadukkaan palvelun tuottaminen koko kunnan alueella. Varmistamme, että HSL:n linjastosuunnitelma palvelee Tuusulan

	alueella liikkumista ja tuusulalaisten kulkemista. Parannamme joukkoliikenneinfraa, viemme toteutukseen pyöräilyn edistämisen suunnitelman. Uusien liikkumisen muotojen ja liikkumisen ekosysteemin luominen yhteistyössä HSL:n kanssa. Vuoden 2021 suurimpana haasteena nähdään kuitenkin korona-epidemian aiheuttama HSL:n ja kuntien taloudellinen tilanne ja sen vaikutukset joukkoliikenneverkkoon.

Toiminnalliset riskit 2021

Riski ja sen merkittävyys 2021	Hallintakeinot 2021
Palveluverkkosuunnitelman toteutus ja vajaakäyttöisistä kiinteistöistä luopuminen ei etene	Toteutamme hyväksyttyä palveluverkkosuunnitelmaa ja tehostamme tämän seurauksena tilankäyttöä. Valmistelemme ja toteutamme kunnan toiminnan kannalta ei-keskeisten kiinteistöjen ja rakennusten myyntiä. Palveluverkon uudistuminen, yksikkökohtaiset nopeat ratkaisut ja suunnitelma korvaavien tilapäisten tilojen löytämiseksi pienentävät terveydellistä ja taloudellista riskiä. Edistetään uusien toimitilojen suunnittelua ja toteutusta ja pyritään löytämään ratkaisut kiireellisesti. Selkeät toimintavastuut ja –prosessit eri toimijoiden kesken. Vahvistetaan avointa viestintää sisäilmaongelmien vähentämiseksi. Yhteisten toimintatavat sekä sujuvat prosessit kunnan eri toimijoiden välillä sekä avoin viestintä vahvistavat toimintaa sisäilmaongelmien vähentämiseksi.
Toimintaympäristön ennakoimattomuus ja reagointikyky	Korona-epidemia on lisännyt toimintaympäristön ennakoimattomuutta jo entuudestaan nopeasti muuttuvassa maailmassa. Ennakointitiedon lisääminen, toimintatapojen ja palveluiden uudistaminen, johtaminen uudistavasti parantavat kykyä vastata muutokseen ja ennakoimattomuuteen.
Johtamisen ja yhdessä tekemisen haasteet, yhteiset toimintatavat ja vuorovaikutus ei onnistu riittävästi	Riski kohdistuu johtamisjärjestelmä- ja organisaatiouudistuksen toimeenpanoon sekä strategian toimeenpanoon. Hallintakeinoina riittävien organisaatiokulttuurin ja toimintatapojen uudistaminen, henkilöstön kuunteleminen ja osaamisen varmistaminen, sitoutuminen strategiaan, yhteinen tieto ja ymmärryksen lisääminen, vuorovaikutus ja tiedolla johtaminen. Muutoksen johtaminen ja seuranta tärkeää: määritellään toimenpiteet, vastuutetaan tekeminen ja seuranta. Kesällä 2019 tehtiin johtamisjärjestelmän uudistuksen väliarviointi ja sen havaintojen pohjalta tehty toimenpidelistaus kehitettävistä asioista on vietävä toteutukseen. Kesällä 2020 käynnistetty johtamisjärjestelmän uudistuksen toinen vaihe ja sen mukanaan tuomat muutokset, on vietävä käytäntöön.
Kyberuhat ja tietosuoja	Kyberriskien hallitsemiseksi on vahvistettu osaamista sekä vastuutettu tehtäviä tietoturvaan ja kyberturvallisuuteen liittyen, jatkuvuudenhallinnan edellytyksistä huolehtimiseen ja varautumiseen. Osaamisen vahvistaminen, järjestelmien hallinta ja riittävä säännöllinen koulutus ovat keskeisiä hallintakeinoja. Myös kunnan laatimissa sopimuksissa kiinnitetään huomiota jatkuvuuden hallintakeinoihin.

	Kaikille työntekijöille suunnattu verkossa tehtävä tietoturvakoulutus. Valmiusharjoituksia valmiussuunnittelun johtoryhmälle. Yksi EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen keskeisimmistä periaatteista on rekisterinpitäjän osoitusvelvollisuus, jonka mukaan rekisterinpitäjän (kunta) on pyrittävä aktiivisesti todentamaan, että se noudattaa toiminnassaan tietosuojasääntelyä. Tarvittavia teknisiä ja organisatorisia toimenpiteitä ovat mm. tietosuojavaikutustenarvioinnit, rekisteröityjen oikeuksien toteuttaminen, tietosuojatyön dokumentoiminen, sopimushallinta, henkilöstön kouluttaminen ja ohjeistaminen, henkilötietojen käsittelyprosesseihin kohdistuvien riskien arvioiminen, sekä henkilötietojen tietoturvaloukkauksiin varautuminen. Riskin osoitusvelvollisuuden täyttämiselle muodostavat mm. tietosuojatyön liian vähäinen resursointi, puutteet henkilöstön osaamisessa ja ohjeistuksissa, epäselvyydet henkilötietojen käsittelyyn liittyvissä toimintamalleissa, prosesseissa ja vastuissa, sekä puutteet hankintoihin kohdistuvien tietosuojanäkökohtien huomioimisessa. Riskit minimoidaan ylimmän johdon tuella toteutetun suunnitelmallisen tietosuojatyön avulla, jossa osoitusvelvollisuuden eri osatekijät on laajasti huomioitu. Verkkokoulutusta järjestetään koko henkilökunnalle, työsuojeluvaltuutetun tuki sekä ohjeistus henkilöstölle.
Henkilöstön sopeutumiskyky (resilienssi) isoihin muutoksiin	Korona-epidemia ja muut toimintaympäristön muutokset haastavat henkilöstön sopeutumiskyvyn isoihin muutoksiin. Hallintakeinoina hyvä johtaminen, johtamisen valmiuksien kasvattaminen, selkeät tavoitteet, yhteiset toimintatavat ja niihin sitoutuminen, sekä toimivat HR-prosessit. Henkilöstön osallisuudesta, uudistumiskyvystä, koulutuksesta, hyvästä johtamisesta ja henkilöstön työhyvinvoinnista on huolehdittava. Henkilöstö on kuormittunutta ja töitä on liikaa: yhteiskehittämiseen ei tahdo riitä voimavaroja eikä aikaa.

Vahinkoriskit 2021

Riski ja sen merkittävyys 2021	Hallintakeinot 2021
Ympäristövahingot	Ympäristöriskien hallitseminen liittyy mm. Tuusulan merkittävien pohjavesialueiden suojaamiseen. Pohjaveden pilaantuminen ja sen antoisuuden heikkeneminen ovat sekä sisäisiä toiminnallisia riskejä että ulkoisia vahinkoriskejä. Ennakointi ja huolellinen varautuminen on keskeisimpiä hallintakeinoja. Tuusulassa on koko Keski-Uudenmaan vesihuollon kannalta tärkeitä pohjavesialueita sekä niihin liittyviä tekopohjavesilaitoksia, minkä vuoksi kunnalla on omaa aluettaan merkittävämpi vastuu pohjaveden suojelussa. Kunnan keskeisin tapa edistää pohja-veden suojelua on sen ottaminen huomioon maankäytön suunnittelussa ja yhdyskuntarakentamisessa. Riskitoimintoja ei tule kaavoittaa pohjaveden muodostumisalueelle. Tärkeää on myös, ettei kaavoiteta niin tiivistä maankäyttöä, että

	pohjaveden muodostuminen merkittävästi vähenee. Yhdyskuntarakenteen tiivistyminen tärkeillä pohjavesialueilla vaarantaa pohjaveden puhtautta ja antoisuutta. Päivitetään pohjaveden suojelusuunnitelmia tarvittaessa ja noudatetaan niitä. Pohjaveden suojelu ja siihen liittyvä hulevesien hallinta ovat maankäytön suunnittelun keskeisiä suunnittelulähtökohtia ja yhdyskuntarakentamisen reunaehtoja. Kunta teettää kaikilta tärkeiltä pohjavesialueilta geologiset rakenneselvitykset ja ylläpitää niiden ajantasaisia suojelusuunnitelmia sekä teettää tarvittaessa pohjavesialueiden haavoittuvuus- ja riskianalyysejä. Kunnassa toimii pohjavesialueiden seurantatyöryhmä, joka raportoi toiminnastaan kunnanhallitusta. Kunta on mukana Uudenmaan ELY-keskuksen koordinoimassa hankkeessa, jossa kehitetään eri kaavatasojen käyttömahdollisuuksia pohjavesien suojelussa.

Taloudelliset riskit 2021

Riski ja sen merkittävyys 2021	Hallintakeinot 2021
Investoinnit ja velkataakka	Tuusula investoi voimakkaasti sekä palveluverkon uudistamiseen että uusien asuinalueiden infraan. Tämä kasvattaa nopeasti kunnan velkataakkaa. Palveluverkkosuunnitelmaa päivitetään, kasvun ja talouden hallintaohjelmassa linjataan 10 vuoden rahoituspohjaa ja investointisuunnitelmaa sekä arvioidaan taloudellisten vaikutuksia. Isoja hankkeita paljon, niitä ei voi toteuttaa ilman velanoton lisäämistä. Rakentamishankkeiden priorisointi ja aikataulutus, vaihtoehtoiset toteutus- ja rahoitustavat, optimaaliset sopimukset rakentamisesta ja hankinnoissa.
Keusoten toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavut-taminen	Sote-palvelujen siirtyminen vuoden 2019 alusta Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymään onmuutos, jonka käynnistysvaiheessa on riskiä yhteistyön toimivuudessa ja palveluiden saatavuudessa. Jo käynnissä olevien yhteisten hankkeiden jatkaminen sekä hyvien yhdys-pintarakenteiden ja toimintamallien luominen pienentävät riskiä. Yhdyspintatyöskentelyn ja ohjausmallin rakentaminen, toimeenpano ja hiominen huomioiden asiakaskokemuksen ja palveluiden sekä talouden näkökulmat. Yhteistyön edellyttämä työpanos on resursoitava ja vastuutettava selkeästi.
Lapsiperheiden hyvinvoinnin takaaminen kaikille	Suurin osa tuusulalaisista lapsiperheistä voi hyvin Tuusulan hyvinvointikertomuksen indikaattoreiden valossa, mutta huonosti voivia lapsiperheitä on kyettävä tukemaan yhä voimakkaammin lasten tulevaisuuden mahdollisuuksien varmistamiseksi Tuusulan HYTE-suunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Korona-epidemia aiheuttaa uusia haasteita lapsiperheiden hyvinvoinnille ja niitä voidaan hallita hyvillä ennaltaehkäisevillä peruspalveluilla, varhaiskasvatuksella ja perusopetuksella: arjessa tunnistaminen ja varhainen puuttuminen -osaamisen lisääminen.

Syrjäytyminen ja työttömyys	Korona-epidemia on lisännyt työttömien ja lomautettujen määrää ja työllistymisen näkymät ovat tietyillä aloilla heikot. Vaikeimmin työllistettävien määrä jatkaa kasvuaan, kunnan palveluilla ei voida yksinomaan auttaa tehokkaasti vaikeimmassa asemassa olevia työttömiä eteenpäin. Hallintakeinoina aktiivinen HYTE-työ tiiviissä yhteistyössä eri toimijoiden kesken sekä aktiivinen elinkeinopolitiikka ja työllistämistoimenpiteet organisaatiorajat ylittäen. Tiiviin, saumattoman yhteistyön luominen työvoimatoimistoihin ja Keusoten toimijoihin sekä kunnan toiveiden / tavoitteiden selkeä viestiminen avaintoimijoille sosiaali- sekä terveyspalveluiden suuntaan. Kokonaisturvallisuuden varmistaminen, tasa-arvoisten mahdollisuuksien luominen lapsille ja perheille, laadukkaat peruspalvelut ja moniammatillinen yhteistyö, nuorisotyön ja perusopetuksen yhteiset toimintamallit.
Verorahoitus ja käyttötalouden tasapaino	Kunnan taloudellisen toimintaympäristön riskit liittyvät keskeisesti verorahoituksen mahdollisiin muutoksiin sekä tulevaan soteuudistukseen ja sen rahoitusratkaisuihin. Suurin osa kunnan tulopohjasta perustuu verotuloihin ja valtionosuuksiin. Hallintakeinoina kunnan vetovoimasta ja väestönkasvusta huolehtiminen, aktiivinen elinkeinopolitiikka ja yritystonttikysyntään vastaaminen sekä ennakoiva taloussuunnittelu.

TALOUSSUUNNITELMAN TALOUSPERUSTEET

Taloudelliset lähtökohdat ja toimintaympäristö

Suomen talous supistuu vuonna 2020 pitkälti koronapandemian vaikutusten vuoksi. Valtiovarainministeriö (VM) ennakoi kansantalouden laskuksi 4,5 %. Viennin lisäksi supistuvat yksityinen kulutus sekä yksityiset investoinnit. Julkisten menojen mittavat menolisäykset tukevat talouskasvua.

Suomen talouden ennakoidaan palautuvan vuonna 2021 2,6 % ja vuonna 2022 1,7 % kasvuun. Nopeimmin palautuu yksityinen kulutus, vaikka yksityisten palveluiden kulutuksen kasvu jää edelleen vaisuksi. Investointien toipumista heikentää asuinrakentamisen väheneminen. Vienti ja teollisuustuotanto kärsivät globaalin pandemian jatkumisesta, käänne tapahtuu asteittain pandemian väistymisen myötä.

Kiinan rajoittavat toimet purivat hyvin koronaan ja talous on elpynyt toisesta neljänneksestä lähtien. Myös euroalue ja Yhdysvaltojen talous kääntyvät vuonna 2021 nopeaan kasvuun. Maailman tavarakauppa kääntyy tämän vuoden 10,3 % laskusta 6,5 % kasvuun ensi vuonna.

Vuonna 2021 Suomen maailmankaupan ja Suomen vientikysynnän ennustetaan piristyvän, viennin kasvuksi ennustetaan 5,3 %. Tuontitavaroiden hintojen nousu kasvattaa tuonnin arvoa, kasvuksi ennustetaan 4,0 %. Vaihtotase säilyy alijäämäisenä.

Investointien kasvu jää vaatimattomaksi. Ensi vuonna rakentaminen vähenee selvästi. Kasvua on odotettavissa lähinnä maa- ja vesirakentamisessa. Maan hallituksen käynnistämät elvytystoimet ja hallitusohjelman mukaiset toimet nostavat investointeja.

Vuonna 2021 ansiotaso nousee 2,5 %. Yksityisen kulutuksen arvioidaan kasvavan 4 % tavaroiden kulutuksen palautuessa normaalitasolleen. Kuluttajien varovaisuuden ennakoidaan vaikuttavan palveluiden kulutukseen. Julkisten kulutusmenojen vuoden 2021 kasvua ylläpitävät kuluvalta vuodelta siirtyvän terveydenhuollon hoitovelan purkaminen, covid-19-testaukset sekä julkisen sektorin työntekijöiden ensi vuodelle painottuvat palkankorotukset.

Talouskasvun palautuminen kohentaa asteittain työvoiman kysyntää vuosina 2021–2022. Työllisten määrä supistuu vielä ensi vuonna hieman. Käänne tapahtuisi vuonna 2022, jolloin työllisyysaste asettuisi 71,5 %:iin. Työttömien määrä kasvaa tänä vuonna noin viidenneksen ja työttömyysaste kohoaa 8 %:iin. Talouden hitaan toipumisen myötä työttömyysaste nousee ensi vuonna 8,2 %:iin ja kääntyy laskuun vasta vuonna 2022.

Julkinen talous jää epidemian jälkeen entistä heikompaan tilaan. Lähivuosien talouskasvu ei riitä vahvistamaan julkisen talouden rahoitusasemaa, mittavat alijäämät kasvattavat velkasuhdetta tulevina vuosina. Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen kasvaa jyrkästi ja nousee tänä vuonna yli 10 %-yksiköllä noin 70 %:iin. Vuoteen 2024 mennessä velkasuhde nousee yli 75 %:iin.

Julkisen talouden merkittävimmät riskit liittyvät yleiseen talouskehitykseen. Epidemian sekä yleisen epävarmuuden pitkittyminen voisivat hidastaa talouden toipumista ja heikentää julkista taloutta. Julkisen talouden takausten kasvu muodostaa merkittävän riskin. Vastuiden mittava laukeaminen heikentäisi julkista taloutta.

Väestön ikääntyminen kasvattaa hoito- ja hoivamenoja lähivuosina. Kestävä julkinen talous vaatii korkeampaa työllisyyttä. Työllisyyden nopeampi nousu edellyttää talouden kasvua. Julkisessa taloudessa vallitsee rakenteellinen menojen ja tulojen välinen epätasapaino.

Suomen talouden riskit painottuvat edelleen alasuuntaan ja riskit ovat kasvaneet viime kuukausina. Pandemian jatkuminen sekä kauppakonfliktien yltyminen hidastaisi maailmankaupan ja siten myös Suomen talouden kasvua.

Kansantalouden tunnuslukuja	VM :n ennuste 5.10.2020					
	2017	2018	2019	E2020	E2021	E2022
BKT:n muutos	3,3	1,5	1,1	-4,5	2,6	1,7
Kuluttajahintojen muutos	0,7	1,1	1	0,4	1,2	1,4
Työttömyysaste	8,6	7,4	6,7	8	8,2	8
Julkisyhteisöjen bruttovelka BKT:sta	61,3	59,6	59,2	70,2	72,8	74,3
Lyhyet korot (euribor 3 kk)	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4	-0,4	-0,3
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v)	0,5	0,7	0,1	-0,2	-0,1	-0,1

Tuusulan väestö

Tuusulan väkiluku oli vuoden 2019 lopussa 38 599 henkilöä. Elokuussa 2020 väkiluku oli ennakkotietojen mukaan 38 644 asukasta.

Tuusulan työttömyystilanne on heikentynyt selvästi vuoden 2020 aikana. Kunnassa oli työttömiä 9,9 % (elokuu 2020). Työn hakijoita oli 1 947, joista alle 25-vuotiaita oli 228. Pitkäaikaistyöttömänä oli 456 henkilöä. Avoimia työpaikkoja oli 258 (Elokuun työllisyyskatsaus, Uudenmaan ELY-keskus).

Käyttötalous

Osavuosikatsauksessa II / 2020 ennustetaan kunnan (ml. vesihuolto) tuloksen olevan 9,1 milj. euroa alijäämäinen. Koronan mittavat talousvaikutukset, sote-menojen kasvu sekä kuntastrategian mukaiset panostukset ja vaikuttavat keskeisesti siihen, että kunnan vuodelle 2021 budjetoitu tulos painuu 6,8 milj. euroa alijäämäiseksi.

Vuonna 2020 verotuloja arvioidaan kertyvän 7,8 milj. euroa budjetoitua vähemmän koronan vaikutusten vuoksi. Tulosta heikentää arvioitu Keusoten määrärahojen ylitys 3,9 milj. euroa. Koronan vaikutusten vuoksi ennakoidaan menolisäyksiä HSL:n kuntaosuuteen (1,6 milj. euroa) ja työmarkkinatuen kuntamaksuihin (0,35 milj. euroa) sekä 0,5 milj. euron vähennystä asuntomessujen lipputuloihin. Käyttöomaisuuden myyntivoittojen ennustetaan jäävän budjetista 2,0 milj. euroa. Tulosta heikentää myös puretun Mattilan päiväkodin alaskirjaus (0,4 milj. euroa). Tilikauden tulosta tasapainottavat olennaisesti valtion koronatuet valtionosuuksiin (lisäys 10,1 milj. euroa) sekä yhteisöveron jako-osuuden 10 % korotus.

Toimintakatteen kasvuksi (kunta ja vesihuolto yhteensä) arvioidaan 7,3 %. Vuosikatteen arvioidaan painuvan noin 5,6 milj. euroon.

Vuonna 2021 toimintakatteen budjetoitu kasvu on 2020 talousarvioon nähden 2,6 % (muutos 2020 ennusteeseen -1,1 %). Ulkoisten toiminta-menojen kasvuksi on budjetoitu 2,5 % (kasvu 2020 ennusteeseen 0,3 %) ja tulevina vuosina keskimäärin noin 1 %. Myös toimintakatteen kasvu pyritään pitämään taloussuunnittelu-kaudella noin yhdessä prosentissa per vuosi.

Tuusulan vuoden 2021 talousarvion tasapainoa heikentää merkittävästi koronan heikentämä talous- ja työllisyystilanne. Tuusulan kunnallisverojen kertymä olisi jäämässä negatiiviseksi nykyisillä verokannoilla. Kunnan tulorahoituspohjan vahvistaminen on kuitenkin välttämätöntä, ja talousarviossa esitetään korotuksia sekä kunnallisveroon että kiinteistö-veroprosentteihin.

Kunta sopeuttaa toimintamenojaan vuonna 2021 erillisellä tuottavuus- ja säästöohjelmalla. Ohjelmalla tavoitellaan vuodelle 2021 n. 3milj. euron ja pidemmällä tähtäimellä 10 milj. euron säästöjä. Suunnitellut toimet eivät kuitenkaan riitä tasapainottamaan kunnan taloutta varsinkin, kun 2021 sote-menoissa joudutaan varautumaan 3,1 milj. euron menojen lisäykseen. Vaikka koronaepidemia hellittänee vuoden 2021 kuluessa, jää koronasta pysyvä heikentävä vaikutus kunnan talouden tasapainoon. Tulevina vuosina menopainetta kasvattaa väestön

vanhenemiseen sekä sosiaalisten ongelmien ehkäisyyn ja hoitoon liittyvä sote-menojen kasvu.

Kuntastrategian mukaisia panostuksia kuntalaisten hyvinvointiin sekä kunnan kasvuun jatketaan edelleen vuoden 2021 aikana. Uusien asuinalueiden, infran ja koulujen ja päiväkotien suunnittelua ja rakentamista edistetään. Kunta on lisännyt 2019 -2020 henkilöstöä ennaltaehkäisevään oppilaan tukeen sekä jatkaa toimenpiteitä koulujen ja päiväkotien sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi sekä verkon uudistamiseksi.

Väestön ikääntymisen myötä tapahtuvan sairastuvuuden kasvun vaikutukset tuntuvat Tuusulan menokehityksessä. Tuusulan Keusoten maksuosuuden 2021 kasvusta (3,1 milj. euroa) erikoissairaanhoidon osuus on 1,3 milj. euroa. Rakenteilla olevasta sosiaali- ja terveydenhuollon Apotti-tietojärjestelmästä aiheutuu Tuusulalle 1,8 milj. euron toimintamenojen vähennys, kun järjestelmä siirtyy Keusotelle vuoden 2020 lopulla.

Henkilöstökulujen kasvuksi ennakoidaan 1,1 % (0,9 milj. euroa). Palkankorotuksista (1,75 %) aiheutuvaa menojen lisäystä tasapainotetaan tuottavuus- ja säästöohjelman mukaisilla toimenpiteillä.

Tontinmyynneillä ja veropohjan laajentamisella on olennainen merkitys Tuusulan kunnan tulonmuodostuksessa. Suunnitellut veronkorotukset ja keskeisen kaavoituksen ja maankäytön hankkeiden edistäminen varmistavat kunnan tulopohjan vahvistamista pitkäjänteisesti. Tekemisen keskiössä ovat taloutta tukeva aktiivinen elinkeinopolitiikka ja kaavoitus, kuntakeskusten kehittäminen sekä kysyntään vastaavan asunto- ja yritystonttitarjonnan varmistaminen, erityisesti Etelä-Tuusulan alueella.

Palveluverkon uudistamisella ja kehittämisellä on merkittävä vaikutus kunnan toimintamenojen hallinnassa talouden tasapainottamisessa. Panostukset tulee kriittisesti priorisoiden kohdentaa hankkeisiin, joilla saavutetaan paras vaikuttavuus sekä kuntalaisten hyvinvoinnin, että kunnan elinvoiman kannalta. Tuusulan tulee lähivuosina ottaa huomioon ennustettu väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ja mitoittaa kunnan toiminnot ja palveluverkko ennustetun kysynnän mukaisesti. Kunnan rajallisten resurssit joudutaan jatkossa entistä enemmän suuntaamaan ikääntyvän väestön sote-palveluiden kattamiseen. Keusotella on mahdollisuus entistä vahvempana toimijana pitää toimintamenojen kasvu hallittavalla tasolla.

Kunnan palveluiden sujuvuutta ja tehokkuutta kehitetään jatkamalla palveluiden ja palveluprosessien kehittämistä ja digitalisointia.

Investoinnit

Kunnan ja vesihuollon investoinnit ovat kasvavat merkittävästi vuonna 2021 ja kokonaismäärän ennakoidaan nousevan 52,1 milj. euroon. Infrahankkeisiin (tiet, liikenneväylät, puistot yms.) investoidaan noin 12,0 milj. euroa sekä vesi- ja viemäriverkostoon noin 3,8 milj. euroa. Suurimmat infrainvestoinnit kohdistuvat Rykmentinpuiston ja Lahelanpelto II:n asuinalueiden tiestön, puistojen ja muun kunnallistekniikan rakentamiseen sekä Kellokosken katuverkoston parantamiseen. Rykmentinpuiston työpaikka-alueen I vaiheen rakennustyöt käynnistyvät.

Rakennusinvestointien määrän arvioidaan nousevan 25,4 milj. euroon. Suurimmat yksittäiset 2021 käynnistyvät rakennushankkeet ovat Martta Wendelinin päiväkoti, Monion lukio- ja kulttuurin monitoimirakennus sekä Kirkonkylän koulu- ja päiväkotikampus. Kunnassa on suunnitteilla useita mittavia koulujen perusparannus- ja uudisrakentamishankkeita vuosille 2022 -2025, joiden toteutuessa vuotuisten investointien määrä asettuisi yhteensä 50 -80 milj. euroon / vuosi.

Kunnan tulorahoitus ei riitä kasvavien investointien rahoittamiseen. Vuoden 2021 investoinneista pystytään kattamaan tulorahoituksella ainoastaan noin neljännes. Kunnan tulorahoitusta vahvistavat vesihuollon liittymismaksut (0,8 milj. euroa) sekä arviolta 2,0 milj. euron rahoitusosuudet, jotka koostuvat

ARA:n infra-avustuksista lähinnä Rykmentinpuistoon ja Lahelanpelto II:een.

Kunnan korollisten velkojen ennakoidaan kohoavan vuoden 2021 loppuun mennessä 187 milj. euroon. Velan määrä olisi 4 834 euroa /asukas.

Vuosiin 2021 – 2025 on kasaantumassa kerralla keskeisiltä osin koko Etelä-Tuusulan koulu- ja päiväkotiverkon uusiminen; suunniteltuja rakentamishankkeita ovat Martta Wendelin päiväkoti, Monio, Kirkonkylän kampus, Riihikallion monitoimikampus, Rykmentinpuiston monitoimikampus ja Lahelan monitoimikampus. Investointien toteuttamiseen luo aikataulupainetta nykyisiin koulukiinteistöihin liittyvät sisäilmaongelmat.

Tavoitteena on pitää kunnan velkaantuminen hallittuna. Lähivuosien raskaan investointiohjelman läpivienti edellyttää kunnan tulopohjan vahvistamisesta. Etusijalle asetetaan kiireellisten koulu- ja päiväkoti- investointien ohella investoinnit, joilla potentiaalia lisätä kunnan elinvoimaa ja tuloja, pienentää kustannuksia sekä parantaa toiminnan tuottavuutta. Kunnan elinvoiman ja rahoituspohjan näkökulmasta Etelä-Tuusulan yritysalueiden kaavoituksen ja myynnin ripeä edistäminen äärimmäisen tärkeää. Samalla tulee varmistaa palveluverkon tiivistämisten mahdollistamien säästöjen toteuttaminen sekä henkilöstön mitoittaminen oppilas- ja lapsimäärien mukaiselle tasolle.

Kunnan tulisi päästä taloussuunnitelmakaudella investoinneissa 50 %:n tulorahoitukseen; tämä edellyttää kunnalta tulevina vuosina vähintään 20 - 30 milj. euron vuosikatetta sekä reilusti ylijäämäisen tuloksen saavuttamista. Tavoitteena tulee olla, että kunnan lainamäärä saadaan pidettyä alle 320 milj. euron tasossa vuosina 2025-2026, ja tämän jälkeen velkamäärä käännetään laskevalle uralle.

Verotulojen kehitys

Vuonna 2021 koko maan kunnallisverojen ennakoidaan kasvavan 1,7 % (Kuntaliitto 5.10.2020). Ennustettuun palkkasummaan ja kunnallisverokertymän sisältyy merkittävää epävarmuutta; toteumaan vaikuttaa ratkaisevasti koronaepidemian kesto sekä valtion mahdolliset tukitoimenpiteet. Kunnallisveron jako-osuuden nousu 61,79 %:sta 62,27 %:iin tukee verotulojen kasvua kunnissa noin 150 miljoonalla eurolla. Veroperustemuutokset alentavat kunnallisveron tuottoa koko maan tasolla arviolta 179 miljoonalla eurolla. Tästä 172 milj. euroa johtuu hallitusohjelman mukaisista ansiotasoindeksin tarkistuksista.

Yhteisöveroissa on ennustettu koronan aiheuttamista poikkeusoloista huolimatta kasvua. Osana kuntien koronatukipakettia päätettiin valtion talousarvioesityksessä korottaa kuntien osuuksia yhteisöveron tuotosta. Kuntien yhteisöveron jako-osuuteen tehdään 10 prosenttiyksikön määräaikainen korotus myös vuodelle 2021. Lisäksi kunnille kompensoidaan varhaiskasvatusmaksujen alentamiset korottamalla yhteisöveron jako-osuutta pysyvästi 2 prosenttiyksiköllä verovuodesta 2021 eteenpäin. Vuonna 2021 kuntien osuus koko maan yhteisöverotuloista on 44,29 %.

Kiinteistöverojen osalta Kuntaliitto ennustaa koko maassa 2,6 %:n kasvua. Arvio ennustevuosille 2020-2023 perustuu kiinteistökannan normaaliin kehitykseen. Kiinteistöveroprosenteille on laissa määritellyt vaihteluvälit. Vuodelle 2021 ei ole vireillä lakimuutoksia kiinteistöveroihin liittyen.

Tuusulan verotulolajien tuoton kehitys
Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa on kuvattu Tuusulan kunnan eri verolajien tuoton kehitys vuosina 2019 sekä vuosien 2020 - 2023 arviot. Arvion pohjana on Kuntaliiton veroennustekehikko 6.10.2020, johon on lisätty valtuuston 9.11.2020 päätöksen mukaiset kunnallis- ja kiinteistöveroveroprosenttien korotukset.

Tuusulan verotulolajien kehitys

TILIVUOSI	2019	2020**	2021**	2022**	2023**
Verolaji					
Kunnallisvero	164 111	170 200	171 109	180 670	185 470
Muutos %	1,8	3,7	0,5	5,6	2,7
Yhteisövero	8 148	8 364	9 917	8 796	8 408
Muutos %	4,2	2,7	18,6	-11,3	-4,4
Kiinteistövero	10 264	10 375	12 746	13 001	13 261
Muutos %	0,6	1,1	22,9	2,0	2,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	**182 523**	**188 939**	**193 772**	**202 467**	**207 138**
Muutos %	1,9	3,5	2,6	4,5	2,3

Vuoden 2021 kunnallisveroa korotetaan 19,50 %:sta 19,75 %:iin.

- Korotuksen arvioidaan tuottavan kunnalle noin 2,0 milj. euron verotulojen lisäyksen.

Vuoden 2021 kiinteistöveroprosentteihin tulee seuraavat korotukset:

- Yleinen kiinteistövero korotetaan 0,93 %:sta 1,15 %:iin. Korotuksen arvioidaan tuottavan kunnalle noin 1,5 milj. euron verotulojen lisäyksen.
- Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero korotetaan 0,41 %:sta 0,48 %:iin. Korotuksen arvioidaan tuottavan kunnalle noin 0,6 milj. euron verotulojen lisäyksen.
- Muun asuinrakennuksen kiinteistövero korotetaan 0,93 %:sta 1,35 %:iin. Korotuksen arvioidaan tuottavan kunnalle noin 0,02 milj. euron verotulojen lisäyksen.

Verotuloja ennustetaan kertyvän Tuusulan kunnalle vuonna 2020 yhteensä noin 193,8 milj. euroa. Kokonaisverotulokertymän ennakoidaan kasvavan 4,8 milj. euroa (2,6 %) vuoden 2020 ennusteeseen nähden. Kunnallisveron osuus kunnan verotuloista olisi 88,3 % vuonna 2021.

Kunnallisveroprosenttina on taloussuunnitelmakaudella käytetty 19,75.

Ilman kunnallisveroprosentin 0,25 % korotusta Tuusulan kunnallisverokertymä vähenisi - 0,6 %. Kunnallisveron heikko kehitys perustuu pääosin koronan vuoksi tapahtuneeseen vuoden 2020 verotettavien tulojen laskuun, jonka ennakoidaan näkyvän vuonna 2021 normaalia suurempina ennakonpalautuksina veronmaksajille. Lisäksi Tuusulan jako-osuutta koko maan kunnallisverokertymästä on tarkistettu alaspäin viime vuosien hitaan väestönkasvun vuoksi.

Yhteisöveroissa ennustetaan Tuusulan osalta koronasta huolimatta kasvua 18,6 %. Kasvu selittyy kuntien yhteisöveron jako-osuuden 10 prosenttiyksikön määräaikaisella korotuksella vuosille 2020-2021 sekä varhaiskasvatusmaksujen alentamiseen liittyvällä yhteisöveron jako-osuuden 2 prosenttiyksikön korotuksella. Tuusulan kunnalle kertyvien yhteisöverotulojen kehitys on pitkälti sidoksissa kunnassa toimivien yritysten tuloskehitykseen sekä yritysten määrän kasvuun.

Lain mahdollistama kiinteistöveron vaihteluväli vuonna 2020 sekä Tuusulan kunnan 2020 veroprosentit sekä vuonna 2021 noudatettavaksi tulevat veroprosentit

	Lain sallima vaihteluväli	Tuusulan vero % 2020	Tuusulan vero % 2021
Yleinen kiinteistövero	0,93 - 2,00	0,93	1,15
Vakituinen asuinrakennus	0,41 - 2,00	1,41	0,48
Muu asuinrakennus	0,93 - 2,00	0,93	1,35
Rakentamaton rakennuspaikka	3,39 - 6,00	6,00	6,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00 - 1,55	0,65	0,65

Kunnan verotulojen lopulliseen toteumaan vaikuttavat keskeisesti ansiotulojen kehitys, väestön kasvu, kunnassa toimivien yritysten liiketoiminnan kehitys sekä valtion ja kuntien välisen jako-osuuden muutokset. Tavoitteena on pitää Tuusulan verotus kilpailukyisenä niin nykyiselle kuin uusille asukkaille. Samalla kunnan tulee turvata riittävän vahva rahoituspohja käyttötalouden tasapainottamisen varmistamiseksi sekä tulevien kasvu- ja palveluverkkoinvestointien rahoittamiseksi.

Valmisteilla olevan Sote-uudistuksen myötä noin puolet kuntien tehtävistä siirtyy uusille maakunnille (hyvinvointialueille) ja osa kuntien nykyisistä verotuloista ohjataan valtion kautta maakunnille. Verotuksen tulevat muutokset tarkentuvat valmistelun edetessä.

Kiinteistöverotusta on tarkoitus uudistaa niin, että verotusarvot vastaisivat paremmin alueen hintatasoa ja rakentamiskustannuksia. Uudistuksen tavoitteena ei ole nostaa tai laskea kiinteistöveroa, mutta verorasitus jakautuisi osin uudella tavalla eri kiinteistöjen kesken. Kiinteistöverouudistuksen on määrä tulla voimaan vuoden 2023 verotuksessa.

Valtionosuudet

Tuusulan kunnan valtionosuuksien arvioidaan olevan 31,9 milj. euroa, kasvua 3,5 milj. euroa talousarvioon 2020 nähden.

Vuoden 2021 talousarvioesityksessä kuntien valtionavut ovat yhteensä 12,4 mrd. euroa, mikä on noin 0,8 mrd. euroa enemmän kuin vuoden 2020 talousarviossa. Vuoden 2020 aikana on annettu useita lisätalousarvioita, joissa on tuettu kuntia ja sairaanhoitopiirejä koronakriisin aiheuttamia taloudellisia menetyksiä. Lisätalousarviot I-V huomioiden kuntien valtioapujen kokonaissumma vuonna 2020 on noin 13,2 mrd euroa. Vuoden 2020 valtionapujen kokonaissummaan verrattuna valtionavut laskevat noin 0,8 mrd. euroa vuonna 2021. Laskennalliset valtionosuudet ovat yhteensä 8,7 mrd. euroa eli noin 0,6 mrd. euroa enemmän kuin vuoden 2020 varsinaisessa talousarviossa (8,1 mrd. euroa). Vuoden 2020 lisätalousarvioiden mukaiseen tasoon verrattuna laskennalliset valtionosuudet ovat vuonna 2021 kuitenkin 250 milj. euroa pienemmät.

Edellä mainittujen valtionapujen lisäksi kunnille ja sairaanhoitopiireille korvataan täysimääräisesti koronavirukseen liittyvät välittömät kustannukset, kuten testaus ja potilaiden hoito. Valtion vuoden 2021 talousarvioesityksessä näihin toimiin ehdotetaan 1,66 mrd. euroa. Tämä erä ei sisälly Tuusulan talousarvion 2021 valtionapuihin.

Valtion korvaus kunnille veroperustemuutoksista aiheutuvista verotulojen menetyksistä on 2,36 mrd. euroa vuonna 2021. Veromenetysten kompensaatio näytetään kunnan tuloslaskelmassa omana eränään.

Taloussuunnitelman lähtökohtana on, että vuosina 2021 - 2022 ovat VM:n ennusteen mukaiset valtionosuudet. Vuosille 2023 - 2025 on arvioitu valtionosuuksiin 1 % vuotuinen kasvu. Valtionosuuksien määrään vaikuttavat mm. valtiontalouden kehitys, uudet veroratkaisut ja sekä kunnille asetettavien tehtävien ja velvoitteiden muutokset. Kuntien valtionosuusjärjestelmää tultaneen uudistamaan voimakkaasti sote- uudistuksen yhteydessä.

Konserniohjauksen periaatteet ja omistajapoliittiset tavoitteet vuodelle 2021

Tuusulan kuntakonserniin kuuluu 11 tytäryhtiötä ja kaksi osakkuusyhtiötä. Tuusula on jäsenenä yhdeksässä kuntayhtymässä. Lisäksi Tuusulalla on merkittäviä omistuksia kahdessa kuntaomisteisessa yhtiössä; Kiertokapula Oy (9,9 %) ja Kiljavan Sairaala Oy (18 %).

Konserniohjaus on määritelty konserniohjeessa ja hallintosäännössä. Tuusulan valtuusto hyväksyi konserniohjeen (13.11.2017 § 193). Ohjeen mukaisesti konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja valvonnan järjestämisestä.

Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, konsernijaosto, pormestari, kansliapäällikkö ja talousjohtaja. Konsernijohto voi antaa ohjeita eri yhteisöjen hallintoelimiin valituille henkilöille. Kansliapäällikkö tai talousjohtaja käyttävät puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta ja arvioivat omistajapolitikan ja konsernin tavoitteiden toteumista sekä konsernirakenteen kehittämistarpeita.

Tytäryhteisöjä johtaa yhtiön hallitus tai muu sitä vastaava elin, johon kunnan konsernijaosto nimeää jäsenet yhtiökokousedustajansa kautta. Kansliapäälliköllä tai talousjohtajalla tai muulla kunnanhallituksen erikseen nimeämällä edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa.

Tytäryhtiöille on asetettu vuosittaiset toiminnalliset tavoitteet. Kaikki tytäryhtiöt asettavat seuraavat tunnusluvut talousarviovuodelle ja raportoivat niistä tilinpäätöksen yhteydessä:

- Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut
- Nettotulos %
- Omavaraisuusaste
- Suhteellinen velkaantuneisuus
- Lainamäärä/asukas.

Kunta ohjaa ja tukee konserniyhtiöitä niiden tavoitteiden saavuttamisessa sekä jatkaa yhtiöiden kanssa liiketoimintojen kehittämistä sekä toimintatapojen yhtenäistämistä. Perustavoitteena on mahdollistaa kuntalaisille paremmat palvelut yhdessä konserniyhtiöiden kanssa.

Konserniohjauksen tukena toimii vuoden 2017 elokuussa toimintansa käynnistänyt kunnan konsernijaosto.

Alla yhteenveto kunnan Tuusulan tytäryhtiöiden toiminnan painopisteistä sekä keskeisistä muutoksista.

1) Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy

Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy tuottaa asiakkailleen turvallisia, laadukkaita ja kohtuuhintaisia koteja erilaisiin asumisen ja elämäntilanteen tarpeisiin.

Vuonna 2021 yhtiö keskittyy toteuttamaan uusia vuokratalohankkeita päivitetyn tonttiohjelman mukaisesti. Jokelaan valmistui vuonna 2020 yhteensä 30 uutta luhtitaloasuntoa. Niiden oletetaan olevan täysin vuokrattu vuoden 2021 alussa. Keskeinen vuoden 2021 uudishanke on Rykmentinpuistoon rakennettava Tuusulan Kotipiha. Hanke on yhtiön historian suurin; tontille rakennetaan 60 uutta asuntoa, jotka sijaitsevat kahdessa kiinteistössä. Hankkeen alustava kustannusarvio on noin 10 miljoonaa euroa. Hankkeelle on saatu alustava ARA:n myöntämä käynnistysavustus. Hankesuunnitelma on myös käynnistetty Lahelassa sijaitsevan Neitoperho 2:n rivitalojen osalta. Hanke on tarkoitus käynnistää vuoden 2022 alussa ja sen keskeisenä lähtökohtana on vastata perheasuntojen kysyntään.

Uudisrakentamista toteutetaan yhtiön laatu-kriteereiden pohjalta. Yhtiöllä on käynnissä myös ohjaus- ja suunnittelujärjestelmien kehittäminen. Tavoitteena on saada kiinteistökannan ja taloudellisen seurannan sekä johtamisen työkalut sähköisiksi ja reaaliaikaisiksi. Kiinteistöjen energiatehokkuutta parannetaan tekoälyä hyödyntävällä lämmön seurannalla. Kiinteistöjen ja huoneistojen korjaustoimintaan panostetaan edelleen. Toimenpiteillä tavoitellaan ns. Tukukin mallia, minkä päämääränä on tyytyväinen asukas, laadukas asuminen ja hyvinvoiva yhtiö. Yhtiö noudattaa toiminnassaan vahvistamaansa kiinteistöstrategiaa, minkä avulla kiinteistökantaa kehitetään pidemmän tähtäimen suunnitelman mukaisesti. Suunnitelmakorjaukset toteutetaan hiljattain hyväksytyn 2020-2025 korjausohjelman mukaisesti.

Henkilöstön ammattitaitoa ja työhyvinvointia pyritään ylläpitämään koulutusten sekä työtyytyväisyyttä lisäävien kannustimien avulla.

Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy on kunnan strateginen omistus perustuen erityisesti yhtiön rooliin kohtuuhintaisen asumisen politiikassa ja -

tuotannossa, samalla tasapainottaen asuntomarkkinoiden toimivuutta kunnan alueella.

2) Toimitilapalveluja tarjoavat yhtiöt

Kunta omistaa koko KOy Riihikallion Lähipalvelukeskuksen osakekannan. Yhtiön toiminta-ajatuksena on omistaa ja vuokrata KOy Riihikallion palvelukeskuksessa sijaitsevia liiketiloja sekä omistaa ja hallita omistamiaan tontteja. Yhtiön omistamien tilojen vuokrausaste on hyvä, mutta vallitseva vuokrataso ei ole riittänyt yhtiön kustannusten kattamiseen. Yhtiö myy loppusyksyllä 2020 omistuksessaan olevan viimeinen tontin. Saatavat varat käytetään velkojen lyhentämiseen ja likviditeetin vahvistamiseen. Lähivuosien tavoitteena on minimoida toiminnan kustannukset sekä parantaa kannattavuutta.

Koy Riihikallion päiväkotikeskus omistaa tilat, joissa toimii kunnan päiväkoti. Yhtiön omistamissa tiloissa nousi esiin sisäilmaongelmia vuonna 2017. Rakentaja otti vastuun korjaustöistä keväällä 2018 ja korjaukset saatettiin päätökseen 2018 loppuun mennessä. Kiinteistöyhtiössä on tehty jatkoselvityksiä sekä -korjauksia vuonna 2019 ilmi tulleisiin uusiin sisäilmahavaintoihin liittyen. Neuvottelut kiinteistöyhtiölle aiheutuneiden vahinkojen korvaamisesta ovat kesken.

3) Liikuntapalveluja tarjoavat yhtiöt

Tuusulan Tenniskeskus Oy, Tuusulan Jäähalli Oy, Kellokosken Jäähalli Oy, Tuusulan Tekonurmi Oy ja Jokelan Tekonurmi tukevat toiminnallaan kuntalaisten liikuntamahdollisuuksia Tuusulan alueella yhteistyössä paikallisten urheiluseurojen kanssa.

Tuusulan urheilukeskuksen alueelle on tarkoituksena rakentaa lähivuosina uusi monitoimihallikokonaisuus. Suunnitelman tehokas toteuttamisen näkökulmasta on tarkoituksenmukaista, että Tuusulan Tenniskeskus Oy ja Tuusulan Tekonurmi Oy yhdistetään. Syntyvä uusi urheiluyhtiö rakennuttaisi monitoimihallikokonaisuuden ja alkaisi operoimaan sitä nykyisten toimintojensa ohella. Lähtökohtana on, että syntyvä yhtiö rahoittaa toimintansa asiakasmaksuilla ja vuokratuloilla. Kunnan panostus rajoittuisi investointilainojen takauksiin, mahdolliseen investointivaiheen pääomittamiseen sekä alueen infran rakentamiseen ja ylläpitoon.

4) Muut tytäryhtiöt

Tuusula siirsi työterveyspalvelunsa yhdessä Nurmijärven kanssa vuoden 2018 alusta toimintansa käynnistäneisiin Keski-Uudenmaan Työterveys Oy:öön ja Uudenmaan Työterveys Oy:öön.

Keski-Uudenmaan Työterveys Oy toimii hankintalainsäädännön tarkoittamassa mielessä osakkaiden sidosyksikkönä. Yhtiön tarkoitus on tuottaa osakkeenomistajilleen vaikuttavia työterveyspalveluja omakustannushintaan. Uudenmaan Työterveys Oy:n toteuttaa työterveyshuollon järjestämisvastuun mukaista toiminta toimialueellaan.

Yhtiöiden toiminta on laajentunut merkittävästi. Mäntsälä siirsi työterveyspalveluidensa toiminnot yhtiöihin sekä tuli yhtiöiden osakkaaksi syyskuussa 2018. Keusote liittyi yhtiön osakkaaksi vuoden 2019 alusta ja 2020 alusta mukaan liittyivät Lohjan kaupunki, Vihdin kunta, Karkkilan kaupunki sekä perusturvakuntayhtymä Karviainen.

Talousarvion sitovuus

Tavoitteiden sitovuus
Tuusulan valtuusto määrää, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kunnanhallitusta ja muita kunnan toimielimiä ja viranomaisia.

Valtuustoon nähden sitovia tavoitteita ovat Tuusulan kuntastrategiaosassa esitetyt vuositavoitteet ja toimenpiteet.

Talousarvion yleisperustelut ovat informaatiota, jota ei ole tarkoitettu sitovaksi talousarvion osaksi. Talousarvion yksityiskohtaiset perustelut, tunnusluvut ja suoritetavoitteet ovat ohjeellisia siten, että kunnanhallituksen ja lautakuntien tulee

ottaa ne huomioon käyttösuunnitelmia valmisteltaessa ja päätettäessä.

Käyttösuunnitelmat hyväksytään kunnanhallituksessa lautakuntien valmisteluun ja ehdotukseen pohjautuen sen jälkeen, kun valtuusto on hyväksynyt talousarvion. Talousarvion liitteenä ovat lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2021.

Käyttötalous
Talousarvion määrärahat ovat sitovia valtuustoon nähden toimialuetasolla siten, että yleissitovuutena on valtuustoon nähden toimialueen toimintakate eli määrärahan ja tuloarvion erotus. Määrärahoihin ja tuloarvioihin sisältyvät sisäiset erät. Sitovuus koskee talousarviovuoden 2021 tavoitteita ja määrärahoja ja tuloarvioita. Myös Keski- Uudenmaan sote-kuntayhtymän ja Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen määrärahat ovat nettositovia.

Tuloslaskelmaosassa sitovia eriä valtuustoon nähden ovat verotulot, valtionosuudet, käyttöomaisuuden myyntivoitot, korkotuotot, muut rahoitustuotot, korkokulut ja muut rahoituskulut.

Vesihuoltolaitos on kunnallinen liikelaitos. Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta on hyväksynyt laitoksen taloussuunnitelman. Vesihuoltoliikelaitoksen talousarvio ja -suunnitelma esitetään valtuustolle kunnan taloussuunnitelman yhteydessä. Vesihuolto-liikelaitoksen toimintakatteen tulee olla vähintään kunnan talousarvion mukainen. Laitokseen sijoitetulle peruspääomalle peritään korkoa valtuuston päätöksen mukaisesti 6,5 % vuodessa.

Rykmentinpuiston aluekehityshankkeelle on perustettu laskennallinen taseyksikkö talousarviovuoden 2017 alusta, toiminnan ja talouden seurannan selkeyttämiseksi.

Investoinnit
Investoinnit ovat sitovia hankkeina (eli jokainen investointiosassa mainittu kohde tulee toteuttaa), mutta määrärahat ovat sitovia hankeryhmä -kohtaisesti kunkin toimielimen/toimialueen sisällä. Lautakunnalla on oikeus siirtää määrärahaa investointikohteelta toiselle hankeryhmän tai toimielimen sisällä, mikäli kaikki investointikohteet toteutuvat. Uusia hankkeita ei ole oikeus aloittaa ilman valtuuston päätöstä. Kustannusarviot tarkistetaan ja hankkeille varattavat määrärahat päätetään vuosittain taloussuunnitelman käsittelyn yhteydessä.

Tietokoneohjelmistoihin liittyvät investoinnit ovat sitovia hankeryhmäkohtaisesti. Tietokoneohjelmistoihin liittyvät investoinnit esitetty talousarviokirjan investointiosioissa kokonaisuudessaan, kunnanhallituksen alla. Kansliapäälliköllä ja/tai talousjohtajalla on oikeus siirtää tiekoneohjelmistoihin liittyviä määrärahoja investointikohteelta toiselle tai talousarvio-vuoden aikana tunnistetulle uudelle investoinnille kunnan kehittämisen johtoryhmän esitykseen perustuen.

Rahoitus
Valtuusto vahvistaa puitteet taloussuunnitelmaan perustavalle lainanotolle. Talousarvion mukaan kunta nostaa nettomääräisesti uutta lainaa vuonna 2021 noin 37 milj. euroa. Taloussuunnitelman mukaan kunnan lainamäärän kasvu jatkuu nopeana vuosina 2022–2025. Kunnan kokonaisinvestointien arvioidaan vuosina 2022–2025 nousevan enimmillään jopa lähes 300 milj. euroon.

Kunnan lainasalkun rakennetta muokataan siten, että vuotuinen kiinteäkorkoisten tai suojattujen lainojen osuus lainasalkusta on vuoden 2021 lopussa vähintään 50 prosenttia. Tuusulan kunnan kiinteäkorkoisten lainojen määrä oli lokakuussa 2020 105 milj. euroa, joka vastasi noin 76 %:n osuutta kunnan koko lainamäärästä.

Kiinteäkorkoisilla luotoilla ja korkosuojauksilla pystytään vähentämään kunnan korkomenojen muutoksia ja parantamaan ennustettavuutta, edesauttaen siten talousarvion- ja suunnitelman laatimista ja siinä pysymistä. Korkosuojautumisilla saavutettava vakaa keskikorko sopii hyvin kunnan tarpeisiin, koska kunnan investoinnit ovat pääosin käyttöiältään erittäin pitkäaikaisia.

Valtuudet rahoituksen nostamiseksi
Maksuvalmiuden turvaamiseksi tarkoitetun lyhytaikaisen rahoituksen (yksittäisten lainojen laina-aika enintään yksi vuosi) ottamiseen valtuusto antaa talousjohtajalle oikeuden ottaa rahoitusta niin, että lyhytaikaista rahoitusta on yhtä aikaa käytössä enintään 80 milj. euroa. Lyhytaikaisena rahoituksena pidetään luottoja, joiden enimmäismaturiteetti on 12 kk.

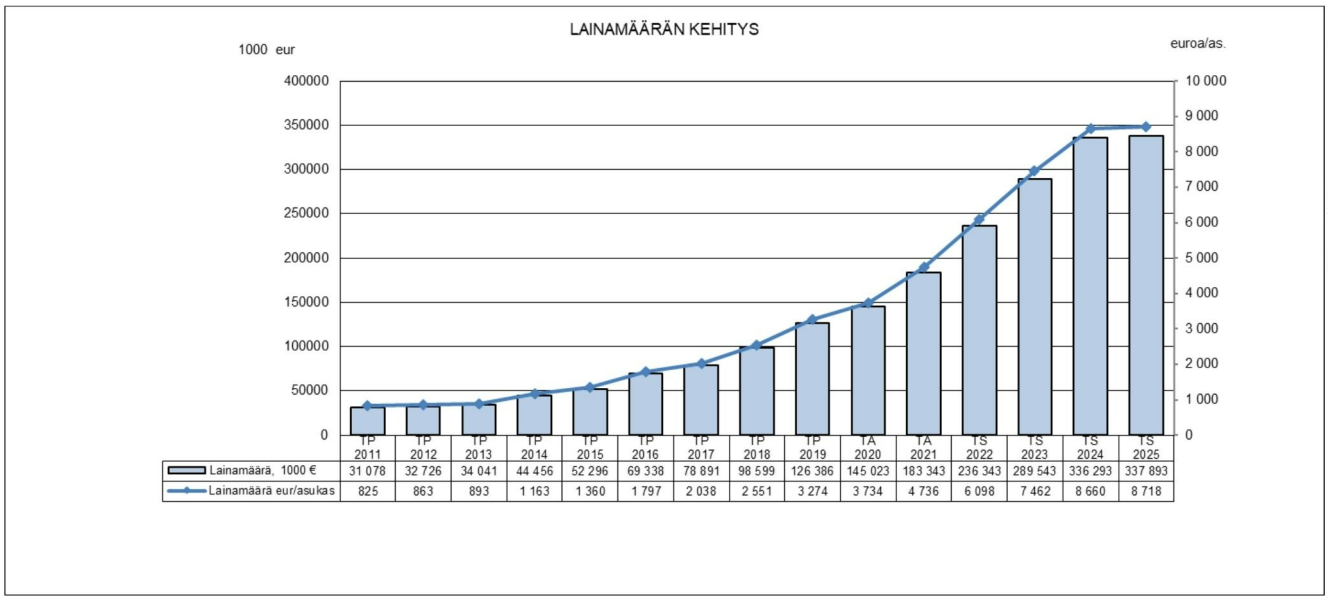
Kone- ja kalustohankintojen rahoitusta varten valtuusto antaa talousjohtajalle oikeuden ottaa rahoitusta niin, että leasingrahoitusta on yhtä aikaa käytössä enintään 10 milj. euroa.

Valtuusto antaa kunnanhallitukselle oikeuden ottaa nettomääräisesti uutta pitkäaikaista lainaa enintään 50 milj. euroa.

Valtuudet korkosuojausten tekemiseksi
Korkosuojauksia voi tehdä vain talousjohtaja yhdessä kansliapäällikön kanssa. Talousjohtaja informoi kunnanhallitusta ja konsernijaostoa suojausten tekemisen suunnittelusta ja valmistelusta. Talousjohtajalla on yhdessä kanssa kansliapäällikön kanssa myös oikeus purkaa tai muuten muokata tekemiään korkosuojauksia.

Suunnitelma alijäämän kattamisesta

Talousarviovuoden 2021 budjetoitu alijäämä, yhteensä 6,8 milj. euroa, katetaan taseeseen kertyneillä ylijäämillä, joita oli vuoden 2019 tilinpäätöksessä 41,1 milj. euroa ja arviolta noin 32 milj. euroa vuodelta 2020 laadittavassa tilinpäätöksessä.

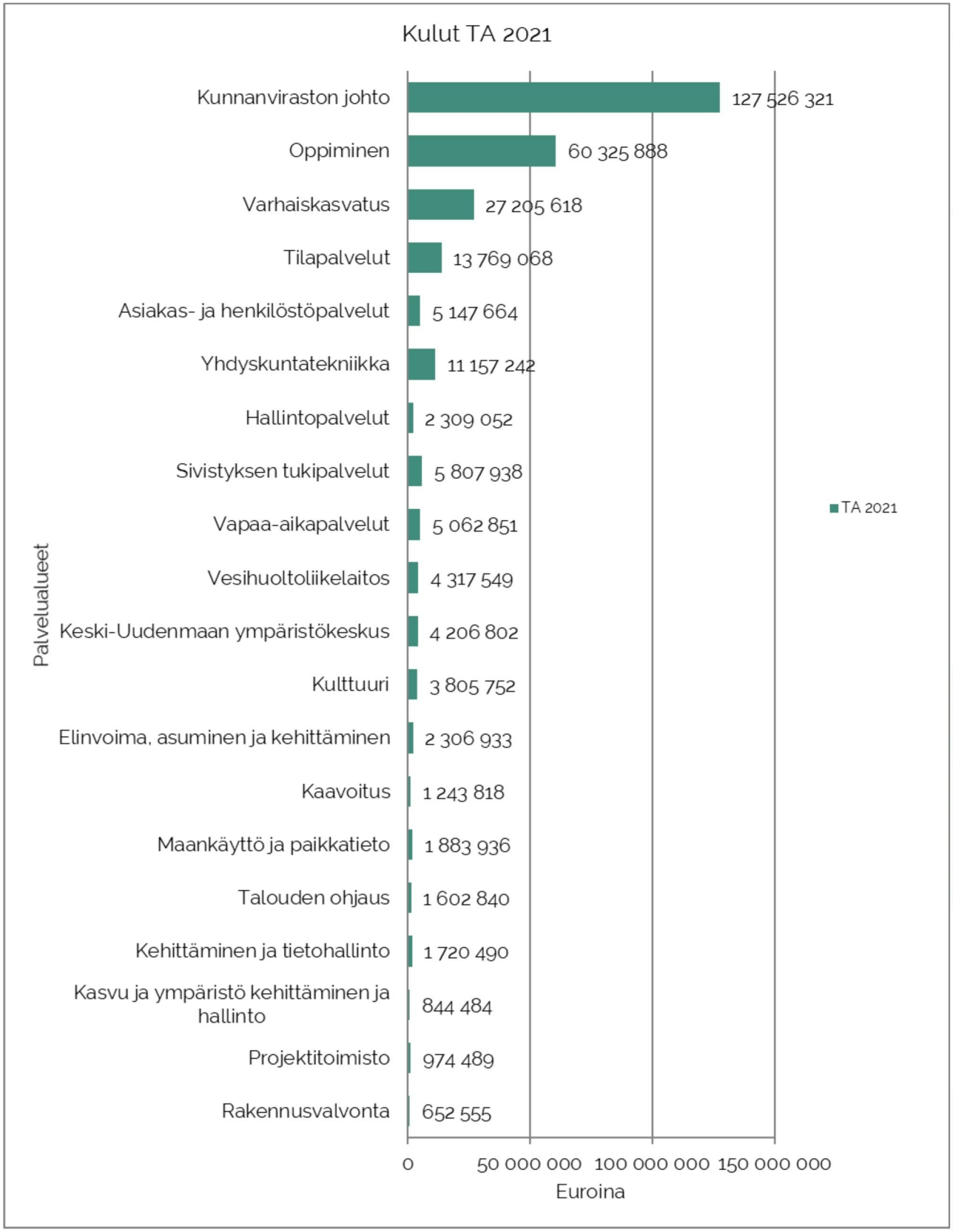

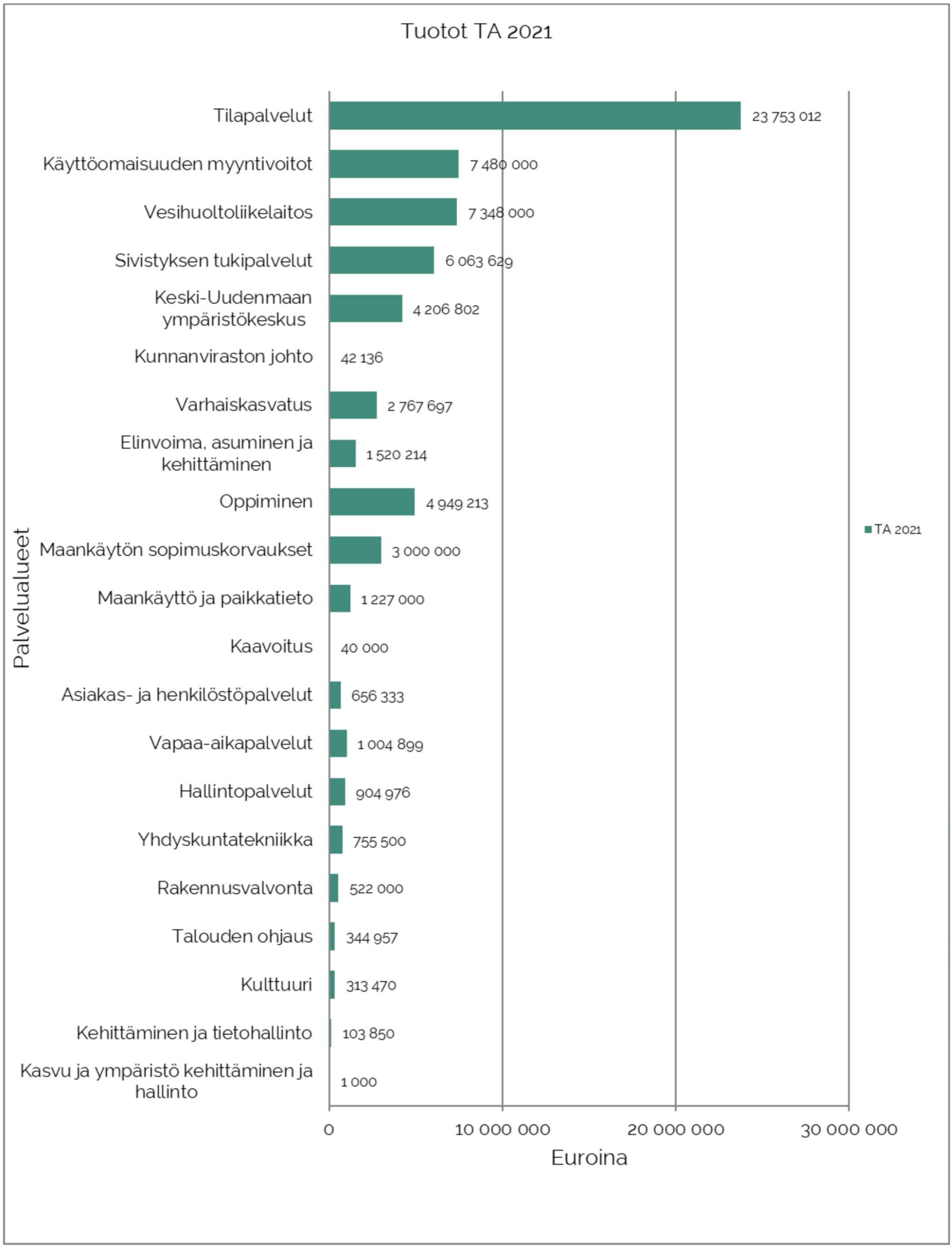
Tiedoissa ei ole mukana Vesihuoltoliikelaitosta

Kunnan avainlukuja

Tunnusluvut	TP 2019	ENN/2020	TA 2020	TA 2021	TA 2020/2021-muutos %
Käyttöomaisuuden myyntivoitot, 1000 €	9 756	5 480	7 480	7 480	0,0
Verotulot, 1000 €	182 523	186 507	194 262	**193 772**	-0,3
Valtionosuudet, 1000 €	25 429	39 119	28 382	**31 851**	12,2
Tilikauden tulos, 1000 €	-21 353	-10 265	-4 755	**-7 600**	59,8
Vuosikate, 1000 €	2 315	5 323	10 422	**8 061**	-22,7
Vuosikate % poistoista	17	35	69	**52**	-24,6
Vuosikate euro/asukas	60	137	268	**208**	-22,4
Investoinnit, brutto 1000 €	36 748	28 279	30 464	**48 246**	58,4
Lainat, 1000 €	126 386	150 259	145 023	**183 343**	26,4
Lainat €/asukas	3 274	3 920	3 734	**4 736**	26,8
Asukasluku vuoden lopussa	38 605	38 840	38 840	**38 716**	-0,3

Tiedoissa ei ole mukana Vesihuoltoliikelaitosta

Kulut TA 2021
Kunnanviraston johto
127 526 321
Oppiminen
60 325 888
Varhaiskasvatus
27 205 618
Tilapalvelut
13 769 068
Asiakas- ja henkilöstöpalvelut
5 147 664
Yhdyskuntatekniikka
11 157 242
Hallintopalvelut
2 309 052
Sivistyksen tukipalvelut
5 807 938
Vapaa-aikapalvelut
5 062 851
Vesihuoltoliikelaitos
4 317 549
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
4 206 802
Kulttuuri
3 805 752
Elinvoima, asuminen ja kehittäminen
2 306 933
Kaavoitus
1 243 818
Maankäyttö ja paikkatieto
1 883 936
Talouden ohjaus
1 602 840
Kehittäminen ja tietohallinto
1 720 490
Kasvu ja ympäristö kehittäminen ja hallinto
844 484
Projektitoimisto
974 489
Rakennusvalvonta
652 555
Palvelualueet
TA 2021
0
50 000 000
100 000 000
150 000 000
Euroina

Tuotot TA 2021
Palvelualueet
Tilapalvelut
23 753 012
Käyttöomaisuuden myyntivoitot
7 480 000
Vesihuoltoliikelaitos
7 348 000
Sivistyksen tukipalvelut
6 063 629
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
4 206 802
Kunnanviraston johto
42 136
Varhaiskasvatus
2 767 697
Elinvoima, asuminen ja kehittäminen
1 520 214
Oppiminen
4 949 213
Maankäytön sopimuskorvaukset
3 000 000
Maankäyttö ja paikkatieto
1 227 000
Kaavoitus
40 000
Asiakas- ja henkilöstöpalvelut
656 333
Vapaa-aikapalvelut
1 004 899
Hallintopalvelut
904 976
Yhdyskuntatekniikka
755 500
Rakennusvalvonta
522 000
Talouden ohjaus
344 957
Kulttuuri
313 470
Kehittäminen ja tietohallinto
103 850
Kasvu ja ympäristö kehittäminen ja hallinto
1 000
TA 2021
0
10 000 000
20 000 000
30 000 000
Euroina

MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO v.2021

	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimielin	**Määrärahat**	**Tuloarviot**	**Toimintakate**
Palvelualue/hankeryhmä	Talousarvio	Talousarvio	
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Kunnanhallitus			
Kuntatoimiala/Yleishallinto- ja johdon tuki, S			-127 484
Kunnanviraston johto	127 526	42	-127 484
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus	4 207	4 207	0
Yhteiset palvelut, S			-8 770
Asiakas- ja henkilöstöpalvelut	5 148	656	-4 491
Hallintopalvelut	2 309	905	-1 404
Talouden ohjaus	1 603	345	-1 258
Kehittäminen ja tietohallinto	1 720	104	-1 617
Sivistys, S			-87 109
Kasvatus- ja sivistyslautakunta			
Oppiminen	60 326	4 949	-55 377
Varhaiskasvatus	27 206	2 768	-24 438
Sivistyksen tukipalvelut	5 808	6 064	256
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta			
Kulttuuri	3 806	313	-3 492
Vapaa-aikapalvelut	5 063	1 005	-4 058
Kasvu ja ympäristö, S			-3 488
Kuntakehityslautakunta			
Kehittäminen ja hallinto	844	1	-843
Elinvoima, asuminen ja kehittäminen	2 361	1 520	-841
Projektitoimisto	944		-944
Maankäyttö ja paikkatieto	1 809	1 227	-582
Kaavoitus	1 309	40	-1 269
Rakennusvalvonta	689	522	-167
Tekninen lautakunta			
Yhdyskuntatekniikka	11 157	756	-10 402
Tilapalvelut	13 719	23 753	10 034
Kunnanhallitus			
Myyntivoitot		7 480	7 480
Maankäyttösopimukset		3 000	3 000
Yhteensä	277 554	59 657	-217 897
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot		193 772	
Valtionosuudet		31 851	
Korkotulot		250	
Muut rahoitustulot		490	
Korvaus liikelaitoksen peruspääomasta		488	
Korkomenot	942		
Muut rahoitusmenot	50		

S, Sitovuustaso. Toimintakatesitovuus toimialueittain.

Taulukko ei sisällä Kasvun ja Ympäristön toimialueelle budjetoitua valmistusta omaan käyttöön 100 t euroa. Tämä erä huomioiden toimintakatteen määrä on - 217 595 t euroa.

	1 000 €	1 000 €
	Määrärahat	**Tuloarviot**
Hankeryhmä	Talousarvio	Talousarvio
INVESTOINTIOSA		
Kunnanhallitus		
Aineettomat hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 000	8 800
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Koneet ja kalusto		
Osakkeet ja osuudet	100	
Tietokoneohjelmistot/käyttöoikeudet	470	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset		
Kasvatus- ja sivistyslautakunta		
Aineettomat hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	100	
Tietokoneohjelmistot/käyttöoikeudet		
Koneet ja kalusto	621	
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	250	
Koneet ja kalusto	180	
Kuntakehityslautakunta		
Koneet ja kalusto	40	
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Tietokoneohjelmistot/käyttöoikeudet		
Tekninen lautakunta		
Talonrakennus	30 705	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 695	2 000
Tietokoneohjelmistot/käyttöoikeudet	120	
Muut pitkävaikutteiset menot	660	
Koneet ja kalusto	305	
Investoinnit yhteensä	48 246	10 800
RAHOITUSOSA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6 900	
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	
Yhteensä	363 692	297 307

Kuntatoimiala

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ

Ei sisällä vesihuoltoliikelaitosta

(1000 €)				euro				
	TP 2019	TA 2020	MTA v.2020	TA 2021	TS (1000 €) 2022	2023	2024	2025
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	18 422	17 767	17 767	17 854 303	17 981	18 108	18 237	18 367
Maksutuotot	10 257	8 809	8 329	9 581 600	9 657	9 732	9 809	9 886
Tuet ja avustukset	2 234	842	842	730 639	735	739	744	748
Muut toimintatuotot	34 605	30 963	28 963	31 416 014	31 777	31 970	32 164	34 060
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	65 518	58 381	55 901	59 582 555	60 149	60 550	60 954	63 061
Valmistus omaan käyttöön	228	100	100	100 000				
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	-59 124	-60 510	-60 510	-61 316 093	-61 708	-62 256	-62 930	-63 767
Henkilösivukulut								
Eläkekulut	-13 359	-13 330	-14 098	-14 359 441	-14 456	-14 586	-14 743	-14 934
Muut henkilösivukulut	-1 749	-2 309	-2 309	-2 340 826	-2 356	-2 376	-2 402	-2 434
Palvelujen ostot	-157 333	-153 568	-158 674	-158 465 119	-159 977	-161 553	-163 186	-164 887
Aineet,tarvikkeet, tavarat	-9 336	-9 922	-9 922	-9 358 596	-9 432	-9 521	-9 620	-9 735
Avustukset	-7 360	-7 442	-7 792	-7 671 875	-7 722	-7 791	-7 875	-7 979
Vuokrat	-22 337	-23 026	-23 013	-23 346 207	-23 487	-23 692	-23 951	-24 278
Muut toimintakulut	-1 078	-785	-177	-695 584	-701	-708	-715	-724
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-271 675	-270 891	-276 493	-277 553 742	-279 839	-282 483	-285 422	-288 737
TOIMINTAKATE	-205 929	-212 410	-220 492	-217 871 187	-219 689	-221 933	-224 468	-225 676
Toimintakulujen muutos %	3,90	-0,29	1,77	2,46	0,82	0,94	1,04	1,16
Toimintakulujen muutos euroina	10 206	-785	4 817	6 663 206	2 285	2 644	2 939	3 315
Toimintakatteen muutos %	5,35	3,15	7,07	2,57	0,83	1,02	1,14	0,54
Toimintakatteen muutos euroina	10 460	6 480	14 562	5 461 320	1 818	2 244	2 535	1 208
Asukkaat 31.12.	38 605	38 840	38 840	38 716	38 759	38 800	38 834	38 896
Toimintakate euro/asukas	-5 334	-5 469	-5 677	-5 627	-5 668	-5 720	-5 780	-5 802

KUNTATOIMIALA

Toiminta ja toimintaympäristön muutokset

Kuntatoimialaan kuuluvat Yhteisten palveluiden, Sivistyksen sekä Kasvun ja ympäristön toimialueet.

Kuntatoimiala vastaa kunnan operatiivisesta johtamisesta, kuntatasoisesta edunvalvonnasta sekä erikseen terveyden ja hyvinvoinnin työn koordinoinnista, osallisuustyöstä sekä viestinnästä ja markkinointiviestinnästä.

Pormestari johtaa kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Pormestari toimii kunnanhallituksen puheenjohtajana ja johtaa poliittista yhteistyötä, jota kunnanhallituksen tehtävien toteuttaminen edellyttää. Pormestari toimii myös kunnanhallituksen konsernijaoston puheenjohtajana. Pormestari on päätoiminen luottamushenkilö. Lisäksi kuntatoimialalla on kaksi osa-aikaista apulaispormestaria.

Kansliapäällikkö johtaa ja kehittää kunnan toimintaa pormestarin alaisuudessa sekä johtaa Kuntatoimialaa ja vastaa ko. toimialalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan asianmukaisuudesta. Kansliapäällikkö johtaa kunnan johtoryhmää.

Kuntatoimialan vastuulla on omistajaohjaus, keskeisesti Keusoten omistajaohjaus.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus huolehtii sopijakuntiensa ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtävistä asiakkaidensa ja ympäristön parhaaksi tuottaen laadukkaita, taloudellisia ja tasapuolisia palveluita.

Keskeisiä toimintaympäristön muutoksia suunnittelukaudella ovat hallitusohjelman mukaisten hyvinvointialueiden (sote-maakunnat) käynnistyminen vuoden 2023 alusta, koronaepidemian vaikutukset kuntalaisiin sekä kunnan toimintaan ja talouteen, ja keskeisesti hyvinvointialueiden perustamiseen liittyen kuntien roolin, tehtävien ja talouden uudelleen määrittyminen.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025

Pormestariohjelmaan perustuva kuntastrategia koostuu 32 valtuustokauden tavoitteesta. Näistä on jo edellisen vuoden tapaan johdettu toimintavuodelle painopistealueet, jotka vaativat erityistä huomiota ja toimenpiteitä.

Vuonna 2021 painopistealueet ovat 1. kunnan kasvun varmistaminen (väestö ja yritykset), 2. Sivistyksen palveluverkon uudistaminen ja toiminnan kehittäminen, 3. Hyrylän keskustan kehittämien, 4. Jokelan kehittäminen, 5. Tuusulanjärven kokonaisuus hyvinvoinnin ja elinvoiman näkökulmasta, 6. Urheilukeskuksen kehittäminen ja lisääntyvät vapaa-ajan mahdollisuudet, 7. Johtamisen ja toimintatapojen kehittäminen. Strategian toteutuksen painopistealueet vuodelle 2021 on kuvattu erikseen sisältöinä ja tekemisen aikajanoina. Painopistealueiden toteutusta arvioidaan ja seurataan erikseen sekä luottamushenkilötoimielimissä että operatiivisessa johtamisessa.

1.6.2021 käynnistyy uusi neljävuotinen valtuustokausi. Valtuustokaudelle laaditaan erillisessä prosessissa kuntastrategia. Kuntastrategian laatimista pohjustetaan alkuvuodesta laatimalla toimintaympäristöanalyysi.

Vuoden 2020 keväällä alkaneen koronapandemian arvioidaan vaikuttavan vahvasti kunnan toimintaan ja talouteen myös vuonna 2021. Talouden osalta keskeisiä vaikutuksia ovat verotulokertymän heikkeneminen, jota valtion tukitoimet kuitenkin osaltaan kompensoivat.

Toimintatuloissa on edelleen riskinä normaalitilanteeseen verrattuna asiakasmaksutulojen heikkeneminen ja HSL:n lipunmyyntitulojen heikompi kertymä. Toimintamenoissa on jo vuodelle 2021 toteutuvana vaikutuksena sotepalveluiden

vuonna 2020 kertynyt hoitovelka ja sen purkamisen kustannukset. Riskinä on koronaepidemian hoitamiseen liittyvät sotepalveluiden menoriskit. Mikäli koronaepidemiaa ei saada hallittua, on toiminnallisina riskeinä edelleen vuonna 2021 palveluiden uudelleen järjestelyt mm. opetuksessa sekä palveluiden kokonaan sulkemiset, kuten liikuntapalveluissa.

Koronaepidemian aikana on kunnan työskentelyssä otettu ns. digiloikka. Kunnan sisäisessä työskentelyssä ja palvelutoiminnassa on otettu laajasti käyttöön tehokkuutta lisänneet sähköiset kokous- ja valmistelukäytännöt sekä etätyöskentely. Sähköisten palveluiden toteuttaminen on mennyt vahvasti eteenpäin. Mainittujen toimintatapojen arviointi ja vakiinnuttaminen uusiksi pysyviksi toimintatavoiksi on keskeistä vuonna 2021.

Kunnan poliittinen johtamisjärjestelmä uudistettiin 1.6.2017 lukien. Johtamisjärjestelmän tavoitteiden toteutumista arvioitiin vuonna 2019 ja sen perusteella päätettiin kehittämistoimenpiteistä. Edelleen poliittisen johtamisjärjestelmän kehittämistarpeita arvioitiin vuonna 2020 ja tarvittavat kehittämistoimenpiteet määritellään joulukuussa 2020 toteutettavaksi vuonna 2021 käynnistyvälle uudelle valtuustokaudelle.

Kunnan operatiivisen johtamisen organisaatiorakennetta uudistettiin 1.1.2019 alkaen. Vuoden 2021 aikana arvioidaan organisaatiorakenteen toimivuutta ja rakennetta tarkistetaan tarpeen mukaan.

Kunnan, vuonna 2018, hyväksyttyä palveluverkkosuunnitelma päivitetään joulukuussa 2020. Palveluverkkosuunnitelman toteutus on edennyt ja vaikuttaa paitsi varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoon niin myös kuntalaisten käytössä olevaan yhteisötilojen palveluverkkoon. Palveluverkon uudistamiseen liittyy vahva tarve tehdä päätökset ja luopua kunnalle tarpeettomiksi jääneistä tiloista.

Kunnan veto- ja pitovoiman kannalta keskeisiä ensi vuoden painopisteitä ovat myös Hyrylän keskustan, ja erityisesti liike- ja palvelukeskushankkeen eteneminen, sekä Tuusulanjärven virkistyskäytön ja Urheilukeskuksen kehittäminen.

Kuntatasoinen ennakkovaikutusten arvioinnin – malli hyväksyttiin valtuustossa lokakuussa 2020. Otamme mallin vahvasti käyttöön vuosien 2020 ja 2021 aikana. Mallin avulla hyödynnämme laajemmin ja systemaattisemmin kattavaa vaikutusten ennakkoarviointia merkittävien asioiden valmistelussa. Tavoitteena on edelleen parantaa valmistelua ja saada päätöksenteon tueksi eri näkökulmista ja useammasta ratkaisuvaihtoehdosta tehdyt vaikutusten arvioinnit.

Suunnittelukaudella käynnistyy jo seuraavan MAL-sopimuksen valmistelu. Kunnan edunvalvonnan kannalta on tärkeää paitsi varmistaa Tuusulan kannalta nykyisen MAL-sopimuksen toteutus niin myös vaikuttaa seuraavan MAL-sopimuksen sisältöön.

Yleishallinto- ja johdon tuki

YLEISHALLINTO- JA JOHDON TUKI	(1000 €)			euro	TS (1000 €)			
	TP 2019	TA 2020	M TA v.2020	TA 2021	2022	2023	2024	2025
TULOSLASKELMA								
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	5 876	6 147	3 475	3 609 626	3 610	3 610	3 610	3 610
Maksutuotot	472	684	684	637 000	637	637	637	637
Tuet ja avustukset	108			2 312	2	2	2	2
Muut toimintatuotot	752							
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	7 208	6 831	4 159	4 248 938	6 559	6 559	6 559	6 559
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	-3 304	-3 571	-3 572	-3 570 352	-3 606	-3 642	-3 679	-3 715
Henkilösivukulut								
Eläkekulut	-2 139	-691	-2 057	-2 204 221	-2 226	-2 249	-2 271	-2 294
Muut henkilösivukulut	-89	-116	-116	-118 465	-120	-121	-122	-123
Palvelujen ostot	-123 907	-122 278	-123 930	-124 749 152	-125 997	-127 257	-128 529	-129 814
Aineet,tarvikkeet, tavarat	-194	-278	-278	-93 911	-95	-96	-97	-98
Avustukset	-192	-166	-166	-146 022	-147	-149	-150	-152
Vuokrat	-459	-644	-644	-650 450	-657	-664	-670	-677
Muut toimintakulut	-565	-209	399	-200 550	-203	-205	-207	-209
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-130 848	-127 953	-130 365	-131 733 123	-133 050	-134 381	-135 725	-137 082
TOIMINTAKATE, S*	-123 641	-121 122	-126 206	-127 484 185	-126 492	-127 822	-129 166	-130 523
Toimintakulujen muutos %		-2,2	-0,37	2,95	1,00	1,00	1,00	1,00
Toimintakulujen muutos euroina		-2 895	-484	3 778 913	1 317	1 331	1 344	1 357
Toimintakatteen muutos %		-2,04	2,07	5,25	-0,78	1,05	1,05	1,05
Toimintakatteen muutos euroina		-2 519	2 565	6 361 056	-992	1 331	1 344	1 357
%-osuus verorahoituksesta	59,46	54,40	55,94	57,14	54,51	53,93	53,45	52,96
Asukkaat 31.12.	38 605	38 840	38 840	38 716	38 759	38 800	38 834	38 896
Toimintakate euro/asukas	-3 203	-3 118	-3 249	-3 293	-3 264	-3 294	-3 326	-3 356

S* = Sitova taso

Pelastustoimen kustannukset on huomioitu v.2019-2020 tiedoissa.

YLEISHALLINTO JA JOHDON TUKI

Vastuuhenkilö:

Kansliapäällikkö Harri Lipasti

Toiminta ja toimintaympäristön muutokset

Kunnan strategiaa toteutetaan vuonna 2021 edellä kuntatoimialan alla ja jäljempänä palvelualuekohtaisesti kuvatulla tavalla.

Toimialueen palvelualueet

Kunnanviraston johto

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

KUNNANVIRASTON JOHTO

Palvelualue

Vastuuhenkilö: kansliapäällikkö Harri Lipasti

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Kunnanjohto
- Viestintä
- Edustus ja suhdetoiminta, kv-toiminta
- Hyte-lautakunta
- Kuntayhteistyö
- Strateginen suunnittelu
- Osallisuus
- Yhteistoiminta ja jäsenmaksut
- K-U sote kuntayhtymäostot
- Pelastustoimi

Palvelualueen tavoitteet

Kunnan johdon keskeisenä tehtävänä on johtamisen ja viestinnän keinoin tukea koko organisaation toimintakykyä ja kuntastrategian tavoitteiden toimeenpanoa.

Kunnan strategiaa toteutetaan suoraan kunnan johdon toimesta vuonna 2021 seuraavasti.

Uudistamme kuntaa, palveluita ja organisaatiota ottaen huomioon maakuntauudistuksen ja Keski-uudenmaan soten, varmistaen tuusulalaisten lähipalvelut (valtuustokauden tavoite 1).

- Viemme käytäntöön poliittisen johtamisjärjestelmän kehittämistoimenpiteet ja varmistamme niiden toteutumisen yhdyspinnoilla
- Varmistamme laadukkaat palvelut ja tuusulalaisten lähipalvelut Keusoten palveluiden verkon uudistuksessa
- Vahvistamme Keusoten toimintaa ja taloutta tuottavuusohjelman toteutuksella
- Toteutamme vahvaa edunvalvontaa ja omistajaohjausta MAL-asioissa sekä maakuntauudistuksessa
- Uudistamme kuntaa valtuustokauden vaihtuessa niin, että strategia sisältää selkeitä valintoja ja se ohjaa vahvasti toimintaa

Palvelumme ovat laadukkaita ja saavutettavia (valtuustokauden tavoite 2.)

- Vahvistamme asukaslähtöistä palveluiden ja viestinnän kehittämistä osallistuvin menetelmin
- Parannamme asiakaspalvelun laatua ja kanavia ja seuraamme asukas- ja asiakastyytyväisyyttä kunnan ja Keusoten palveluissa

Mahdollistamme sähköisen asioinnin keskeisissä kuntapalveluissa ja sähköisten palveluiden käyttö lisääntyy. Uudistamme tapojamme tehdä työstä digitalisaation avulla (valtuustokauden tavoite 3.)

- Kehitämme luottamushenkilöiden ja henkilöstön sähköisen työskentelyn menetelmiä ja parannamme asukkaiden kanssa käytävän sähköisen vuorovaikutuksen ja yhteistyön työkaluja

Lisäämme seudullista ja kuntien välistä yhteistyötä ja selvitämme kuntaliitoksen mahdollisuuden (valtuustokauden tavoite 6.)

- Tiivistämme yhteistyötä Keusote-kuntien ja Keravan kanssa

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia, arjen sujuvuutta, elämän vireyttä ja elämänlaadun paranemista (valtuustokauden tavoite 7.)

- Viemme teoiksi hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja laadimme laajan hyvinvointikertomuksen

Otamme toiminnassamme huomioon luontoarvot ja ympäristön. Huolehdimme, että luonto voi hyvin ja se on läsnä kuntalaisten arjessa (valtuustokauden tavoite 13.)

- Kehitämme talkooprosesseja kuntalaisten viihtyvyyden ja luonnon siisteyden lisäämiseksi sekä asukkaiden aktiivisuuden tukemiseksi

Edistämme kestävää kehitystä kaikessa toiminnassa. Vähennämme hiilidioksidipäästöjä ja lisäämme uusiutuvan energian osuutta energiankulutuksessa (valtuustokauden tavoite 14.)

- Laadimme kestävän kehityksen raportin valtuustokaudesta 2017-2021 ja laadimme kestävän kehityksen suunnitelman valtuustokaudelle 2021-2024

Johdamme ihmisiä innostaen ja yhdessä uutta tehden. Tuusulan kunta on vetovoimainen työnantaja ja kunnan henkilöstö voi hyvin (valtuustokauden tavoite 15.)

- Edistämme osallisuusajattelun juurtumista ja leviämistä organisaatiossa

Mahdollistamme kylien täydennysrakentamisen ja elinvoimaisuuden sekä maaseutumaisen ympäristön (valtuustokauden tavoite 22.)

- Edistämme kylien elinvoimaa tukemalla asukaslähtöistä toimintaa ja kyläsuunnitelmien laadintaa

Uudistamme ja tehostamme kunnan palveluverkkoa kuntalaislähtöisesti päämääränä modernit, terveet ja turvalliset toimintaympäristöt sekä kohtaamisten mahdollistaminen (valtuustokauden tavoite 29.)

- Viemme toteutukseen hyväksytyn palveluverkkosuunnitelman ja 10 v. investointiohjelman

Olemme edelläkävijä osallisuuden edistämisessä ja yhteisöllisessä toiminnassa uudistaen samalla toimintatapojamme. Kehitämme kumppanuuksia ja verkostojohtamista (valtuustokauden tavoite 30.)

- Kehitämme osallistuvan budjetoinnin prosessia ja osoitamme osuuden toimialueiden budjeteista osallistuvaan budjetointiin
- Viemme järjestöstrategian linjaukset teoiksi

Uudistamme kunnan brändiä ja parannamme kunnan tunnettuutta (valtuustokauden tavoite 31.)

Jatkamme Tuusulan brändin vahvistamista sitä tukevin teoin.

- Teemme Tuusulan brändiä tunnetuksi brändinmukaisin teoin ja mielenkiintoisten markkinointiviestinnän tempausten ja sisältöjen avulla.
- Varmistamme, että koko organisaation markkinointiviestintä on yhteisen brändin mukaista.
- Selvitämme, miten hyvin Tuusulan brändin tunnettuus on kehittynyt ja hyödynnämme tietoa brändityössä.

Hyödynnämme markkinointiviestinnässä koko organisaation osaamista ja yhteistyötä

- Priorisoimme kohderyhmät yhdessä ja ideoimme yhdessä keinoja tavoittaa nämä kohderyhmät.
- Laadimme yhteisen markkinointiviestinnän suunnitelman ja noudatamme sitä yhdessä

Viestimme monikanavaisesti ja siten, että tavoitamme kuntalaiset ja muut sidosryhmät mahdollisimman hyvin

- Laadimme yhdessä kanavastrategian viestinnän kanaville ja noudatamme sitä.

Parannamme kunnan tuottavuutta ja talouden tasapainoa (valtuustokauden tavoite 32.)

- Toteutamme Kasvun ja talouden hallintaohjelman linjauksia mm. Siten, että koko kunnan käyttötalousmenojen säästö on 3 milj. euroa vuonna 2021.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Kuntavaalien jälkeen 1.6.2021 alkaen käynnistyy uusi neljävuotinen valtuustokausi. Valtuustokaudelle laadittava kuntastrategia tulee linjaamaan ja mahdollisesti muuttamaan kunnan johtamisen painotuksia. Kuntastrategian laatimista pohjustetaan alkuvuodesta laatimalla toimintaympäristöanalyysi.

Koronaepidemian vaikutukset toimintaan ja talouteen ovat vielä epäselviä. Vaikutuksia voivat olla esimerkiksi muuttuvat arvostukset asumisessa ja vapaa-ajassa. Kunnan palvelutoiminnassa on selvää, että digitaalisen työskentelyn ja digitalisaatiota hyödyntävä palvelutoiminnan kehittyminen tulevat suurelta osin jäämään pysyviksi. Kunnan talouden kannalta on keskeistä se missä määrin epidemian vaikutukset tulevat näkymään verokertymissä vuonna 2021 ja tulevina vuosina.
Kunnan vuonna 2018 valtuustossa hyväksytty ja joulukuussa 2020 päivitettävän palveluverkkosuunnitelman toteutus tulee vaatimaan lähivuosina vahvasti kunnan henkilö- ja talousresursseja.

Hyödynnämme vuonna 2021 laajemmin ja systemaattisemmin lokakuussa 2020 hyväksyttyä kattavaa vaikutusten ennakkoarviointia merkittävien asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Viestinnässä kiinnitetään edellisten vuosien tapaan huomioita monikanavaiseen ja vuorovaikutukselliseen viestintään. Kanavina toimivat niin verkkosivut, sosiaalisen median kanavat, asukaslehti kuin muutkin viestinnän ohjeessa määritellyt kanavat. Vuoden aikana viestinnän eri kanaville muotoillaan asukkaita ja muita sidosryhmiä kuunnellen kanavastrategia, jonka avulla viestinnällä tavoitetaan kohderyhmät mahdollisimman hyvin.

Strategisen suunnittelun vuoden 2021 tekemisen painopisteenä ovat kuntastrategian uudistaminen ja prosessin läpivienti osallistuvassa prosessissa valtuustokauden vaihtuessa, sekä kestävän kehityksen, hyte- ja osallisuustyön kehittäminen.

Vuoden 2021 painopisteitä ovat osallistuvaan budjetointiin osallistuvien asukkaiden määrän kasvattaminen sekä osallistujajoukon monipuolistaminen. Asukasäänestystä kehitetään. Organisaation sisäisenä tavoitteena on osallistuvan budjetoinnin juurruttaminen koko organisaation yhteiseksi asiaksi ja toimintatavaksi vuonna 2021.

Pelastustoimen ostopalvelut siirtyvät vuonna 2021 Kunnan johdon alle.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän arvioidaan pysyvän suunnittelukaudella ennallaan. Kunnan johtoon kuuluvat pormestari, kansliapäällikkö, viestintä, strateginen suunnittelu, sekä osallisuus- ja hytetyö. Henkilöstömäärä on kahdeksan. Lisäksi kunnan johtoon kuuluvat kaksi osa-aikaista apulaispormestaria.

Tuloslaskelma

Budjettiyhteenveto KUNNANVIRASTON JOHTO								
Selite	TP 2019	TA 2020	M TA 2020	TA 2021	TS2022	TS2023	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT YHT.	3 347 142	2 671 923	0	42 136	42	42	42	42
TOIMINTAKULUT YHT.	-124 046 268	-120 877 052	-123 287 645	-127 526 321	-128 802	-130 090	-131 390	-132 704
TOIMINTAKATE	-120 699 126	-118 205 129	-123 287 645	-127 484 185	-128 759	-130 047	-131 348	-132 662
Toimintakatteen muutos %		-2,1 %	2,1 %	7,8 %	10,7 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Toimintakatteen muutos euroina		2 493 997	-2 588 519	-9 279 056	-13 684	-1 288	-1 301	-1 314

Määrärahaan sisältyvät seuraavat käyttövarausmäärärahat:

	TA 2021	TA 2020	TP 2019
Kunnanhallitus	5 310	5 310	5 310
Kunnanhallituksen puheenjohtaja	1 530	1 530	1 530
Kunnanhallituksen varapuheenjohtajat	720	720	720
Pormestarin käyttöraha	40 000	40 000	40 000
Valtuusto	3 015	3 015	3 015
Valtuuston puheenjohtaja	1 530	1 530	1 530
Valtuuston varapuheenjohtaja	720	720	720

KESKI-UUDENMAAN SOTE KUNTAYHTYMÄ

Tuusulan kunnan sosiaali- ja terveyspalvelut järjestetään ja tuotetaan Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymässä 1.1.2019 alkaen.

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän jäsenkunnat, Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen ja Tuusula siirsivät liikkeenluovutuksella sosiaali- ja terveyspalvelutuotantonsa kuntayhtymälle vuoden 2019 alusta. Samalla kuntayhtymään siirtyi noin 3500 työntekijää jäsenkunnista. Kuntayhtymän toiminta on jakautunut kolmeen palvelualueeseen, Ikäihmisten ja vammaisten palvelualue, Terveyspalvelut ja sairaanhoito -palvelualue sekä Aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelujen ja lasten, nuorten ja perheiden palvelualue. Tukipalveluja tuottaa Strateginen kehittäminen ja tukipalvelut -kokonaisuus.

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän maksuosuus vuodelle 2021 on Tuusulan kunnan osalta 118 677 427 euroa.

Kuntayhtymän määräraha on nettositova, ja määräraha on varattu kunnanviraston johdon palvelualueelle. Kuntayhtymän laskutus kunnille tapahtuu aiheuttamisperiaatteella kuukausittain, tietopakettien mukaan, seurantaa varten on kunnanviraston johdon palvelualueelle avattu tietopakettijaon mukaiset kustannuspaikat. Kuntayhtymässä käytettävät tietopaketit ovat: suun terveydenhuollon tietopaketti; mielenterveys- ja päihdepalveluiden tietopaketti; lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti; aikuisten sosiaalityön tietopaketti; hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti; vammaisten palvelujen tietopaketti sekä vastaanottopal-velujen tietopaketti, kuntoutuksen tietopaketti sekä päivystyksen tietopaketti. Erikoissairaan-hoito (HUS) laskutetaan kunnilta erikseen ja se pidetään kunnassa omana kustannuspaikkanaan.

Maksuosuustaulukko

TP 2019	TA 2020	MTA 2020	TA 2021
115 507 049	112 725 644	116 625 646	118 677 427

KESKI-UUDENMAAN YMPÄRISTÖKESKUS

Palvelualue

Vastuuhenkilö: ympäristökeskuksenjohtaja Risto Mansikkamäki

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

K-U ympäristökeskus

Ympäristövalvonta

Ympäristönsuojelu

Terveysvalvonta

Eläinlääkintähuolto

Palvelualueen tavoitteet

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan hyväksymässä ympäristökeskuksen strategisessa tavoiteohjelmassa on asetettu seuraavat suunnittelukauden 2020 – 2023 tavoitteet:

Hyvä ympäristön tila			
Tavoite	**Lähtötaso 2018**	**Välitavoite 2021**	**Tavoitetaso 2023**
Ympäristönsuojeluviranomaisen valvonta on vaikuttavaa.	Ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaohjelman toteutumisaste 70 %.	Valvontaohjelman toteutumisaste on yli 80 %.	Valvontaohjelman toteutumisaste on yli 90 %.
Elintarvike- ja terveysvalvonta ovat riskiperusteista ja kattavaa.	1. Elintarvikevalvonnan kattavuus on 100 %. 2. Terveydensuojelulain mukaisen valvonnan kattavuus on 80 %.	1. Elintarvikevalvonnan kattavuus on 100 %. 2. Terveydensuojelulain mukaisen valvonnan kattavuus on 85 %.	1. Elintarvikevalvonnan kattavuus on 100 %. 2. Terveydensuojelulain mukaisen valvonnan kattavuus on 90 %.
Tuusulanjärven, Kilpijärven ja Valkjärven hyvä ekologinen tila vuonna 2027.	Vesistöjen tila on välttävä tai tyydyttävä. Tuusulanjärvellä on käynnissä kunnostushanke, mutta Kilpijärvellä ja Valkjärvellä ei ole kunnostussuunnitelmia.	Järvien valuma-alueilla ovat käynnissä kunnostushankkeet, joita toteutetaan yhteistyössä valuma-alueiden viljelijöiden ja asukkaiden kanssa.	Järvien ekologinen tila on parantunut ja on vähintään tasolla tyydyttävä.
KUUMA-kunnissa on ilmastonsuojelua tukeva ekotukihenkilöverkosto.	KUUMA-kunnissa on noin 160 ekotukihenkilön verkosto, joka koostuu kuntien palvelu-kiinteistöjen käyttäjistä ja kiinteistönhoitajista.	Ekotukihenkilöverkosto säilyy ja sitä täydennetään.	KUUMA-kunnissa toimii noin 170 ekotukihenkilön aktiivinen verkosto.
Hyvä palveluiden laatu			
Tavoite	**Lähtötaso 2018**	**Välitavoite 2021**	**Tavoitetaso 2023**
Sujuvat ympäristö- ja maaaineslupapalvelut.	Lupien keskimääräinen käsittelyaika on 16 kuukautta.	Lupien kesimääräinen käsittelyaika on 12 kuukautta.	Lupien keskimääräinen käsittelyaika on 8 kuukautta.
Sisäilmaprosesseja kehitetään yhteistyössä sopijakuntien kanssa.	1. Terveysvalvonta osallistuu kaikissa sopijakunnissa sisäilmatyöryhmiin. 2. Kuntien tilapalveluiden kanssa ei järjestetä yhteistyöpalavereita.	1. Terveysvalvonta osallistuu kaikissa sopijakunnissa sisäilmatyöryhmiin. 2. Kuntien tilapalveluiden kanssa järjestetään vuosittain yhteistyöpalaveri.	1. Terveysvalvonta osallistuu kaikissa sopijakunnissa sisäilmatyöryhmiin. 2. Kuntien tilapalveluiden kanssa vuosittain järjestettävä yhteistyöpalaveri on vakiintunut käytäntö.
Kunnalliset eläinlääkäripalvelut ovat seudullisesti mahdollisimman yhdenmukaiset.	Ympäristökeskuksella on toiminta-alueellaan kolme erillistä vastaanottoa, minkä lisäksi Mäntsälän eläinlääkäripalvelut hankitaan ostopalveluna.	Yhteisvastaanoton suunnittelu on käynnissä.	Ympäristökeskuksen toiminta-alueella on yhteisvastaanotto.
Ammattimaisen ja laajamittaisen toiminnan eläinsuojeluvalvonta on riskiperusteista ja suunnitelmallista.	Ammattimaisen ja laajamittaisen toiminnan eläinsuojeluvalvonta on riskiperusteista ja suunnitelmallista	Ammattimaisen toiminnan eläinsuojeluvalvonta on suunnitelmallista ja sen toteutumista arvioidaan vuosittain.	Ammattimaisen toiminnan eläinsuojeluvalvonta on suunnitelmallista ja riittävää.

Palvelusuunnitelman painopisteet ja keskeiset muutokset toiminnassa

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen palveluiden painopisteet vuosille 2021 – 2025 ovat sen strategisen tavoiteohjelman mukaisesti viranomaistoiminnan laadun ja palvelukyvyn kehittämisessä sekä seudullisten vesienhoito- ja ilmastonsuojelutöiden koordinoinnissa. Lisäksi ympäristökeskus varautuu tehtäväkokonaisuutensa mahdollisiin muutoksiin ja toiminta-alueensa laajentumiseen.

Tuloslaskelma

Budjettiyhteenveto KESKI-UUDENMAAN YMPÄRISTÖKESKUS								
Selite	**TP 2019**	**TA 2020**	**MTA 2020**	**TA 2021**	**TS2022**	**TS2023**	**TS2024**	**TS2025**
TOIMINTATUOTOT YHT.	3 860 560	4 159 158	4 159 158	4 206 802	4 309	4 527	4 690	4 858
TOIMINTAKULUT YHT.	-3 860 560	-4 159 158	-4 159 158	-4 206 802	-4 309	-4 527	-4 690	-4 858
TOIMINTAKATE	0	0	0	0	0	0	0	0
Määrärahan muutos %		7,7 %	7,7 %	1,1 %	3,6 %	5,1 %	3,6 %	3,6 %
Määrärahan muutos euroina		-298 598	-298 598	-47 644	-150	-218	-163	-168

Sopijakuntien maksuosuudet 2021:

Sopijakunta	Euroa/v
Järvenpää	716 200
Kerava	570 154
Mäntsälä	462 143
Nurmijärvi	821 360
Tuusula	899 946

Yhteiset palvelut

YHTEISET PALVELUT

	(1000 €)			euro TA	TS (1000 €)			
	TP 2019	*TA 2020*	*MTA v.2020*	*2021*	*2022*	*2023*	*2024*	*2025*
TULOSLASKELMA								
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	1 478	1 142	1 142	960 016	960	960	960	960
Maksutuotot	606	595	595	628 600	629	629	629	629
Tuet ja avustukset	853	643	643	290 302	290	290	290	290
Muut toimintatuotot	217	131	131	131 200	131	131	131	131
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 154	2 510	2 510	2 010 118	2 010	2 010	2 010	2 010
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	-3 689	-3 592	-3 592	-3 698 909	-3 736	-3 773	-3 811	-3 849
Henkilösivukulut					0			
Eläkekulut	-720	-1 344	-1 176	-777 784	-786	-793	-801	-809
Muut henkilösivukulut	-104	-132	-132	-135 927	-137	-139	-140	-141
Palvelujen ostot	-3 608	-3 754	-3 754	-3 648 277	-3 685	-3 722	-3 759	-3 796
Aineet,tarvikkeet, tavarat	-99	-86	-86	-60 764	-61	-62	-63	-63
Avustukset	-1 734	-1 655	-2 005	-1 905 250	-1 924	-1 944	-1 963	-1 983
Vuokrat	-470	-452	-452	-449 935	-454	-459	-464	-468
Muut toimintakulut	-100	-139	-139	-103 201	-104	-105	-106	-107
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-10 524	-11 154	-11 336	-10 780 047	-10 888	-10 997	-11 107	-11 218
TOIMINTAKATE, S*	-7 371	-8 644	-8 826	-8 769 929	-8 878	-8 987	-9 097	-9 208
Toimintakulujen muutos %		5,99	7,72	-3,35	1,00	1,00	1,00	1,00
Toimintakulujen muutos euroina		630	812	-374 034	108	109	110	111
Toimintakatteen muutos %		17,27	19,74	1,46	1,23	1,23	1,22	1,22
Toimintakatteen muutos euroina		1 273	1 455	126 289	108	109	110	111
%-osuus verorahoituksesta	3,54	3,88	3,91	3,85	3,75	3,72	3,69	3,66
Asukkaat 31.12.	38 605	38 840	38 840	38 716	38 759	38 800	38 834	38 896
Toimintakate euro/asukas	-191	-223	-227	-227	-229	-232	-234	-237

S* = Sitova taso

TP 2019 sarake ei sisällä Asuntopalveluiden lukuja. Asuntopalvelut siirtyi v.2020 Kasvun ja Ympäristön toimialueelle.
V.2019-2020 tiedot eivät sisällä Pelastustoimen lukuja, siirretty Kunnanviraston johdon alle.

YHTEISET PALVELUT

Vastuuhenkilö:

Talousjohtaja Markku Vehmas

Toiminta ja toimintaympäristön muutokset

Yhteisten palveluiden toimialue koostuu neljästä palvelualueesta: Asiakas- ja henkilöstöpalvelut, Hallintopalvelut, Talouden ohjaus sekä Kehittäminen ja tietohallinto. Tavoitteenamme on tuottaa parempaa palvelua niin kuntalaisille kuin kunnan sisäisille asiakkaille.

Vuoden 2021 aikana parannamme toiminnan laatua ja tehokkuutta uudistamalla palveluprosesseja. Tavoitteena on poistaa pullonkauloja, selkeyttää yksiköiden tehtäväkenttiä ja työnjakoa, digitalisoida palveluita sekä tarjota parempaa asiakaspalvelua. Kehitämme tukipalveluitamme toimialueille hallinto- hr-, ict- ja talousasioissa. Pyrimme myös parantamaan toiminnan jatkuvuutta sekä henkilöstön hyvinvointia ja työssä jaksamista.

Keskeisenä muutostavoitteenamme on kehittämistyön tuloksellisuuden parantaminen sekä henkilöstön asiantuntemuksen sekä itseohjautuvuuden vahvistaminen. Jatkamme edelleen vuoden 2021 aikana avoimemman ja kehityslähtöisemmän toimintakulttuurin edistämistä arjen tekemisessä.

Toimialueen palvelualueet

- Asiakas- ja henkilöstöpalvelut
- Hallintopalvelut
- Talouden ohjaus
- Kehittäminen ja tietohallinto

Strategian toteuttaminen

Toimialueella keskitytään strategiakauden aikana valtuustokauden tavoitteiden toteuttamiseen, jotka koskevat

- kuntalaisten palvelukokemuksen ja asiakashallinnan parantamista sekä digitaalisten ratkaisujen edistämistä
- hankintojen kehittämistä, tiedolla johtamisen ja talouden raportoinnin kehittämistä
- pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työttömien työllistämistä
- kunnan turvallisuusjohtamisen kehittämistä
- henkilöstö organisaatiokulttuurin ja johtamisen uudistamista
- uusien kehittämisen toimintamallien käyttöönottoa ja toimeenpanokyvyn parantamista
- henkilöstön hyvinvointia

Asiakas- ja henkilöstöpalveluissa vuoden 2021 painopisteenä on palvelukyvyn kehittäminen prosesseja ja tietojärjestelmiä uusimalla. Henkilöstöpalveluiden tavoitteena on tukea osaamisen kehittämistä, henkilöstön hyvinvointia sekä johtamisen ja toimintatapojen uudistumista. *Hallintopalveluissa* kehitetään sähköistä asianhallintaa sekä päätöksentekoa asian vireille tulosta asian arkistointiin. *Talouden ohjauksessa* edistetään talousarvion, tuottavuus- ja säästötoimenpiteiden sekä Kasvun ja talouden hallinnan ohjelman toimeenpanoa, jatketaan talouden prosessien tehostamista, toiminnan ja talouden raportoinnin kehittämistä sekä parannetaan hankintoihin liittyvää tukea toimialueille. *Kehittämisen ja tietohallinnon palvelualueella* keskitytään kuntasoisten kehittämissalkun tehokkaaseen käyttöönottoon, palveluprosessien liinaukseen, digitaalisten palveluiden kehittämiseen sekä uuden palvelunhallinnan ratkaisun käyttöönottoon.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025

Yhteisten palveluiden TA2021 mukainen toimintakate on 8,77 milj. euroa, jossa laskua vuoteen 2020 verrattuna on 2,73 milj. euroa. Toimialueen suurimmat menoerät koostuvat henkilöstömenoista (4,6 milj. euroa), asiantuntijapalveluiden ostoista (1,3 milj. euroa, josta Sarastian talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut 1,0 milj. euroa) sekä työllisyyspalveluiden työmarkkinatuen kuntaosuudesta (1,8 milj. euroa).

Suurimmat toimintamenojen muutokset vuodelle 2021 ovat työmarkkinatuen kuntaosuuden 0,25 milj. euroa lisäys sekä pelastuslaitoksen kuntaosuuden (2,9 milj. euroa) siirto Kunnanviraston johdon toimialueelle. Säästötoimenpiteitä toimialue teki talousarviovuodelle 0,3 milj euroa.

Henkilöstösuunnitelma

Yhteisten palveluiden henkilöstön määrän ei arvioida muuttuvan olennaisesti vuosina 2021-2026. Mahdolliset muutokset ovat sidoksissa keskeisesti asiakasmäärien kasvuun, mahdollisiin uusiin tehtäviin ja palveluvelvoitteisiin sekä tuottavuuden kehittymiseen.

- Asiakasmäärien kasvua ja mahdollisia uusia palveluvelvoitteita on odotettavissa mm. maahanmuuttaja- ja työllisyyspalveluissa, ohjaamopalveluissa sekä holhoustoimen edunvalvontapalveluissa.
- Talouden, hr:n ja hallinnon rutiinitehtäviä on mahdollista vähentää prosesseja ja toiminnan tuottavuutta kehittämällä sekä digitalisaatiota edistämällä. Samalla kuitenkin lisääntyvä viranomaisraportointi ja toimintojen laadun parantaminen (mm. tiedolla johtaminen, osaamisen kehittäminen) sitovat rutiinitehtävistä vapautuvaa työpanosta.
- Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttää tietohallinnolta entistäkin vahvempaa osaamista sekä kykyä hyödyntää tehokkaasti ulkopuolista asiantuntemusta ja verkostoja.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA, ARVIO 2021-2026

Yhteiset palvelut	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Muutos% 2021-2026
Vakituiset	71	71	72	72	73	73	4,2
Määräaikaiset	3	2	2	3	3	3	-
Vaihtoehtoinen työvoima	4	4	4	4	4	4	-

Perustelut investoinneille

HR-järjestelmän arvioitu kustannus 120 000 €

Talousjärjestelmien vaihdoksen arvioitu kustannus 100 000 €

ASIAKAS- JA HENKILÖSTÖPALVELUT

Palvelualue
Vastuuhenkilö: vt. henkilöstöjohtaja Juha Tynjä, talousjohtaja Markku Vehmas

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

Henkilöstöpalvelut

Asiakaspalvelut

Palvelualueen tavoitteet

Asiakas- ja henkilöstöpalveluiden vuositavoitteet liittyvät pääosin kuntatason painopistealueeseen nro 8. sekä. tuusulalaisten hyvinvoinnin kehittämiseen.

Palvelualueen keskeiset vuositavoitteet vuonna 2021, johtamisen ja toimintatapojen kehittäminen:

- Edistämme valmentavaa johtamista, asiantuntijuutta ja itseohjautuvan toimintakulttuurin rakentumista.
- Parannamme henkilöstön hyvinvointia
- Parannamme työnantajakuvaa

Parannamme tuusulalaisten hyvinvointia:

- Ehkäisemme tuusulalaisten syrjäytymistä
- Tarjoamme ratkaisuja nuorten työllisyyden hoitoon
- Edistämme asukkaiden turvallisuutta

Palvelusuunnitelman painopisteet ja keskeiset muutokset toiminnassa

Henkilöstöpalveluiden painopisteenä talousarviovuonna 2021 on edistää *osaamisen kehittämisen kokonaisuutta ja luoda kokonaisvaltainen toimintamalli osaamisen kehittämiselle*. Riittävän monipuolisella osaamisella ja kyvyllä ottaa joustavasti vastaa uudistuvia ja muuttuvia työtehtäviä, pärjätään tulevaisuuden muuttuvassa toimintaympäristössä.

Parannamme työhyvinvointia vuonna 2021 jatkamalla aktiivisen tuen toimintamallin jalkautusta ja kehittämällä sitä entisestään.

Aktiivisen tuen - mallin toimintatapa on tärkeässä roolissa työhyvinvoinnin johtamisen kehittämisessä. Aktiivinen, varhainen välittäminen ja puuttuminen ja puheeksi ottaminen on jokaisen oikeus ja velvollisuus. Lisäksi otamme käyttöön korvaavan työn toimintamallin, ja huolehdimme tehokkaasta jalkautuksesta sekä kattavasta kouluttamisesta. Korvaavan työn toimintamallin käyttöön ottamisella pyritään tukemaan työntekijän työssä jaksamista sekä paluuta pitkän poissaolon jälkeen. Korvaava työ mahdollistaa sen, että sairausloman sijaan työntekijän työnkuvaa muokataan tilapäisesti tämän työkykyä vastaavaksi.

Vuonna 2021 kartutamme osaamista valmentavasta johtamisesta, itseohjautuvuudesta sekä kehitämme yhdessä tekemisen johtamista. Kun osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittäminen ovat pääsääntöisenä tavoitteena, vaaditaan esimiehiltä kykyä ohjata ja valmentaa alaisiaan kehittymään. Valmentavalla johtamisella tuetaan ihmisiä itse vaikuttamaan omaan kehittymiseensä sekä kannustetaan ideoiden vaihtoon erilaisin keinoin.

Työntekijöillä itsellään on paras asiantuntemus ja kosketus työn tekemiseen sekä kyky auttaa myös esimiestä tekemään oikeita ratkaisuja. Valmentavan ja dialogisen johtamisen ja esimiestyön osaaminen ja sen kehittäminen muodostavat vankan perustan henkilöstön onnistumiselle sekä palvelutuotannon järjestämisessä, että henkilöstön työhyvinvoinnin johtamisessa.

Sujuvoitamme palvelua palvelumuotoilua ja liinausta hyödyntämällä. Palveluita kehitetään jatkuvan parantamisen periaatteella yhteistyössä kunnan toimialueiden kanssa. Tavoitteena on sujuvoittaa ja automatisoida palveluita, sekä sitä kautta taata laadukas palvelu niin sisäisille asiakkaille kuin ulkoisille asiakkaille.

Henkilöstöpalveluiden 2021 tavoitteena on toimia sähköisten järjestelmien avulla, jotta henkilöstön yhteydenotot tulisivat keskitetysti oikealle asiantuntijalle ja asioiden dokumentointi olisi aina sähköistä.

Turvallisuuspalveluissa kehitetään varautumista, valmiussuunnittelua, kunnan väestönsuojelutehtäviä sekä järjestetään niihin liittyviä harjoituksia. Turvallisuuspalveluissa konsultoidaan toimialoja valmius-, pelastus- ja turvallisuussuunnitelmien laadinnassa ja päivittämisessä yhteistyössä pelastuslaitoksen, poliisin ja muiden viranomaisten kanssa.

Vuonna 2021 varaudutaan erityisesti koronan vaikutusten rajoittamiseen ja mahdollisimman nopeaan toipumiseen. Tilannetta arvioidaan jatkuvasti eri palveluiden näkökulmasta ja ylläpidetään tilannekuvaa.

Asiakaspalvelussa keskitytään monikanavaisuuden vahvistamiseen. Palveluvalikoimaa monipuolistetaan kokemusten ja asiakaspalautteen pohjalta yhteistyössä kunnan toimialueiden kanssa. Tavoitteena on asiakastyytyväisyyden parantaminen, sujuvampi palveluprosessi syksyllä 2020 käyttöönotettavaa palvelunhallintajärjestelmää hyödyntäen sekä viestinnän kehittäminen.

Työllisyyspalveluissa vuoden 2021 painopisteinä on kohdentaa resursseja entistä enemmän ennaltaehkäisevään työhön sekä tarjota kevyempää palvelua yhä useammalle sitä tarvitsevalle tuusulalaiselle. Ennaltaehkäisevään asiakastyöhön tarvittavia työkaluja tullaan vahvistamaan sekä koulutuksen että hankittavan digitaalisen valmennusvälineen avulla.

Maahanmuuttopalveluissa vuoden 2021 painopisteinä on toteuttaa maahanmuuttajatyön asiakkaiden palvelut korkeaa laatua noudattaen, kustannusneutraalisti valtion kustannuskorvauksia hyödyntäen. Yhtenä keskeisenä tavoitteena on palveluohjauksen vakiinnuttaminen työn tai avioliiton perusteella kuntaan muuttaneille. Maahanmuuttotyön asiakkaille pyritään löytämään soveltuvat työllisyyspolut kieliopintojen jälkeen ja tässä tehdään entistä tiiviimmin yhteistyötä työllisyyspalveluiden kanssa.

Ohjaamopalveluissa vuoden 2021 painopisteet tiivistyvät syrjäytymisen ehkäisyyn, nuorten aikuisten osallisuuden lisäämiseen sekä psykososiaalisen työn jatkuvaan kehittämiseen. Lisäksi ohjaamossa valmistaudutaan mm. koronan vaikutusten loiventamiseen sekä tuleviin lakimuutoksiin (esimerkiksi oppivelvollisuusiän nosto). Asumisneuvonnan tarve on nousussa, ja tähän tarpeeseen vastaamiseen tehdään suunnitelma vuoden 2021 keväällä. Palveluissa huomioidaan erilaiset vähemmistöt, ja tähän haasteeseen tullaan vastaamaan esimerkiksi sukupuolivähemmistöille tarjottavilla omilla palveluilla.

Tuloslaskelma

Budjettiyhteenveto ASIAKAS- JA HENKILÖSTÖPALVELUT

Selite	TP 2019	TA 2020	MTA 2020	TA 2021	TS2022	TS2023	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT YHT.	1 518 830	1 200 994	1 200 994	656 333	1 213	1 223	1 235	1 247
TOIMINTAKULUT YHT.	-8 055 566	-5 581 331	-5 581 331	-5 147 664	-8 584	-8 670	-8 757	-8 844
TOIMINTAKATE	-6 536 736	-4 380 337	-4 380 337	-4 491 331	-7 371	-7 447	-7 522	-7 597
Toimintakatteen muutos %		-33,0 %	-33,0 %	2,5 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Toimintakatteen muutos euroina	2 156 399	2 156 399		-110 994	-73	-76	-74	-75

TP 2019 sarake ei sisällä Asuntopalvelut yksikön lukuja, yksikkö siirtynyt Kasvun ja Ympäristön toimialueelle v.2020 lähtien.

HALLINTOPALVELUT

Palvelualue
Vastuuhenkilö: vs. kunnansihteeri Kirsi Kurtti

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

Päätöksenteon tuki ja lainopilliset palvelut

Holhoustoimen edunvalvontapalvelut

Palvelualueen tavoitteet

Tavoitteena on CaseM-asianhallintajärjestelmän prosessien jatkuva kehittäminen. Tarkoituksena on turvata tehokas sähköinen asianhallinta sekä päätöksenteko asian vireille tulosta asian arkistointiin. Sähköisen asioinnin käyttöä laajennetaan osana toimialueiden ulkoisia ja sisäisiä prosesseja. Kuvaamme tiedonhallintalain edellyttämän tiedonhallintamallin yhdessä tietohallinnon ja toimialueiden kanssa. Kehittämme koko palvelualueen prosesseja ketterämmiksi ja tehokkaammiksi sekä parannamme toiminnan tehokkuutta uudistamalla palveluprosesseja.

Holhoustoimen edunvalvontapalvelut tuottavat Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiirille ostopalveluna yleisen edunvalvojan palvelut edunvalvonta-alueelle, johon kuuluvat Järvenpään ja Keravan kaupungit sekä Mäntsälän, Pornaisten ja Tuusulan kunnat. Valtiolta palvelujen tuottamisesta saatava korvaus sekä päämiehiltä perittävät palkkiot ja korvaukset kattavat edunvalvontapalvelujen tuottamisesta aiheutuvat kustannukset. Holhoustoimen edunvalvontapalvelut tuottaa asiakaslähtöisesti, ammattitaitoisesti ja taloudellisesti palveluja siten, että palveluja on saatavilla tarpeeseen nähden riittävästi.

Palvelusuunnitelman painopisteet ja keskeiset muutokset toiminnassa

Päätöksenteon tuki ja lainopilliset palvelut -yksikössä mm. hoidetaan yleishallinnon tehtäviä, tuotetaan juridisia palveluja kunnan eri yksiköille, vastataan valtuuston, kunnanhallituksen, konsernijaoston ja valtuustoasiain valmistelutoimikunnan esityslista- ja pöytäkirjatuotannosta ja päätösten täytäntöönpanosta sekä vastataan keskusarkiston hoidosta ja asiakirjahallinnon ohjauksesta ja neuvonnasta.

Palvelualueella turvataan keskusarkiston keskeisten lainmukaisten vaatimusten toteutuminen. Keskeisiä toimintoja ovat pitkään ja pysyvästi säilytettävän tiedon turvaaminen, tietopalveluprosessin sujuva toteuttaminen ja määräajan säilytettävien tietojen asianmukainen hävittäminen. Tähän liittyen aloitetaan sähköisen arkistointiratkaisun suunnittelu ja käyttöönoton valmistelu yhdessä tietohallinnon ja toimialueiden kanssa

Edunvalvonnassa jatketaan vuonna 2020 käyttöönotetun asiakas- ja asianhallintajärjestelmän mahdollistamaa prosessien, laadun ja tehokkuuden kehittämistä.

Tuloslaskelma

Budjettiyhteenveto HALLINTOPALVELUT								
Selite	TP 2019	TA 2020	MTA 2020	TA 2021	TS2022	TS2023	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT YHT.	1 061 247	895 337	895 337	904 976	904	913	922	932
TOIMINTAKULUT YHT.	-2 296 722	-2 190 316	-2 190 316	-2 309 052	-2 212	-2 234	-2 257	-2 279
TOIMINTAKATE	-1 235 475	-1 294 979	-1 294 979	-1 404 076	-1 308	-1 321	-1 334	-1 348
Toimintakatteen muutos %		4,8 %	4,8 %	8,4 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Toimintakatteen muutos euroina		-59 504	0	-109 097	-13	-13	-13	-13

TALOUDEN OHJAUS

Palvelualue
Vastuuhenkilö: talousjohtaja Markku Vehmas

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

Talouspalvelut

Controller-palvelut

Materiaalihallinto ja hankinnat

Konsernivalvonta ja omistajaohjaus

Palvelualueen tavoitteet

Talouden ohjaus palvelualueen vuoden 2021 tekemisen painopisteenä ovat kunnan johdon ja toimialojen tukeminen uuden kunnan rakentamisessa ja kuntastrategian juurruttamisessa. Talouden ohjauksessa keskitytään erityisesti vuoden 2021 säästöohjelman toteuttamiseen, kunnan pitkän tähtäimen talouden suunnitteluun Kasvun ja talouden hallintaohjelman sekä palveluverkko- ja sotemaakuntalaskelmien avulla.

Palvelualueella jatketaan talouden prosessien tehostamista. Keskitetyillä toiminnoilla pyritään vastaamaan ostolaskujen käsittelyyn ja laskutukseen liittyviin palvelutoiminnan tehokkuuden, jatkuvuuden ja laadun haasteisiin. Tavoitteena on edelleen laajentaa talouspalvelutiimin toimintaa asteittain sekä lisätä prosessien automaatioastetta. Automaation kehittämisessä tullaan hyödyntämään sopimuslaskutuksen lisäksi ohjelmistorobotiikkaa.

Palvelusuunnitelman painopisteet ja keskeiset muutokset toiminnassa

Talousarviovuoden aikana yksikössä varmistetaan valtakunnallisen Kuntatieto-ohjelman mukaisen raportoinnin käyttöönotto yhteistyössä kirjanpidon palveluja tuottavan Sarastia Oy:n kanssa. Lisäksi tavoitteena on toteuttaa talouden tietojärjestelmäkokonaisuuden vaihtaminen Sarastia365 Talous –kokonaisuuteen. Uusi järjestelmäkokonaisuus sisältää moderneja digitaalisia ja mobiiliratkaisuja.

Palvelualueella jatketaan talousarvioprosessin automatisaatioprojektia, johon VM myönsi vuonna 2020 127 500 euron avustuksen. Hanke toteutetaan yhteishankkeena Porvoon kaupungin ja Mäntsälän kunnan kanssa. Yksikössä edistetään myös tuotteistusta sekä suoritetiedon hyödyntämistä raportoinnissa sekä 2022 talousarvion laadinnassa olemalla mukana tuotteistuksen yhteishankkeessa, jossa isäntäkuntana toimii Kangasalan kunta. Lisäksi jatketaan johdon raportoinnin yhtenäistämistä sekä raporttien visuaalisuuden ja informatiivisuuden kehittämistä.

Kuntaorganisaation hankintojen johtamista ja suunnitelmallisuutta edistetään mm. talousarvion yhteydessä laadittavalla hankintasuunnitelmalla sekä tiivistämällä vuorovaikutusta toimialueiden kanssa. Kunnan hankinnoista julkaistaan hankintakalenteri, jota päivitetään tarpeen mukaan vuoden aikana. Tavoitteena on kuntaorganisaation hankintojen vahvempi kustannusohjaus, läpinäkyvyyden edistäminen ja hyvä sisäinen ja ulkoinen viestintä.

Tuloslaskelma

Budjettiyhteenveto TALOUDEN OHJAUS								
Selite	TP 2019	TA 2020	MTA 2020	TA 2021	TS2022	TS2023	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT YHT.	476 409	321 346	321 346	344 957	325	328	331	334
TOIMINTAKULUT YHT.	-1 793 526	-1 729 761	-1 729 761	-1 602 840	-1 747	-1 765	-1 782	-1 800
TOIMINTAKATE	-1 317 117	-1 408 415	-1 408 415	-1 257 883	-1 422	-1 437	-1 451	-1 466
Toimintakatteen muutos %		6,9 %	6,9 %	-10,7 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Toimintakatteen muutos euroina		-91 298	-91 298	150 532	-14	-14	-14	-15

KEHITTÄMINEN JA TIETOHALLINTO

Palvelualue
Vastuuhenkilö: kehittämisjohtaja Teemu Laakso

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

Kehittäminen ja tietohallinto

Palvelualueen tavoitteet

Kehittäminen ja tietohallinto -palvelualue koostuu kehittämis- ja ICT-palvelut -yksiköistä. Palvelualue huolehtii kunnan kehittämisen kokonaisohjauksesta sekä tietohallinnosta. Toiminnan keskiössä ovat prosessien kehittäminen ja digitaaliset palvelut. Palvelualue tarjoaa kehittämisen tukea muulle organisaatiolle sekä kehittää ja hallinnoi kuntatasoista kehittämissalkkua. Palvelualueen keskeisenä tehtäväalueena on ICT-palveluiden (käyttäjätuki, ICT-laitepalvelut, tietoliikenne- ja puhepalvelut) tuottaminen ja kehittäminen.

Palvelusuunnitelman painopisteet ja keskeiset muutokset toiminnassa

Vuoden 2021 aikana palvelualue jatkaa kuntatasoisen kehittämistoiminnan aktiivista edistämistä ja kehittämissalkun hyödyntämistä johtamisen työvälineenä. Kehittämismenetelmien osaamisen lisäämiseen ja hyödyntämiseen panostetaan mahdollistamaan vaikuttava kehittäminen. Prosesseja sujuvoitetaan asiakaslähtöisesti jatkuvasti parantaen.

Palvelualue on tiiviisti mukana kehittämässä kuntalaisille suunnattuja palveluita toteuttaen niitä suunnitelmallisesti ja digipalveluiden kehittämispolun mukaisesti. Lisäksi palvelualue tukee organisaatiota sisäisten palveluiden kehittämisessä ja palvelunhallintajärjestelmän mahdollisimman tehokkaassa käytössä sisältäen palvelualueen vastaaman ICT-palvelupyyntöjen hallintaprosessin.

Palvelualue osallistuu tiedonhallintalain toimeenpanoon osaltaan tarkentamalla ja ylläpitämällä tiedonhallintamallia. Kuntatasoisesti henkilöstön kehittämisosaamisen lisäämisen painopisteitä ovat projekti- ja lean-kehittämisen osaamisen vahvistaminen, sekä ketterät kokeilut.

Tuloslaskelma

Budjettiyhteenveto KEHITTÄMINEN JA TIETOHALLINTO								
Selite	TP 2019	TA 2020	MTA 2020	TA 2021	TS2022	TS2023	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT YHT.	97 204	92 764	92 764	103 850	94	94	95	96
TOIMINTAKULUT YHT.	-1 319 907	-1 652 673	-1 652 673	-1 720 490	-1 669	-1 686	-1 703	-1 720
TOIMINTAKATE	-1 222 703	-1 559 909	-1 559 909	-1 616 640	-1 576	-1 591	-1 607	-1 623
Toimintakatteen muutos %		27,6 %	27,6 %	3,6 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Toimintakatteen muutos euroina		-337 206	0	-56 731	-16	-16	-16	-16

Sivistys

NETTOKULUT €/ASUKAS	KASVATUS JA SIVISTYSPALVELUT NETTOKULUT €/ASUKAS	KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT NETTOKULUT €/ASUKAS
2 250	2 055	195

SIVISTYKSEN TOIMIALUE

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Virpi Lehmusvaara

SIVISTYS	(1000 €)			euro TA	TS (1000 €)			
	TP 2019	TA 2020	MTA v.2020	2021	2022	2023	2024	2025
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	7 530	7 105	9 777	10 025 383	10 126	10 227	10 329	10 432
Maksutuotot	4 167	4 307	4 307	4 242 000	4 284	4 327	4 371	4 414
Tuet ja avustukset	1 232	139	139	428 025	432	437	441	445
Muut toimintatuotot	568	424	424	403 500	408	412	416	420
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	13 497	11 974	14 646	15 098 908	15 250	15 402	15 556	15 712
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	-44 966	-45 599	-45 599	-46 097 174	-46 337	-46 731	-47 249	-47 930
Henkilösivukulut								
Eläkekulut	-9 038	-9 701	-9 361	-9 786 659	-9 838	-9 921	-10 031	-10 176
Muut henkilösivukulut	-1 352	-1 778	-1 778	-1 796 413	-1 806	-1 821	-1 841	-1 868
Palvelujen ostot	-14 749	-13 772	-15 425	-15 247 719	-15 327	-15 457	-15 629	-15 854
Aineet,tarvikkeet, tavarat	-3 717	-4 144	-4 144	-4 102 745	-4 124	-4 159	-4 205	-4 266
Avustukset	-5 357	-5 521	-5 521	-5 520 603	-5 549	-5 596	-5 659	-5 740
Vuokrat	-18 382	-18 619	-18 606	-19 368 000	-19 469	-19 634	-19 852	-20 138
Muut toimintakulut	-296	-289	-289	-288 733	-290	-293	-296	-300
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-97 857	-99 423	-100 723	-102 208 046	-102 740	-103 613	-104 763	-106 272
TOIMINTAKATE, S*	-84 360	-87 449	-86 077	-87 109 138	-87 490	-88 210	-89 206	-90 560
Toimintakulujen muutos %		2,73	2,93	2,80	0,52	0,85	1,11	1,44
Toimintakulujen muutos euroina		1 566	2 866	2 784 686	531	873	1 150	1 509
Toimintakatteen muutos %		3,66	2,04	-0,39	0,44	0,82	1,13	1,52
Toimintakatteen muutos euroina		3 089	1 717	-339 800	380	721	996	1 353
%-osuus verorahoituksesta	40,57	39,28	38,15	38,27	36,94	36,47	36,17	36,01
Asukkaat 31.12.	38 605	38 840	38 840	38 716	38 759	38 800	38 834	38 896
Toimintakate euro/asukas	-2 185	-2 252	-2 216	-2 250	-2 257	-2 273	-2 297	-2 328

S* = Sitova taso

TOIMINTA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Toimialueen palvelualueet
- Sivistyksen tukipalvelut
- Oppiminen
- Varhaiskasvatus
- Kulttuuri
- Vapaa-aika

Strategian toteuttaminen

Valtuustokauden tavoitteista keskeisimmät, jotka määrittävät Sivistyksen toimialueen työtä 2021

- Olemme varhaiskasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta
- Edistämme tuusulalaisten hyvinvointia, arjen sujuvuutta ja elämän vireyttä ja elämänlaadun paranemista
- Otamme toiminnassamme huomioon luontoarvot ja ympäristöt. Huolehdimme, että luonto voi hyvin ja se on läsnä kuntalaisten arjessa
- Uudistamme kuntaa, palveluita ja organisaatiota ottaen huomioon maakuntauudistuksen ja Keski-Uudenmaan Soten, varmistaen tuusulalaisten lähipalvelut
- Takaamme tuusulalaisille nuorille jatkokoulutuspaikan ja työllistymispolun
- Uudistamme ja tehostamme kunnan palveluverkkoa kuntalaislähtöisesti päämääränä modernit, terveet ja turvalliset toimintaympäristöt sekä kohtaamisten mahdollistaminen
- Kehitämme Tuusulanjärven ja jokivarsien sekä vesistöjen virkistyskäyttöä ja saavutettavuutta
- Kehitämme Tuusulan liikunta- ja harrastusmahdollisuuksia. Tuusulalaiset liikkuvat ja harrastavat enemmän ja monipuolisesti.
- Kehitämme Tuusulan urheilukeskusta Helsingin seudun parhaaksi omaehtoisen harrastamisen ja aktiivisen urheilun ympäristöksi ja tapahtumapaikaksi
- Panostamme kulttuuritarjonnan monipuolisuuteen ja laatuun ja matkailu alueella lisääntyy. Luomme mahdollisuuksia kulttuuriliikunnalle.
- Johdamme ihmisiä innostaen ja yhdessä uutta tehden. Tuusulan kunta on vetovoimainen työnantaja ja kunnan henkilöstö voi hyvin.
- Kansainvälistymme ja luomme sille edellytyksiä.

Näiden tavoitteiden pohjalta on luotu toimialueen vuositavoitteet. Kasvatus ja koulutus lisäävät kunnan kilpailukykyä ja luovat elinvoimaa ja sivistystä.

Varhaiskasvatuksen ja oppimisen palvelualueiden strategiset vuositavoitteet 2021

- Valmistaudumme oppivelvollisuuden laajentamisen toteuttamiseen 1.8.2021
- Kehitämme varhaiskasvatuksen laatua ja arviointia
- Rakennamme kestävää tulevaisuutta Agenda 2030 –tavoitteiden toteuttamisen kautta ja jalkautamme sen osaksi yksiköiden toimintasuunnitelmia
- Kehitämme sivistystoimen johtamisjärjestelmää, tiedolla johtamista ja edistämme henkilöstön hyvinvointia sekä mahdollistamme jaetun johtamisen
- Kehitämme oppilasarviointia ja jalkautamme lukion opetussuunnitelmaa
- Lisäämme lasten ja nuorten hyvinvointia
- Edistämme opetusteknologiaa
- Valmistaudumme vastaamaan poikkeusoloista johtuviin lisätarpeisiin lukuvuoden 2020-2021 aikana vahvistamalla oppilashuollon toimintaa ja yhteistyötä Keusoten kautta
- Jalkautamme taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmaa
- Juhlistamme Tuusulan kuvataidekoulun 20-vuotista toimintaa
- Kehitämme kielipainotteista pedagogiikkaa
- Kehitämme ruotsinkielistä varhaiskasvatusta ja opetusta

Oppivelvollisuuden laajentamisen lakivalmistelu on käynnissä ja Eduskunnan tulisi vahvistaa oppivelvollisuuden laajentamista koskeva lainsäädäntö vuoden 2020 loppuun mennessä. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.8.2021. Hallitusohjelman tavoitteena on, että jokainen nuori suorittaa toisen asteen koulutuksen. Osaamisvaatimusten

kasvaessa työllistyminen edellyttää nykyisin vähintään toisen asteen tutkinnon suorittamista. Oppivelvollisuusuudistuksen tavoite on nostaa koulutus- ja osaamistasoa kaikilla koulutusasteilla, kaventaa oppimiseroja sekä kasvattaa koulutuksellista tasa-arvoa. Esityksen mukaan oppivelvollisuus päättyisi, kun nuori täyttää 18 vuotta tai kun hän suorittaa ylioppilastutkinnon tai ammatillisen tutkinnon.

Ennen toisen asteen koulutukseen siirtymistä nuori voi suorittaa myös nivelvaiheen koulutuksen. Esityksessä nivelvaiheen koulutukset yhdistettäisiin kokonaisuudeksi, joka koostuu erilaisista osista. Uuteen nivelvaiheen koulutukseen yhtenäistettäisiin perusopetuksen lisäopetus (kymppiluokka), lukiokoulutukseen valmistava koulutus (LUVA) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus (VALMA). Uusi koulutuskokonaisuus (TUVA= tutkintoon valmistava koulutus) otettaisiin käyttöön syksyllä 2022. Toisen asteen tutkinnon suorittaminen olisi nuorelle maksutonta. Myös kaikki toisen asteen opiskelussa tarvittavat välttämättömät oppimateriaalit ja välineet olisivat uudistuksen jälkeen maksuttomia.

Varhaiskasvatuksen laadun arviointi on keskeistä toimintaa kehitettäessä. Varhaiskasvatuksen järjestäjien tulee toteuttaa itsearviointia suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti. Karvi on julkaissut varhaiskasvatukseen laaditut kansalliset laatuindikaattorit, jotka luovat pohjan sille, millaista varhaiskasvatustoiminnan tulisi olla, jotta sen laatu olisi korkeatasoista. Tuusulan kunnassa on toteutettu laadun arviointi vuoden 2020 aikana ja siitä saadut tulokset toimivat kehittämisen pohjana vuonna 2021. Työtä jatketaan yksikkötasolla. Varhaiskasvatuksen johtamisen kehittäminen tehdään suhteessa palveluverkon muutoksiin. Tuusulassa on ollut käynnissä johtamisen kehittämisen pilotteja, jotka jatkavat toisen kokeiluvuoden. Vuoden 2021 aikana tehdään uusi henkilöstösuunnitelma uusien, isompien kokonaisuuksien johtamiseen.

Kestävän tulevaisuuden rakentaminen on koko toimialaa koskeva tavoite, jolla on useita toimenpiteitä. Noudatamme Agenda 2030 tavoitteita ja jalkautamme niitä yksiköiden toimintasuunnitelmiin. Agenda 2030 sisältää 17 erilaista tavoitetta, jotka käsittelevät kestävää kehitystä. Tavoitteena olisi luoda koko kunnan kattava kestävän kehityksen ohjelma.

Palveluverkko uudistuu ja sen kautta on laadittava tarkat seuraavan kymmenvuotiskauden henkilöstösuunnitelmat. Palveluverkon muutokset vaikuttavat erityisesti varhaiskasvatuksen, oppimisen ja ruokapalveluiden henkilöstöön. Varhaiskasvatuslaki muuttaa myös varhaiskasvatuksen henkilöstörakennetta ja kelpoisten henkilöstön saatavuus on turvattava ja rekrytointia on kehitettävä ennakoivaan suuntaan. Osaava ja osaamistaan uudistava henkilöstö on sivistyksen toimialueen keskeisin voimavara. Koulutusta voi kehittää täydennyskoulutuksin ja työpaikalla tehdyn oppimisen keinoin ja työssä oppimalla. Laadimme toimintakausittain koulutuskalenterin ja tutor-opettajamallin kautta vertaisoppiminen on mahdollista kaikille.

Kehitettäessä henkilöstön hyvinvointia, tulee ensin tunnistaa muutostarve ja arvioida lähtötaso. Tuusulassa toteutamme koko kuntaa koskevan työhyvinvointikyselyn, laadimme kohdennetusti työpaikkaselvityksiä yhteistyössä työterveyshuollon kanssa ja lisäksi toteutamme omia yksikkötasoisia kyselyitä. Tuloksien jälkeen laadimme keinot toimintatapojen muutosten toteuttamiseksi ja valitsemme omalle organisaatiolle sopivat toimenpiteet. Lopuksi uudet toimet otetaan käyttöön ja asetetaan tavoitteet uudelle tekemiselle.

Tiedolla johtamisessa oleellista on tärkeän tiedon tunnistaminen ja sen analysoiminen ja vieminen päätöksenteon tueksi. Saamme keskeistä hyvinvointitietoa mm. kouluterveyskyselyistä ja oppilashuollon arvioinneista. Tätä käytämme hyvinvoinnin kehittämisen tukena. Palveluverkon kehittämisen osalta tärkein tieto liittyy lapsi- ja oppilasmäärien alueelliseen kehittymiseen. Väestöennustamista tulee kehittää vuonna 2021 tarkemmaksi kunnan eri asuinalueille.

Lukion uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön ja oppilasarviointia kehitetään. Lukiolaki mahdollistaa yksilöllisempiä opintopolkuja ja tämä vaatii oppilaiden ohjausta ja tukea. Tuen resursointi on tarkasteltava uudelleen vuonna 2021 myös oppivelvollisuuden laajentamisen myötä. Oppilasarvioinnin toteuttaminen nousi kehittämiskohteeksi arvioitaessa perusopetuksen opetussuunnitelman toteuttamista ja valtakunnallinen arvioinnin ohjeistus täsmentyy.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen on keskeistä koko toimialan osalta. Jokaisen tavoitteen tulee tähdätä eri ikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen. Kouluterveyskysely ja Tuusulan kunnan hyvinvointisuunnitelma määrittävät tehtävää hyvinvointityötä. Lasten ja nuorten hyvinvointi koostuu myös lasten ja nuorten psykososiaalisista taidoista, joita ovat ihmissuhdetaidot, ristiriitojen ja ongelmien ratkaisutaidot ja kokemusten ilmaisutaito. Näitä taitoja edistämme varhaiskasvatuksessa, kouluissa, nuorisopalveluissa yhteisö- ja ryhmämuotoisilla tavoilla. Ne mahdollistavat osallisuuden ja lisäävät vahvuuksia. Keskitymme positiiviseen ja lapsikeskeiseen pedagogiikkaan, jossa oppiminen lähtee lasten ja nuorten vahvuuksista. Samoin kiusaamisen ehkäisytyötä tehdään suunnitellusta ja koordinoidusti. Yhteistyössä Keusoten kanssa koulutetaan oppilashuollon henkilöstö vaikuttavien psykososiaalisten menetelmien käyttöönotossa. Tavoitteena on, että sivistyksen toimialueen ammattilaiset saavat uusia menetelmiä käyttöönsä, joilla ennaltaehkäistään mielenterveyden ongelmien eskaloitumista vaativimmiksi haasteiksi. Keskiössä ovat masennukseen ja ahdistukseen puuttuminen vaikuttaviksi todettujen interventioiden avulla.

Lapsen ja nuorten hyvinvointia tulee tukea myös lapsen kasvuympäristön hyvinvoinnin kehittämisen kautta. #uuttakoulua- hankkeessa on pohdittu uusia tapoja kehittää kodin ja koulun välistä yhteistyötä ja näitä havaintoja jalkautetaan osaksi yksiköiden toimintaa.

Tieto- ja viestintätekniikka, opetusteknologia kehittyy koko ajan. Kasvatuksen ja koulutuksen on vastattava muuttuvan työelämän ja yhteiskunnan tarpeisiin. Opetusteknologian sujuva käyttö mahdollistaa paremman oppimisen ja antaa lapsille ja nuorille tasavertaiset mahdollisuudet tietoyhteiskunnassa toimimiseen. Tulevaisuuden tavoitteena on päästä 1 laite / 1 oppilas suhteen toteutumiseen. Varhaiskasvatuksessa kehitetään digioppimista ja lisätään koulutusta.

Valmistaudumme vastaamaan poikkeusoloista johtuviin lisätarpeisiin lukuvuoden 2020-2021 aikana vahvistamalla oppilashuollon toimintaa ja yhteistyötä Keusoten kautta. Saimme lukuvuodelle 2020-2021 valtion erityisavustusta yli 700 000 Koronaviruksen aiheuttamisen vaikutusten korjaamiseen. Tämä näkyy erityisessä ja tehostetun tuen resursseissa ja tukiopetuksessa. Yhteistyön rakenteet ovat vielä jäsentymässä ja vuoden 2021 aikana on tärkeää luoda toimivat rakenteet kaikille tasoille Keusoten kanssa.

Tuusulan kuvataide koulun juhlii vuoden 2021 aikana 20-vuotisjuhlavuotta. Keskeistä on uusien Monioon sijoittuvien palveluiden muotoilu ja uuden toimintakulttuurin luominen.

Kielirikasteista varhaiskasvatusta kehitetään Mikkolan ja Pellavan esiopetuksen ryhmissä englannin kielellä ja Kievarin päiväkodin ryhmissä ruotsin kielellä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualueiden strategiset vuositavoitteet 2021:

- Uusimme Virtuaali -Tuusulan
- Kehitämme kokoelmienhallintaa
- Laadimme Taidekasarmin ja 10-rakennuksen hankesuunnitelmat
- Teemme kulttuurituotannon henkilöstösuunnitelman
- Toteutamme Halosenniemen kehittämissuunnitelmaa ja teemme talon perusparannusta
- Toteutamme kirjastopalveluiden kehittämissuunnitelmaa
- Kehitämme kirjaston toimintaympäristöä ja lisäämme asiakastyytyväisyyttä
- Kehitämme kotiseutukokoelmaa
- Kehitämme ulkoilureitistöjä ja alueiden välisiä reittejä

- Kehitämme Tuusulanjärven liikuntamahdollisuuksia
- Aloitamme urheilukeskuksen monitoimihallin toteutuksen
- Rakennamme BMX-radan urheilukeskukseen
- Parannamme urheilukeskuksen toimivuutta ja palveluita
- Kehitämme ja laajennamme hyvinvointivalmennusta
- Lisäämme koulunuorisotyötä yläkouluilla
- Kehitämme verkkonuorisotyötä
- Uimahallin palveluita kehitetään teetetyn asiakaskyselyn pohjalta
- Teetämme tarkemmat laskelmat allastekniikan ja kiinteistönhoidon ylikunnallisesta hoitamisesta

Kokoelmahallinnan kehittäminen on osa ylikunnallista museopalveluiden kehittämishanketta, jossa tarkastellaan museomatkailua, osaamisen kehittämistä, kokoelmahallintaa ja yhteistä laajempaa näyttelytilaa yhteistyössä Järvenpään ja Keravan kaupunkien kanssa.

Halosenniemen museon kehittämissuunnitelman mukaisesti vuonna 2021 tulee aloittaa perusparannukset rakennukseen, kehittää edelleen pysäköintialueiden toimivuutta ja perusparantaa museon puutarha-alueita.

Taidekasarmin ja 10-rakennusten osalta toivotaan aloitettavan hankesuunnittelu kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunnan esittämien suunnitelmien mukaisesti. 10-rakennus toimisi kulttuurituotannon ja käsityön taiteen perusopetuksen tiloina täydentämässä Moniota ja Taidekasarmi palautuisi taiteen näyttelytilaksi. Kulttuurituotannon henkilöstösuunnitelman laatiminen tulee tehdä osana kehittämissuunnitelmaa ja ylikunnallista kehittämishanketta. Kirjastopalveluiden osalta keskeisimpänä tavoitteena on Kellokosken kirjaston perusparannuksen toteuttaminen.

Lasten ja nuorten ohjattua ja omaehtoista harrastamista tuetaan. Liikunnan ja kaiken ikäisten kuntalaisten liikkumisen edellytyksiä sekä olosuhteita parannetaan kaikissa kuntakeskuksissa. Liikunta- ja harrastuspaikkojen kunnossapitoon kiinnitetään erityistä huomiota ja osallisuus huomioidaan oleellisena osana yhteisön kanssa työskentelyä. Kuntalaisten liikkumista edistetään monipuolisesti, yksilöohjausta ja neuvontaa lisätään. Hyvinvointivalmennusta kehitetään liikkumis- ja elintapaneuvontana eri kohderyhmille suuntautuvien palvelujen muodossa. Ryhmäliikunnan palvelukokonaisuutta yhdenmukaistetaan edelleen yhdessä Tuusulan Opiston kanssa.

Ulkoilureitistöä kehitetään eri osissa Tuusulaa. Kellokoskella edistetään kuntoreitin suunnittelua Mäntsälän kunnan kanssa (Porakallio, Hyökännummi), Jokelassa parannetaan reittejä ns. Kisan majan ympäristössä ja varuskunnan ulkoilupolkujen ja reittien opasteita parannetaan. Sarvikallion virkistysalueelle rakennetaan uusi polkureittiosuus ja alueen palveluita parannetaan.

Tuusulanjärven yleissuunnitelma valmistuu vuoden 2021 aikana ja kuvaa tulevaisuuden tahtotilaa järven ympäristön reittien osalta. Urheilukeskuksen monitoimihallin toteutus alkaa salibandyhallin laajennusosalla.

Palveluverkon kehittäminen sivistyksen toimialueella 2021

- Viemme toteutukseen hyväksytyn palveluverkkosuunnitelman ja 10-v investointisuunnitelman
- Käynnistämme Monion rakentamisen ja valmistaudumme uuden toimintaympäristön käyttöönottoon
- Käynnistämme päiväkoti Martta Wendelinin rakentamisen ja valmistaudumme päiväkotiyksiköiden yhdistämiseen
- Käynnistämme Kirkonkylän kampuksen rakentamisen ja valmistaudumme toiminnan käynnistämiseen
- Teemme Riihikallion monitoimikampuksen toteutussuunnitelman ja valmistaudumme toimintaympäristön muutokseen
- Käynnistämme Rykmentinpuiston monitoimikampuksen toteutussuunnittelun ja valmistaudumme toimintaympäristön muutokseen
- Toteutamme Lahelan monitoimikampuksen hankesuunnittelun

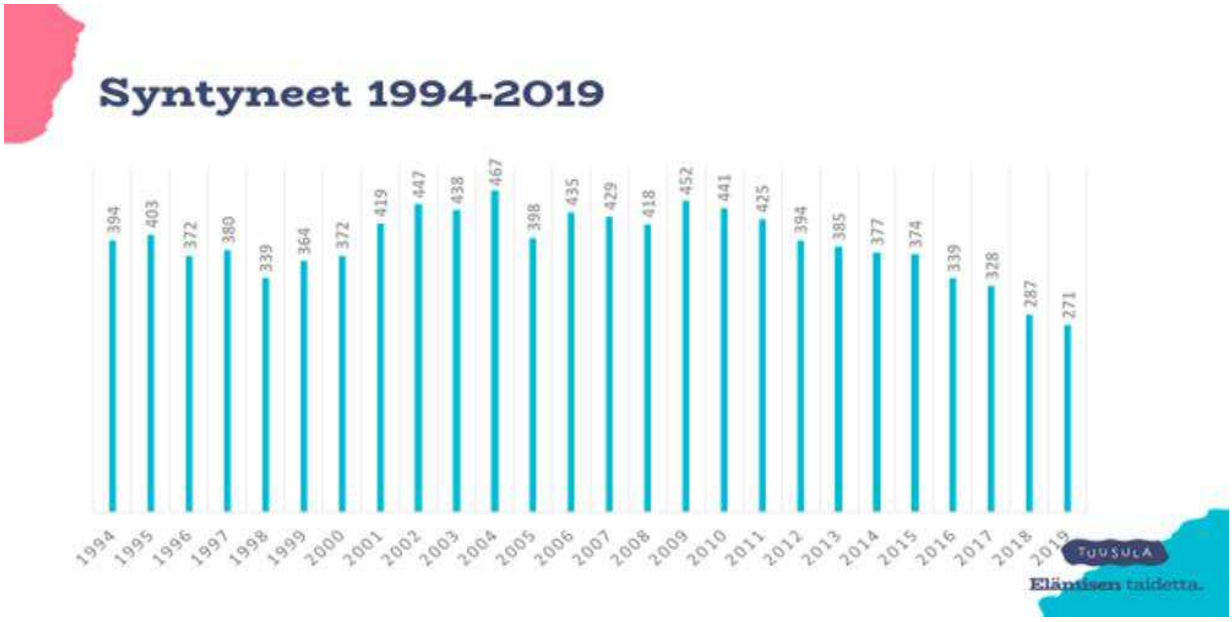
- Päätämme Jokelan alueen palveluverkkosuunnitelmasta ja etenemme hankesuunnitelmaan

Oppiminen ja oppimisympäristöt ovat keskiössä ja oppimisympäristöjä uudistetaan ympäri Suomen. Hyväksytty palveluverkkosuunnitelma on oppimisympäristöjen kehittämisen pohjana Tuusulassa. Uuden palveluverkon tulee vastata niin lasten ja nuorten kuin aikuistenkin oppimiseen ja hyvinvointiin liittyviin tarpeisiin vahvistamalla tasa-arvoista oppimista. Uudistaminen edellyttää myös toimintakulttuurin muutosta, kehittämistyötä on tehtävä moniammatillisesti. Tuusulassa lapsilla ja nuorilla tulee olla terveelliset ja turvalliset oppimisympäristöt. Palveluverkkosuunnitelma sisältää suunnitelman, kuinka sisäilmaongelmaisten rakennukset korvataan uusilla tiloilla.

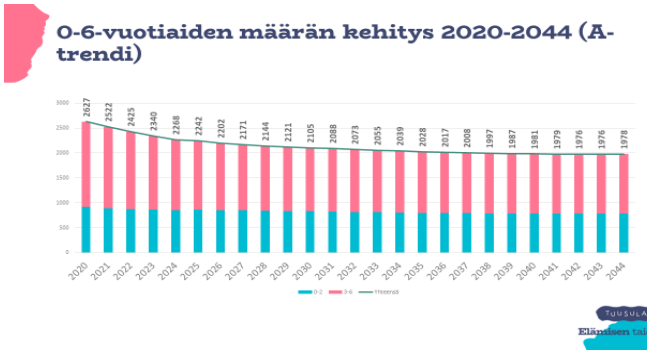
Tuusulan kuntakeskusten sydämeen nousee monikäyttöisiä kampuksia, joissa yhdistyy uudenlainen yhteen nivoutuva palvelukokonaisuus ja oppimisympäristö. Ne tulevat pitämään sisällään keskeisten opetus-, sivistys-, kulttuuri- ja liikuntapalvelujen yhteiset toimintamahdollisuudet ja tarjoamaan alueen asukkaille ja erilaisille yhdistyksille kokoontumis- ja harrastamismahdollisuuksia. Sekä näiden läheisyyteen mahdollisesti kevyemmän palvelutason asumispalveluja. Päätavoitteena on tehdä asukkaillemme terveellisiä, turvallisia ja moderneja oppimisympäristöjä.

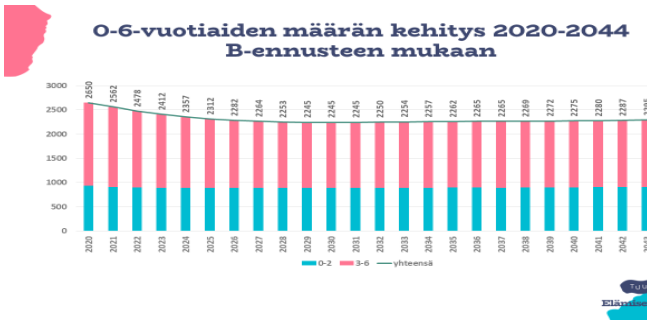
Kuntakeskusten identiteetti vahvistuu uusien monitoimikampusten tuottamien toimintamahdollisuuksien myötä ja myös toimintakulttuuri muuttuu. Toimintakulttuurin muutos syntyy ymmärtämällä, miten eri asiat vaikuttavat toisiinsa arjessa. Eri sidosryhmien osallistuminen uusien oppimisympäristöjen ja niiden toimintakulttuurien suunnitteluprosesseihin on tärkeää. Yhteinen ymmärrys tarpeista syntyy yhdessä käyttäjien, kuten oppilaiden, henkilöstön, huoltajien ja yhteistyökumppanien kanssa. Monitoimikampukseen tulisi rakentua yhteistyönpaikaksi kehittämisverkostoille.

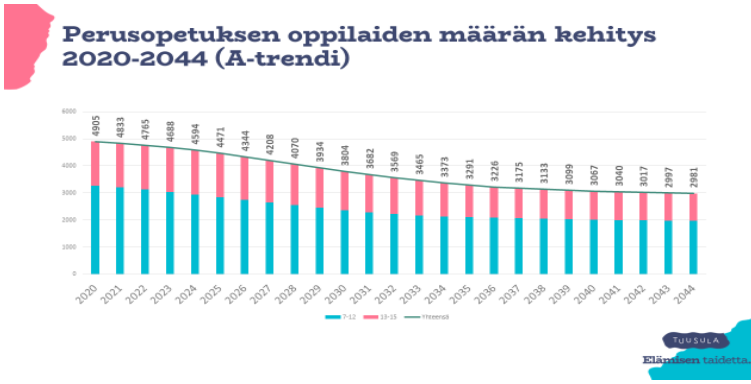
Lapsi- ja oppilasmääräennusteet 2020-2043

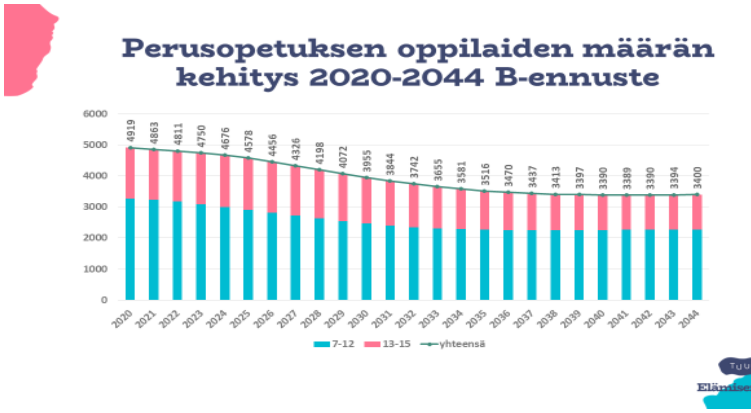

0-6-vuotiaiden lasten ja perusopetuksessa olevien oppilaiden määrä vuosille 2020-2044 laskettu sekä A-trendi että B - tavoite-ennusteen mukaan.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025

Oppivelvollisuuden laajentamista koskeva lainsäädäntö on keskeisin muutos 1.8.2021 lukien.

Varhaiskasvatuksen mitoitus tuli voimaan 1.8.2020. Mitoitus lasten ja hoitajien suhteesta vaikuttaa varhaiskasvatuksen toimintamenoihin vuonna 2021.

Kunnan säästöohjelmassa on yhteensä 3 miljoonan euron säästöt vuodelle 2021. Sivistystoimen osalta on tavoitteena olisi noin 0,9 milj. euron vuotuiset säästöt.
Talousarviovalmistelussa on tuotu esille erilaisia vaihtoehtoja säästöjen toteuttamiseksi. Sivistyksen toimialueella keskeisimmät ehdotukset ovat seuraavat:

1) Palveluverkon muutokset, Linjamäen yhdistyminen Kellokosken kouluun
2) Varhaiskasvatuksen aineiden ja tarvikemäärärahan laskeminen 80 euroon/lapsi (nykyinen 100 euroa/lapsi)
3) Ruokapalveluiden hävikkiruoan vähentäminen
4) Kulttuuritoimen kokoelmatilojen säästö
5) Vapaa-aikapalveluiden säästö hankinnoissa
6) HR-säästöt, sijaiskulut, matkakorvaukset, vaihtoehtoisen työvoiman käyttöä

Palveluverkon tuomat säästöt nähdään järkevimpinä säästöinä. Linjamäen koulu, jossa on lukuvuonna 2020-2021 23 oppilasta, yhdistyisi Kellokosken yhtenäiskouluun.

Hävikkiruoan vähentäminen ja tarvikemäärärahojen pienentäminen nähdään mahdollisina säästökohteina.

Kulttuuritoimen kokoelmahallinta tuo säästöjä tilakustannuksiin. Digitalisaatio tuo kustannussäästöjä kirjastopalveluihin ja lehtitilausten karsimista tehdään vuonna 5000 eurolla.

Talousarvioon sisältyy Sivistyksen toimialueella 100 00 euron kohdentamaton säästö, joka esitetään toteutettavaksi osaksi pääsymaksutuottaja korottamalla mm. uimahallimaksut, museoiden pääsymaksut ja Tuusulan opiston maksut sekä niin, että koulumatkaetuutta ei järjestetä kahdessa kodissa asuville oppilaille 1.8.2021 lukien.

Tuusulan kunnan henkilöstöön liittyvät sairaspoissaolojen vähentämiseen (sijaiskulut) ja koulutus- ja matkakuluihin sekä vaihtoehtoisen työvoiman käyttöön. Sijaiskustannuksiin kohdentuva säästö tulee lähes kokonaan sivistyksen toimialueelle.
Valtakunnallinen koronatilanne tulee edelleen vaikuttamaan sairaspoissaoloihin. Varhaiskasvatuksessa on mitoitus, joka säätelee henkilöstömäärää suhteessa lapsiin. Perusopetuksessa haluamme säilyttää sijaisten ottamisen sallimisen. Voimme vaikuttaa työhyvinvoinnin lisäämiseen yksiköissä ja varhaisen tuen mallilla sairaslomien kestoon ja ennaltaehkäisyyn.

Matkakulujen väheneminen tulee osin siitä, että kokoukset järjestetään etäyhteyksiä hyödyntäen ja ajopäiväkirjojen käyttöä täsmennetään. Kokonaissumma sivistyksen toimialueelle on 62 108 euroa.

Kokoustarjoiluja tullaan vähentämään koko toimialalla, säästötavoite on 29 733 euroa, joka tarkoittaa tarkkaa ja tiukkaa tarjoilua koskevaa säännöstä.

Kuljetuskilpailutusten kautta haetaan 10 000 euron säästöjä. Tähän liittyvät koululais- ja ruokapalveluiden kilpailutukset.

Vaihtoehtoisen työvoiman käyttöä pyritään lisäämään, mikäli se vain on mahdollista.
Lomarahojen vaihtamisilla vapaapäiviin (37 166 euroa) ja ylitöiden vähentämisellä tavoitellaan (29 733 euroa) säästöjä. Sivistyksen toimialalla lomarahojen vaihtaminen onnistuu KVTES:n noudattavan henkilökunnan osalta.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstötarpeet tulee määrällisesti ja laadullisesti ennakoida vastaamaan toiminnan tarpeita, lainsäädännön muutoksia (varhaiskasvatuslaki, museolaki ja lukiolaki) ja toimintaympäristöön liittyvä muutoksia (palveluverkon muutokset). Henkilöstön saatavuus on varmistettava ja tämä koskee erityisesti varhaiskasvatusta ja oppilas- ja opiskelijahuoltoa.

Varhaiskasvatuksessa jatketaan varhaiskasvatuslain henkilöstöstä antaman määräyksen toteuttamista. Lastenhoitajien sijaan tulee rekrytoida riittävä määrä varhaiskasvatuksen opettajia. Henkilöstörakenteen muutos lisää henkilöstön kustannuksia vuoteen 2030 asti. Varhaiskasvatuksen johtamisrakenteita kehitetään, kun siirrytään toimiman isommissa yksiköissä.

Perusopetuksen oppilasmäärän vähenemiseen varaudutaan tarkastelemalla kriittisesti avautuvat luokanopettajien ja lehtoreiden virat ja katsomalla tuntien riittävyys seuraavien vuosien ajalta.

Koulunkäynninohjaajien tehtävien osalta vuoden 2021 aikana arvioidaan vakinaisten tehtävien määrien riittävyys ja määräaikaisten tehtävien osalta selvitetään tehtävien mahdollista ulkoistamista yhteistyökumppanille. Vuoden 2021 aikana tehdään selvitys koskien ohjaajapalveluita ja selvitetään mahdollinen vuokratyövoiman käyttö.

Uusien monitoimikampusten johtamisjärjestelmiä kehitetään ja varmistetaan riittävä johtamisen resurssi.

Oppilas -ja opiskelijahuollon henkilöstön osalta tilanne on suhteellisen hyvä oppilasmäärien hiukan laskiessa. Tällä hetkellä kaikki tehtävät on täytetty, eikä henkilöstölisäykseen ole tarvetta. Lukion ja Tuusulan opiston osalta voidaan luoda uusia yhteisiä opetustehtäviä Monioon siirryttäessä. Ulkoisella rahoituksella toteutettaviin hankkeisiin palkataan henkilöitä hankesuunnitelman edellyttävällä tavalla.

Ruokapalveluissa laaditaan uusi henkilöstösuunnitelma Keusoten ja kunnan palveluverkon muutoksista johtuvista syistä.

Jotta museomme pysyvät valtionosuuden piirissä, tulee huolehtia riittävästi henkilöstömääristä suhteessa museolakiin. Kulttuurituotannon resurssit tulee tarkastella uudelleen suhteessa rakentuvaan Monioon sekä ratkaista se, miten palvelut Moniossa tuotetaan.

Vapaa-ajan palveluissa tavoitteena on lisätä alueelliseen nuoristyöhön vakinaisia nuoriso-ohjaajia. Tällä korjataan henkilöstörakennetta, jossa suurin osa työntekijöistä on määräaikaisia.

Keskeisimpiä täydennyskoulutusteemoja toimialalla ovat opetusteknologia, hyvinvoinnin kokonaisvaltainen edistäminen sekä kestävän tulevaisuuden rakentaminen.

Perustelut investoinneille

Sivistyksen toimialueella keskeisimmät investoinnit liittyvät palveluverkon kehittämiseen ja keskeisten rakennushankkeiden eteenpäin viemiseen valtuustossa 18.11.2018 hyväksytyn ja 9.12.2019 tarkistetun palveluverkkosuunnitelman mukaan.

Urheilukeskuksessa on tavoitteena saada aloitettua monitoimihallihanke ja BMX-rata. BMX-rata rakennetaan hyväksyttyjen suunnitelmien mukaisesti vuonna 2021 ja investointi on 400 000 euroa. Hankkeelle haetaan aluehallintoviranomaisen avustusta.

Hankkeen nimi: Tuusulan urheilukeskuksen BMX-rata
Hankkeen kustannus v 2021: **400 000€ + AVI:n rahoitusosuus**
Hankkeen kokonaiskustannus: Alueelle rakentuu P-alue koko urheilukeskuksen alueella tapahtuvien toimintojen käyttöön.
Käyttötalousvaikutus/v:

Hanketta koskevat tiedot:
BMX -rata on osa urheilukeskuksen kehittämistä. Hankkeesta laadittiin tarveselvitys ja käynnistettiin esisuunnittelu vuosina 2018 ja 2019. Yksityiskohtaiset toteutussuunnitelmat laaditaan syksyllä 2020.

Kuva hankkeesta sekä sen sijoittumisesta kaava-alueeseen:

SIVISTYKSEN TUKIPALVELUT

Palvelualue

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Virpi Lehmusvaara
Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Sivistyksen hallinto
- Ruokapalvelut

Hallinnon tavoitteet

- Kehitämme sivistystoimen johtamisjärjestelmää, tiedolla johtamista ja edistämme henkilöstön hyvinvointia sekä mahdollistamme jaetun johtamisen
- Viemme toteutukseen hyväksytyn palveluverkkosuunnitelman ja 10-v investointisuunnitelman
- Teemme laadukasta sisäilmatyötä
- Kehitämme lasten ja nuorten hyvinvointia

Sivistyksen toimialueen hallinnon tehtävä on arvioida ja seurata toimialansa palveluiden laatua, vaikuttavuutta ja toiminnan tuloksellisuutta sekä tukea palvelualueiden tavoitteiden toteutumista. Palveluverkkosuunnitelman eri hankkeiden edistäminen on yksi sivistyksen hallinnon keskeisistä tehtävistä myös 2021. Terveiden ja turvallisten oppimis- ja työympäristöjen varmistamiseksi sekä sisäilmaongelmariskien pienentämiseksi teemme aktiivisesti yhteistyötä Kasvun ja ympäristön toimialueen kanssa.
Viemme eteenpäin poikkihallinnollisessa yhteistyössä mm. ennakkovaikutusten arvioinnin käyttöönottoa, kehittämis- ja tavoitesalkku Thinking portfolion vakiinnuttamista, kuntatasoista kehittämistä kehittämisen johtoryhmässä, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoimista HYTE-ryhmässä sekä lapsi- ja perhepalveluiden kehittämistä yhdessä eri palvelualueiden ja Keusoten kanssa Lanupe-ryhmässä. Kunnan digitalisaatioon työvälineeksi luodussa digiroadmapissa keskeiset kehittämiskohteet ovat opetuksen verkkoalustojen yhtenäistäminen, varhaiskasvatuspalveluiden asiakasjärjestelmän kehittäminen ja ruokapalveluiden järjestelmien päivitys.

Indikaattorit

- Uudistuvan palveluverkon tilaohjelma 9 hym2 perusopetus ja 8 hym2 varhaiskasvatus
- Sisäilmaoireilijoiden määrä vähenee
- Työhyvinvointikyselyn toimialueen keskiarvo päälle 4

Ruokapalveluiden strategiset tavoitteet:

- Autamme asiakkaita omaksumaan terveellisemmät ruokailutottumukset ja toimimaan ympäristöystävällisemmän Suomen puolesta
- Valmistaudumme ruokapalveluiden tuotannonohjausjärjestelmän vaihtamiseen 2022 hallitusti
- Kehitämme vastuullisia ruokapalveluita systemaattisen ja ammattimaisen tuotekehityksen kautta ja sitoudumme Agenda2030 tavoitteiden toteuttamiseen
- Kilpailutamme omavalvontajärjestelmän ruokapalveluissa
- Teemme palveluverkkosuunnitelman ruokapalveluiden osalta 2021-2026
- Laadimme ruokapalveluiden henkilöstösuunnitelman vuosille 2021-2026

Ruokapalveluiden Kestävän kehityksen ohjelmassa autetaan asiakkaita omaksumaan terveellisemmät ruokailutottumukset ja toimimaan ympäristöystävällisemmän Suomen puolesta. Tuotannonohjausjärjestelmän vaihtamiseen valmistautuminen hallitusti tulee tehdä vuoden 2021 aikana ja samoin kehittää omavalvontajärjestelmää.
Palveluverkon kehittäminen tuo muutoksia ruokapalveluiden toimintaan ja on myös toimintakulttuurin muutos. Ruokapalveluissa laaditaan henkilöstösuunnitelma pidemmälle aikavälille ja suhteessa uuteen palveluverkkoon.

Indikaattorit

- Hävikkiruuan osuus

Tuloslaskelma (tuotot, kulut, toimintakate)

Budjettiyhteenveto/ SIVISTYKSEN TUKIPALVELUT

Selite	TP 2019	TA 2020	MTA2020	TA 2021	TS2022	TS2023	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT YHT.	6 229 232	5 913 422	5 913 422	6 063 629	6 124	6 186	6 247	6 310
TOIMINTAKULUT YHT.	-5 456 061	-5 918 888	-5 902 888	-5 807 938	-5 838	-5 888	-5 953	-6 039
TOIMINTAKATE	773 171	-5 466	10 534	**255 691**	**286**	**298**	**294**	**271**
Toimintakatteen muutos %		-100,7 %	-98,6 %	-4777,9 %	11,9 %	4,1 %	-1,2 %	-7,9 %
Toimintakatteen muutos euroina		-778 637	-762 637	261 157	30	12	-3	-23

OPPIMINEN

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Opetuspäällikkö Markus Torvinen

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Perusopetus
- Lukio
- Tuusulan Opisto ja taiteen perusopetus
- Kasvun ja oppimisen tuki

Palvelualueen tavoitteet

- Valmistaudumme oppivelvollisuuden laajentamisen toteuttamiseen 1.8.2021
- Rakennamme kestävää tulevaisuutta Agenda 2030 –tavoitteiden toteuttamisen kautta ja jalkautamme sen osaksi yksiköiden toimintasuunnitelmia
- Kehitämme sivistystoimessa johtamisjärjestelmää ja edistämme henkilöstön hyvinvointia sekä mahdollistamme jaetun johtajuuden
- Kehitämme oppilasarviointia ja jalkautamme lukion opetussuunnitelmaa
- Lisäämme lasten ja nuorten hyvinvointia
- Edistämme tieto- ja viestintätekniikkaa
- Valmistaudumme vastaamaan poikkeusoloista johtuviin lisätarpeisiin lukuvuoden 2020-2021 aikana vahvistamalla oppilashuollon toimintaa ja yhteistyötä Keusoten kautta
- Kehitämme tiedolla johtamista sivistystoimessa
- Kehitämme kielipainotteista pedagogiikkaa
- Kehitämme ruotsinkielistä varhaiskasvatusta ja opetusta

Palvelusuunnitelman painopisteet ja keskeiset muutokset toiminnassa

Jaetun johtamisen edellytyksiä kehitetään johtoryhmäkoulutusten kautta. Vuonna 2021 johtoryhmäkoulutus järjestetään niille kouluille, joille sitä ei ole vielä tarjottu osana palveluverkkouudistusta tai #Uuttakoulua -hankkeessa. Vuoden 2021 aikana määritellään myös tulevan palveluverkon johtamiskokonaisuudet, kun palveluverkon kokonaisuus on selkeä.

Agenda 2030 on toimialueen tavoite tuleville vuosille. Oppimisen palvelualueella tutustutaan Agenda2030 -teemaan ja yksiköt valitsevat lukuvuodelle 2021-22 oman kehittämistavoitteen Agendan osa-alueista. Samalla oppimisen palvelualueella kartoitetaan koulujen kannalta tarvittavia kuntakohtaisia kehittämistarpeita Agendan tavoitteiden toteuttamiseksi.

Johtamisjärjestelmää kehitetään määrittelemällä tulevan palveluverkon johtamiskokonaisuudet. Määrittely voidaan toteuttaa, kun palveluverkon kokonaisuus on selkeä ja ratkaisut Rykmentinpuiston ja Lahelan monitoimikampusten osalta tehty.

Henkilöstön hyvinvointia kehitetään osaamisen kehittämisen kautta. Tutoropettajia koulutetaan lisää mm. Agenda2030 -teemaan. Henkilöstön osalta kartoitetaan myös muita osaamisalueita uusien tutoreiden löytämiseksi ja kouluttamiseksi.

Vuoden 2022 talousarvioon mennessä ratkaistaan englanninkielisen opetuksen aloittaminen Tuusulassa lukuvuoden 2022 alusta.

Oppimisen palvelualueella päätetään vuoden 2022 talousarviota varten laitakannan lisäämisestä. Lukuvuonna 2020-21 laitteita on n. 50% oppilaista. Lisäämällä leasingrahoitusta 30 000 € voidaan laitemäärää nostaa siten, että luokille 6-9 laitekanta toteutuu seuraavan 4 vuoden aikana 1:1 -suhteessa ja vuosiluokille 1-5 suhteessa 1:2. Laitekannan nostoa pilotoidaan vuonna 2021 6. luokkalaisten osalta. Pilotoinnin kustannukset saadaan vuonna 2021 siirtämällä oppilasmäärien vähenemisen myötä vapautuvia oppimateriaalikustannuksia leasing- kustannuksiin.
Pro koulu -toimintaa jatketaan ottamalla lukuvuoden 2021-22 alusta uusia kouluja mukaan ohjelmaan.

Tiedolla johtamista edistetään antamalla rehtoritiimeille ja koulujen johtoryhmille eri aiheista kerättyjä datapaketteja koulu- ja kuntakohtaisen kehittämisen tueksi. Koulutusten sisällöissä kiinnitetään huomiota tiedolla johtamisen näkökulmaan käymällä läpi tarkemmin valtakunnallisia

tulevaisuuden opetusta ja oppimista kehittäviä ohjelmia.

Matka-, majoitus- ja koulutuskustannuksia leikataan 49 500 €. Osa leikkauksista toteutetaan toimintatapojen muutoksena ja osa supistamalla kehittämistoimintaa.

Oppimisen palvelualueelle kohdistuu merkittävä säästövelvoite sijaismäärärahoihin. Kouluissa ei voida välttää sijaisten käyttämistä, joten säästön toteutuminen määritellyssä laajuudessa on erittäin epätodennäköistä. Sijaiskustannuksia ei ole nostettu aikaisempien vuosien eikä kuluvan vuoden budjettiin, vaikka sisäilmahaasteet sekä koronatilanne ovat vaikuttaneet sijaistarpeeseen. Sijaiskustannusten säästö pyritään toteuttamaan poissaoloja vähentämällä panostamalla toimintakulttuurin kehittämiseen sekä hyvinvointiin tai leikkaamalla muuta toimintaa vuoden 2021 aikana.

Tuusulan lukiossa tavoitteita ovat opiskelijoiden hyvinvoinnin ja positiivisen minäkuvan parantaminen sekä oppimiskokemusten vahvistaminen. Lisäksi lukio laatii uuden opetussuunnitelman ottaa sen käyttöön syksyllä 2021. Keskeisiä muutoksia tulevat olemaan siirtyminen kursseista opintojaksoihin sekä laaja-alaisen osaamisen tavoitteet.

Monion suunnittelusta siirrytään rakentamisvaiheeseen keväällä 2021 ja lukio on vahvasti mukana Monion toimintakulttuurin ja oppimisympäristön kehittämisessä ja sekä kalustesuunnittelussa.
Tuusulan opistolla kehitetään osaamisperusteisuuteen pohjaavaa oppimistavoitteiden laatimista ja arviointia hankerahoituksella. Hanke edesauttaa yhteisen kurssitarjottimen laatimista Tuusulan lukion ja taiteen perusopetuksen oppilaitosten kanssa Monioon siirryttäessä.

Opiston ilmaisutaidon ja sanataiteen opetusta kehitetään, jotta Moniossa avautuvia uusia taiteentekemisen mahdollisuuksia voidaan alkaa hyödyntää jo olemassaolevin ryhmin.

Vuoden 2020 lopussa varaudutaan valmistavan opetuksen ryhmän perustamiseen, koska valmistavaa opetusta tarvitsevien oppilaiden määrä tulee todennäköisesti lisääntymään tuolloin niin suureksi, että ryhmän perustaminen on välttämätöntä. Kunta saa oppilaiden mukana valmistavan opetuksen valtionosuudet, jotka kompensoivat kustannuksia. Mikäli ryhmä joudutaan perustamaan, on se huomioitava talousarviossa vuoden 2021 osalta ja sen kustannus on 60 000 €.

Laadimme kuntatasolle oppilashuollon vuosisuunnitelman yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Vahvistamme oppilashuollon rakenteita ja käytäntöjä kouluissa ja kehitämme edelleen yksittäisten menetelmien käyttöönottoa oppilaan hyvinvointityössä.

Indikaattorit

- Johtoryhmäkoulutusten toteuttamisen määrä
- Agenda2030 toimenpiteet lukuvuodelle 2021-22
- Johtamisjärjestelmä päätetty
- Tutorkoulutusten määrän ja aiheiden lisääntyminen vuodesta 2020
- Laitekannan määrä lv. 2021-22

Tuloslaskelma (tuotot, kulut, toimintakate)

Budjettiyhteenveto/ OPPIMINEN

Selite	TP 2019	TA 2020	MTA2020	TA 2021	TS2022	TS2023	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT YHT.	3 278 735	2 030 500	4 644 500	4 949 213	4 999	5 049	5 099	5 150
TOIMINTAKULUT YHT.	-56 707 271	-57 603 361	-58 979 361	-60 325 888	-60 640	-61 155	-61 834	-62 724
TOIMINTAKATE	-53 428 536	-55 572 861	-54 334 861	**-55 376 675**	**-55 641**	**-56 106**	**-56 735**	**-57 574**
Toimintakatteen muutos %		4,0 %	1,7 %	-0,4 %	0,5 %	0,8 %	1,1 %	1,5 %
Toimintakatteen muutos euroina		-2 144 326	-906 325	196 186	-264	-465	-628	-839

VARHAISKASVATUS

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö Hannamari Halinen

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Kunnallinen varhaiskasvatus
- Esiopetus
- Yksityinen varhaiskasvatus

Palvelualueen tavoitteet

- Kehitämme varhaiskasvatuksen laatua ja arviointia
- Rakennamme kestävää tulevaisuutta Agenda 2030 –tavoitteiden toteuttamisen kautta ja jalkautamme sen osaksi yksiköiden toimintasuunnitelmia
- Kehitämme sivistystoimen johtamisjärjestelmää, tiedolla johtamista ja edistämme henkilöstön hyvinvointia sekä mahdollistamme jaetun johtamisen
- Edistämme opetusteknologiaa
- Valmistaudumme vastaamaan poikkeusoloista johtuviin lisätarpeisiin lukuvuoden 2020-2021 aikana
- Kehitämme kielipainotteista pedagogiikkaa
- Kehitämme ruotsinkielistä varhaiskasvatusta ja opetusta

Palvelusuunnitelman painopisteet ja keskeiset muutokset toiminnassa

Yksi varhaiskasvatuksen keskeisimmistä tavoitteista on lasten hyvinvoinnin tukeminen. Varhaiskasvatuksessa kiinnitetään huomiota lasten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin perinteisten oppimistavoitteiden lisäksi. Hyvinvointitaitoihin lukeutuvat ne taidot, jotka edistävät lasten hyvinvointia ja terveellistä elämää. Hyvinvoinnin tukeminen ja oppiminen ovat vastavuoroisessa suhteessa toisiinsa nähden, hyvinvointi tukee tehokasta oppimista ja oppiminen lisää hyvinvointia.

Varhaiskasvatuksen toiminnassa huomioidaan lasten tuen tarpeen lisääntyminen poikkeusolojen jälkeen. Yhteistyötä huoltajien, varhaiskasvatuksen erityisopettajien sekä muiden tukea antavien tahojen kanssa kehitetään.

Varhaiskasvatuksen kehittämisen pohjana toimivat vuonna 2020 saadut varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin tulokset. Arviointi tehdään uudelleen vuoden 2021 aikana.

Poikkeusolojen kompensointiin saatu valtionavustus kohdennetaan varhaiskasvatuksessa henkilökunnan digi-osaamisen ja S2 -toiminnan kehittämiseen.

Kielirikasteista varhaiskasvatusta kehitetään Mikkolan ja Pellavan esiopetuksen ryhmissä englannin kielellä ja Kievarin päiväkodin ryhmissä ruotsin kielellä.

Kehitämme varhaiskasvatuksen johtamista, jossa pedagogiikan johtaminen painottuu. Tavoite on vakinaistaa isoihin yksiköihin nyt pilotointivaiheessa olevat johtamiskokeilut, joissa johtajuutta on vahvistettu varajohtajan työtehtäviä muuttamalla. Toteutamme johtamisessa työhyvinvointia tukevia käytänteitä ja pyrimme edistämään sairaspoissaolojen vähenemistä.

Rakennamme kestävää tulevaisuutta Agenda 2030- tavoitteiden kautta. Yksilöimme varhaiskasvatuksessa jo toteutuvat kestävän tulevaisuuden toimintatavat ja selvitämme asiat, joiden kehittämiseen tarvitsemme lisää osaamista sekä toimintatapojen muutosta.

Indikaattorit

- Laadun arviointi ja kehittämistoimenpiteiden vaikutus vuonna 2021

Tuloslaskelma (tuotot, kulut, toimintakate)

Budjettiyhteenveto/ VARHAISKASVATUS

Selite	TP 2019	TA 2020	MTA2020	TA 2021	TS2022	TS2023	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT YHT.	2 744 493	2 636 500	2 694 500	2 767 697	2 795	2 823	2 852	2 880
TOIMINTAKULUT YHT.	-27 106 891	-27 008 256	-26 968 256	-27 205 618	-27 347	-27 580	-27 886	-28 287
TOIMINTAKATE	-24 362 398	-24 371 756	-24 273 756	**-24 437 921**	**-24 552**	**-24 756**	**-25 034**	**-25 407**
Toimintakatteen muutos %		0,0 %	-0,4 %	0,3 %	0,5 %	0,8 %	1,1 %	1,5 %
Toimintakatteen muutos euroina		-9 358	88 642	-66 165	-114	-204	-278	-373

KULTTUURI

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Kulttuuri- ja museotoimenjohtaja Ulla Kinnunen

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Kirjasto
- Kulttuuri- ja museopalvelut

Palvelualueen tavoitteet

- Uusimme Virtuaali -Tuusulan
- Kehitämme kokoelmienhallintaa
- Laadimme Taidekasarmin ja 10-rakennuksen hankesuunnitelmat
- Teemme kulttuurituotannon henkilöstösuunnitelman
- Toteutamme Halosenniemen kehittämissuunnitelmaa ja teemme talon perusparannusta
- Toteutamme kirjastopalveluiden kehittämissuunnitelmaa
- Kehitämme kirjaston toimintaympäristöä ja lisäämme asiakastyytyväisyyttä
    - Kellokosken kirjaston perusparannuksen toteuttaminen
    - Kehitämme kotiseutukokoelmaa
- Edistämme lukutaitoa ja lukemiskulttuuria
    - Nuorten kulttuurikasvatussuunnitelmatyön aloittaminen
    - Edistämme pienten lasten lukutaitoa Eino ja Leino –hankkeessa

Palvelusuunnitelman painopisteet ja keskeiset muutokset toiminnassa

Kulttuuripalvelut tuottaa palveluja kaikille ikäryhmille mahdollistaen kuntalaisten pääsyn tietoon, sivistykseen ja omaan historiaansa. Tuotamme palveluja sekä tuusulalaisille että alueella matkaileville.

Tuusulan kunnan museokohteita ovat Taitelijakoti Erkkola, Haloseniemi ja Klaavolan talo. Museo vastaa sekä Helsingin Ylioppilaskunnan omistaman Aleksis Kiven kuolinmökin että HUSin omistaman Kellokosken sairaalanmuseon avoinnapidosta ja asiakaspalvelusta. Kirjastopalveluita tuotetaan lähipalveluina kolmessa kirjastossa sekä kirjastoautossa.

Kulttuuripalveluita kehitetään huomioimalla saavutettavuus ja käytettävyys niin palvelujen kuin rakennustenkin osalta. Museokohteet ovat niin palvelujen tarjoajia kuin myös historiallisia muistomerkkejä. Niiden on säilyttävä tuleville sukupolville, mutta niissä on pystyttävä luomaan turvalliset työskentelymahdollisuudet ja tarjottava asiakkaille miellyttävä museovierailu. Virtuaaliset palvelut tarjoavat pääsyn kulttuuripalveluihin milloin ja mistä vain.

Virtuaali-Tuusula -verkkosivusto julkaistiin vuonna 2013 ja se on ollut hyvin suosittu tietopankki Tuusulan historiasta. Verkkosivujen toiminnallisuus on osittain vanhentunutta, joten sivustoa päivitetään, lisätään uusia ominaisuuksia ja muutetaan toimimaan paremmin erilaisilla alustoilla.

Museotoiminnan perusta ovat kokoelmat sekä niiden ylläpito ja kartuttaminen. Kokoelmiin ei tallenneta vain vanhoja esineitä tai valokuvia, vaan myös nykypäivän Tuusula ja tuusulalaisten elämää. Museolain mukaan kulttuuriperinnön säilyminen tuleville sukupolville tulee turvata.

Tuusulan museo kehittää kokoelmahallintaa osana ylikunnallista museopalvelujen kehittämishanketta. Se aloitetaan yhteisellä kulttuurimatkailun palvelupaketin luomisella, johon Järvenpään ja Tuusulan museot saivat avustuksen Opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Kerava tulee mukaan museoiden kulttuurimatkailuhankkeeseen sekä myös selvitykseen yhteisen kokoelmatilan ja mahdollisen näyttely- ja tapahtumatilan saamisesta alueelle.

Halosenniemen museon kehittämissuunnitelma hyväksyttiin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa vuonna 2019 ja sen mukaisesti vuonna 2021 tulee aloittaa rakennuksen perusparannus, kehittää edelleen pysäköintialueiden toimivuutta ja ennallistaa museon puutarha-alueita. Rakennuksen konservointi varmistaa sen säilymisen ja käytettävyyden. Pysäköintialueen laajennus ja puutarhan ennallistaminen parantavat alueen virkistyskäyttöä ja asiakaskokemusta.

Taidekasarmin ja 10-rakennusten osalta toivotaan aloitettavan hankesuunnittelu kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunnan esittämien suunnitelmien mukaisesti. 10-rakennus toimisi kulttuurituotannon ja käsityön taiteen perusopetuksen tiloina täydentämässä Moniota ja Taidekasarmi palautetaan taiteen näyttelytilaksi. Taidekasarmin kehittäminen nykytaiteen tilaksi liittää sen osaksi Rykmentinpuiston ja Hyrylän alueen taideohjelmia ja niiden laajaa ja monipuolista esittämistä.

Kulttuurituotannon henkilöstösuunnitelman laatiminen tulee tehdä osana kehittämissuunnitelmaa, Monion palvelurakennetta ja ylikunnallista kehittämishanketta.

Kulttuuripalvelut huomio toiminnassaan juhlavuodet erityisesti vuoden 2022, jolloin tulee kuluneeksi 150 vuotta kansalliskirjailija Aleksis Kiven kuolemasta.

Vuonna 2021 merkittävimpänä muutoksena kirjastopalveluissa toteutetaan Kellokosken kirjaston ja nuorisotilan tilamuutokset. Kellokosken kirjaston tilat muutetaan remontin yhteydessä vastaamaan nykyaikaisten kirjastopalveluiden vaatimuksia ja samalla kirjasto muutetaan omatoimikirjastoksi, jotta aukioloaikoja voidaan laajentaa ja kirjastopalveluiden saatavuus kasvaa. Pääkirjastossa jatketaan kotiseutukokoelman kehittämisprojektia testamenttilahjoituksen turvin.

Nuorten kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen aloitetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Nuorten lukutaidon edistämiseksi on kirjasto hakenut apurahaa yhteistyössä Ohjaamon, Tuusulan opiston ja nuorisopalveluiden kanssa. Mikäli haettu hankerahoitus toteutuu, lähdetään kulttuurikasvatussuunnitelmaan hakemaan toimintamuotoja nuorten lukutaidon edistämisen kautta ja samalla luodaan verkosto, jossa kulttuurikasvatussuunnitelmaa voidaan laajemmin toteuttaa. Vuonna 2021 toteutetaan jo rahoituksen saanutta Eino ja Leino –hanketta yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja alkuopetuksen kanssa.

Kirjastossa otetaan käyttöön aineiston kellutus kaikkien toimipisteiden kesken. Tällä pyritään saamaan lähikirjastoihin vaihtuvampi kokoelma sekä tehostetaan kokoelman liikkuvuutta ja saavutettavuutta. Samalla otetaan käyttöön keskitetty aineistonhankinta. Hiilijalanjälkeä ja hiilikädenjälkeä selvitetään kirjastoalan yhteishankkeena ja Tuusulan kirjastossa tehdään selvitystyön valmistuttua muutoksia kestävämmän kirjastopalvelun toteuttamiseksi. Kirjastoissa tapahtuva kehitystyö tehdään ensi vuonna pääsääntöisesti hankerahoituksella.

Vuosina 2021 –2025 kirjastotoiminnassa tapahtuvia mahdollisia muutoksia on mm. Kirkes- ja Ratamo-kirjastokimppojen yhdistäminen. Selvitystyö on aloitettu vuonna 2020 ja sitä jatketaan vuonna 2021.

Indikaattorit

- Kävijämäärät museoissa
- Kävijämäärät kulttuuritapahtumissa
- Lainat kirjastoista
- Kulttuurirahoitus/ kuntalainen
- Kulttuuri- ja taideavustukset/kuntalainen
- Kulttuuritoiminnan tilat (ei museot ja kirjastot) kunnassa

Tuloslaskelma (tuotot, kulut, toimintakate)

Budjettiyhteenveto/ KULTTUURI

Selite	TP 2019	TA 2020	MTA2020	TA 2021	TS2022	TS2023	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT YHT.	301 793	287 500	287 500	313 470	317	320	323	326
TOIMINTAKULUT YHT.	-3 673 337	-3 879 729	-3 868 729	-3 805 752	-3 826	-3 858	-3 901	-3 957
TOIMINTAKATE	-3 371 544	-3 592 229	-3 581 229	**-3 492 282**	**-3 509**	**-3 538**	**-3 578**	**-3 631**
Toimintakatteen muutos %		6,5 %	6,2 %	-2,8 %	0,5 %	0,8 %	1,1 %	1,5 %
Toimintakatteen muutos euroina		-220 685	-209 685	99 947	-17	-29	-40	-53

VAPAA-AIKA

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Vapaa-aikapalveluiden päällikkö Risto Kanerva

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Alueellinen nuorisotyö ja tapahtumapalvelut
- Liikuntapaikat ja ulkoilupalvelut
- Uimahalli- ja terveysliikuntapalvelut

Palvelualueen tavoitteet

- Lisäämme kuntayhteistyötä uimahallipalveluissa
- Kehitämme verkkonuorisotyötä ja koulunuorisotyötä
- Tuusulanjärven ja Hyrylän urheilukeskuksen hankkeiden edistäminen

Palvelusuunnitelman painopisteet ja keskeiset muutokset toiminnassa

Toimintavuoden tärkein tavoite on kehittää ja vakiinnuttaa verkkonuorisotyötä osaksi alueellisen nuorisotyön toimintaa. Yksikkö jatkaa koulunuorisotyön kehittämistyötä yhdessä koulun henkilöstön ja nuorten kanssa. Hyrylän urheilukeskuksen aluetta kehitetään ja keskuksen yleisilme muuttuu valtuustokauden aikana merkittävästi. Yleissuunnitelman toteuttamista jatketaan ja valmistaudutaan alueen suurimpiin laitosinvestointeihin. Ulkoilureitistöjä kehitetään kuntakeskuksissa, Jokelassa Kisan majan ympäristössä, Kellokoskella kuntayhteistyönä ja Hyrylässä osana urheilukeskuksen ja Tuusulanjärven kehittämistä.

Uimahallin palveluita parannetaan vuonna 2020 teetetyn asiakaskyselytutkimuksen tulosten pohjalta. Uimahallien toimintaa kehitetään ylikunnallisesti ja yksikkö toteuttaa toimintavuonna sekä yksilöllistä hyvinvointivalmennusta (kunnan työntekijät) että ryhmämuotoista hyvinvointivalmennusta (kunnan asukkaat).

Alueellisessa nuorisotyössä pyritään turvaamaan talotoiminnan aukiolo, huomioimaan verkkonuorisotyön tarpeita sekä laatia pitkän tähtäimen suunnitelmaa koulunuorisotyön kehittämiseksi.

Vapaa-aikapalveluiden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena on, että jokaisessa alueellisen nuorisotyön yksikössä toimii kokopäiväinen työpari, jolla on tiivistä yhteistyötä alueen koulujen kanssa. Työpari tuntee hyvin alueen ikäluokat, mikä parantaa nuorten kanssa tehtävää pitkäjänteistä työtä.

Yhteistyötä liikuntapaikkojen kunnossapidossa lisätään viherpalveluiden kanssa mm. Tuusulanjärvellä ja yhteisillä alueilla. Uimahallien toiminnassa korostuu tulevina vuosina monipuolisten ja ennaltaehkäisevien hyvinvointipalveluiden tuottaminen ja kuntayhteistyö talotekniikassa ja palveluiden suunnittelussa.

Indikaattorit

- Tuusulan alueellisen nuorisotyön toimintatunnit (nuorisotalot ml. Einari)
- Nuorten käyntikerrat nuorisotaloilla ja toiminnoissa
- Hyrylän alueen nuorisotyö, kohdatut nuoret
- Hyrylän alueen nuorisotyö, toimintaan osallistuneet/Einari (alle 29v)
- Koulunuorisotyön toimintatunnit/kohdatut nuoret
- Jäähallin aukiolopäivät/vuosi ja käyttötunnit/viikko
- Jäähallin kävijämäärät (elo-toukokuu) sis. koululaiskäytön
- Kunnossapidettävät luonnonjääkentät/kauden pituus (viikot)
- Ostopalveluna kunnossapidettävä latuverkko/toteutunut
- Metsäpirtin käyttötunnit/käyttöaste ka.
- Lasten kesäuimakoulut (kpl/osallistujat)
- Ohjatun liikunnan ryhmät, syys/kevät (kpl)
- Ohjatun liikunnan osallistujamäärä
- Uimahallin aukiolopäivät/vuosi
- Uimahallin kävijämäärät/vuosi, sis. seurakäytön
- Alakoulujen uimakoulut (kpl)

Tuloslaskelma (tuotot, kulut, toimintakate)

Budjettiyhteenveto/ VAPAA-AIKA

Selite	TP 2019	TA 2020	MTA2020	TA 2021	TS2022	TS2023	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT YHT.	942 870	1 106 500	1 106 500	1 004 899	1 015	1 025	1 035	1 046
TOIMINTAKULUT YHT.	-4 913 599	-5 013 126	-5 004 126	-5 062 851	-5 089	-5 132	-5 189	-5 264
TOIMINTAKATE	-3 970 729	-3 906 626	-3 897 626	**-4 057 952**	**-4 074**	**-4 107**	**-4 154**	**-4 218**
Toimintakatteen muutos %		-1,6 %	-1,8 %	3,9 %	0,4 %	0,8 %	1,1 %	1,5 %
Toimintakatteen muutos euroina		64 103	73 103	-151 326	-16	-33	-47	-64

Kasvu ja ympäristö

NETTOKULUT	KIINTEISTÖNHOITO	SIIVOUS
€/ ASUKAS	168 008 M 2	117 362 M 2
51		

KASVU- JA YMPÄRISTÖ	(1000 €)			euro TA	TS (1000 €)			
	TP 2019	TA 2020	MTA v.2020	2021	2022	2023	2024	2025
TULOSLASKELMA								
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	3 538	3 372	3 372	3 270 944	3 297	3 323	3 350	3 377
Maksutuotot	5 012	3 224	2 744	4 074 000	4 107	4 139	4 173	4 206
Tuet ja avustukset	41	60	60	10 000	10	10	10	10
Muut toimintatuotot	29 499	22 928	22 928	23 463 782	23 651	23 841	24 031	24 224
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	38 089	29 584	29 104	30 818 726	31 065	31 314	31 564	31 817
Valmistus omaan käyttöön	228	100	100	100 000				
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	-7 165	-7 746	-7 746	-7 804 174	-7 882	-7 961	-8 041	-8 121
Henkilösivukulut								
Eläkekulut	-1 462	-1 595	-1 502	-1 565 594	-1 581	-1 597	-1 613	-1 629
Muut henkilösivukulut	-203	-282	-282	-284 698	-288	-290	-293	-296
Palvelujen ostot	-15 070	-13 764	-15 565	-14 995 961	-15 146	-15 297	-15 450	-15 605
Aineet,tarvikkeet, tavarat	-5 326	-5 414	-5 414	-5 101 176	-5 152	-5 204	-5 256	-5 308
Avustukset	-76	-100	-100	-100 000	-101	-102	-103	-104
Vuokrat	-3 027	-3 310	-3 310	-2 877 822	-2 907	-2 936	-2 965	-2 995
Muut toimintakulut	-116	-147	-147	-103 100	-104	-105	-106	-107
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-32 445	-32 358	-34 066	-32 832 525	-33 161	-33 492	-33 827	-34 166
TOIMINTAKATE, S*	5 872	-2 674	-4 862	-1 913 799	-2 096	-2 179	-2 263	-2 349
Toimintakulujen muutos %		-0,27	4,99	1,46	1,00	1,00	1,00	1,00
Toimintakulujen muutos euroina		-87	1 621	473 640	328	332	335	338
Toimintakatteen muutos %		-145,54	-182,80	-28,43	9,50	3,96	3,87	3,79
Toimintakatteen muutos euroina		-8 546	-10 734	-760 361	182	83	84	86
%-osuus verorahoituksesta	-2,82	1,20	2,15	0,84	0,88	0,90	0,92	0,93
Asukkaat 31.12.	38 605	38 840	38 840	38 716	38 759	38 800	38 834	38 896
Toimintakate euro/asukas	152	-69	-125	-49	-54	-56	-58	-60

S* = Sitova taso

Muut tuotot sisältävät vain Rykmentinpuiston osalta käyttöomaisuuden myyntivoitot.
TP 2019 lukuihin on lisätty Asuntopalveluiden luvut.

KASVUN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALUE

Vastuuhenkilö: Kuntakehitysjohtaja Heikki Lonka

Toimialueen palvelualueet

- Elinvoima, asuminen ja kehittäminen
- Projektitoimisto
- Kaavoitus
- Maankäyttö ja paikkatieto
- Rakennusvalvonta
- Yhdyskuntatekniikka
- Tilapalvelut

Strategian toteuttaminen

Sujuva Tuusula

1. Jatkamme arkiston digitointia ostopalveluna sekä omana työnä projektisuunnitelman mukaisesti.
2. Teemme rakennusvalvonnan asiakkaille asiakastyytyväisyyskyselyn.
3. Otamme Lupapisteen 3D kartan käyttöön.
4. Keskitämme ja kehitämme sisäisten palveluiden prosesseja sekä edistämme automaatioita digitaalisten työvälineiden avulla.
5. Kehitämme robotiikkaa ja siihen liittyvää sähköistä toimintaa.
6. Viemme toteutukseen pyöräilyn edistämisen suunnitelman kehittämistoimenpiteet.
7. Nostamme joukkoliikenteen tasoa ja varmistamme, että HSL:n linjastosuunnitelma palvelee Tuusulan alueella liikkumista ja tuusulalaisten kulkemista.
8. Suunnittelemme liikkumisen ekosysteemin

Hyvinvoiva Tuusula

1. Parannamme katuvalaistusta.
2. Nostamme viheralueiden hoidon tasoa.
3. Teemme muuntojoustavia tiloja.
4. Lisäämme energiansäästöä mm. talotekniikan avulla sekä opastamalla ja innostamalla käyttäjiä.
5. Edistämme uudisrakennuksissa energiatehokkuutta parantavia ratkaisuja ja älykkäitä energiaratkaisuja.
6. Valitsemme pitkäikäisiä ja vähän huoltoa vaativia rakennusmateriaaleja.
7. Alennamme poistuvien ja purettavien rakennusten osalta ilmastokuormaa materiaalien ja rakennusosien uudelleenkäytöllä ja kierrätyksellä.

Vireä Tuusula

1. Valitsemme taajamien kasvusuunnat Yleiskaava 2040:ssa.
2. Hankimme raakamaata vähintään 40 ha yleiskaava 2040:n mukaisilta rakentamisalueilta.
3. Luomme edellytykset palvelukeskushankkeen suunnitellulle toteutukselle ja varmistamme hankkeen etenemisen.
4. Valmistelemme kaavoituksen työohjelman mukaiset työpaikka-alueiden asemakaavat ja tarvittavat maankäyttösopimukset aikataulussa.
5. Valitsemme Hyrylän keskustan kehittämisen suunnan. Jatkamme alueen asemakaavoittamista.
6. Edistämme Jokelan keskustan täydennysrakentamista ja tiivistymistä.
7. Edistämme Kellokosken keskustan rakentumista ja palvelujen lisääntymistä.
8. Luomme hyvät edellytykset Kellokosken keskusta-alueen omaleimaiselle kehittämiselle Kellokosken valtatien saneerauksella ja uusilla liikenneratkaisuilla.
9. Viemme eteenpäin FOCUS-alueen toteutusta ja edistämme Kehä IV rakentumista.
10. Ratkaisemme Focus- ja Kehä IV -alueen tieyhteyksien ja liikenneväylän toteutustavan (omistajuus).
11. Kehitämme ja tuotteistamme Tuusulan matkailua.
12. Maanhankinta ja muut toimenpiteet Tuusulanjärven virkistyskäytön kehittämiseksi etenevät.
13. Linjaamme Tuusulanjärven rantaraitin välillä Kirkkotie-Anttilan tilakeskus, aloitamme rantaraitin rakentamisen.
14. Saavutamme tontinmyynnin tavoitteen.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025

- Palveluverkon pitkän aikavälin linjaukset
- Digitalisaatiota hyödyntämällä luomme tuottavuutta ja parannamme tiedonhallintaa; painopisteinä ovat katurekisteri, Lupapiste.fi käytön laajentaminen sekä palautejärjestelmän kehittäminen
- Yleiskaava 2040:n viimeistely ja hyväksyminen, vihervirkistysverkon suunnittelu, Hyrylän keskustan ja Focuksen kehittäminen
- Joukkoliikenteen jatkuvuuden varmistaminen ja palvelutason kehittäminen HSL-jäsenyyden kautta
- Toimintatapojen uudistaminen
- Monion lukio- ja kulttuuritalon rakentaminen alkaa

Riskiarvio

Toimialueen budjetissa on osia, jotka ovat säästä riippuvia. Näitä on erityisesti Kunnossapidossa (lumen auraus, liukkauden torjunta) ja Tilakeskuksessa (pihojen lumityöt, kattolumien pudottaminen, liukkauden torjunta, lämmitys). Näiltä osin budjetti laaditaan aina keskimääräisten sääolojen mukaiseksi. Pahimmillaan poikkeavat sääolot voivat aiheuttaa jopa 700 000 euron lisäkustannukset käyttökuluihin keskimääräisiin oloihin verrattuna.

Tilapalveluiden hoitovastuulle voidaan kesken budjettikauden siirtää sellaisia rakennuksia, joista ei ollut tietoa vielä budjettia laadittaessa. Vastaavasti Kunnossapidon ja viheralueiden hoitovastuulle voidaan siirtää sellaisia yleisiä alueita, joista ei ollut vielä tietoa budjettia laadittaessa. Kosteus- ja homevaurioselvitysten sekä pienten korjausten määrä on vaihdellut vuosittain 300 000 – 600 000 euron välillä. Pitkällä aikavälillä tarkasteltuna kunnossapidon karsiminen johtaa sisäilmaongelmien kasvuun ja sitä kautta näiden kustannusten nousuun.

Jätehuollon kustannukset riippuvat lumenkaatopaikalle ajettavan lumen määrästä ja maankaatopaikalle ajettavan maan määrästä, vaihtelua +/- 300 000 € vuosittain. Korjausvelan kasvu kiihtyy rakennusten ja infran osalta vuosien 2019–2021 aikana. Kunnan strategian mukainen kestävä kehitys vaarantuu tältä osin.

Tonttivarannon kerryttämisen ja maanmyyntitulojen kertymän osalta on riskejä, joista kaikkiin ei kunta voi vaikuttaa. Tontinmyyntiin vaikuttaa maailman- ja valtiontalous. Tämän ohella tulokertymän osalta on riskejä, mikäli tonttivarantoa ei ole tai kaavahankkeet eivät etene. Riskinä on, että asetetut tavoitteet ovat ylimitoitettuja resursseihin nähden.

Uutta henkilöstä on erittäin vaikea saada rekrytoitua Tilapalveluiden ja Yhdyskuntatekniikan palvelualueille poislähteneiden tilalle. Tämä voi johtaa jäljellä olevan henkilöstön kuormittumiseen, virheisiin, hankkeiden viivästymisiin tai asiantuntijapalkkioiden nousuun, kun puuttuvia resursseja paikataan ostopalveluin.

Henkilöstösuunnitelma

Kasvun ja ympäristön toimialan esitetty kokonaishenkilömäärä vuonna 2021 on 185 henkilöä jakautuen seuraavasti:

Elinvoima, asuminen ja kehittäminen 10 henkilöä
Kuntasuunnittelu 39 henkilöä
Kehittäminen ja hallinto 5 henkilöä
Yhdyskuntatekniikka 53 henkilöä
Tilapalvelut 71 henkilöä
Rakennusvalvonta 7 henkilöä

Seuraavat virat/toimet esitetään perustettaviksi:

Yhdyskuntatekniikka
- Yhteisöpuutarhuri (määräaikaisen vakinaistaminen)
- Viheralueesuunnittelija
- Projekti-insinööri

Henkilöstövaihdosten yhteydessä sekä työpaikan vaihdon vuoksi, että myös eläkeiän saavuttamisen kautta arvioidaan perusteellisesti toimenkuvien muutostarpeet suhteessa organisaation tarpeisiin.

Perustelut investoinneille

Rakentamisen investointeihin esitetään varattavaksi yhteensä 30,7 milj. euroa vuodelle 2021. Suurimmat investointihankkeet ovat:

- Martta Wendelin päiväkoti 9,0 milj. euroa
- Monio, lukio ja kulttuuritalo 9,9 milj. euroa
- Riihikallion monitoimikampus 1,9 milj. euroa
- Kirkonkylän kampus 5,0 milj. euroa

Yhdyskuntatekniikan investointeihin esitetään varattavaksi yhteensä 12,4 milj. euroa vuodelle 2021. Suurimmat investointihankkeet ovat:

- Rykmentinpuiston keskus 1,3 milj. euroa
- Pellavamäentien kuivatusjärjestelyt 0,8 milj. euroa
- Häriskivi 0,6 milj. euroa
- Rykmentinpuiston työpaikka-alue 1,5 milj. euroa
- Kellokosken keskusta 2,0 milj. euroa
- Lahelanpelto II Kaffepaussi ja Murupuisto 1,0 milj. euroa

KEHITTÄMINEN JA HALLINTO

Vastuuhenkilö: Kuntakehitysjohtaja Heikki Lonka

Tuloslaskelma (tuotot, kulut, toimintakate)

	Budjettiyhteenve	KEHITTÄMINEN JA HALLINTO						
Selite	**TP 2019**	**TA2020**	**MTA2020**	**TA2021**	**TS2022**	**TS2023**	**TS2024**	**TS2025**
TOIMINTATUOTOT YHT.	2 270	1 000	1 000	1 000	1	1	1	1
TOIMINTAKULUT YHT.	-762 370	-832 928	-739 928	-844 484	-853	-861	-870	-879
TOIMINTAKATE	-760 100	-831 928	-738 928	**-843 484**	**-852**	**-860**	**-869**	**-878**
Toimintakatteen muutos %		9,4 %	-2,8 %	1,4 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Toimintakatteen muutos euroina		-71 828	21 172	-11 556	-8	-9	-9	-9

TP 2019 ja TA 2020 tiedot ei vertailukelpoisia TA 2021 kanssa johtuen organisaatiomuutoksesta.

ELINVOIMA, ASUMINEN JA KEHITTÄMINEN

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Elinvoimajohtaja Kristiina Salo

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

Elinkeinopalvelut

Palvelualueen tavoitteet

- Jatkamme yhteistyötä matkailun sekä Tuusulanjärven tilan ja ympäristön parantamiseksi.
- Teemme yhteistyötä kulttuuritoimijoiden kanssa sekä edistämme matkailua ml. tuotteistamisen ja markkinoinnin kautta.
- Laadimme matkailustrategian yhteistyössä yritysten ja Tuusulanjärven Matkailu ry:n kanssa.
- Jatkamme ja kehitämme työpaikkatonttien ja työpaikka-alueiden markkinointia ja profilointia.
- Etsimme aktiivisesti sijoittajia isompiin kaavoitushankkeisiin sekä toimijoita vapaana oleville työpaikkatonteille.
- Edistämme kunnan strategisesti tärkeitä hankekehityskohteita
- Laadimme ja kehittämme kunnan asunto-ohjelmaa

Palvelusuunnitelman painopisteet ja keskeiset muutokset toiminnassa

Vuonna 2021 uusien painopisteiden (asumisen kehittäminen ja hankekehitys) kehittämistä jatketaan. Elinkeinopuolta vahvistetaan uudella markkinointiresurssilla, joka mahdollistaa paremman Tuusulan kunnan vetovoiman näkyväksi tekemisen. Elinkeino-ohjelma päivitetään vuosille 2021 - 2024, ja sen tavoitteita, toimenpiteitä sekä mittareita hyödynnetään toiminnassa.

Tuloslaskelma (tuotot, kulut, toimintakate)

Budjettiyhteenve ELINVOIMA, ASUMINEN JA KEHITTÄMINEN

Selite	TP 2019	TA2020	MTA2020	TA2021	TS2022	TS2023	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT YHT.	1 498 236	1 517 214	1 517 214	1 520 214	1 535	1 551	1 566	1 582
TOIMINTAKULUT YHT.	-2 117 436	-2 375 481	-2 375 481	-2 306 933	-2 330	-2 353	-2 377	-2 401
TOIMINTAKATE	-619 200	-858 267	-858 267	**-786 719**	**-795**	**-803**	**-811**	**-819**
Toimintakatteen muutos %		38,6 %	38,6 %	-8,3 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Toimintakatteen muutos euroina		-239 067	-239 067	71 548	-8	-8	-8	-8

TP 2019 ja TA 2020 tiedot eivät ole vertailukelpoisia TA 2021 kanssa johtuen organisaatiomuutoksesta.

PROJEKTITOIMISTO

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Ohjelmapäällikkö Tuomo Sipilä

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

Projektitoimisto
Focus
Hyrylän keskusta
Rykmentinpuisto

Palvelualueen tavoitteet

- Otamme Focus-hankkeen osalta käyttöön ohjelmamallin mukaisen toimintatavan
- Varmistamme hankkeen toteutusedellytyksiä maanhankinnan kautta, jatkamme alueen asemakaavoitusta sekä valmistelemme alueen toteutusta huomioiden kiviaineksen sekä johtosiirrot
- Teemme rahoitus- ja toteutusmalliselvityksen alueesta
- Laadimme markkinointi- ja viestintäsuunnitelman ja jatkamme tiivistä vuoropuhelua eri sidosryhmien kanssa
- Kehitämme alueen kiinteistökantaa ja huomioimme uusio-/ väliaikaiskäytön, jatkamme torin elävöittämistä huomioiden ympäröivien rakennusten purkuaikataulun
- Kehitämme alueen markkinointia ja viestintää, jatkamme yhteistyötä Hyrylän alueella toimivan keskustayhdistyksen kanssa

Palvelusuunnitelman painopisteet ja keskeiset muutokset toiminnassa

Hyrylän keskustan kehittämisessä pääpainopisteenä on uuden palvelukeskuksen (sis. ratkaisun uudesta kunnantalosta) sijoittuminen alueelle. Keskusta-alueella pyritään toteuttamaan myös laadukasta purkavaa täydennysrakentamista, toteutuksen aikatauluun vaikuttavat terveydenhuollon uudistukset (mm. SOTE-uudistus sekä Keusote). Focus-alueen kehittämisen painopisteenä ovat alueen kaavoituksen edistäminen, neuvottelut mahdollisten toteuttajien kanssa sekä liikennejärjestelmän toteuttamisen aloittaminen.

Tuloslaskelma (tuotot, kulut, toimintakate)

	Budjettiyhteenveto/	PROJEKTITOIMISTO						
Selite	**TP 2019**	**TA2020**	**MTA2020**	**TA2021**	**TS2022**	**TS2023**	**TS2024**	**TS2025**
TOIMINTATUOTOT YHT.	6 008 559	280 000	280 000	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHT.	-2 451 908	-2 376 563	-2 376 563	-974 489	-984	-994	-1 004	-1 014
TOIMINTAKATE	3 556 651	-2 096 563	-2 096 563	**-974 489**	**-984**	**-994**	**-1 004**	**-1 014**
Toimintakatteen muutos %		-158,9 %	-158,9 %	-53,5 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Toimintakatteen muutos euroina		-5 653 214	-5 653 214	1 122 074	-10	-10	-10	-10

TP 2019 ja TA 2020 tiedot ei vertailukelpoisia TA 2021 kanssa johtuen organisaatiomuutoksesta.

RYKMENTINPUISTO

Taseyksikkö

Vastuuhenkilö: ohjelmapäällikkö Tuomo Sipilä

Taseyksikkö sisältää seuraavat palveluyksiköt:

Rykmentinpuisto

Taseyksikön tavoitteet

- Viemme eteenpäin Rykmentinportin työpaikka-alueen kehittämistä
- Jatkamme alueen asemakaavoittamista ja kehitämme alueen infraa kokonaisvaltaisesti
- Käymme jatkuvaa vuoropuhelua toteuttajien ja muiden sidosryhmien kanssa sekä olemme aktiivisesti mukana tarjoamassa alustaa erilaisille kehityshankkeille
- Edistämme tonttien luovutusta, alueen markkinointia ja hankkeiden toteutumista
- Toteutamme My Town-hanketta yhdessä kumppanien kanssa projektisuunnitelman mukaisesti
- Taideohjelman mukaisesti edistämme taidetta alueella

Palvelusuunnitelman painopisteet ja keskeiset muutokset toiminnassa

Rykmentinpuiston osalta painopisteenä ovat tontinluovutuksen edistäminen, työpaikka-alueiden kehittäminen sekä asemakaavoituksen jatkaminen. Alueen luonne muuttuu, kun alueelle muuttaa paljon uusia asukkaita.

Tuloslaskelma (tuotot, kulut, toimintakate)

Budjettiyhteenveto/ RYKMENTINPUISTO

Selite	TP 2019	TA2020	MTA2020	TA2021	TS2022	TS2023	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT YHT.	6 008 559	280 000	280 000	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHT.	-2 064 807	-1 930 604	-1 930 604	-496 867	-502	-507	-512	-517
TOIMINTAKATE. S*	3 943 752	-1 650 604	-1 650 604	**-496 867**	**-502**	**-507**	**-512**	**-517**
Toimintakatteen muutos %		-141,9 %	-141,9 %	-69,9 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Toimintakatteen muutos euroina		-5 594 356	-5 594 356	1 153 737	-5	-5	-5	-5

S*= Sitova taso

KAAVOITUS

Palvelualue

Vastuuhenkilö: kaavoituspäällikkö Anne Olkkola

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

Kaavoitus

Palvelualueen tavoitteet

- Hyväksymme yleiskaava 2040 ja valitsemme kasvusuunnat.
- Valmistelemme vähintään osan Kehä IV -alueen asemakaavoista ehdotusvaiheeseen.
- Valmistelemme Mattilan taajamanosan laajentamiseksi kaavarungon asemakaavoituksen pohjaksi.
- Valmistelemme Sulan työpaikka-alueen asemakaavat hyväksyttäväksi
- Hyväksymme Hyrylän keskustan yleissuunnitelman.
- Hyväksymme Hyrylän palvelukeskuksen asemakaavan.
- Valmistelemme purettavan hallintorakennuksen (ent. kunnantalo) alueen asemakaavamuutosluonnosta.
- Valmistelemme Jokelan Hevoskylän asemakaavaa
- Valmistelemme Kellokosken Joenranta-asemakaavan luonnoksen.
- Hyväksymme Tuusulanjärven yleissuunnitelman.
- Edistämme kunnan omistaman kiinteistökannan kaavamuutoksia jalostamalla kiinteistöjä myytäväksi valtuuston tekemän linjauksen mukaisesti.

Palvelusuunnitelman painopisteet ja keskeiset muutokset toiminnassa

Yleiskaavan avulla suunnitellaan taajamien kehittämistä ja asetetaan tavoite maanhankintaa varten. Strategisen yleiskaava 2040 valmistuttua valmistellaan tarkentavia osayleiskaavoja ja asemakaavarunkoja. Viherverkon suunnittelua jatketaan yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa. Asemakaavoituksen osalta panostetaan ensisijaisesti kaavoittamattomien kunnan omistamien alueiden sekä eniten tonttivarantoa synnyttäviin tai vetovoimaa kehittäviin kaavoihin – mm. FOCUS-alueeseen ja keskustoihin. Tavoitteena on kerryttää tonttivarantoa siten, että se vastaa vähintään viiden vuoden tarvetta.

Tuloslaskelma (tuotot, kulut, toimintakate)

	Budjettiyhteenveto/	KAAVOITUS						
Selite	**TP 2019**	**TA2020**	**MTA2020**	**TA2021**	**TS2022**	**TS2023**	**TS2024**	**TS2025**
TOIMINTATUOTOT YHT.	38 621	40 000	40 000	40 000	40	41	41	42
TOIMINTAKULUT YHT.	-1 344 310	-1 435 226	-1 435 226	-1 243 818	-1 256	-1 269	-1 282	-1 294
TOIMINTAKATE	-1 305 689	-1 395 226	-1 395 226	**-1 203 818**	**-1 216**	**-1 228**	**-1 240**	**-1 253**
Toimintakatteen muutos %		6,9 %	6,9 %	-13,7 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Toimintakatteen muutos euroina		-89 537	-89 537	1 172 745	-12	-12	-12	-12

MAANKÄYTTÖ JA PAIKKATIETO

Palvelualue

Vastuuhenkilö: maankäyttöpäällikkö Päivi Hämäläinen

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

Maankäyttö
Paikkatieto

Palvelualueen tavoitteet

- Valmistelemme Sulan työpaikka-alueen maankäyttösopimukset hyväksyttäväksi
- Valmistelemme Jokelan Hevoskylän maankäyttösopimuksia.
- Teemme ulkoilureittitoimituksen Tuusulanjärven länsirannan reitin toteuttamiseksi.
- Hankimme raakamaata vähintään 40 ha yleiskaava 2040:n mukaisilta rakentamisalueita.

Palvelusuunnitelman painopisteet ja keskeiset muutokset toiminnassa

Paikkatietoyksikössä tuotetaan, koostetaan ja jaetaan perustietoa (paikkatietoa) ympäristöstä suunnittelun, rakentamisen, sekä kunnalle säädettyjen lakisääteisten tehtävien suorittamisen tueksi. Vuosien 2021-2022 keskeisimpänä tavoitteena on tuottaa ajantasainen kaavan pohjakartta sekä Hyrylän, että Focus -alueelle. Lisäksi on tarkoitus tuottaa uusi painettu opaskartta.

Maankäyttö pyrkii turvaamaan asuntotonttien ja työpaikkatonttialueiden kaavoituksen ja yhdyskuntarakentamisen tarpeet pitkäjänteisellä, kohtuuhintaisella ja oikeaan paikkaan sijoittuvalla maanhankinnalla. Neuvotteluiden pitkittyessä myös lunastusta käytetään yhtenä keinona maanhankinnassa. Maankäyttö laatii tarvittavat maankäyttösopimukset sekä tontinluovutuksilla tukee kunnan taloutta kasvattamalla maanmyyntituloja.

Tuloslaskelma (tuotot, kulut, toimintakate)

Budjettiyhteenveto/ MAANKÄYTTÖ JA PAIKKATIETO

Selite	TP 2019	TA2020	MTA2020	TA2021	TS2022	TS2023	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT YHT.	4 708 410	2 727 188	2 727 188	4 227 000	4 269	4 312	4 355	4 399
TOIMINTAKULUT YHT.	-1 711 944	-1 883 516	-1 883 516	-1 883 936	-1 903	-1 922	-1 941	-1 960
TOIMINTAKATE	2 996 466	843 672	843 672	**2 343 064**	**2 366**	**2 390**	**2 414**	**2 438**
Toimintakatteen muutos %		-71,8 %	-71,8 %	177,7 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Toimintakatteen muutos euroina		-2 152 794	-2 152 794	1 499 392	23	24	24	24

TP 2019 ja TA 2020 tiedot ei vertailukelpoisia TA 2021 kanssa johtuen organisaatiomuutoksesta.

RAKENNUSVALVONTA

Palvelualue

Vastuuhenkilö: johtava rakennustarkastaja Johanna Aho

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

Rakennusvalvonta

Palvelualueen tavoitteet

- Jatkamme paperisen arkiston digitointia.
- Toteutamme asiakastyytyväisyyskyselyn Tuusulaan viime vuosina rakentaneille.
- Hyödynnämme lupavalmistelussa käytettyjen tietojärjestelmien välistä robotiikkaa ja kehitämme siihen liittyvää sähköistä toimintaa.

Palvelusuunnitelman painopisteet ja keskeiset muutokset toiminnassa

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) uudistaminen osuu suunnitelmakaudelle. Luonnoksilla oleva lainsäädäntömuutos tulee toteutuessaan olennaisesti muuttamaan lupaprosessia. Tämä aiheuttaa rakennusvalvonnassa toimintamallien uudelleenarviointia ja johtaa rakennusjärjestyksen uudelleentarkasteluun. Myös valtakunnallisesti merkittäväksi lain ja määräysten tulkintafoorumiksi noussut topten työskentely tulee tärkeäksi lakimuutoksen yhteydessä. Tuusula osallistuu aktiivisesti tulkintojen laatimiseen ja on sitoutunut noudattamaan näitä topten-kuntien tulkintoja siltä osin, kuin ne eivät ole muut sääntelyn (lähinnä rakennusjärjestyksen) kanssa ristiriidassa.

Lupavalmistelun ja katselmuspalveluiden odotetaan hiukan hiljentyvän vallitsevien talousnäkymien vuoksi. Rykmentinpuiston rakentuminen kuitenkin jatkuu ja alueelle tullaan hakemaan asuinkerrostalojen ja muiden asuinrakennusten lupia. Myös Hyrylän keskukseen suunnitellut muutokset näkyvät rakennusvalvonnan toiminnassa suunnitelmakaudella.

Suunnitelmakaudella

- selvitetään MRL:n lakimuutoksen toimintaan edellyttävät muutokset (esim. rakennusjärjestys ja toimintamallit)
- selvitetään tarve rakennusvalvontataksan tarkistamiseen
- jatketaan projektisuunnitelman mukaisesti paperisen arkistoinnin digitointityötä. Suunnitelman mukaisesti on tarkoitus digitoida vähintään 30 hyllymetriä/vuosi. Digitointi vaatii runsaasti rakennusvalvonnan henkilöstön panosta, koska aineisto tulee seuloa ennen digitoimista.
- tehostetaan ja kehitetään sähköisen toiminnan mahdollisuuksia mm. 3D kartan käyttöönotolla lupapisteessä
- tiivistetään yhteistyötä Keski-Uudenmaan rakennusvalvontojen kanssa

Budjettiyhteenveto/ RAKENNUSVALVONTA

Selite	TP 2019	TA2020	MTA2020	TA2021	TS2022	TS2023	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT YHT.	969 907	522 000	522 000	522 000	527	532	537	543
TOIMINTAKULUT YHT.	-625 393	-664 330	-664 330	-652 555	-659	-666	-672	-679
TOIMINTAKATE	344 514	-142 330	-142 330	**-130 555**	**-132**	**-134**	**-135**	**-136**
Toimintakatteen muutos %		-141,3 %	-141,3 %	-8,3 %	1,2 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Toimintakatteen muutos euroina		-486 844	-486 844	11 775	-2	-1	-1	-1

YHDYSKUNTATEKNIIKKA

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Vastuuhenkilö:
yhdyskuntatekniikan päällikkö Petri Juhola

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

Kunnallistekniikan suunnittelu
Kunnallistekniikan rakentaminen
Kunnossapito
Viheralueet
Liikenne

Palvelualueen tavoitteet

- Toteutamme pyöräilyn edistämisen suunnitelmassa ennen vuotta 2025 toteutettavaksi esitettyjä toimenpiteitä.
- Toteutamme kunnan edunvalvontasuunnitelmaa 2018 - 2022.
- Parannamme joukkoliikenneinfraa, uusimme bussikatoksia ja pysäkki-informaatiota.
- Suunnittelemme liikkumisen ekosysteemin Hyrylän alueelle.
- Luomme myöhemmissä vaiheissa liikkumisen ekosysteemin Kellokosken, Jokelan ja haja-asutusalueiden osalta.
- Kilpailutamme ja toteutamme katuvalojen saneerausurakan.
- Saneeraamme Kellokosken Vanhan valtatien välillä Kellokosken sairaala - Linjatie.
- Aloitamme liikenneväylähyteyden suunnittelun Kehä IV -kaava-alueella.
- Nostamme viheralueiden kunnossapitoluokkaa ja hoidon tasoa
- Vakiinnutamme Viherpalveluiden organisaatiomuutoksen vaikutukset käytännön toimintaan.
- Hyödynnämme puistoja suunniteltaessa alueella olevia maamassoja ja muita materiaaleja paikallisesti.
- Lisäämme ja monipuolistamme puuomaisuutta katu- ja viheralueilla.
- Kehitämme investointikohteiden kustannusseurantaa osana työmaiden tuottavuuden parantamista.
- Rakennamme esteettömän reitin ja uuden lintutornin sekä jatkoyhteyden Koskenmäentien länsiosaan.

Palvelusuunnitelman painopisteet ja keskeiset muutokset toiminnassa

Palvelualue suunnittelee, rakentaa ja ylläpitää kunnan katu- ja viheromaisuutta ja kehittää joukkoliikennettä, jotta kuntalaisilla olisi pysyvästi turvallinen, viihtyisä ja toimiva elinympäristö ja kunta pysyisi houkuttelevana kasvukuntana. Palvelualue avustaa maankäytön suunnittelua tuottamalla tarvittavaa tietoa mm. kaava-alueen rakennettavuudesta, kunnallistekniikan tarvitsemista tilavarauksista ja sen rakentamiskustannuksista.

Suunnitelmakaudella

- Joukkoliikenteen kehittämisen lisäksi kehitetään kevyen liikenteen verkostoa ja nostetaan sen palvelutasoa.
- Hulevesien hallintaan ja laatuun liittyvät rakenteet tulevat normivarusteiksi uudiskohteissa ja mahdollisuuksien mukaan myös saneerattavissa kohteissa.
- Uudisrakentamisen painopiste jäänee lähivuoksiksi kunnan eteläosiin ja keskittyy työpaikka-alueiden luontiin. Pohjoisessa pääpaino on liikenneturvallisuuden kehittämishankkeissa ja tarkastelukauden loppupuolella saneeraushankkeissa.
- Kaavoituksen myötä maanteitä joudutaan ottaa enenevissä määrin osaksi kunnan katuverkkoa.
- Puistoja ja viheralueita kehitetään ja niiden tasoa nostetaan määrärahojen sallimissa puitteissa. Keskustakuvaa luodaan viihtyisämmäksi kesällä kukkaistutuksin ja talvella valaistuksen avulla.

- Leikkipuistojen määrää tarkastellaan ja tarvittaessa vähennetään edelleen hallitusti.
- Työn painopiste siirtyy tilaaja- ja valvontaorganisaation suuntaan => kehitettävä henkilöstön em. osaamista. Valvonnassa omavalvonnan merkitys tulee kasvamaan.

Tunnusluvut

Joukkoliikennematkojen määrä
Investoinnit, € ja €/asukas
Päällystykset, m^2

Tuloslaskelma (tuotot, kulut, toimintakate)

	Budjettiyhteenveto/	YHDYSKUNTATEKNIIKKA						
Selite	**TP 2019**	**TA2020**	**MTA2020**	**TA2021**	**TS2022**	**TS2023**	**TS2024**	**TS2025**
TOIMINTATUOTOT YHT.	1 236 722	786 500	786 500	755 500	763	769	775	782
TOIMINTAKULUT YHT.	-9 303 041	-8 894 637	-10 494 637	-11 157 242	-11 173	-11 285	-11 398	-11 512
VaLMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	228 113	100 000	100 000	100 000				
TOIMINTAKATE	-7 838 206	-8 008 137	-9 608 137	**-10 301 742**	**-10 410**	**-10 516**	**-10 622**	**-10 730**
Toimintakatteen muutos %		2,2 %	22,6 %	28,6 %	1,1 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Toimintakatteen muutos euroina		-169 931	-1 769 931	-2 293 605	-108	-106	-107	-108

TILAPALVELUT

Palvelualue

Vastuuhenkilö: tilapalvelupäällikkö Mikko Simpanen

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

Kiinteistöjohtaminen
Rakennuttaminen
Kiinteistöjen ylläpito

Palvelualueen tavoitteet

- Toteutamme palveluverkon suunnitteluhankkeissa muuntojoustavia tiloja.
- Toteutamme energiansäästötoimenpiteitä mm. kiinteistöjen energiakatselmusten ehdotusten mukaisesti. Opastamme ja innostamme käyttäjiä säästötoimiin viestinnällä, energiansäästöviikkoon osallistumalla sekä järjestämällä energiansäästökilpailuja.
- Ohjaamme uudisrakennusten suunnittelua ja rakentamista Tuusulan kunnan energiatehokkaan rakentamisen ohjeen mukaisesti.
- Kehitämme pienten koulujen pihoja osallistuvaa budjetointia hyödyntäen.
- Toteutamme esteettömän liikkumisen uudisrakennus- ja peruskorjauskohteissa.
- Kiinnitämme palveluverkon suunnitteluhankkeissa erityistä huomiota materiaalien elinkaariominaisuuksiin sekä -kustannuksiin.
- Jatkamme oppimisympäristöjen kehittämistä liikkumista edistäviksi Liikkuva koulu- ja Ilo kasvaa liikkuen –hankkeiden kautta.
- Ohjaamme uudisrakennusten suunnittelua ja rakentamista Tuusulan kunnan energiatehokkaan rakentamisen ohjeen mukaisesti.
- Kehitämme pienten koulujen pihoja osallistuvaa budjetointia hyödyntäen.
- Toteutamme esteettömän liikkumisen uudisrakennus- ja peruskorjauskohteissa.

Palvelusuunnitelman painopisteet ja keskeiset muutokset toiminnassa

Varmistamme kunnan toimialoille toiminnan tarvitsemat tehokkaat, terveelliset, turvalliset, toimivat ja taloudelliset tilat sekä niihin asianmukaisen ja ammattitaitoisen kiinteistönhoidon. Vastaamme Tuusulan kunnan kiinteistöjen arvon säilyttämisestä ja kehittämisestä lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä omistajapolitiikan määrittelemin linjauksin.

Suunnitelmakaudella

- Vahvistamme tilaajaroolia ja talousseurantaa.
- Kehitämme ennakoivasti toimitilapalveluja, vuokrausta ja niihin kohdistuvia tulevia tarpeita
- Kehitämme esi-, tarve- ja hankesuunnittelua hyödyntämällä palvelumuotoilua.
- Investoimme aika- ja taloudellisia resursseja henkilökunnan ammattitaidon ylläpitämiseen ja päivittämiseen mm. toteutusmuodoista, tulevaisuuden oppimis- ja varhaiskasvatuksen ympäristöistä, päästöttömistä rakennus- ja puhtaanpitomateriaaleista sekä sisäilma-asioiden tutkimisesta ja korjaamistavoista.
- Pidämme huolta toinen toistemme jaksamisesta ja työilmapiiristä.

Tuloslaskelma (tuotot, kulut, toimintakate)

Budjettiyhteenveto/ TILAPALVELUT

Selite	TP 2019	TA2020	MTA2020	TA2021	TS2022	TS2023	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT YHT.	23 855 159	23 330 823	23 330 823	23 753 012	23 980	24 172	24 365	24 560
TOIMINTAKULUT YHT.	-14 129 085	-14 097 204	-14 097 204	-13 769 068	-13 893	-14 032	-14 172	-14 314
TOIMINTAKATE	9 726 074	9 233 619	9 233 619	**9 983 944**	**10 087**	**10 140**	**10 193**	**10 246**
Toimintakatteen muutos %		-5,1 %	-5,1 %	8,1 %	1,0 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %
Toimintakatteen muutos euroina		-492 455	-492 455	750 325	854	53	53	53

HENKILÖSTÖ

Valtuustokauden tavoite 2018-2021 on

Johdamme ihmisiä innostaen ja yhdessä uutta tehden. Tuusulan kunta on vetovoimainen työnantaja ja kunnan henkilöstö voi hyvin.

Vuoden 2021 keskeisiä henkilöstöön liittyviä vuositavoitteita ovat

- Edistämme valmentavaa johtamista, asiantuntijuutta ja itseohjautuvan toimintakulttuurin rakentumista.
- Edistämme osaamisen kehittämisen kokonaisuutta ja luomme kokonaisvaltainen toimintamallin osaamisen kehittämiselle.
- Parannamme työnantajakuvaa rekrytointiprosessia kehittämällä ja yhtenäistämällä.
- Kehitämme henkilöstön hyvinvointia

Muuttuva työelämä ja uudet työntekemisen tavat haastavat perinteiset toimintatavat ja vaativat kunnilta uudistumista. Myös johdon ja esimiesten roolit ja vaatimukset työelämässä muuttuvat.

Organisaation selviytymiselle muutoksessa on ensisijaisen tärkeää pystyä kehittämään monipuolisesti olemassa olevaa henkilökuntaa sekä rekrytoimaan ja pitämään organisaatiossa ammattitaitoisia ja osaavia ihmisiä. Henkilöstön monipuolisella osaamisella ja kyvyllä ottaa joustavasti vastaa uudistuvia ja muuttuvia työtehtäviä, pärjätään tulevaisuuden muuttuvassa toimintaympäristössä.

Valmentavalla ja vuorovaikutteisella johtamisella lisäämme itseohjautuvuutta arvostamalla, osallistamalla sekä voimaannuttamalla yksilöitä. Samalla parannamme työntekijöiden asiantuntevuutta. Vahvistamme itseohjautuvuutta ja valmentavaa johtamista kunnassa purkamalla byrokratioita, ja järjestämme koulutusta esimiehille. Tuemme työssä oppimista ja asiantuntijuuden omaehtoista kehittämistä.

Tuusulan kunta on vetovoimainen työnantaja ja kunnan henkilöstö voi hyvin. Työntekijät ovat motivoituneita, tehokkaita ja tuottavat laadukkaita palveluja kuntalaisille.

Teemme parempaa huomista

Suunnittelemme asiat tehokkaasti, huolellisesti ja ketterästi. Saamme tuloksia aikaan ja arvostamme onnistumisia.

Toiminnan kehittäminen kohti tehokkuutta tuo tuloksellisuutta, ketteryyttä ja onnistumisen kokemuksia. Jokainen työntekijä voi kehittää sekä omaa että työyhteisönsä toimintaa.

Kehitämme henkilöstön työhyvinvointia askel kerrallaan ja jatkuvan parantamisen periaatteella. Vastuu kehittämisestä ja työhyvinvoinnista kuuluu yhteisesti meille kaikille.

Yhdessä tekemällä pärjäämme

Saamme voimaa yhteistyöstä, jota rakennamme jokaisessa kohtaamisessa. Edistämme sallivuuden kulttuuria, jossa kunnioitetaan erilaisuutta. Tarvitsemme kaikkien ideat käyttöön. Yhdessä olemme enemmän.

Poikkihallinnollisuutta ja osallisuutta kehittäen myös kunnan henkilöstön yhteistyö vahvistuu. Keskustelu-, kokousten-, ja esimiesten johtamisen kehittäminen, erityisesti osallisuutta hyödyntäen, edesauttaa kaikkien ideoiden saamista kehittämisen tueksi. Hyvä yhteishenki ja työhyvinvoinnin edistäminen työyhteisöissä luovat yhdessä tekemisen kulttuuria. Tuusulan brändin kirkastaminen kuuluu myös henkilöstölle.

Uutta syntyy luovasti ja rohkeasti ideoiden

Uutta syntyy rohkeudesta yrittää ja erehtyä. Olemme edelläkävijöitä ja suuntaamme tulevaisuuteen. Iloitsemme yhdessä pienistäkin onnistumisista!

Panostamme kehittämiseen ja poikkihallinnolliseen yhteistyöhön. Yhdessä esimiesten ja henkilöstön kanssa löydämme uusia toimintatapoja. Esimiesten johtamisen periaatteita kerrataan. Tämä tarkoittaa mm. epäonnistumisten sallimista ja virheistä oppimista. Muistamme jakaa ja viestiä onnistumisista!

Kunnassa johtamisosaamista kehitetään systemaattisesti ja osaamista on tarpeen tukea tulevaisuudessa, jotta taataan uuden toimintaympäristön vaatimusten mukainen laadukas toiminta.

Vakituisia lisäyksiä henkilöstöön (työ- ja virkasuhteita) tulevana vuonna on vain 2 ja kokonaisuudessaan henkilöstömäärä tulee laskemaan. Palkkakulut nousevat prosentuaalisesti vain hieman

Työehtosopimuskausi on 1.4.2020–28.2.2022 ja palkankorotukset työmarkkinakierroksella syntyneen yleisen linjan mukaisia. Kustannusvaikutus 23 kuukauden sopimuskaudella on 3,04 prosenttia. Kunta-alan ensimmäinen yleiskorotus tehtiin 1.8.2020. Sen suuruus on 26 euroa, kuitenkin vähintään 1,22 prosenttia. Toinen, yhden prosentin suuruinen yleiskorotus tehdään 1.4.2021.

Sopimukseen kuuluu 1.4.2021 voimaan tuleva paikallinen järjestelyerä. KVTES:ssa ja useassa muussa sopimuksessa sen suuruus on 0,8 prosenttia sopimusalan palkkasummasta.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2021

Henkilöstön palkkamenoissa laskettu mukaan sosiaalisivukulut 21 %. Kokemuslisiä ei ole huomioitu. 10.11.2020

UUDET TOISTAISEKSI VOIMASSAOLEVAT VIRAT JA TYÖSUHTEET					
Toimialue/Palvelualue/Palveluyksikkö	**Perustelut**	**Perusta-misajan-kohta**	**Virka**	**Työ-suhde**	**Euroa/ 2021**
Kuntatoimiala					
Yhteiset palvelut					
Maahanmuutto- ja työllisyyspalvelut: työllisyysohjaaja	Toimintaympäristön radikaali ja ennakoimaton muutos työttömyyden kasvussa koronatilanteesta johtuen pakottaa kunnan palvelut reagoimaan muuttuneeseen palveluntarpeeseen. On myös nähtävissä, että koronatilanteen jälkiseurauksena taloustilanteen heikkenemisen ja sen myötä työttömyystilanteen heikkeneminen kunnassa vaatii useiden vuosien jälkityön. Maahanmuuttopalveluissa vuoden 2021 asiakasmäärän arvioidaan olevan vähintään nykyisellä tasolla Ely-keskuksen kanssa solmitun vastaanottosopimuksen mukaisesti, jolloin 50% palkasta saadaan ulkoisena rahoituksena laskennallisten korvausten muodossa.	1.1.2021		1	41 400
	Em. tehtävä täytetään sisäisesti uudelleen sijoituksen kautta.				
Sivistys					
Varhaiskasvatus: varhaiskasvatuksen opettaja	Varhaiskasvatuksen pedagogisen johtamisen ja hallintotyöskentelyä yhdistävän johtamisen pilotointihanke Pellavassa päättyy. Apulaisjohtajan tilalle palkataan yksikön sisältä varajohtaja. Hänen lisäkseen tarvitaan opettaja. Varhaiskasvatuksen talousarviossa 2021 on Pellavan yksikköön huomioitu yhden opettajan lisäys.	1.1.2021		1	
Kasvu ja ympäristö					
Projektitoimisto: hankekehittäjä	Pohjois-Tuusulan aluebrändäys ja kehittäminen yhdessä Kasvun ja ympäristön muiden yksiköiden, rakentajien, kiinteistökehittäjien, asukkaiden ja muiden osallisten sekä sidosryhmien kanssa sekä markkinointi ja tontinmyynti.			1	60 000
Vesihuoltoliikelaitos:					
Veden johtaminen: työnjohtaja	Toimistosihteeri jäi eläkkeelle 1.8.2020. Toimintojen ja toimintatapojen muuttuessa (esim. sähköiset palvelut kehittyvät) Kyseinen virka lakkautetaan ja perustamme uuden vakanssin varikolle työmaiden valvonnan ja työnjohdon kasvaviin tarpeisiin työnimikkeellä työnjohtaja.	1.4.2021		1	32 300
	Samassa yhteydeessä lakkautetaan toimistosihteerin tehtävä			-1	-27 600
	Uudet tehtävät yhteensä			5	**133 700**
	Jätetään täyttämättä/lakkautetaan			1	**-27 600**
	Kaikki yhteensä			**4,0**	**106 100**

UUDET MÄÄRÄAIKAISET VIRKA- ja TYÖSUHTEET					
Toimialue/Palvelualue/Palveluyksikkö	**Perustelut**	**Perusta-misajan-kohta**	**Virka**	**Työ-suhde**	**Euroa/ 2021**
Kuntatoimiala					
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus/eläinlääkintähuolto: eläinlääkäri	Eläinlääkintähuollon palveluyksikköön perustetaan työjärjestelyllisistä syistä yksi uusi **osa-aikainen (40 %)** eläinlääkärin virka vuoden 2022 loppuun saakka. Virka osoitetaan kunnallisen eläinlääkintähuollon lakisääteiseen päivystykseen. Osa-aikaisen viran kustannusvaikutus vuoden 2021 talousarvioon on noin 25 000 euroa. Viran määräaikaisuus tarkistetaan vuoden 2022 aikana. Arvioinnissa otetaan huomioon maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkäripalveluja koskevien säännösten uudistamista selvittävän työryhmän (12.3.2020–30.9.2021) sekä ympäristökeskuksen oman eläinlääkintähuollon yhteisvastaanottoa koskevan selvityksen tulokset.	01.01.2021-31.12.2022	1		25 000
Yhteiset palvelut					
Maahanmuutto- ja työllisyyspalvelut: pakolaisohjaaja	Toiminnan kannalta perustelua. Vuoden 2020 asiakasmäärän arvioidaan olevan vähintään nykyisellä tasolla Ely-keskuksen kanssa solmitun vastaanottosopimuksen mukaisesti.	01.01.2021-31.12.2021		1	35 400
Sivistys					
Kasvu ja ympäristö					
Tilapalvelut/rakentaminen: kunnossapitorakennuttaja	Kunnossapitorakennuttaja vastaa Tuusulan kunnan omistamien- ja hallinnoimien rakennusten kunnossapito- ja perusparannushankkeiden teettämisestä, suunnittelun ohjauksesta sekä valvonnasta yhteistyössä tiimin muiden jäsenten kanssa.	1.1.2021-31.12.2022		1	58 600
		Yhteensä	**1**	**2**	**119 000**

MÄÄRÄAIKAISTEN VIRKOJEN JA TYÖSUHTEIDEN VAKINAISTAMINEN (ei kustannusvaikutuksia)					
Toimialue/Palvelualue/Palveluyksikkö	**Perustelut**	**Perusta-misajan-kohta**	**Virka**	**Työ-suhde**	**Euroa/ 2021**
Kuntatoimiala					
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus/eläinlääkintähuolto: pieneläinhoitaja	Eläinlääkärin vastaanotolla Tuusulassa on vuodesta 2018 työskennellyt kaksi pieneläinhoitajaa, joista toisen työsuhde on määräaikainen vuoden 2020 loppuun. Palvelussuhteen määräaikaisuus on liittynyt vireillä olleeseen maakuntauudistukseen, joka olisi toteutuessaan siirtänyt kunnallisen eläinlääkintähuollon maakunnan järjestettäväksi. Maakuntauudistuksen kariuduttua ei ole enää perusteita palvelussuhteen määräaikaisuudelle.	1.1.2021		1	
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus/ympäristönsuojelu: ympäristösuunnittelija	Tavoitteena on Keski-Uudenmaan vesistöjen hyvä tila erityisesti Tuusulanjärvellä, Valkjärvellä ja Kilpijärvellä. Hyvän tilan saavuttamiseksi tarvitaan etenkin maatalouden toimenpiteisiin kohdistuvaa valuma-aluekunnostusta. Seutukunnalla aloitettua vesiensuojeluyhteistyötä viljelijöiden ja kuntien välillä laajennetaan ja syvennetään soveltamalla uusimpia maanviljely- ja vesiensuojelutekniikoita. Vesiensuojelun lisäksi valuma-alueiden vesienhoitotoimet edistävät ilmastomuutoksen hillintää. Merkittävä osa viran kustannuksista pyritään kattamaan haettavalla hankerahoituksella. Vuonna 2021 rahoitusta haetaan ympäristöministeriön rahoittaman Tuusulanjärven KUITU-hankkeen kautta.	1.1.2021	1		
Yhteiset palvelut					
Sivistys					
Kasvu ja oppiminen/opetus: päätoiminen tuntiopettaja (englanti)	Vakiintunut oppilasmäärän lisääntyminen yläkoulussa Mäntsälä-sopimuksen myötä. Tehtävässä on ollut päätoiminen tuntiopettaja jo kaksi vuotta.	1.8.2021	1		
Kasvu ja oppiminen/opetus:tuntiopettaja (liikunta ja terveystieto)	Vakiintunut oppilasmäärän lisääntyminen yäkoulussa Mäntsälä-sopimuksen myötä. Tehtävässä on ollut päätoiminen tuntiopettaja jo kaksi vuotta.	1.8.2021	1		
Kasvu ja oppiminen/opetus:lehtori (matemaattiset aineet)	Vakiintunut oppilasmäärän lisääntyminen yäkoulussa Mäntsälä-sopimuksen myötä. Tehtävässä on ollut päätoiminen tuntiopettaja jo kaksi vuotta.	1.8.2021	1		
Kasvu ja oppiminen/opetus: oman äidinkielen opettaja (viro ja venäjä)	Viron ja venäjän kielisten oppilaiden määrä on noussut ja oman äidinkielen opettamisen määrä kyseisissä kielissä lisääntynyt.	1.8.2021	1		
Kasvu ja ympäristö					
Kuntasuunnittelu/maankäyttö: maankäyttöavustaja	Tehtävä on ollut täytettynä maaliskuun alusta alkaen määräaikaisena. Avustavat tehtävät ovat tärkeitä, jotta varsinaiseen tontinmyynti-asiantuntijatyöhön vapautuu resursseja ja raportointimenetelmien kehitystyö on mahdollista. Uusien tehtäväkokonaisuuksien siirtäminen maankäyttöavustajalle mahdollistuu vakinaistamisen myötä, koska pitkäjänteinen työskentely mahdollistaa henkilön perehdyttämisen ja uusien tehtävien omaksumisen.	1.1.2021		1	
		Yhteensä	**5**	**2**	**0**
				7	

INVESTOINNIT

INVESTOINNIT VUOSINA 2021-2025

Tuusulan kunnan vuoden 2021 investoinnit painottuvat kohteisiin, jotka perustuvat palvelurakenteen uudistamiseen ja edistävät hyvinvointia ja terveyttä, kunnan elinvoimaa ja vetovoimaisuutta. Investointien tavoitteena on tukea kunnan palveluiden järjestämistä entistä tuottavammin. Terveellinen sisäilma on keskeinen investointikriteeri.

Koulujen ja päiväkotien uudisrakennus- ja peruskorjausinvestoinneissa tavoitteena on ns. kampus-toimintamalli, jolloin samassa toimintapisteessä ja kiinteistössä ovat päiväkoti, esikoulu, ala-aste ja yläaste. Samassa kokonaisuudessa voi olla myös nuorisotiloja sekä ikääntyville tarkoitettuja ja muita kuntalaisten tarvitsemia palveluita helposti saavutettavissa kokonaisuuksissa.

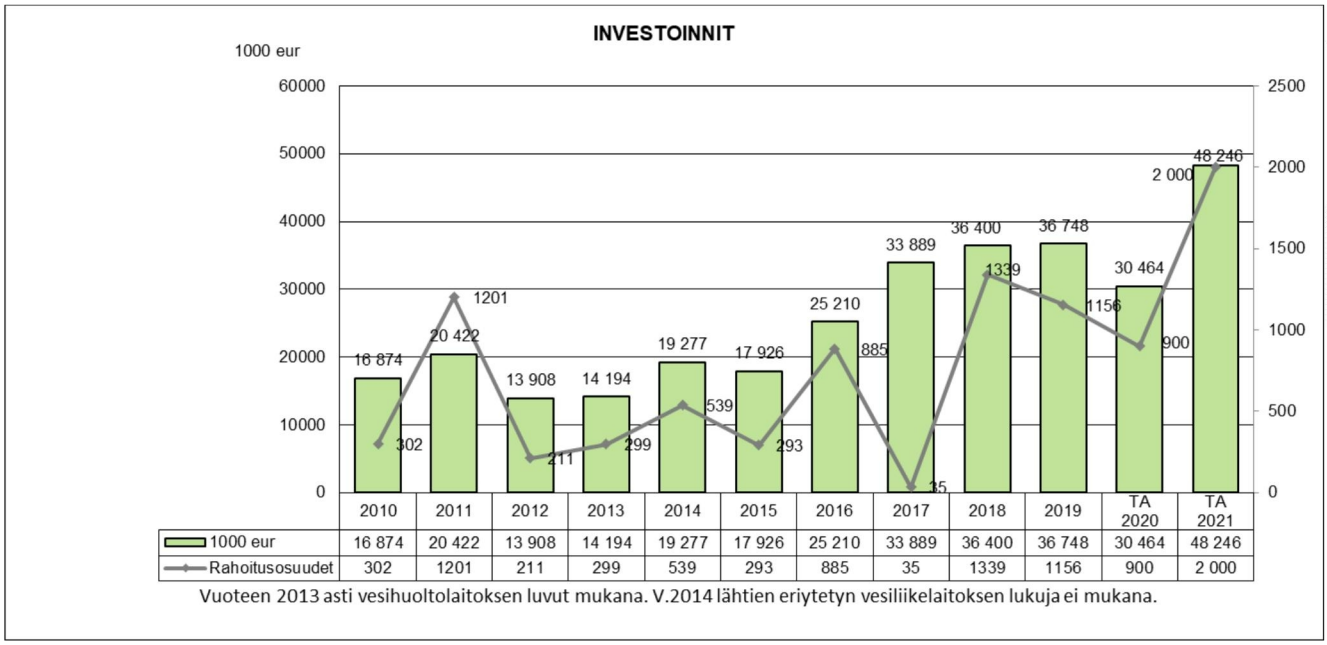
Tuusulan kunnan palveluverkossa Monio käynnistää oppimisympäristöjen uudistamisen. Palveluverkkosuunnitelman mukaisesti vanhoista huonokuntoisista kiinteistöistä luovutaan silloin, kun se on tarkoituksenmukaista. Monion käyttäjien nykyiset tilat ovat pääosin huonokuntoiset tai ne ovat poistumassa muiden syiden takia. Uusien opetussuunnitelmien, digitalisaation ja koko oppimiskäsityksen muuttumisen vuoksi on erittäin ajankohtaista uudistaa oppimisympäristöjen toiminnalliset- ja tilakonseptit. Tämä mahdollistuu parhaiten ja tehokkaimmin uutta rakentamalla. Pääpiirustukset ja kustannusarvio ovat valmistuneet sekä rakennuslupahakemus jätetty vuonna 2020. Tavoiteaikataulu rakennustöiden käynnistämiselle on kesäkuu 2021.

Kunnallistekniikan investoinnit painottuvat vuonna 2021 pääosin uusien asuinalueiden rakentamiseen. Rykmentinpuiston rakentaminen jatkuu: Puustellinmetsän lisäksi rakennetaan Monion ja Rykmentinpuiston keskustan asemakaava-alueiden katuverkkoa. Riihikallion uuden koulukeskuksen vaatimat muutokset toteutetaan Pellavamäentiellä ja koulun lähiympäristössä. Kellokoskella saneerataan Vanha valtatie, parannetaan kevyen liikenteen verkostoa ja täydennetään katuverkosta Roinilasta keskustaan. Rykmentinpuiston työpaikka-alueen I vaiheen rakennustyöt alkavat. Viheralueiden rakentamista jatketaan Puustellinmetsän puiston, Lahelanpellon (Kaffepaussi ja Murupuisto) osalta.

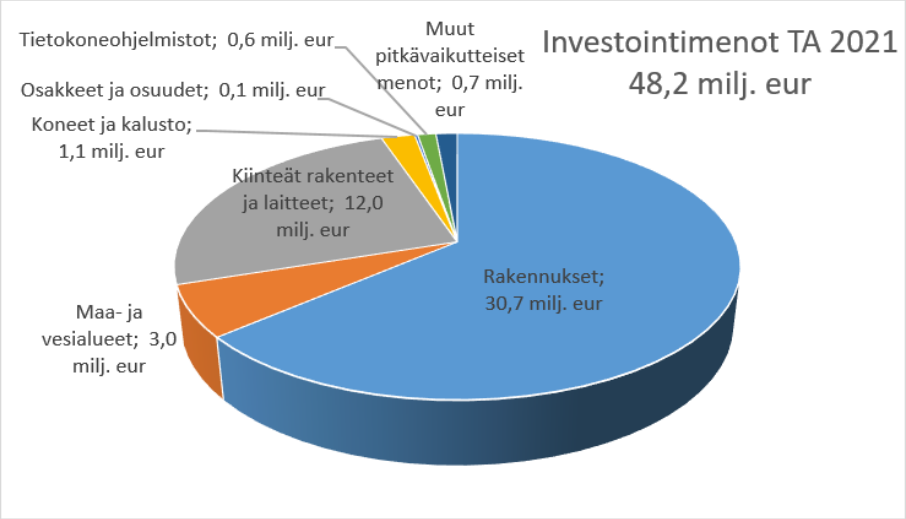
Kunnan tulevien vuosien investointimäärät nousevat huomattavan korkeiksi, koska koulu- ja päiväkotiverkon uusimista on jouduttu vauhdittamaan sisäilmaongelmien vuoksi. Samalla kunta rakentaa Rykmentinpuistoa ja muita uusia asuinalueita. Uusien työpaikka-alueiden avaaminen edellyttää suurehkojen infra-investointein tekemistä. Investointien toteuttamisessa kunta pyrkii löytämään uusia, perinteistä talousarviorahoituksesta poikkeavia toteutus- ja rahoitusmalleja, joiden avulla voidaan mm. monipuolistaa kiinteistöjen käyttöä ja rakentaa uutta infraa sekä rajoittaa kunnan velkaantumista.

Tasapainoinen talous edellyttää, että vuosikatteella on kyettävä kattamaan vähintään poistot ja mahdolliset pitkäaikaisten lainojen lyhennykset. Kunnan poistosuunnitelma on uusittu vuoden 2014 alussa päivitettyjen suositusten mukaiseksi. Lähivuosille ajoittuvien mittavien investointien vuoksi vuosittainen poistotaso nousee suunnitelmakaudella vuoden 2021 noin 15,8 milj. eurosta arviolta lähes 24,8 milj. euroon vuonna 2025 (kunta ja vesihuolto-liikelaitos yhteensä).

Kunnan vuoden 2021 investoinnit ovat yhteensä 48,2 milj. euroa ja vesihuoltoliikelaitos mukaan lukien 52,1 milj. euroa.

Vuoteen 2013 asti vesihuoltolaitoksen luvut mukana. V.2014 lähtien eriytetyn vesiliikelaitoksen lukuja ei mukana.

INVESTOINTIEN PERUSTELUT 300 000 EUROA TAI YLITTÄVIIN HANKE-ESITYKSIIN 2021

Rakennukset

Vanha hallintorakennus 0,65 milj. euroa

- Vanhan hallintorakennuksen purkaminen

Martta Wendelinin päiväkoti 9,0 milj. euroa

- Hankkeelle on myönnetty rakennuslupa
- Rakentaminen on tarkoitus käynnistää vuoden 2020 lopulla, arvioitu valmistuminen on 08/2022

Etelä-Tuusulan Monion lukio- ja kulttuurin monitoimirakennus 8,9 milj. euroa

- Monion rakennustöiden aloittaminen, toteutusmuotona elinkaarihanke

Kirkonkylän kampus 5,0 milj. euroa

- Rakennustöiden aloittaminen, rakennuksen käyttöönoton tavoiteaikataulu on 1/2023

Rykmentinpuiston monitoimikampus 0,5 milj. euroa

- Toteutussuunnittelu

Riihikallion monitoimikampus 1,2 milj. euroa

- Toteutussuunnittelu

Maa- ja vesialueet

Maan ostot 3,0 milj. euroa

Kunnallistekniikka

Vuoden 2021 suurimpia kunnallistekniikan investointikohteita ovat:

Puustellinmetsä 0,5 milj. euroa

- Alueen infra rakennetaan loppuun, arvioitu valmistuminen on 2022

Rykmentinpuiston keskus 1,3 milj. euroa

- Jatketaan alueen rakentamista: Varuskunnantie ja Tykkimiehenraitti

Monio 0,35 milj. euroa

- Jatketaan alueen rakentamista rakentamalla Tuusulanväylän alittava kevyen liikenteen väylä loppuun, ns. Heinolan aukion osuus. Arvioitu päättymisajankohta on vuonna 2021.

Kirkonmäki 0,4 milj. euroa

- Tykkitie saneerataan asemakaavan mukaiseen paikkaansa ja liitetään kaakkoispäästään kiinni Rykmentinpuiston keskustan alueeseen. Arvoitu päättymisajankohta on vuonna 2022.

Rykmentinpuiston työpaikka-alue I-vaihe, 1,5 milj. euroa

- Tuusulan itäväylän varteen Rykmentinpuiston alueelle rakennetaan kunnallistekniikkaa uutta työpaikka-aluetta varten. Tällä pyritään parantamaan kunnan työpaikkatonttien tarjontaa.

Pellavamäki 0,8 milj. euroa

- Ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan Riihikallion uuden koulukeskuksen vaatimat muutokset Pellavamäentiellä ja koulun lähiympäristössä.

Häriskivi 0,6 milj. euroa

- Perustetaan uusi asuinalue Hämeentien tuntumaan Vaunukankaan asuinalueen pohjoispuolelle. Tavoitteena on lisätä asuintonttitarjontaa Hyrylässä.

Urheilukeskuksen pysäköintialue 0,4 milj. euroa

- Rakennetaan asemakaavan mukaisesti Urheilukeskuksen yleistä pysäköintiä palveleva pysäköintialue (LP-5) BMX-radan viereen Kuntoilijantien ja Kilpailutien liittymään.

Muut pitkävaikutteiset menot

Kellokosken keskusta 2,0 milj. euroa

- Saneerataan Vanha valtatie, parannetaan Kellokosken kevyen liikenteen verkostoa ja täydennetään katuverkosta Roinilasta keskustaan. Tavoitteena on kehittää Kellokosken keskustaa ja varmistaa sen elinkelpoisuus. Kohteen rakentaminen aloitetaan jo vuonna 2020 ja pyritään saamaan päätökseen vuoden 2021 loppuun mennessä.

Puistot ja leikkipaikat

Lahelanpelto II (Kaffepaussi ja Murupuisto) 0,5 milj. euroa

- Kaavan mukaisten puistomaisten viheralueiden rakentaminen. Tavoitteena on luoda Lahelanpellon asuinalueesta viihtyisä ja tarjota alueen asukkaille lähivirkistyspaikkoja. Rakentaminen aloitetaan vuonna 2020. Arvioitu päättymisajankohta on vuonna 2022.

Hankkeen nimi: Monio-lukio ja kulttuuritalo
Hankkeen kustannus v.2021: 8,9 milj. €
Hankkeen kokonaiskustannus: 32,6 milj. €
Käyttötalousvaikutus/v: pääomavuokra 1,4 milj. euroa/v
ylläpitovuokra
Hanketta koskevat tiedot:

Monio toimii monipuolisena koulutuksen, kulttuurin, osaamisen ja esittämisen keskuksena ja kohtaamispaikkana. Siellä yhdistyvät useiden käyttäjäryhmien uusi oppimisympäristö ja kaikkia kuntalaisia palveleva kulttuuritalo. Keskittämällä palvelut yhteen paikkaan on tarkoitus nostaa palveluiden laatua ja saavutettavuutta, lisästä Tuusulan vetovoimaa kulttuurikuntana sekä lisätä tilankäytön tehokkuutta.

Tuusulan kunnan palveluverkossa Monio käynnistää oppimisympäristöjen uudistamisen. Palveluverkkostrategian mukaisesti vanhoista huonokuntoisista kiinteistöistä luovutaan silloin, kun se on tarkoituksenmukaista. Monion käyttäjien nykyiset tilat ovat pääosin huonokuntoiset tai ne ovat poistumassa muiden syiden takia. Uusien opetussuunnitelmien, digitalisaation ja koko oppimiskäsityksen muuttumisen vuoksi on erittäin ajankohtaista uudistaa oppimisympäristöjen toiminnalliset- ja tilakonseptit. Tämä mahdollistuu parhaiten ja tehokkaimmin uutta rakentamalla.

Moniosta järjestettiin kesällä 2017 yleinen arkkitehtuurikilpailu. Palkintolautakunta ja myös kuntalaiset valitsivat yksimielisesti ”Monikko”-nimimerkin laatiman ehdotuksen. Kilpailun tulos sai huomattavaa myönteistä julkisuutta jopa kansainvälisesti.

Ehdotuksen laajuus ja kustannusarvio hyväksyttiin 8500 brm2:n laajuisena ja tavoitehinnaltaan noin 30 M€:n kattohinnalla kunnanvaltuustossa kesäkuussa 2018.Toteutusmuodoksi päätettiin tuolloin elinkaarikilpailutus. Elinkaarikilpailutukseen saatiin kaksi sisään jätettyä ehdotusta. Kunta teki Elinkaarikilpailutuksesta hankintapäätöksen kesäkuussa 2019. Hankinta keskeytettiin, koska siitä oli tehty valitus Markkinaoikeuteen ja valituksen käsittely olisi lykännyt hankkeen etenemistä ja lopputulos oli epävarma. Suunnittelu annettiin tilapalveluille toimeksiantona ja suunnittelua jatkettiin alkuperäisen, voittaneen suunnitelman pohjalta puurunkoisena.

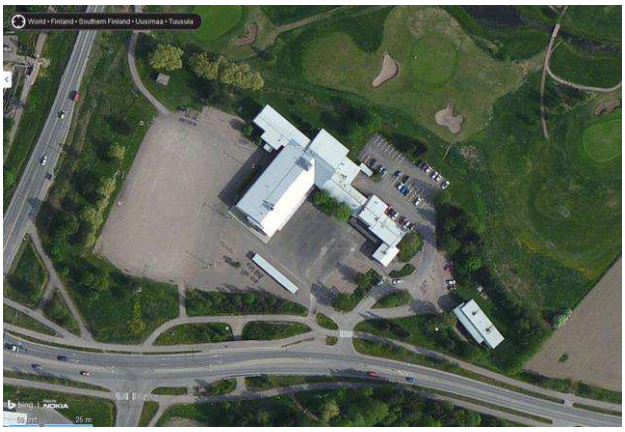
Pääpiirustukset ja kustannusarvio ovat valmiit 9/2020, ja rakennuslupa jätetään 9/2020. Tavoitteena on päästä rakentamaan Moniota kesäkuussa 2021 ja aloittaa toiminta Moniossa vuonna 2022. Toteutusmuotona on jaettu urakka.

Kuva hankkeesta sekä sen sijoittumisesta kaava-alueeseen:

Hankkeen nimi: Kirkonkylän koulukampus

Hankkeen kustannus v.2021: 5,0 milj. euroa
Hankkeen kokonaiskustannus:
ehdotussuunnitelmat 15.6.2020**,** kustannusarvio 23,4 milj. euroa (ei sisällä: purku 0,6 milj. euroa ja alueteknii-kan siirrot ja melu- ja liikennejärjestelyt 0,65 milj. euroa sekä laite- ja irtokalustus 0,45 milj. euroa M€)

Käyttötalousvaikutus/v: ylläpitovuokra 0,3 milj. euroa /v
pääomavuokra 1,1 milj. euroa/v,
yht. 1,4 milj. euroa

Hanketta koskevat tiedot:
Ohjelmalaajuus 7 650 brm^2 + kylmät 52 brm^2, alustava kerrosala 7416 kem^2 (lämmin) ja 107 kem^2 (kylmä)
Oppilasmäärä 450 opp, päivähoitopaikkoja 189 (216 tilapaikkaa)

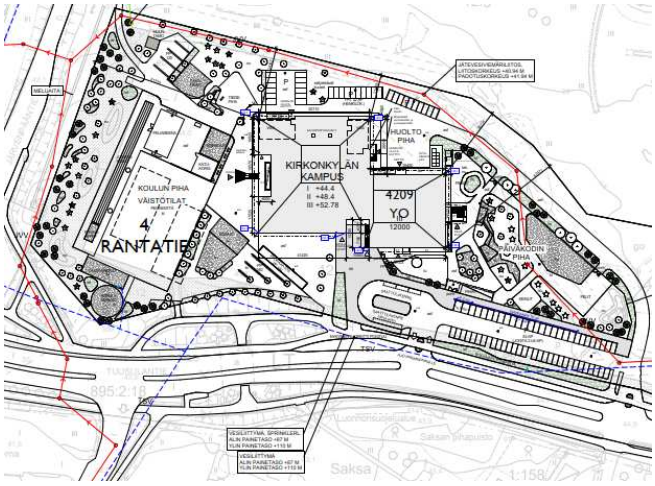
Palveluverkkosuunnitelmaan vuosille 2019 - 2026 perustuva hanke (Valt.12.11.2018, §124).
Hankkeen hankesuunnitelma valmistui 7.5.2019 ja se hyväksyttiin valtuustossa (10.6.2019).
Kunnanvaltuuston päätös 6.4.2020 § 26 Ruotsinkielisen opetuksen siirtämisestä kampukseen

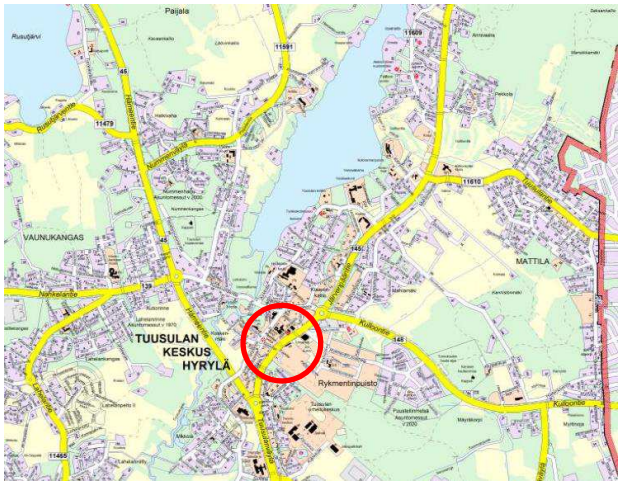
Uudisrakennus korvaa nykyisen, sisäilmaongelmallisen koulurakennuksen sekä Mattilan päiväkodin ja osan palveluverkosta poistuvista Etelä-Tuusulan päiväkodeista, yhdessä Martta Wendelin päiväkodin kanssa. Mattilan päiväkoti on purettu v. 2020 aikana, koulutontilla olevat rakennukset puretaan rakennusurakan yhteydessä.

Koulukampuksen tilat on suunniteltu myös ilta- ja viikonloppukäytön huomioiden. Suunnittelu tehty osallistavana, työpajoja yms. hyödyntäen. Suunnittelussa on noudatettu Iloisen oppimisen Tuusula - oppimisympäristöjen suuntaviivat -käsikirjaa (Kasltk 24.9.2019) sekä Palveluverkkosuunnitelman (KValt 12.11.2018) mukaista linjausta, tavoitteena lasta kehittävä, oppimista edistävä, turvallinen ja terveellinen päiväkoti ja koulu sekä monikäyttöiset ja muuntojoustavat tilat

Kirkonkylän kampuksen toteutussuunnitelmat ovat valmiit v.2020. Arvioitu rakentaminen aloitetaan keväällä 2021, toteutusmuotona pääurakka. Rakennuksen käyttöönoton tavoite on 1/2023.

Kuva hankkeesta ja sijaintikartta:

Hankkeen nimi: Martta Wendelin päiväkoti

Hankkeen kustannus v.2021: 9,0 milj. euroa
Hankkeen kokonaiskustannus: ehdotussuunnitelmat,
kustannusarvio 11,5 milj. euroa (ei sisällä laite- ja irtokalustusta)
Käyttötalousvaikutus/v: pääomavuokra 0,16 milj. euroa/v
ylläpitovuokra 0,48 milj. euroa/v
yht. 0,64 milj. euroa/v

Hanketta koskevat tiedot:
Ohjelmalaajuus 2900 brm^2, kerrosala 2959 kem^2 (rak.oik. 2671 kem^2), tontti 16 860 m2. Päivähoitopaikkoja 210 (240 tilapaikkaa). Kokoontumistilat: Salit 80+80+ kabinetti 40, yht. 200 henkeä. 65 autopaikkaa, 2 sähköautoille. 44 polkupyöräpaikkaa + latauspiste.

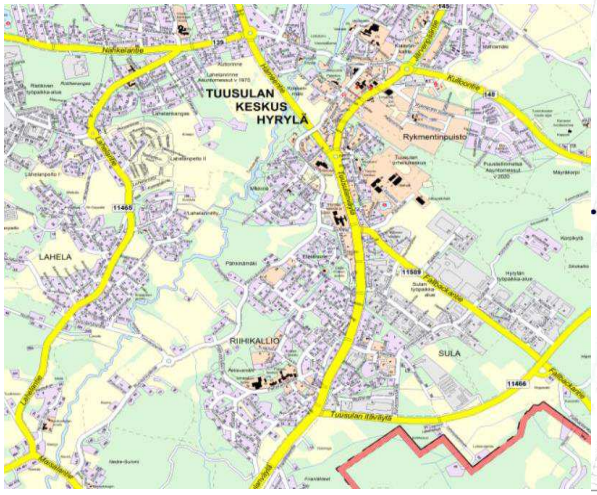
Hanke toteutetaan Mikkolan koulun eteläpuoleiselle alueelle ja se tulee korvaamaan valmistuttuaan yhdessä Kirkonkylän kampuksen kanssa nykyisiä, palveluverkosta poistuvia päiväkoteja Mikkola, Etelärinne, Mattila, Hyrylä, Väinölä ja Kievari.

Martta Wendelin päiväkoti toteutetaan kymmenryhmäisenä päiväkotina, jossa on tilat erityisryhmälle ja yksi ryhmistä soveltuu tarvittaessa avoimen varhaiskasvatuksen toimintaan. Rakennus mahdollistaa alueen asukkaille tiloja ilta- ja viikonloppukäyttöön. Liikuntasali varustetaan siten, että se mahdollistaa ilma-akrobatian ja sirkustaiteen opetuksen. Päiväkodin toteutuksesta on laadittu lapsivaikutusten arviointi

Päiväkodin suunnittelussa on hyödynnetty Iloisen oppimisen Tuusula- oppimisympäristöjen suuntaviivat -käsikirjaa (Kasltk 24.9.2019) ja noudatettu Palveluverkkosuunnitelman (KValt 12.11.2018) mukaista linjausta siitä, että uudet, nykyisiä korvaavat koulut ja päiväkodit, toteutetaan ekologisesti kestävinä ja käyttäen myrkyttömiä materiaaleja. Lisäksi on edellytetty, että uudisrakennukset tulee olla akustisesti hallittuja ja niiden tulee noudattaa kestävää kehitystä sekä toteutuksessa että ylläpidossa.

Edellä mainittuja lähtökohtia on huomioitu siten, että suunnittelu on tehty osallistavana, työpajoja yms. hyödyntäen. Rakennus toteutetaan massiivipuurakenteisena, CLT-elementtitekniikkaa hyödyntäen ja sille haetaan pohjoismainen ympäristösertifikaatti, Joutsenmerkintä. Pihan suunnittelussa on hyödynnetty ns. vihreän koulupihan periaatteita ja sille haetaan lähiliikuntapaikoille myönnettävää avustusta. Kosteudenhallinnassa hyödynnetään Kuivaketju10-järjestelmää ja sen mukaista toimintamallia (Teknltk 20.3.2018 § 26).

Päiväkodin toteutussuunnitelmat ovat valmiit ja urakkalaskennassa. Hankkeelle on myönnetty rakennuslupa 6.8.2020. Arvioitu rakentaminen aloitetaan marras-joulukuussa 2020, toteutusmuotona pääurakka. Rakennuksen käyttöönoton tavoite on 08/2022.

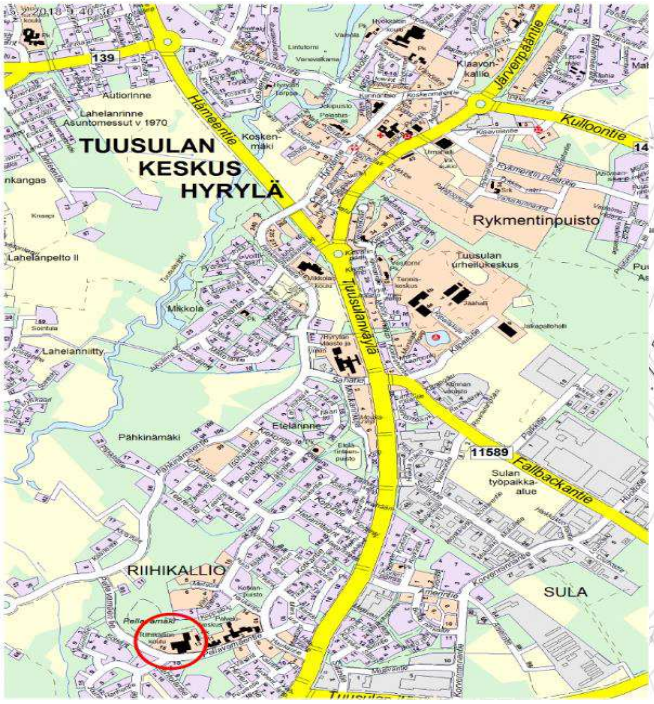
Hankkeen nimi: Riihikallion monitoimikampus
Hankkeen kustannus v.2021: 1,2 milj. euroa
Hankkeen kokonaiskustannus: 32,4 milj. euroa (alustava arvio)
Käyttötalousvaikutus/v: pääomavuokra 1,7 milj. euroa/v
ylläpitovuokra 0,7 milj. euroa/v

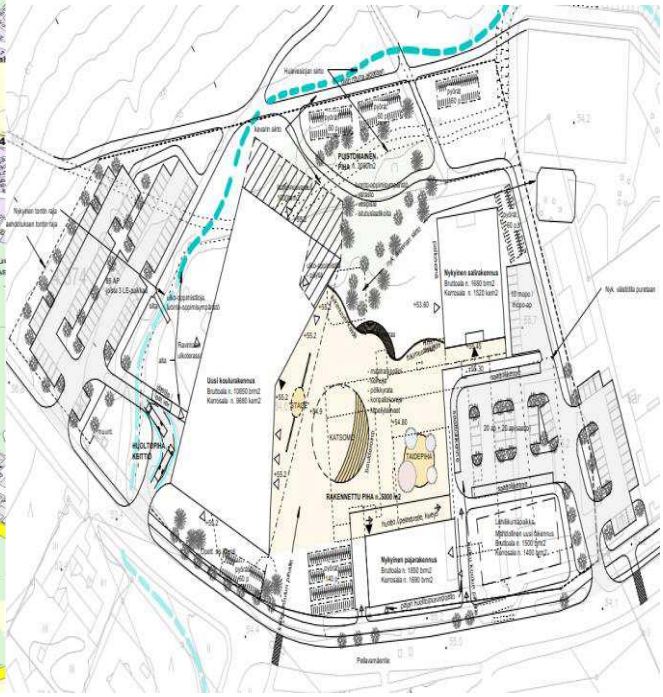

Hanketta koskevat tiedot:
Hanke perustuu Tuusulan kunnanvaltuuston 12.11.2018, § 124 mukaiseen päätökseen Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmasta sekä 9.12.2019, § 172 päätökseen hyväksyä palveluverkkosuunnitelman päivitys ja edelleen Tuusulan kunnan palveluverkon kehittämiseen vuosina 2019–2026.
Uusi koulukampus suunnitellaan n. 800 oppilaalle (vuosiluokat 1-9 sekä esiopetus). Hankkeen kokoa tarkennetaan toteutussuunnitteluvaiheessa, kun saadaan vahvistusta oppilasmäärien muutoksista seuraavasta väestöennusteesta.

Koulu- ja monitoimikampuksen muodostavat laajennettavan nykyisen tontin länsi osaan rakennettava uudisrakennus yhdessä nykyisen koulurakennuksen säilytettävien osien kanssa.
Vanhaan, säilytettävään ja perusparannettavaan, vuonna 2007 valmistuneeseen koulun osaan sijoitetaan aineopetustiloja mm. taito- ja taideaineiden tilat. Rakennuksen 1. kerroksessa sijaitseva väestönsuoja hyödynnetään sekä väestönsuojana, että esim. opetus-/harrastetilana.
Vanha, säilytettävä ja perusparannettava, vuonna 1976 valmistunut ja 2017–2018 sisätiloiltaan perusparannettu liikuntasalirakennus suunnitellaan koulun sekä myös ulkopuolisten tahojen käyttöön soveltuvaksi liikuntapaikaksi.
Kampuksen piha-alue suunnitellaan viihtyisäksi ja monipuoliseksi välitunti- ja lähiliikunta-alueeksi/liikuntapuistoksi, jossa liikennejärjestelyt (huoltoliikenne, saattoliikenne, sekä pysäköintijärjestelyt) ovat toimivat ja turvalliset.
Koulun pysäköintialueelle on kesällä 2019 rakennettu tilapäinen väistötilarakennus 450 oppilaalle. Väistötilarakennus on tarkoitus poistaa tontilta vuoden 2023 aikana.

Hankesuunnitelma on hyväksytty kunnanvaltuustossa 6.4.2020 § 25. Alueen asemakaava ja asemakaavan muutos on hyväksytty kunnanhallituksessa 24.8.2020 § 300. Toteutussuunnittelu käynnistyy syyskuussa 2020. Hankkeen toteutusmuotona on pääurakka. Suunnittelu- ja rakentamisvaiheen on arvioitu kestävän 4 vuotta ja tavoitteena on saada hanke valmiiksi vuonna 2024.

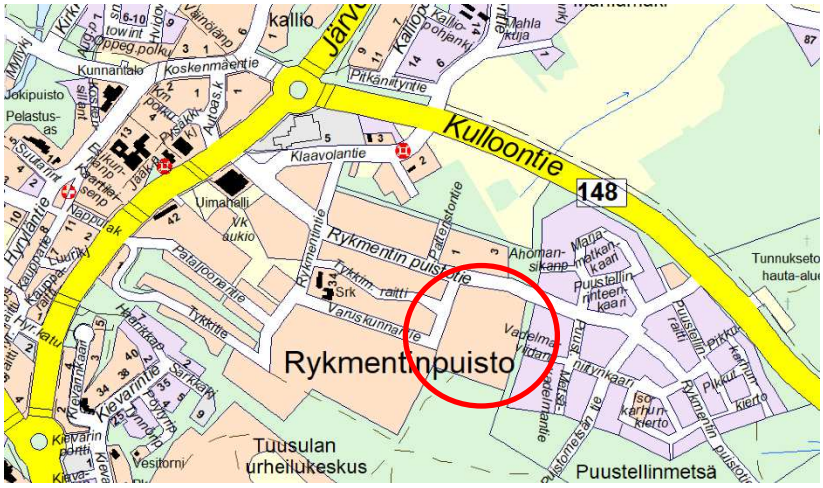
Hankkeen nimi: Rykmentinpuiston monitoimikampus
Hankkeen kustannus v.2021: 0,5 milj. euroa
Hankkeen kokonaiskustannus: 35 milj. euroa
Käyttötalousvaikutus/v: pääomavuokra 1,7 milj. euroa/v
ylläpitovuokra 0,6 milj. euroa/v

Hanketta koskevat tiedot:

Hanke perustuu Tuusulan kunnanvaltuuston 12.11.2018, § 124 mukaiseen päätökseen Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmasta sekä 9.12.2019, § 172 päätökseen hyväksyä palveluverkkosuunnitelman päivitys ja edelleen Tuusulan kunnan palveluverkon kehittämiseen vuosina 2019–2026. Uudisrakennuksena toteutettava Rykmentinpuiston monitoimikampus on yksi Sivistyksen toimialueen keskeisistä kunnallisista palvelutuotantohankkeista suunnittelukaudelle.
Uusi koulukampus käsittää 3 –sarjaisen alakoulun ja 8-sarjaisen yläkoulun; yhteensä n. 920 oppilasta, sekä vaativan erityisopetuksen tilat n. 150 oppilaalle. Hankkeen laajuus on n. 12 000 brm².
Kampuksen yhteyteen rakennetaan vain alakoulun ja vaativan erityisopetuksen liikuntatilat. Yläkoulun liikuntatilat vuokrataan lähellä sijaitsevasta urheilukeskuksesta.
Monitoimikampus tulee valmistuttuaan korvaamaan sisäilmaongelmaiset sekä tiloiltaan vanhentuneet Hyökkälän ja Hyrylän koulukeskukset sekä tiloiltaan vanhentuneen Mikkolan koulun perusopetuksen sekä vaativan erityisopetuksen tilat.

Hankesuunnitelma hyväksytetään kunnanvaltuustossa syksyllä 2020. Hanke esitetään toteutettavaksi elinkaarihankkeena. Suunnittelu- ja rakentamisvaiheen on arvioitu kestävän 4 vuotta ja tavoitteena on aloittaa toiminta Rykmentinpuiston monitoimikampuksella vuonna 2024.

Kuvia hankkeesta sekä sijaintikartta:

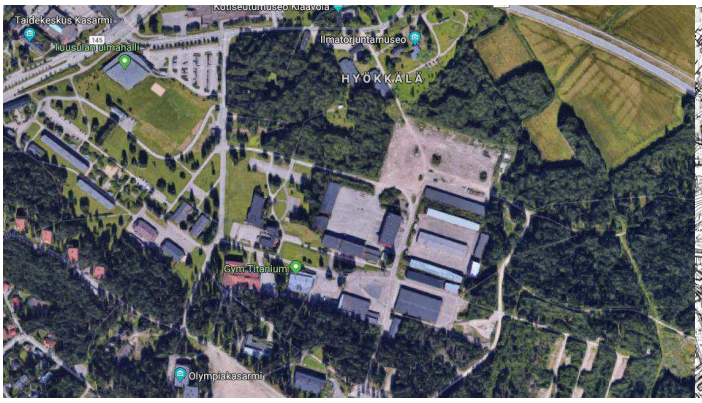

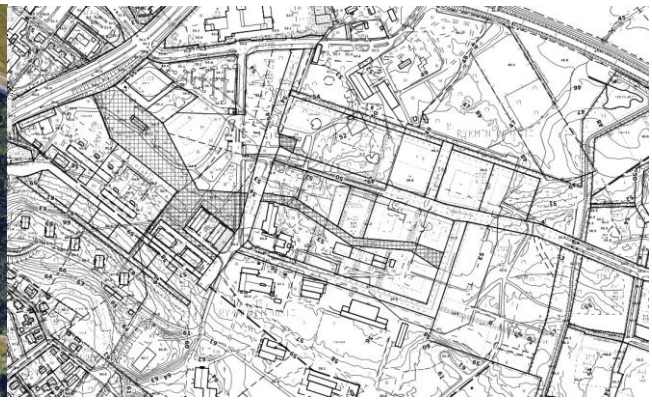
Hankkeen nimi: Rykmentinpuiston keskus

Hankkeen kustannus v.2021: **1 300 000 €**
Hankkeen kokonaiskustannusarvio: 8 600 000 €
Käyttötalousvaikutus/v: katujen ja torialueen kunnossapito 40 000 €/v kun hanke kokonaan valmis,
katuvihreän kunnossapito 8 000€/vuosi takuuajan jälkeen (+indeksitarkistukset) (n. 10 000 m2 paraatinurmea)

Hanketta koskevat tiedot:
Jatketaan alueen rakentamista: Varuskunnantie ja Tykkimiehenraitti. Hankkeet liittyvät Senaatin maanmyyntisuunnitelmiin ja Rykmentinpuiston ykäkoulukampukseen sekä Rykmentinpuiston taideohjelmaan. Arvioitu päättymisajankohta on vuonna 2022. Kohteen rakentaminen jatkuu myöhemmin Varuskunnanaukion ja Rykmentin puistotien länsiosan osalta.

Kuva hankkeesta sekä sen sijoittumisesta kaava-alueeseen.

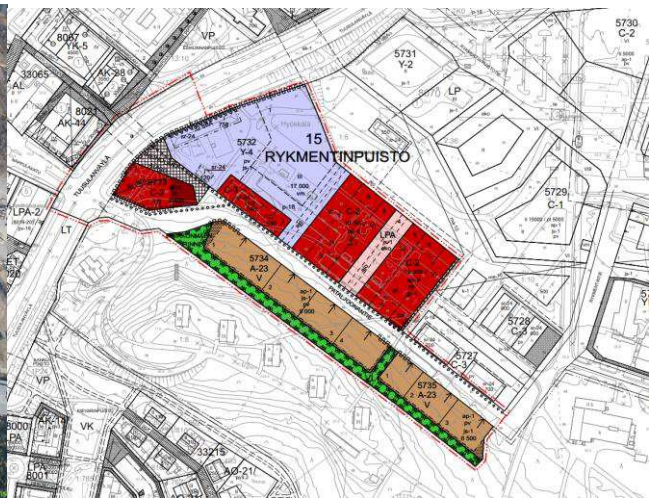
Hankkeen nimi: Monio

Hankkeen kustannus v.2021: **350 000 €**
Hankkeen kokonaiskustannusarvio: 1 600 000 €
Käyttötalousvaikutus/v: katujen kunnossapito 7 000€/v, kun hanke kokonaan valmis
katuvihreän kunnossapito 2 000€/v (+indeksitarkistukset) kun hanke kokonaan valmis

Hanketta koskevat tiedot:
Jatketaan alueen rakentamista rakentamalla Tuusulanväylän alittava kevyen liikenteen väylä loppuun, ns. Heinolan aukion osuus. Arvioitu päättymisajankohta on vuonna 2021.

Kuva hankkeesta sekä sen sijoittumisesta kaava-alueeseen.

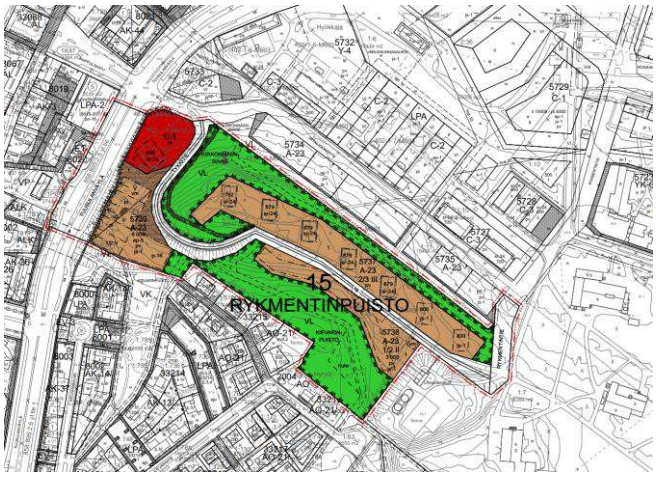
Hankkeen nimi: Kirkonmäki

Hankkeen kustannus v.2021: **400 000 €**
Hankkeen kokonaiskustannusarvio: 800 000 €
Käyttötalousvaikutus/v: katujen kunnossapito 7 000€/v, kun hanke kokonaan valmis
katuvihreän kunnossapito 2 000€/v (+indeksitarkistukset), kun hanke kokonaan valmis

Hanketta koskevat tiedot:
Tykkitie saneerataan asemakaavan mukaiseen paikkaansa ja liitetään kaakkoispäästään kiinni Rykmentinpuiston keskustan alueeseen. Arvoitu päättymisajankohta on vuonna 2022.

Kuva hankkeesta sekä sen sijoittumisesta kaava-alueeseen.

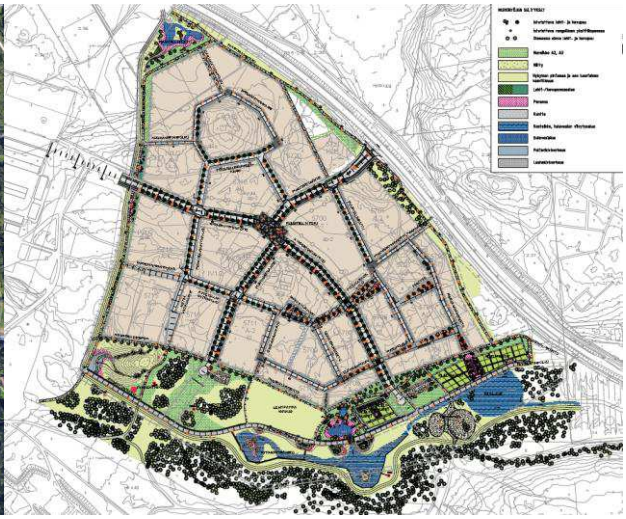
Hankkeen nimi: Puustellinmetsän puisto

Hankkeen kustannus v.2021: **500 000 €**
Hankkeen kokonaiskustannusarvio: 3 400 000 €
Käyttötalousvaikutus/v: viheralueiden kunnossapito 50 000€/vuosi, takuuajan jälkeen (+indeksitarkistukset)

Hanketta koskevat tiedot:
Alueelle rakennetaan puistosuunnitelman mukainen koirapuisto ja viimeistellään mesualueen ulkopuolisia osia puistosta kuten maisemamäkeä ja Kulloontieltä puistoon johtavaa kevytväylää.

Kuva hankkeesta sekä sen sijoittumisesta kaava-alueeseen.

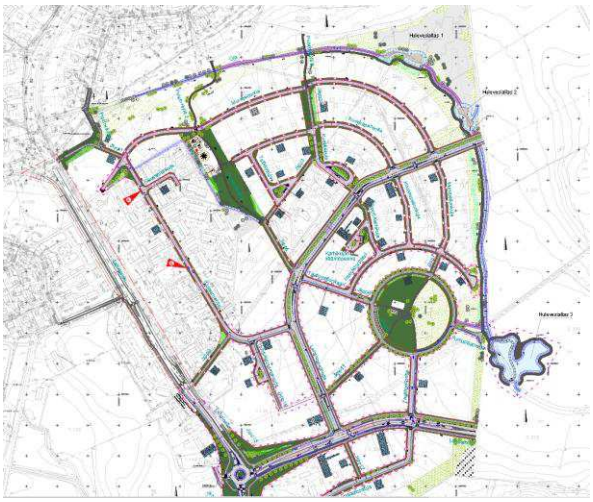
Hankkeen nimi: Lahelanpelto II Kafepaussi ja Murupuisto

Hankkeen kustannus v.2020: **500 000 € molemmat**
Hankkeen kokonaiskustannusarvio: Kafepaussi 550 000 €, Murupuisto 700 000 €
Käyttötalousvaikutus/v: viheralueiden kunnossapito 20 000€/vuosi (+indeksitarkistukset), kun hanke kokonaan valmis

Hanketta koskevat tiedot:
Kaavan mukaisten puistomaisten viheralueiden rakentaminen. Tavoitteena on luoda Lahelanpellon asuinalueesta viihtyisä ja tarjota alueen asukkaille lähivirkistyspaikkoja. Rakentaminen aloitetaan vuonna 2020. Arvioitu päättymis-ajankohta on vuonna 2022.

Kuva hankkeesta sekä sen sijoittumisesta kaava-alueeseen.

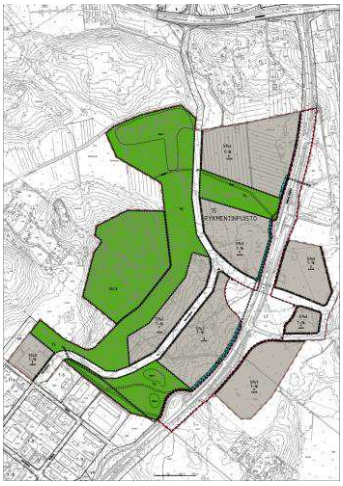
Hankkeen nimi: Rykmentinpuiston työpaikka-alue I vaihe

Hankkeen kustannus v.2021: **1 500 000 €**
Hankkeen alustava kokonaiskustannusarvio: 4 700 000 €
Käyttötalousvaikutus/v: katujen kunnossapito 17 000€/v, kun hanke kokonaan valmis
viheralueiden kunnossapito 4 000€/v (+indeksitarkistukset), kun hanke kokonaan valmis

Hanketta koskevat tiedot:
Tuusulan itäväylän varteen Rykmentinpuiston alueelle rakennetaan kunnallistekniikkaa uutta työpaikka-aluetta varten. Tällä pyritään parantamaan kunnan työpaikkatonttien tarjontaa. Ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan Tuusulan itäväylän länsipuolinen alue, ja kun liittymäkysymykset on saatu ratkaistua, aluetta laajennetaan itään joko tasoliittymillä itäväylään tai sillalla, Ensimmäinen vaihe on tarkoitus saada valmiiksi vuoteen 2023 mennessä. Alueen kaava ei ole lainvoimainen.

Kuva hankkeesta sekä sen sijoittumisesta kaava-alueeseen.

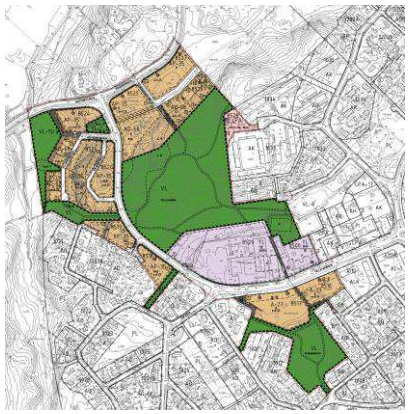

Hankkeen nimi: Pellavamäki

Hankkeen kustannus v.2021: **800 000 €**
Hankkeen alustava kokonaiskustannusarvio: 2 200 000 €
Käyttötalousvaikutus/v: katujen kunnossapito 17 000€/v, kun hanke kokonaan valmis
katuvihreän kunnossapito 4 000€/v (+indeksitarkistukset), kun hanke kokonaan valmis

Hanketta koskevat tiedot:
Ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan Riihikallion uuden koulukeskuksen vaatimat muutokset Pellavamäentiellä ja koulun lähiympäristössä. Myöhemmissä vaiheissa rakennetaan uudet asuinalueet Pellavamäentien pohjoisosaan. Hankkeen arvioidaan valmistuvan kokonaisuudessaan vuoteen 2026 mennessä. Alueen asemakaava on ehdotus-vaiheessa.

Kuva hankkeesta sekä sen sijoittumisesta kaava-alueeseen.

Hankkeen nimi: Häriskivi

Hankkeen kustannus v.2021: 600 000 €
Hankkeen alustava kokonaiskustannusarvio: 4 600 000 €
Käyttötalousvaikutus/v: katujen kunnossapito 60 000 €/v, kun hanke kokonaan valmis; katuvihreän kunnossapito 6000 €/v, kun hanke kokonaan valmis.

Hanketta koskevat tiedot:
Perustetaan uusi asuinalue Hämeentien tuntumaan Vaunukankaan asuinalueen pohjoispuolelle. Tavoitteena on lisätä asuintonttitarjontaa Hyrylässä. Alueen rakentaminen pyritään aloittaa vuoden 2021 toisella puoliskolla ja saada alue pääosin rakennetuksi vuoteen 2023 mennessä.

Kuva hankkeesta ja sijoittumisesta kaava-alueeseen:

Hankkeen nimi: Urheilukeskuksen pysäköintialue
Hankkeen kustannus v.2021: 400 000 €
Hankkeen kokonaiskustannusarvio: 400 000 €
Käyttötalousvaikutus/v: katujen kunnossapito 2 000 €/v, kun hanke kokonaan valmis

Hanketta koskevat tiedot:
Rakennetaan asemakaavan mukaisesti Urheilukeskuksen yleistä pysäköintiä palveleva pysäköintialue (LP-5) BMX-radan viereen Kuntoilijantien ja Kilpailutien liittymään. Hanke liittyy urheilukeskuksen kehittämishankkeeseen. Kohde pyritään rakentamaan vuoden 2021 aikana.

Kuva hankkeesta ja sijoittumisesta kaava-alueeseen:

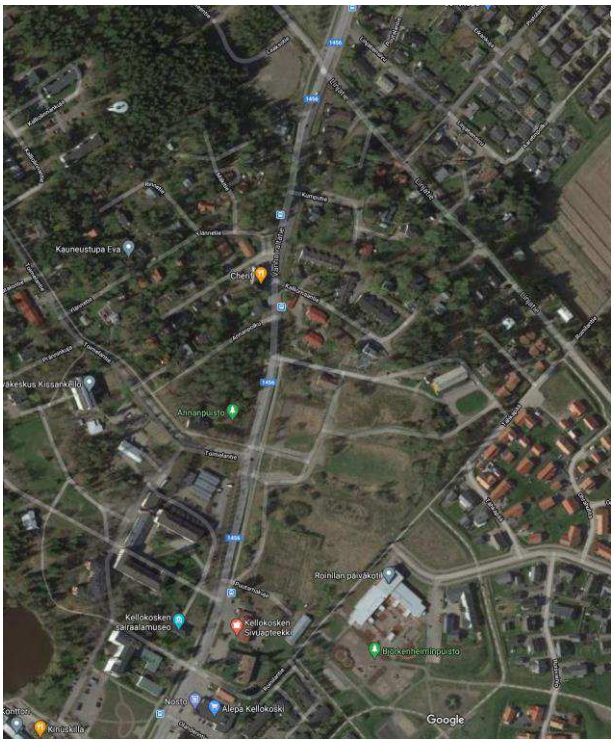

Hankkeen nimi: Kellokosken keskusta

Hankkeen kustannus v.2021: 2 000 000 €
Hankkeen kokonaiskustannusarvio: 2 600 000 €
Käyttötalousvaikutus/v: katujen kunnossapito 12 000 €/v, kun hanke kokonaan valmis; katuvihreän kunnossapito 3000 €/v, kun hanke kokonaan valmis.

Hanketta koskevat tiedot:
Saneerataan Vanha valtatie, parannetaan Kellokosken kevyen liikenteen verkostoa ja täydennetään katuverkosta Roinilasta keskustaan. Tavoitteena on kehittää Kellokosken keskustaa ja varmistaa sen elinkelpoisuus. Kohteen rakentaminen aloitetaan jo vuonna 2020 ja pyritään saamaan päätökseen vuoden 2021 loppuun mennessä.

Kuva hankkeesta ja sijoittumisesta kaava-alueeseen:

Hankkeen nimi: Tuusulan urheilukeskuksen BMX-rata

Hankkeen kustannus v.2021: **400 000€ + AVI:n rahoitusosuus**

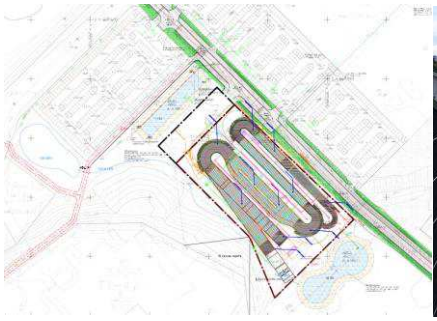
Hankkeen kokonaiskustannus: Alueelle rakentuu P-alue koko urheilukeskuksen alueella tapahtuvien toimintojen käyttöön.

Käyttötalousvaikutus/v:

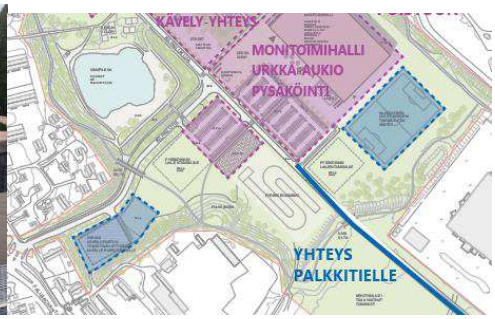
Hanketta koskevat tiedot:

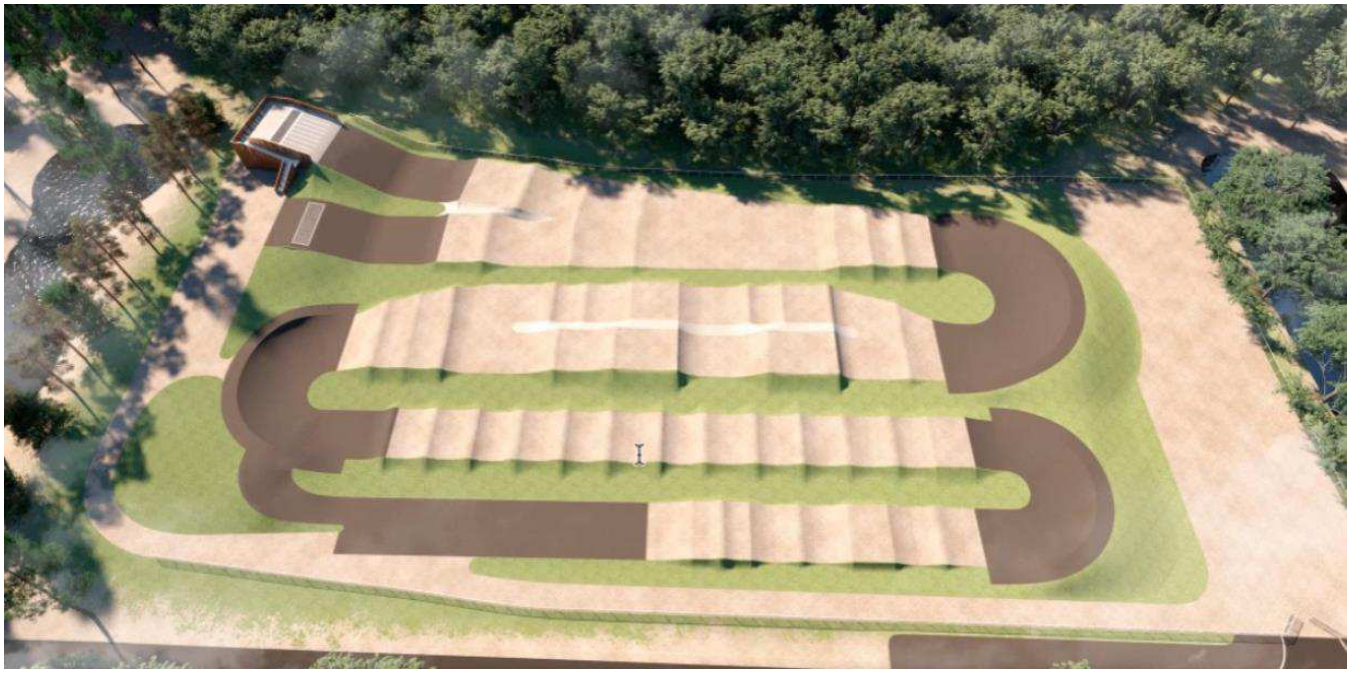
BMX -rata on osa urheilukeskuksen kehittämistä. Hankkeesta laadittiin tarveselvitys ja käynnistettiin esisuunnittelu vuosina 2018 ja 2019. Yksityiskohtaiset toteutussuunnitelmat laaditaan syksyllä 2020.

Kuva hankkeesta sekä sen sijoittumisesta kaava-alueeseen:

INVESTOINNIT 2021-2025	Kokonais-kustannusarvio 1 000 €	TA 2020 1 000 €	2021 1 000 €	2022 1 000 €	2023 1 000 €	2024 1 000 €	2025 1 000 €	yht.
1. Maanhankinta								
Maa-alueiden hankinta		-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-18 000
Maanmyynti		8 800	8 800	14 500	13 120	11 790	16 800	73 810
Maanhankinta yhteensä		**5 800**	**5 800**	**11 500**	**10 120**	**8 790**	**13 800**	**55 810**
Josta myyntivoittojen osuus								
2. Osakkeet								
Apotti		-179						
Koy Hyrylän pysäköintitalo		-100	-100					
Osakkeiden hankinta yhteensä		**-279**	**-100**					
Osakkeiden myynti								
Josta osakkeiden myyntivoitto								
3. Rakennukset								
3.1 Kunnanhallitus								
Etelä-Tuusulan sosiaali- ja terveysasema, muutos- ja perusparannustöitä		-200	-200	-200	-200			-800
Prijuutti		-50						-50
Vanhan hallintorakennuksen purku			-650					-650
		-250	**-850**	**-200**	**-200**	**0**	**0**	**-1 500**
3.2 Sivistys								
Uusien oppimisympäristöjen edellyttämät muutosinvestoinnit		-400	-100	-100	-100			-700
Ruotsinkylän koulun muutostyöt, piha-alueet, vanhan elem.koulun purku ja liitoskohdan perusparannus	-500	-500	-500					-500
Martta Wendelin päiväkoti	-11 500	-1 400	-9 000	-1 100				-11 500
Kellokosken koulun alapohjien korjaus		-250						-250
MONIO, lukio ja kulttuuritalo	-32 600	-3 800	-8 900	-16 100	-6 100			-34 900
Rykmentinpuiston monitoimikampus	-35 000	-100	-500	-12 500	-12 500	-9 400		-35 000
Riihikallion monitoimikampus	-30 600	-500	-1 200	-12 000	-12 000	-4 900		-30 600
Jokela koulukeskus	-16 100	-50	-50	-150	-500	-7 000	-8 350	-16 100
Kirkonkylän kampus (koulu ja päiväkoti)	-23 400	-1 000	-5 000	-11 000	-6 400			-23 400
Lahelan monitoimikampus	-21 600	-60	-100	-150	-8 000	-8 000	-5 290	-21 600
Pihaleikkiväl. ja aidat säännösten mukaisiksi		-30	-30	-30	-30	-30		-150
		-8 090	**-25 380**	**-53 130**	**-45 630**	**-29 330**	**-13 640**	**-174 700**
3.3 Vapaa-aika								
Uimahalli								0
- kassan muutostyöt			-100					-100
- kuntoaltaan suodatinmassojen vaihto				-25				-25
Urheilukeskus		-300	-150	-150	-150	-150		-900
Kevyen liikenteen yhteys ja kuntoportaat		-400	-100					-500
Lähiliikuntapaikkoja 1/vuosi.			-100	-250	-250	-250		-850
BMX-rata Urheilukeskukseen		-50	-400					-450
Uimalammen pukuhuoneet ja varastotilat		-150	-150					-300
Tuusulan jäähallin laatan ja jäähdytysputkiston uusiminen		-350						-350
		-1 250	**-1 000**	**-425**	**-400**	**-400**	**0**	**-3 475**
3.4 Kulttuuri								
Kirjasto, Kellokosken toimipiste		-25	-600					-625
Jokelan kirjaston parannustyöt ja kalustaminen		-15						-15
Halosenniemi		-100	-50	-250				-400
Ilmatorjuntamuseo		-25	-25	-25	-25			-100
Erkkola				-40				-40
10 Rakennus		-40	-50					-90
Mesta		-10						-10
Taidekasarmi		-25	-50					-75
Jokelan tiilitehdasalueen ja rakennusten kehittäminen		-50						-50
		-290	**-775**	**-315**	**-25**	**0**	**0**	**-1 405**
3.5 Kasvu ja ympäristö								
Tuuskodon peruskorjaus		-100						-100
Sahankulma, rakennusvalvonnan tilojen muutostyöt ja kalustaminen		-80						-80
Erillinen työohjelma		-2 630	-2 700	-2 500	-2 500	-2 500		-12830
		-2 810	**-2 700**	**-2 500**	**-2 500**	**-2 500**	**0**	**-13010**
Rakennukset yhteensä		**-12 690**	**-30 705**	**-56 570**	**-48 755**	**-32 230**	**-13 640**	**-194 090**

INVESTOINNIT 2021-2025	Kokonais-kustannusarvio 1 000 €	2020 1 000 €	2021 1 000 €	2022 1 000 €	2023 1 000 €	2024 1 000 €	2025 1 000 €	yht
4. Kiinteät rakenteet ja laitteet								
4.1 Kunnanhallitus								
ATK- ja puhelinverkot		-50						-50
		-50	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-50**
4.2 Sivistys								
Koulujen ja varhaiskasvatuksen verkot ja verkko-oppimisympäristön suunnittelu ja toteutus		-100	-100	-100	-100	-100	-100	-600
		-100	**-100**	**-100**	**-100**	**-100**	**-100**	**-600**
4.3 Vapaa-aika								
Kuntovälineet ja lähiliikuntapaikkojen toiminnalliset muutokset		-50	-50	-50	-50	-50		-250
Luontoliikunta- ja harrastuspaikat		-100	-50	-50	-50	-50		-300
Kellokosken liikuntapaikat, aluetyöt		-100	-50					-150
Jokelan tekonurmen pinnan uusiminen				-200				-200
Jokelan liikuntapaikat, aluetyöt		-100	-50					-150
Uimarantojen ja venepaikkojen parannustyöt		-50	-50	-50	-50	-50		-250
		-400	**-250**	**-350**	**-150**	**-150**	**0**	**-1 300**
4.4 Kasvu ja ympäristö								
Rakennusten pihainvestoinnit								
- erillisen työohjelman mukaisesti		-100	-100	-100	-100	-100		-500
Tiet ja liikenneväylät								0
Etelä-Tuusula		-3 605	-5 210	-8 530	-14 230	-20 530	-16 650	-68 755
Jokela		-290	-520	-1 910	-2 040	-1 430	-1 780	-7 970
Kellokoski		-840	-2 200	-855	-1 130	-1 910	-300	-7 235
Muut alueet		-580	-650	-570	-300	-240	-240	-2 580
HSL-infran ja pysäkkien kehittäminen			-95					-95
Puistot ja leikkipaikat		-3 160	-1 950	-1 680	-1 330	-1 890	-1 030	-11 040
Vesistöt		-70	-70	-70	-70	-70	-70	-420
Tuusulanjärven eteläosan ja jokilaakson kehittämishanke		-1 000	-860	-150	-150	-400		-2 560
Jätehuolto		-40	-40	-40	-40	-40	-40	-240
		-9 685	**-11 695**	**-13 905**	**-19 390**	**-26 610**	**-20 110**	**-101 395**
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä		**-10 235**	**-12 045**	**-14 355**	**-19 640**	**-26 860**	**-20 210**	**-103 345**
Rahoitusosuudet		900	2 000	500	500	500		**4 400**
Netto		**-9 335**	**-10 045**	**-13 855**	**-19 140**	**-26 360**	**-20 210**	**-98 945**
Muut Pitkävaikutteiset menot								
KT 145 kehittäminen	-9 400	-1 500						-1 500
Hökilän liittymä mt 148:lle	-1 300			-100	-400	-800		-1 300
Kirkonkylän koulun liittymä Tuusulantielle	-260	-60	-200					-260
Jokelantien kevyen liikenteen väylä mt 1421	-1 000	-640						-640
Saviontien liittymä mt 152:lle	-550			-50	-400	-100		-550
Rykmentinpuisto III:n liittymä Itäväylälle	-800	-100	-100	-200	-400			-800
Metsäkyläntien liittymä Myllykyläntielle	-60	-60						-60
Kehä IV:n liittymät Tuusulanväylälle	-6 300	-100	-100	-200		-3 000	-3 000	-6 400
Kehä IV:n liittymät Myllykyläntiehen	-2 200	-50	-50	-100		-1 000	-1 000	-2 200
Virtalantien/Höyhensaarentien liittymä mt 1403:een	-440				-40	-400		-440
Nummenväylä-Kolistimenmäki	-3 200				-100	-100		-200
Pääradan alikulku Peltokaaressa	-4 770	-150	-150		-3 100	-1 520		-4 920
Jokelantien alikulku Peltokaaressa	-770	-60	-60			-400	-370	-890
Anttilan tilakeskuksen liittymä Paijalantiehen	-200			-50	-150			-200
Alatalontien liittymä Pohjoisväylään	-800						-800	-800
Hevoskylän liittymät Jokelantiehen	-360				-60	-150	-150	-360
Tuomalan tp-alueen liittymä Lahdentielle	-500					-100		-100
Itäväylän jatkeen liittymä Kulloontielle	-2 000					-100		-100
Sulantien liittymän parannus	-300						-300	-300
Pitkävaikutteiset yhteensä		**-2 720**	**-660**	**-700**	**-4 650**	**-7 670**	**-5 620**	**-22 020**

U=uusi K=korvaus	INVESTOINNIT 2021-2025	Kokonais-kustannusarvio 1 000 €	2020 1 000 €	2021 1 000 €	2022 1 000 €	2023 1 000 €	2024 1 000 €	2025 1 000 €	yht
	5. Koneet ja kalusto								
	5.1 Kunnanhallitus								
			0	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**
	5.2 Kasvatus- ja sivistyslautakunta								
K	Koulujen irtaimisto		-250	-160	-200	-200			-810
	Päiväkotien irtaimisto			-40	-50	-50			
U	Ict-laitteiden (mm. tablettien) hankinta		-100						-100
U	Koulujen robottihankinnat			-20					-20
U	Päiväkotien keittiöiden monitoimivaunut			-220					-220
U	Pellavan päiväkodin tiskilinjasto			-30					-30
U	Kolsan koulun/päiväkodin ruokasalin linjasto			-20					-20
U	Jokelan koulukeskuksen keittiön laitteet			-25					-25
U	Lepolan koulun/päiväkodin astianpesukone			-53					-53
U	Mikkolan koulun astianpesukone			-53					-53
			-350	**-621**	**-250**	**-250**	**0**	**0**	**-1 331**
	5.3 Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta								
U	Liikuntapaikkojen ylläpitokalusto		-45						-45
U	Urheilukeskuksen traktori		-150						-150
U	Jäänhoitokone			-150					-150
U	Nuorisotilat, irtaimisto		-30	-30	-50	-50	-50		-210
U	Kirjaston pajatoiminnan kalusto		-30						-30
U	Taidehankinta		-50						-50
			-305	**-180**	**-50**	**-50**	**-50**	**0**	**-635**
	5.4 Kuntakehityslautakunta								
K	Maastohenkilöauto								0
U,K	Maastomittauslaitteisto			-40					-40
			0	**-40**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-40**
	5.5 Tekninenlautakunta								
K	Katupesuri kuoma-autoon		-25						-25
K	Taajamakone		-170	-170					-170
K	Vesisäiliö kuorma-autoon		-20						-20
K	Turvallisuusjärjestelmien uusiminen		-60	-60					-120
K	Siivouksen laitteet		-50						-50
K	Kuorma-auto				-270				-270
K	Taajamakoneen harja			-10					-10
K	Piennarmurskain			-35					-35
K	Reunasorastuslaite			-15					-15
K	Lumiaura			-15	-15				-30
			-325	**-305**	**-285**	**0**	**0**	**0**	**-745**
	Koneet ja kalusto yhteensä		**-980**	**-1 146**	**-585**	**-300**	**-50**	**0**	**-2 751**

U=uusi K=korvaus	INVESTOINNIT 2021-2025	Kokonais-kustannusarvio 1 000 €	2020 1 000 €	2021 1 000 €	2022 1 000 €	2023 1 000 €	2024 1 000 €	2025 1 000 €	yht
	6. Pitkävaikutteiset menot								
	6.1 Kunnanhallitus								
U	Ympäristökeskuksen asiakastietojärjestelmä	-60	-60						-60
U	Käyttövaltuushallintajärjestelmä	-30	-30		-30				-30
U	CRM- ja palautejärjestelmän hankinta	-30	-30	-30					-30
U	Palveluhallintajärjestelmän laajentaminen, TuusInfo, HR, talous	-45	-30	-15					-45
U	Henkilöstötietojärjestelmän hankinta	-50	-50	-120					-120
U	Talousjärjestelmän vaihtaminen			-100					-100
U	Palvelunhallintajärjestelmän uusiminen, ICT-palvelut	-30	-30						-30
U	Sähköinen asiointi	-70	-70	-70					-70
	Lakisääteiset muutokset (digipalvelulaki, tiedonhallintalaki)	-60	-30	-30					-60
U	Sähköinen arkistojärjestelmä	-80	-30	-50					-80
U	Kiinteistönhoitajille ja rakentajille tabletti tietokoneet		-10						-10
U	Sähköinen järjestelmä osaamisen kehittämiseen ja kehityskeskustelujen tukemiseen	-50	-50						-50
U	Integraatioarkkitehtuuri ja -ratkaisu			-30					-30
U	Decidim-järjestelmän kehittäminen			-10					-10
K	Tilavarausjärjestelmän kehittäminen			-15					-15
			-420	**-470**	**-30**	**0**	**0**	**0**	**-740**
	Kasvu ja ympäristö								
U	Tuusulan paikkatietojärjestelmän kehittäminen		-80	-80					-160
U	3D-kaupunkimallien kehittäminen			-40					-40
	Tilakeskuksen sähköinen huoltokirja	-60	-60						-60
			-140	**-120**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-260**
	Pitkävaikutteiset menot yhteensä		**-560**	**-590**	**-30**	**0**	**0**	**0**	**-1 000**
	Investoinnit yhteensä ilman liikelaitosta								
	Investoinnit yhteensä ilman liikelaitosta, brutto		**-30 464**	**-48 246**	**-75 240**	**-76 345**	**-69 810**	**-42 470**	**-342 575**
	Rahoitusosuudet		900	2 000	500	500	500	0	4 400
	Tulot		8 800	8 800	14 500	13 120	11 790	16 800	73 810
	Investoinnit, netto		**-20 764**	**-37 446**	**-60 240**	**-62 725**	**-57 520**	**-25 670**	**-264 365**
	7. Vesihuoltoliikelaitos								
	Kiinteät rakenteet ja laitteet		-2 650	-3 760	-4 153	-5 360	-6 955	-6 215	-29 093
	Asiakastietojärjestelmä			-130					-130
	Liittymismaksut (infotieto)		800	800	800	800	1 000	1 000	5 200
	Vesihuollon ELY-keskuksen rahoitusosuus 2019								
	Investoinnit kunta ja Vesihuoltoliikelaitos yhteensä								
	Investoinnit yhteensä, brutto		-33 114	-52 136	-79 393	-81 705	-76 765	-48 685	-371 798
	Rahoitusosuudet		900	2 000	500	500	500	0	4 400
	Tulot		8 800	8 800	14 500	13 120	11 790	16 800	73 810
	Investoinnit, netto		-23 414	-41 336	-64 393	-68 085	-64 475	-31 885	-293 588
	Rykmentinpuisto (luvut sisältyvät investointiohjelmiin)								
	Kunnallistekniikka		-1 650	-2 200	-2 500	-2 150	-2 550	-1 300	
	Muut pitkävaikutteiset menot		-800						
	Tuusulan vesi		-308	-684	-360	-456	-726	-429	
			-2 758	**-2 884**	**-2 860**	**-2 606**	**-3 276**	**-1 729**	
	Rykmentinpuisto yhteensä								
	Investoinnit yhteensä, brutto		-2 758	-2 884	-2 860	-2 606	-3 276	-1 729	
	Rahoitusosuudet								
	Investoinnit, netto		-2 758	-2 884	-2 860	-2 606	-3 276	-1 729	

VESIHUOLTOLIIKELAITOS

VEDEN MYYNTI M³
1 989 195

LIITTYJÄMÄÄRÄ
(KULUTUSPAIKAT)
8 582

SANEERATUN
VERKON PITUUS
3,5 km/v
JOHTOVERKOSTO YHT.
945 km

TUUSULAN VESIHUOLTOLIIKELAITOKSEN TALOUSARVIOESITYS 2021 JA TALOUSARVIOSUUNNITELMA VUOSILLE 2021-2025

TUUSULAN VESIHUOLTOLIIKELAITOS

Vastuuhenkilö: liikelaitoksen johtaja Jukka Sahlakari

Vesihuoltoliikelaitos (myöhemmin liikelaitos) sisältää kolme palveluyksikköä, vesilaitoksen, viemärilaitoksen ja huleveden. Liikelaitoksen tuloslaskelmaosa eritellään palveluyksikkökohtaisiin käyttötalousosiin. Toiminnalliset suunnitelmat ja tavoitteet laaditaan liikelaitostasolle ja ne sisältävät kaikki palveluyksiköt. Palveluyksikkötasolla seurataan talouden tunnuslukuja, joiden perusteella esim. määritellään taksoja.

Toiminnan kuvaus

Liikelaitos tuottaa toiminta-alueellaan yhdyskunnan ja sen kehittymisen edellyttämät vesihuoltopalvelut hyvätasoisina ja vesihuoltolain mukaisesti liiketaloudellisia periaatteita noudattaen. Kuluttajille liikelaitos toimittaa keskeytyksettä heidän tarpeitaan vastaavan määrän laatuvaatimukset täyttävää vettä, joka hankitaan sopimuksen mukaisesti Keski-Uudenmaan Vesi -kuntayhtymältä (myöhemmin KUVESI). Jätevedet liikelaitos viemäröi ja johtaa Keski-Uudenmaan vesiensuojeluliikelaitos-kuntayhtymän (myöhemmin KUVES) verkostoon. Erillisviemäröidyillä toiminta-alueilla liikelaitos johtaa hulevedet (sadevedet ja perustusten kuivatusvedet) hallitusti vesistöihin.

Vesihuolto on Suomessa yleensä ottaen vakaata toimintaa, niin myös Tuusulassa. Toimintaympäristössä ei juurikaan tapahdu muutoksia. Vakautta ja toimintavarmuutta pidetään yllä mm. yhteistyön avulla naapurilaitosten kanssa.

Liikelaitoksen painopisteet ovat vesihuoltoverkoston suunnitteluttaminen, rakennuttaminen, verkoston hallinta ja kunnossapito sekä suunnitelmallinen saneeraustoiminta. Liikelaitoksella on yli 8500 kulutuspaikkaa (noin 36 300 asukasta), joille laitos toimittaa vesihuoltopalvelut, mm. antaa neuvontaa, tekee tonttijohtojen liitostyöt, hoitaa laskutuksen ja sopimusasiat.

Palvelusuunnitelma 2021-2025

Laskutettava vesimäärä on pysynyt yleensä ottaen lähes samana viime vuosina lähtien johtuen mm. vähäisestä asukasmäärän kasvusta, asiakkaiden kulutustottumuksien muutoksesta ja vesikalusteiden kehittymisestä (vähävetisiä). Vaikka nyt rakennetaan paljon, tulevat asukkaat muutaman vuoden viiveellä. Kuluva vuosi on poikkeus johtuen pandemian aiheuttamasta etätyöläisten suuresta määrästä.

Vuoden 2020 veden/jäteveden kulutusmäärät tulevat kasvamaan, alustavien tietojen mukaan, normivuodesta. ”Uuden normaalin” etätyöskentelyn vaikutusta veden kulutukseen on vielä vaikea arvioida. Vuosi 2021 tulee osittamaan paremmin tulevaisuuden suunnan.

Laskutettava jätevesimäärä on pysynyt lähes samana vuodesta 2013 lähtien johtuen samoista syistä kuin talousveden puolella. Syntyvään jätevesimäärään vaikuttaa suuresti myös vuosittainen sademäärä (lisääntyvä vuotovesimäärä viemäreihin).

Muutoin vesi- ja jätevesimäärien arvioidaan pysyvän lähes saman suuruisina vielä muutaman vuoden. Selkeämpi kulutuksen kasvu tapahtuu vasta uusien alueiden (mm. Jokelan Peltokaaren ja Rykmentinpuiston) asuttamisen myötä.

Veden ja jäteveden käyttömaksuihin, perusmaksuihin ja liittymismaksuihin ei ole suunniteltu muutosta vielä vuodelle 2021. KUVESI ja KUVES eivät nostaa kokonaismaksua (vuosimaksu + käyttömaksu) vuodelle 2021. Mikäli huleveden järjestämisen vastuurajat muuttuvat niin tämä tulee vaikuttamaan huleveden ja jäteveden maksuihin.

Saneerausvelan kasvaessa liikelaitos panostaa saneeraustoiminnan suunnittelu- ja toteutus-prosessien kehittämiseen, toteuttamiseen ja

valvontaan mm. uudella henkilöresurssilla. Kehitystoimintaan sisältyy myös kunnan sisäisen yhteistyön ja toteutuksen kehittäminen saneerauskohteissa, joissa saneerataan samalla katurakenne ja vesihuolto. Tämä kehitystyö odottaa henkilöresurssin ja rahoituksen järjestymistä tienperusparantamisen suunnitteluun ja toteutukseen kunnan puolelle.

Tavoitteet

Liikelaitoksen vuoden 2021 vuositavoitteet perustuvat Pormestariohjelman, kunnan vuositavoitteiden, toimenpiteiden ja toteutusohjelmien esityksiin. Tavoitteet koskevat kaikkia palveluyksiköitä.

Liikelaitoksen vuoden 2021 perustavoitteet keskittyvät jätevesiviemäriin päätyvien vuotovesien vähentämiseen sekä vedenjakelun ja veden laadun varmistamiseen.

- Vesihuoltolaitoksen asiakastietojärjestelmien kartoitus, vertailu ja mahdollinen uusiminen (tämä projekti on jatkoa vuoden 2020 tavoitteesta)
    - Mittari: kartoitus, vertailu ja päätös tehty
- ”Älykkään tilannekuvanäkymän” kartoitus, vertailu ja pilotointi/hankinta (johon yhdistetään vedenjakelun, viemäröinnin ja sateiden mittaustietoa). Älykkäällä tilannekuvalla tähdätään mm. vuotovesien vähentämiseen sekä toimintavarmuuden tehostamiseen.
    - Mittari: kartoitus ja vertailu tehty sekä pilotointi käynnissä

Riskiarvio

Jatkuva verkoston, vesilaitteiden ja jätevedenpumppaamoiden kunnossapidon ja hoidon tasonlasku kustannussäästöjen /henkilöresurssipulan vuoksi johtaa omaisuuden perustilan heikkenemiseen ja korjausvelan kasvamiseen. Tasonlaskun myötä vaurioitumisherkkyys kasvaa aiheuttaen riskin vesihuollon toimintavarmuudelle. Vesihuoltotoiminta on sääriippuvainen. Rankkasateet aiheuttavat riskin jätevesiverkoston ja hulevesiverkoston sekä pumppaamoiden tukkeutumiselle ja tulvimisille. Sateisen ja kuivan vuoden ero pelkästään jäteveden johtamisen ja puhdistamisen kuluissa on noin 15 % eli 130 000 €. Lisäksi tukkeutumiset ja putkirikot aiheuttavat pääsääntöisesti omaisuusvahinkoja kolmansille osapuolille ja korjauskustannuksia liikelaitokselle. Kustannukset ovat vuosittain 100 000– 200 000 €.

Riskejä syntyy myös suppeasta organisaatiosta. Esimerkiksi hallinnon ja työjohdon yksittäiset työtehtävät ja osaaminen ovat vain yhden työntekijän takana.

Riskien hallintaa hoidetaan mm. sähköisillä MISO-työpäiväkirjalla ja Bildie-työmaapöytäkirjoilla sekä yhteistyöllä naapurivesilaitosten kanssa mukaan lukien yhteiset erityistilanteiden harjoitukset ja materiaalien lainaukset. Liikelaitoksella on 100 KVA:n siirrettävä varavoimakone jätevesipumppaamoiden sähkökatkosten hallinnan varalle. Hankinta tehtiin aikoinaan yhteistyössä naapurilaitosten kanssa.

Valtakunnallisella tasolla vesihuoltoon valmistui räätälöity riskienarviointisovellus, joka otettiin käyttöön Tuusulassa vuoden 2017 aikana. Sovelluksessa ylläpidetään toimenpideohjelmaa, joka tarkastetaan vuosittain valvontaviranomaisen tarkastuksessa.

Henkilöstösuunnitelma 2021-2025

Henkilöstön koulutuksessa liikelaitos käyttää lähinnä Vesilaitosyhdistyksen järjestämiä kursseja sekä naapurivesihuoltolaitosten tai kunnan kanssa yhteistyössä organisoituja koulutustapahtumia. Pandemian vuoksi

koulutuksia on vähemmän ja niitä suoritetaan etänä webinaareina.

Liikelaitoksen toimistolta eläköityi kesällä 2020 toimistosihteeri. Toimintojen ja toimintatapojen muuttuessa siirrämme (lakkautamme vanhan ja perustamme uuden) kyseisen vakanssin varikolle työmaiden valvonnan ja työnjohdon kasvaviin tarpeisiin työnimikkeellä työnjohtaja. Näin ollen liikelaitoksen henkilöstömäärä pysyy samana.

Laskennallisen eläkeiän 63 vuotta on jo saavuttanut 2 työntekijä vuoden 2020 loppuun mennessä.

Investointisuunnitelma 2021-2025

Vesihuollon uusinvestoinnit liikelaitos toteuttaa yhdessä KETEK:n kanssa kunnallistekniikan rakentamisohjelman mukaisesti. Kohteet tarkentuvat 2021 rakennusohjelman laatimisen jälkeen. Liikelaitos on mukana suunnittelemassa omalta osaltaan Tuusulan rakentamishankkeita. Liikelaitos varautuu omalta osaltaan jatkamaan poikkeuksellisen isojen kohteiden (Rykmentinpuisto ja Lahelanpelto II) rakennuttamista.

Vesijohtoverkon sekä jätevesiverkoston ja -pumppaamoiden saneerausta liikelaitos jatkaa 5- vuotis saneeraussuunnitelman mukaisesti. Saneeraukseen liikelaitos on budjetoinut vuosittain 500 000–800 000 euroa (lähivuosina tarve nousee 1–2 miljoonaan euroon).

Haja-asutusalueen vesihuoltoa liikelaitos rakennuttaa vesihuollon kehittämissuunnitelman (2015) mukaisesti. Vuoden 2017 ja 2018 aikana saimme viimeiset isommat haja-asutusalueet rakennettua. Tulevat mahdolliset alueet ovat pienempiä ja niihin käytetään 75 % liittymishalukkuussääntöä. Näiden alueiden rakentamispäätöksessä ja -tavassa on otettu ja tullaan ottamaan huomioon uusi vesihuoltolaki sekä haja-asutuksen jätevesiasetus. Lakimuutokset vaikuttavat haja-asutusalueen vesihuoltoverkostojen rakentamisen kannattavuuteen ja rakentamispäätöksiin.

Eläköitymisen ennakointi											
	Eläköityneet		Vanhuuseläkeiän (63 vuotta) täyttävät								Vanhuuseläkeiän (63 vuotta) jo täyttäneet
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	12/2020
Vakituiset	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	2

Investoinnit

Vesihuoltoliikelaitos	(1000 €)		euroa	TS (1000 €)			
	TP 2019	TAE 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Menojen erittely alueittain							
U, ETELÄ-TUUSULA	-2 255	-1 060	-2 055 000	-2 289	-3 539	-5 099	-4 784
U, JOKELA		-100	-89100	-617	-673	-422	-449
U, KELLOKOSKI	-22	-240	-466000	-147	-199	-452	-33
U, K, MUUT KOHTEET	-610	-1 250	-1 150 000	-1 100	-950	-950	-950
U, Tietokoneohjelmistot	-42		-130 000				
MENOT	**-2 929**	**-2 650**	**-3 890 100**	**-4 153**	**-5 361**	**-6 923**	**-6 216**
Littymismaksut	1 254	800	800000	800	800	1000	1000
Nettomeno	**-1 675**	**-1 850**	**-3 090 100**	**-3 353**	**-4 561**	**-5 923**	**-5 216**

Investointikohteen edessä maininta onko kyseessä K= Korvausinvestointi vai U= uusi investointi

Indikaattorit

Selite	TP2019	TA 2020	**TA 2021**	TS 2022	TS 2023	TS2024	TS2025
TUNNUSLUVUT							
laskutettu vesi m³	1 926 686	1 969 500	1 989 195	2 009 087	2 029 178	2 049 470	2 069 964
€ /m³	1,38						
käyttömaksu	1,36	1,36	1,36	1,36	1,36	1,36	1,36
vesijohtoverkoston pituus km	368	396	386	390	394	398	402
mittaamaton vesi %	12 %	15 %	14 %	14 %	13 %	13 %	13 %
laskutettu jätevesi m³	1 946 717	1 940 000	1 945 000	1 964 450	1 984 095	2 003 935	2 023 975
€ /m³	1,60						
käyttömaksu	1,80	1,80	1,80	1,80	1,80	1,80	1,80
jätevesiverkoston pituus km	376	392	395	399	403	407	411
sadevesiverkoston pituus	156	146	164	165	167	167	169
vuotovesi %	40 %	40 %	39 %	38 %	35 %	34 %	34 %
Saneeraus							
vesijohto m	5020	500	500	500	500	500	500
jätevesiviemäri m	640	3000	3000	3000	3000	3000	3000
jätevesipumppaamo-/kaivo kpl	1/40	2 /50	2 /50	3 /50	2 /50	2 /50	2 /50
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	7538	7 166	7 348	7 481	7 492	7 567	7 642
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3950	-4 152	-4 318	-4 370	-4 413	-4 456	-4 500
Valmistus omaan käyttöön	38	54	54	54	54	54	54
TOIMINTAKATE, S*	3 626	3 068	3 084	3 165	3 133	3 165	3 196
Henkilöstömäärä:	16	17	17	17	17	17	17
Määrärahan muutos %	8,15 %	1,49 %	4,00 %	1,20 %	0,98 %	0,97 %	0,99 %
Määrärahan muutos euroina	-322	-61	-166	-52	-43	-43	-44

S*= sitova tavoite

TUUSULAN VESIHUOLTOLIIKELAITOS

TULOSLASKELMA	euro TP 2019	euro TAE 2020	euro TAE 2021	TS (1000 €) TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
LIIKEVAIHTO	**7 526 505**	**7 163 000**	**7 345 000**	**7 418**	**7 492**	**7 567**	**7 642**
Vesi- ja jätevesimaksut (ulkoiset)	6 724 557	6 610 000	6 810 000	6 878	6 947	7 016	7 087
Vesi- ja jätevesimaksut (sisäiset)	356 988	370 000	370 000	374	377	381	385
Liiketoiminnan muut myyntituotot	343 722	143 000	145 000	146	148	149	151
Liiketoiminnan muut myyntituotot (sisäiset)	101 238	40 000	20 000	20	20	20	20
Liiketoiminnan muut tuotot	11 237	3 000	3 000	3	3	3	3
Valmistus omaan käyttöön	38 207	54 000	54 000	54	54	54	54
Materiaalit ja palvelut	**-2 776 937**	**-2 930 676**	**-3 053 987**	**-3 085**	**-3 115**	**-3 147**	**-3 178**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat(ulkoiset)	-1 107 407	-1 150 000	-1 242 000	-1 254	-1 267	-1 280	-1 292
Aineet, tarvikkeet ja tavarat(sisäiset)	-93 108	-40 000	-20 000	-20	-20	-21	-21
Varaston lisäys (+) tai vähennys (-)							
Palvelujen ostot (ulkoiset)	-1 340 758	-1 516 000	-1 542 500	-1 558	-1 574	-1 589	-1 605
Palvelujen ostot (sisäiset)	-235 663	-224 676	-249 487	-252	-255	-257	-260
Henkilöstökulut	**-965 356**	**-1 081 707**	**-1 083 536**	**-1 098**	**-1 109**	**-1 126**	**-1 137**
Palkat ja palkkiot	-788 515	-883 476	-884 990	-912	-921	-930	-939
Henkilösivukulut	-176 841	-198 231	-198 546	-187	-188	-196	-198
Eläkekulut	-154 571	-166 064	-166 327	-158	-159	-161	-163
Muut henkilösivukulut	-22 270	-32 167	-32 219	-34	-34	-35	-35
Poistot ja arvonalennukset							
Suunnitelman mukaiset poistot	**-1 717 157**	**-1 649 000**	**-1 847 000**	**-1 856**	**-2 026**	**-2 086**	**-2 233**
Liiketoiminnan muut kulut	**-207 506**	**-139 309**	**-180 026**	**-182**	**-184**	**-185**	**-187**
Liiketoiminnan muut kulut(ulkoiset)	-134 882	-70 100	-89 500	-90	-91	-92	-93
Liiketoiminnan muut kulut(sisäiset)	-72 624	-69 209	-90 526	-91	-92	-93	-94
LIIKEYLIJÄÄMÄ	**1 908 993**	**1 419 308**	**1 237 451**	**1 255**	**1 116**	**1 080**	**964**
Rahoitustuotot ja -kulut							
Muut rahoitustuotot	1506						
Muut rahoituskulut	-39						
Liikel.korvaus peruspääomasta (sisäinen)	-487500	-487 500	-487 500	-488	-488	-488	-488
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	**1 422 960**	**931 808**	**749 951**	**767**	**628**	**592**	**477**
Varausten ja rahastojen muutokset							
Poistoeron muutos							
Poistoeron lisäys (-)		-50 000	-500 000	-550			
Varausten muutos							
Varausten lisäys (-)							
Varausten vähennys (+)		50 000	500 000	550			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	**1 422 960**	**931 808**	**749 951**	**767**	**628**	**592**	**477**
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT							
Sijoitetun pääoman tuotto, %	**8,6**	**1,9**	**1,1**	**1,1**	**0,5**	**0,4**	**-0,1**
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	**8,6**	**1,9**	**1,1**	**1,1**	**0,5**	**0,4**	**-0,1**
Voitto, %	**18**	**13**	**10**	**10**	**8**	**8**	**6**

RAHOITUSLASKELMA	euro TP 2019	euro TAE 2020	euro TAE 2021	TS (1000 €) TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta							
Tulorahoitus	**3 140 117**	**2 093 308**	**2 109 451**	**2 135**	**2 167**	**2 191**	**2 222**
Liikeylijäämä	1 908 993	931 808	749 951	767	628	592	477
Poistot ja arvonalentumiset	1 717 157	1 649 000	1 847 000	1 856	2 026	2 086	2 233
Rahoitustuotot ja -kulut							
Liikel. korvaus peruspääomasta(sisäinen)	-487 500	-487 500	-487 500	-488	-488	-488	-488
Muut tulorahoituksen korjauserät	1 467						
Investointien rahavirta	**-2 929 525**	**-2 650 000**	**-3 890 100**	**-4 153**	**-5 361**	**-6 923**	**-6 216**
Investointimenot	-2 929 525	-2 650 000	-3 890 100	-4 153	-5 361	-6 923	-6 216
Rahoitusosuudet investointimenoihin							
Toiminnan ja investointien rahavirta	**210 592**	**-556 692**	**-1 780 649**	**-2 018**	**-3 194**	**-4 732**	**-3 994**
Rahoituksen rahavirta	**-210 592**	**556 692**	**1 780 649**	**2 018**	**3 194**	**4 732**	**3 994**
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Vaihto-omaisuuden muutos	-27 163						
Saamisten muutos kunnalta	487 139						
Saamisten muutos muilta	-710 482	-243 308	980 649	1 218	2 394	3 732	2 994
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-1 466 852						
Korottomien velkojen muutos muilta	1 506 766	800 000	800 000	800	800	1 000	1 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	-210 592	556 692	1 780 649	2 018	3 194	4 732	3 994
Rahavarojen muutos	0	0	0	0	0	0	0
Lainakanta 31.12.	0	0	0	0	0	0	0

TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA

Talousarvion tuloslaskelma (kunta ja vesihuoltoliikelaitos yhteensä)

Toimintatulot

Ulkoiset toimintatulot kasvavat 1,5 milj. eurolla 34,4 milj. euroon 2020 ennusteeseen verrattuna (OVK2 / 2020) verrattuna (lisäys 0,9 milj. euroa talousarvioon 2020). Toimintatulojen kasvu perustuu pääosin maankäyttösopimuskorvausten ennakoituun 1,5 milj. euron kasvuun. Kunnan tuloja vuonna 2020 kasvattivat kertaluonteisesti asuntomessujen 0,7 milj. euron pääsylipputulot.

Lähinnä tonttikaupasta tulevien käyttöomaisuuden myyntivoittojen ennakoidaan kasvavan vuoden 2020 ennusteesta 2,0 milj. eurolla 7,5 milj. euroon. Tonttien myyntivoittojen kehitystä laimentaa tonttien vuokrauksen yleistyminen.

Toimintatulot sisältävät myös sisäisten palveluiden myynnin ja kiinteistöjen vuokratuotot kunnan sisällä, kunnan ja vesihuoltoliikelaitoksen välillä sekä kunnan ja seudullisten yksiköiden välillä. Sisäisten toimintatulojen määräksi on budjetoitu 25,0 milj. euroa, josta sisäisten kiinteistövuokrien osuus on 23,5 milj. euroa.

Toimintamenot

Ulkoiset toimintamenot kasvavat 0,7 milj. euroa (0,3 %) 2020 ennusteeseen verrattuna. Menojen kasvu on merkittävintä sosiaali- ja terveyspalveluissa. Tuusulan Keusoten maksuosuuden kasvuksi 2021 on arvioitu 3,2 milj. euroa, kasvun ennakoidaan tapahtuvan erikoissairaanhoidossa. Keusoten maksuosuus on budjetoitu toimintakatetasolla palveluiden ostoihin. Rakenteilla olevasta sosiaali- ja terveydenhuollon Apotti-tietojärjestelmä siirtyy Keusotelle vuoden 2020 lopulla. Tästä aiheutuva kustannusten vähennys 1,8 milj. euroa.

Henkilöstökulujen kasvuksi ennakoidaan milj. 1,2 euroa, kuluja kasvattavat 1,75 % palkkojen korotukset. HSL:n kuntaosuuden arvioidaan kasvavan 0,4 milj. eurolla vuodesta 2020 koronan pienentäessä lipputuloja.

Toimintamenojen kasvun hidastaminen edellyttää kunnan toimintojen tuottavuuden jatkuvaa parantamista; palvelurakenteita ja -verkkoa kevennetään ja kunnan palveluja järjestetään uusin tavoin, esimerkiksi digitaalisia ratkaisuja hyödyntäen.

Toimintakate

Vuoden 2021 talousarvion toimintatulojen ja -menojen erotuksena muodostuva toimintakate on 214,7 milj. euroa. Toimintakate pysyy samalla tasolla vuoden 2020 ennusteeseen nähden. Toimintakatetta parantavat arvioitu käyttöomaisuuden myyntivoittojen kasvu 2,0 milj. euroa sekä n. 3,0 milj. euron säästö- ja tuottavuustoimet.

Korkotulot

Korkotuotot ja muut rahoitustuotot koostuvat pääosin vesihuoltoliikelaitoksen ja HUS-kuntayhtymän peruspääoman korosta. Lisäksi rahoitustuottoja kertyy lähinnä kunnan tytäryhtiöiden maksamista takauspalkkioita kunnan omistamien osakkeiden osinkotuotoista.

Korkomenot

EKP:n rahapolitiikka oli jo ennen korona-pandemiaa erittäin kevyttä. EKP on toteuttanut vuoden 2020 aikana mittavia uusia toimia talouden ja rahoitusmarkkinoiden vakauttamiseksi. Voimallisesti elvyttävän rahapolitiikan seurauksena korot säilynevät ennätyksellisen alhaisella tasolla ainakin kesään 2021 saakka, pandemian taittumisen jälkeen pitkien korkojen ennakoidaan nousevan maltillisesti.

Kunnan tulevien vuosien korkomenojen arviointia vaikeuttaa poikkeuksellinen korkoympäristö sekä osin lyhyisiin korkoihin sidottu lainasalkku. Vuoden 2021 korkomenoissa on varauduttu uusien pitkäaikaisten lainojen osalta 1,0 %:n ja lyhytaikaisten kuntatodistusten osalta 0,0 %

keskikorkoon. Kiinteiden korkojen tai korkosuojausten osuus lainoista pidetään vähintään 50 %:ssa koko lainakannasta. Kunnan korkomenojen arvioidaan kasvavan 1 milj. eurosta 3 milj. euroon vuodessa suunnitelmakauden 2021–2025 aikana, lainamäärän kasvun sekä korkotason nousun vuoksi.

Muut rahoituskulut

Muihin rahoituskuluihin sisältyvät korkosuojauksista maksettavat korot, verotilityskorot, viivästyskorot, takaus- ja luottotappioprovisiot ja rahoitusmenoissa ovat kurssitappiot, lainasaamiset ja erilaiset arvonalentumiset. Tuusulan vesihuolto-liikelaitoksen peruspääomakorvaus näkyy tässä erässä liikelaitoksen kuluna (vrt. vastaavasti kunnan muut rahoitustuotot).

Vuosikate

Toimintakatteen jälkeen tuloslaskelmassa esitetään verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustulot ja -menot. Näiden jälkeen muodostuva vuosikate on 10,9 milj. euroa, mikä on 2,5 milj. euroa suurempi kuin 2020 ennuste.

Tilikauden tulos

Poistojen määräksi arvioidaan 17,5 milj. euroa. Vuosikate ei riitä kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja. Tilikauden alijäämäksi muodostuu noin 6,8 milj. euroa.

Talousarvion 2021 rahoituslaskelma (kunta ja vesihuoltoliikelaitos yhteensä)

Toiminnan rahavirta 2021

Rahoituslaskelmassa varsinaisen toiminnan tuloista ja menoista kertyvä vuosikate on 10,7 milj. euroa. Tulorahoitukseksi jää 3,2 milj. euroa, kun vuosikatteesta on vähennetty omaisuuden myyntivoitot 7,5 milj. euroa. Investointien aiheuttama rahoitustarve on 52,1 milj. euroa. Kun investoinneista on vähennetty tulorahoituksen ohella niihin saadut rahoitusosuudet (2,0 milj. euroa) ja omaisuuden myyntitulot (8,8 milj. euroa), saadaan toiminnan ja investointien rahavirta. Toiminnan ja investointien rahavirta muodostaa 38,2 milj. euroa negatiiviseksi, jonka kunta joutuu kattamaan lainarahoituksella.

Lainakannan muutokset 2021

Kunta ottaa uutta lainaa noin 37 milj. euroa ja kunnan lainamäärä kasvaa noin 187 milj. euroon. Lainakannan lisäyksestä yli puolet olisi pitkäaikaisia lainoja. Pitkäaikaisia lainoja ei eräänny takaisin maksettavaksi vuonna 2021. Talousarvion lainamäärän mahdollisiin budjetista poikkeavaan muutoksiin vaikuttavat keskeisesti tulorahoituksen (vuosikate) ja nettoinvestointien toteutuminen talousarvion tavoitteisiin nähden.

Lainakannan muutokset suunnitelmakaudella 2021–2025

Rahoituslaskelman mukaan pitkäaikaisten lainojen määrä kasvaa vuosina 2021–2025 keskimäärin yli 40 milj. euroa vuodessa. Suunnitelmakauden investoinnit kohoavat huomattavan korkeiksi. Koulu- ja päiväkotiverkon uusimista nopeutetaan sisäilmaongelmien vuoksi samalla kun kunta rakentaa uusia asuin- ja yritysalueita sekä kehittää liikenneväyliä.

Taloussuunnittelun lähtökohtana on, että kunta löytää suunnitelmakaudella keinoja tulorahoituksen vahvistamiseksi, käyttöomaisuusinvestointien priorisoimiseksi ja vaiheistamiseksi sekä käyttötaloussäästöiksi. Tavoitteena on pitää kunnan korollisen velan määrä alle 320 milj. euron tasossa vuosina 2025-2026, ja tämän jälkeen velkamäärä käännetään laskevalle uralle.

TULOSLASKELMA

Kunta ilman liikelaitosta

	Tuusula							
Vuosi	**TP 2019**	**TA 2020**	**2020 OVK II ennuste**	**TA 2021**	**TS 2022**	**TS 2023**	**TS 2024**	**TS 2025**
Veroprosentti	**19,50**	**19,50**	**19,50**	**19,75**	**19,75**	**19,75**	**19,75**	**19,75**
Varsinainen toiminta	**euroa**	**euroa**	**euroa**	**euroa**	**1000 euroa**	**1000 euroa**	**1000 euroa**	**1000 euroa**
Myyntivoitot	**9 807 151**	**7 480 000**	**5 480 000**	**7 480 000**	**12 674**	**11 857**	**11 738**	**17 947**
Toimintatulot	**55 710 506**	**50 900 669**	**50 634 496**	**52 176 689**	**52 698**	**53 225**	**53 758**	**54 039**
Ulkoiset toimintatuotot	29 521 785	26 401 295	26 135 496	27 087 390	27 358	27 632	27 908	28 187
Valmistus omaan käyttöön	228 113	100 000	100 000	100 000				
Toimintamenot toimialueet	**-271 675 194**	**-270 890 536**	**-276 423 121**	**-277 553 742**	**-279 613**	**-282 031**	**-285 144**	**-289 171**
Ulkoiset toimintamenot	-245 429 643	-246 315 050	-251 847 636	-252 434 457	-254 243	-256 407	-259 264	-263 032
TOIMINTAKATE	**-205 929 425**	**-212 409 867**	**-220 208 625**	**-217 797 053**	**-214 241**	**-216 949**	**-219 648**	**-217 185**
Ulk.t-menojen muutos-% ed.v. tal.arvioon				2,5	0,72	0,85	1,11	1,45
Verotulot	**182 522 866**	**194 262 000**	**186 507 000**	**193 771 920**	**202 467**	**207 139**	**211 534**	**216 029**
Kunnallisverot	164 110 658	175 273 000	168 418 000	171 109 000	180 670	185 470	189 179	192 963
Yhteisöverot	8 147 923	8 594 000	8 020 000	9 917 000	8 796	8 408	8 828	9 270
Kiinteistöverot	10 264 286	10 395 000	10 069 000	12 745 920	13 001	13 261	13 526	13 797
muutos-%	1,85	6,43	4,08	-0,25	4,49	2,31	2,12	2,13
Valtionosuudet	**25 429 422**	**28 381 921**	**39 118 819**	**31 851 200**	**32 344**	**32 667**	**32 994**	**33 324**
Muutos ed. vuoteen euroina								
muutos-%	4,69	11,61	53,83	12,22	1,55	1,00	1,00	1,00
Verorahoitus yhteensä	**207 952 288**	**222 643 921**	**225 625 819**	**225 623 120**	**234 810**	**239 806**	**244 528**	**249 353**
verorahoituksen muutos-%	**2,19**	**7,06**	**8,50**	**1,34**	**4,07**	**2,13**	**1,97**	**1,97**
Rahoituserät yhteensä	**291 770**	**187 927**	**187 927**	**235 133**	**-747**	**-858**	**-1 373**	**-1 696**
Korkotulot	102 165	250 000	250 000	250 000	250	250	250	250
Muut rahoitustulot	574 172	490 000	490 000	490 000	490	490	490	490
Korvaus liikelaitoksen peruspääomasta	487 500	487 500	487 500	487 500	488	488	488	488
Korkomenot	-862 750	-989 573	-989 573	-942 367	-1 924	-2 035	-2 550	-2 874
Muut rahoitusmenot	-9 317	-50 000	-50 000	-50 000	-50	-50	-50	-50
VUOSIKATE	**2 314 634**	**10 421 981**	**5 605 121**	**8 061 200**	**19 823**	**21 999**	**23 506**	**30 472**
muutos-%	-73,11	350,26	142,16	-22,65	**145,90**	**10,98**	**6,85**	**29,63**
Suunnitelmapoistot (SuMu)	**-13 863 474**	**-15 176 763**	**-15 176 763**	**-15 661 096**	**-16 889**	**-18 768**	**-22 362**	**-26 219**
Arvonalentumiset	-9 803 842		-410 996					
TILIKAUDEN TULOS	**-21 352 682**	**-4 754 782**	**-9 982 638**	**-7 599 896**	**2 933**	**3 231**	**1 145**	**4 253**
Poistoeron vähennys	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahastojen lisäys/vähennys	0	0	0	0	-0	-0	-0	-0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**-21 352 682**	**-4 754 782**	**-9 982 638**	**-7 599 896**	**2 933**	**3 231**	**1 144**	**4 253**

* *Sisäiset erät sisältävät vuokrat, siivouskulut, ruokapalvelumaksut ja erillisyksikköjen hallintopalvelukulut sekä sisäisen palvelumyynnin*

RAHOITUSLASKELMA

Kunta ilman liikelaitosta

				Tuusula				
Sis. + ulk.	**TP 2019**	**TA 2020**	**2020 OVK II ennuste**	**TA 2021**	**TS 2022**	**TS 2023**	**TS 2024**	**TS 2025**
	euroa	***euroa***	***euroa***	***euroa***	***1000 euroa***	***1000 euroa***	***1000 euroa***	***1000 euroa***
TOIMINNAN RAHAVIRTA								
Tulorahoitus	**-7 492 517**	**2 916 981**	**100 121**	**556 200**	**7 124**	**10 117**	**11 743**	**12 500**
Vuosikate	2 314 634	10 421 981	5 605 121	8 061 200	19 823	21 999	23 506	30 472
Tulorahoituksen korjauserät	-9 807 151	-7 505 000	-5 505 000	-7 505 000	-12 699	-11 882	-11 763	-17 972
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	*-9 807 151*	*-7 480 000*	*-5 480 000*	*-7 480 000*	*-12 674*	*-11 857*	*-11 738*	*-17 947*
Varausten muutos	*0*	*-25 000*	*-25 000*	*-25 000*	*-25*	*-25*	*-25*	*-25*
Investointien rahavirta	**-24 755 055**	**-20 764 000**	**-23 084 000**	**-37 446 000**	**-59 360**	**-61 365**	**-54 949**	**-11 534**
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-36 748 052	-30 464 000	-30 464 000	-48 246 000	-75 240	-76 345	-69 810	-42 470
Rahoitusosuudet investointimenoih	1 155 902	900 000	900 000	2 000 000	500	500	500	0
Käyttöomaisuuden myyntitulot	10 837 095	8 800 000	6 480 000	8 800 000	15 380	14 480	14 361	30 936
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-32 247 572**	**-17 847 019**	**-22 983 879**	**-36 889 800**	**-52 236**	**-51 248**	**-43 206**	**966**
Rahoituksen rahavirta	**39 123 809**	**17 800 000**	**20 057 000**	**36 900 000**	**53 000**	**53 200**	**46 750**	**1 600**
Antolainauksen muutokset *	3 818 310							
Lainakannan muutokset	27 137 369	17 800 000	20 057 000	36 900 000	53 000	53 200	46 750	1 600
Pitkäaikaiset lainat	*30 000 000*	*30 000 000*		*30 000 000*	*28 000*	*28 000*	*26 000*	*0*
Lyhytaikaiset lainat	*-2 862 631*	*-12 200 000*		*6 900 000*	*25 000*	*25 200*	*20 750*	*1 600*
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset *	**8 168 129**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
RAHAVAROJEN MUUTOS	**6 876 237**	**-47 019**	**-2 926 879**	**10 200**	**764**	**1 952**	**3 544**	**2 566**
Lainat euroa/asukas	3 274	3 734	3 770	4 736	6 098	7 462	8 660	8 718
Lainamäärä 31.12., euroa	126 385 578	145 022 958	146 442 578	183 342 578	236 342 578	289 542 578	336 292 578	337 892 578

* sis. vesihuoltoliikelaitokselle annettavat sisäiset lainat
** sis. konserniyhteisöjen ja liikelaitoksen kassavarojen sijoitukset kuntaan

KUNTA JA VESIHUOLTOLIIKELAITOS YHTEENSÄ

Tunnuslukuja

Veroprosentti 19,75 %

Verorahoitus, milj. eur 225,6
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. eur 52,1
Vuosikate, milj. eur 10,7

Vuosikate % poistoista 60,9
Lainat, milj. eur 187,2
Lainat, eur/asukas 4 834

Vertailukelpoinen toimintamenojen kok. muutos % TA 2020 2,5 %
Vertailukelpoinen toimintamenojen kok.muutos % TP 2019 2,3 %

Yhdistelty tuloslaskelma **TA 2021**

Tuusulan kunta ja Tuusulan Vesihuoltoliikelaitos

Sisältää ulkoiset ja sisäiset erät, kunnan ja liikelaitoksen keskinäiset erät eliminoidaan.

	Kunnan tuloslaskelma-osa talousarviossa	Liikelaitoksen tuloslaskelma-osa		Eliminointi- ja oikaisukirjaukset		Kunnan tuloslaskelma talousarviossa
				kunta	liikelaitos	
Toimintatuotot	**59 656 689**	**7 328 000**		**-340 013**	**-370 000**	**66 274 676**
Myyntituotot						
Ulkoiset	9 345 738	6 955 000				16 300 738
Sisäiset	8 520 230	370 000	*1), 2)*	-249 487	-370 000	8 270 743
Maksutuotot						
Ulkoiset	9 581 600					9 581 600
Sisäiset						
Tuet ja avustukset	730 639					730 639
Sisäiset (kunnalta)						
Vuokratuotot						
Ulkoiset	6 989 214	3 000				6 992 214
Sisäiset	16 569 068		*4)*	-90 526		16 478 542
Muut toimintatuotot						
Ulkoiset	7 920 200					7 920 200
Sisäiset		0	*2)*			0
Valmistus omaan käyttöön	**100 000**	**54 000**				**154 000**
Toimintakulut	**-277 553 741**	**-4 297 549**		**370 000**	**340 013**	**-281 141 277**
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-61 170 609	-884 990				-62 055 599
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-14 334 258	-166 327				-14 500 585
Muut henkilösivukulut	-2 335 503	-32 219				-2 367 722
Palvelujen ostot						
Ulkoiset	-150 160 366	-1 542 500				-151 702 866
Sisäiset	-8 480 743	-249 487	*2)*	210 000	249 487	-8 270 743
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ulkoiset	-9 198 596	-1 242 000				-10 440 596
Sisäiset	-160 000		*1)*	160 000		0
Ostot tilikauden aikana						
Varaston muutos						
Avustukset	-7 671 875					-7 671 875
Sisäiset (liikelaitokselle)						
Vuokrat						
Ulkoiset	-6 867 665	-40 000				-6 907 665
Sisäiset	-16 478 542	-90 526	*4)*		90 526	-16 478 542
Muut toimintakulut						
Ulkoiset	-695 584	-49 500				-745 084
Sisäiset						
Toimintakate	**-217 797 052**	**3 084 451**		**29 987**	**-29 987**	**-214 712 601**
Verotulot	193 771 920					193 771 920
Valtionosuudet	31 851 200					31 851 200
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	250 000					250 000
Sisäiset (liikelaitokselta)						
Muut rahoitustuotot	490 000					490 000
Sisäiset (liikelaitoksen korvaus peruspääomasta)	487 500		*3)*	-487 500		0
Korkokulut						
Ulkoiset	-942 367					-942 367
Sisäiset						
Korvaus peruspääomasta		-487 500	*3)*		487 500	0
Muut rahoituskulut	-50 000					-50 000
Vuosikate	**8 061 201**	**2 596 951**		**-457 513**	**457 513**	**10 658 152**
Poistot ja arvonalentumiset						0
Suunnitelman muk. poistot	-15 661 096	-1 847 000				-17 508 096
Arvonalentumiset						
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
Tilikauden tulos	**-7 599 895**	**749 951**				**-6 849 944**
Poistoeron vähennys						
Rahastojen lisäys	0					0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-7 599 895**	**749 951**		**-457 513**	**457 513**	**-6 849 944**

Vientiselitteet:

1) Eliminoidaan liikelaitoksen ja kunnan muiden yksiköiden välinen sisäinen myynti ja sisäiset ostot.

2) Eliminoidaan sisäisten palvelujen ostot ja myynnit

3) Eliminoidaan liikelaitoksen peruspääoman korkotuotto

4) Eliminoidaan sisäiset vuokrat

Tuusulan vesihuoltoliikelaitoksen eliminoitu tulos ilman kuntaa	*292 438*
Tuusulan kunnan eliminoitu tulos ilman vesihuoltoliikelaitosta	*-7 142 382*
Eliminoitu tulos yhteensä	***-6 849 944***

TUUSULA
Tekemisen taidetta.

RAHOITUSLASKELMA -YHDISTELY **TA 2021**

Tuusulan kunta ja Tuusulan Vesihuoltoliikelaitos **eur**

	Kunnan osa-rahoitus-laskelma	Liikelaitoksen rahoitus-laskelma	Eliminointikirjaukset kunta	Eliminointikirjaukset liikelaitos	Kunnan kokonaisrahoitus-laskelma
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus	**556 201**	**2 596 951**			**3 153 152**
Vuosikate	8 061 201	2 596 951 *1)*	-457513	457513	10 658 152
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	-7 505 000				-7 505 000
Investointien rahavirta	**-37 446 000**	**-3 890 100**			**-41 336 100**
Investointimenot	-48 246 000	-3 890 100			-52 136 100
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 000 000				2 000 000
Käyttöomaisuuden myyntitulot	8 800 000				8 800 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-36 889 799**	**-1 293 149**	**-457513**	**457513**	**-38 182 948**
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	**0**	**0**			**0**
Antolainasaamisten lisäykset/vähennykset					
Lainakannan muutokset	**36 900 000**	**0**			**36 900 000**
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000 000				30 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys					
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6 900 000				6 900 000
Oman pääoman muutokset	**0**	**0**			**0**
Muut maksuvalmiuden muutokset	**0**	**1 780 649**			**1 780 649**
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutos		980 649			980 649
Korottomien velkojen muutos		800 000			800 000
Rahoituksen rahavirta / Vaikutus	**36 900 000**	**1 780 649**	**0**	**0**	**38 680 649**
Rahavarojen muutos	**10 201**	**487 500**	**-457 513**	**457 513**	**497 701**

1) Eliminoidaan sisäisten erien vaikutus vuosikatteeseen

VÄESTÖSUUNNITE

Tuusulan väestösuunnite 2020-2044

Tuusulan kunnan väestönkehityksestä on laadittu väestösuunnite vuosille 2020–2044. Laskelmia kunnan tulevasta väestön-kehityksestä tarvitaan, jotta palvelu-tuotannon, investointien ja verotulojen osalta voidaan varautua tulevaan.

I Väestöennusteet ovat väestönkehitykseen vaikuttavien tekijöiden menneeseen kehitykseen perustuvia laskelmia, joihin ei sisälly ennusteen laatijan suunnittelemaa väestönkehitystä eikä aluepoliittista tahdonilmaisua. Väestösuunnitteet ovat kunnan päätöksiin, suunnitelmiin ja valintoihin perustuvia väestönkehityksen suunnitelmia.

Tuusulan väestösuunnite laaditaan sekä koko kunnan tasolla että tarkentuen kunnan eri alueille. Suunnitteessa laaditaan myös ikäryhmäkohtaiset tarkastelut.

Väestösuunnite 2019–2043 on laadittu Venni-väestöennustejärjestelmällä. Venni laskee kunnalle kolme vaihtoehtoista suunnitetta: trendiennusteen (A), tavoite-ennusteen (B) ja nopean kasvun (C) ennusteen. Trendiennusteen kasvu perustuu aiempien vuosien kehitykseen ja se ei huomioi kunnan tulevaisuuden suunnitelmia. Tavoite-ennusteessa huomioidaan kunnan tahtotila kasvaa uusien asuinalueiden siivittämänä. Nopean kasvun ennuste näyttää väestönkasvun kehityksen tilanteessa, jossa kunta kasvaa hyvin nopeasti.

Kehitys vuonna 2019

Tuusulan asukasluku oli vuoden päättyessä 38 599. Asukasmäärä laski edellisvuodesta 65 henkilöllä, mikä tarkoittaa -0,1% väkiluvun laskua. Tuusulan viime vuosien väestönkasvu on ollut hidasta. Vuodesta 2012 lähtien kasvu on jäänyt alle yhden prosentin. Vuonna 2018 kasvu oli 0%, 2017 0,2 %, vuonna 2016 0,4 % ja vuonna 2015 0,7 %. Vuosien 1996 - 2019 keskimääräinen väestönkasvu oli noin 1,2 %.
Koko Helsingin seutukunnan väestönkasvu vuonna 2019 oli 1,1 % (vuonna 2018 1,2%, 2017 1,3 %). Helsingin seutukunnan kunnista väkimäärä kasvoi suhteellisesti eniten Vantaalla (2,4%). KUUMA-kuntien väestönkasvu oli vuonna 2019 keskimäärin 0,5 % ollen lähes samalla tasolla edellisten vuosien kanssa (2018: 0,6 %, 2017: 0,6 %, 2016: 0,6 %). KUUMA-kunnissa kasvu oli suhteellisesti nopeinta Sipoossa (2,5 %) ja Keravalla (1,3 %).
Tuusulan väestönkasvussa tapahtui käänne vuonna 2012, jolloin kasvussa jäätiin ensimmäistä kertaa viiteentoista vuoteen alle yhden prosentin. Tätä aiemmin, vuosina 1996-2012, väestönkasvun keskiarvo oli 1,6%. Vuosina 2013-2019 väestönkasvun keskiarvo oli 0,26. Suurinta kasvu oli vuosina 1999-2001 (2,5-3%).

Vuonna 2012 alkanut syntyvyyden lasku jatkui vuonna 2019. Tuusulassa syntyi 271 lasta, mikä oli 19 lasta vähemmän kuin edellisenä vuonna (2018: 290 lasta 2017: 329 lasta; 2016: 339 lasta, 2015: 374 lasta). Lapsia on syntynyt 2000-luvulla vuodessa keskimääräin noin 400, enimmillään 467 lasta vuonna 2004.
Kuolleiden määrä 252 oli 29 henkeä enemmän kuin edellisenä vuonna (2018: 223, 2017: 272 henkilöä; 2016: 242 henkilöä, 2015: 243 henkilöä), 2000-luvun keskiarvo on ollut noin 200 kuollutta vuodessa.
Vuoden 2016-2019 muuttoluvut poikkeavat pitkän ajan trendistä sekä tulomuuton että lähtömuuton osalta. Vuonna 2019 Tuusulaan muutti 2496 henkeä (2018: 2623, 2017: 2637 henkeä; 2016: 2614 henkeä) ja täältä muutti pois 2625 henkeä (2018: 2762, 2017: 2712; 2016: 2621 henkeä) kuntien välisen nettomuuton ollessa -129 (2018: -139). Vuoden 2019 kokonaisnettomuutto oli -78 (2018: -49). 2000-luvulla vuosittaista tulomuuttoa on saatu keskimäärin 2500 hengen verran ja lähtömuutto on ollut keskimäärin 2300 henkeä.

Maahanmuuton määrä on Tuusulassa ollut hienoisessa kasvussa, mutta kasvu tasaantui vuonna 2019, jolloin nettomaahanmuuttoa

saatiin 51 hengen verran (2018: 90). Vuosien 2000-2010 välillä netto-maahanmuuttoa tuli kuntaan alle 30 henkilöä vuosittain, kun puolestaan 2010-2018 netto-maahanmuuttoa tuli keskimäärin 57 henkilöä vuodessa. Kunnassa oli vuoden 2019 lopussa 38 599 asukasta.

Tuusulan väestönkasvun kehitys vuosina 1996–2019

Vuosi	Asukasluku	Väkiluvun muutos (hlöä)	Kasvu % *)
1996	29.349	558	1,9
1997	29.957	608	2,1
1998	30.404	447	1,5
1999	31.168	764	2,5
2000	31.957	789	2,5
2001	32.915	958	3,0
2002	33.377	462	1,4
2003	33.952	575	1,7
2004	34.513	561	1,7
2005	34.890	377	1,1
2006	35.434	544	1,6
2007	35.968	534	1,5
2008	36.386	418	1,2
2009	36.766	380	1,0
2010	37.214	448	1,2
2011	37.667	453	1,2
2012	37.926	259	0,7
2013	38.125	189	0,5
2014	38.198	73	0,2
2015	38.459	261	0,7
2016	38.588	129	0,3
2017	38.646	58	0,2
2018	38.664	20	0
2019	38.599	-65	-0,1

**) Keskimäärin väestönkasvu on ollut 1,23% vuosina 1996–2019.*

Väestösuunnite 2020 ja lähtötiedot

Tuusulan väestösuunnite laaditaan Venni-väestöennusteohjelmalla, joka perustuu ns. kohorttikomponenttimalliin. Kohortti tarkoittaa samana vuonna syntyneitä ja samaa sukupuolta olevia kuntalaisia. Komponentteja ovat hedelmällisyys, kuolleisuus, sekä tulo- ja lähtömuutto, joita koskevat kertoimet malli laskee kaikille kohorteille. Hedelmällisyyskertoimet, kuolleisuuskertoimet, maiden välinen muuttoliike ja syntyneiden lukumäärä sukupuolittain on otettu mallin tausta-aineistoksi Tilastokeskuksen laskemista kuntakohtaisista tilastoista.

Hedelmällisyyskertoimissa on painotettu kolmea viimeistä vuotta, jolloin hedelmällisyys on ollut selvästi aiempaa alhaisemmalla tasolla. Tuusulan suunnitteessa on käytetty hedelmällisyyskerrointa 1,4.

Osa-alueittaisten suunnitteiden lähtökohtana on alueella laskentavuoden alussa asuva väki, jonka kehitystä tutkitaan kohortti-komponenttimenetelmän avulla. Väkiluvun ennustettu kokonaiskasvu jakautuu kunnan eri osa-alueille sekä aiempien vuosien osoittamaan trendiin pohjautuen että kunnan oman rakentamisennusteen osoittamien rakentamisen painopisteiden mukaisesti. Väestösuunnitteen suurin väestönkasvu osuu niille alueille, joissa rakentaminen on kunnan rakentamisennusteen mukaan kiivainta. Rakentamisennusteessa ei osoiteta uutta rakentamista haja-asutusalueille ja se on huomioitava osa-alueittaisia ja palveluverkkoa koskevia ennusteita tarkasteltaessa.

Suunnite vuosille 2019–2043

Tuusula laati kesällä 2020 kolme erilaista väestönkasvun skenaariota – Trendiennuste (noin 0,1-0,2% vuosittainen kasvu), Tavoite-ennuste (noin 0,5% vuosittainen kasvu) ja Nopean kasvun ennuste (noin 1% vuosittainen kasvu). Tilastokeskuksen tuorein ennuste Suomen kuntien väestönkehityksestä on syksyltä 2019. Ennuste perustuu menneeseen kehitykseen eikä huomioi kuntien kehittämistoimenpiteitä.

Tuusulan talousarvio vuodelle 2021 on laadittu Tuusulan Trendiennusteeseen pohjautuen, sillä kunnan väestönkasvu ei ole viime vuosina toteutunut toivotusti. Tuusulan edellisten vuosien väestösuunnitteissa ennakoitiin

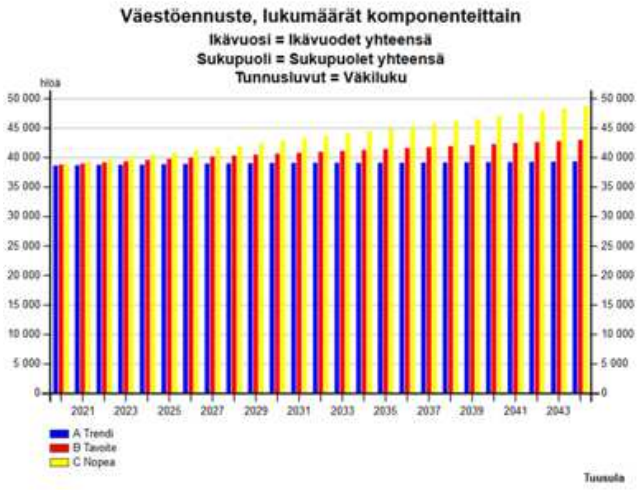
nopeampaa väestönkasvua, kuin vuoden 2019 ja 2020 suunnitteissa. Etenkin syntyvyyden ennakoitua nopeampi lasku, kuolleisuuden nousu sekä muuttoliikkeen trendit ovat vaikuttaneet suunnitteen uudelleentarkasteluun.

Trendiennuste (A) kuvaa väestönkehitystä tilanteessa, jossa Tuusulan kehitystä ei saada käännettyä toivotulle kasvu-uralle. Kunnan strategian tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutuessa Tuusulalla on kuitenkin kaikki edellytykset kasvaa Trendiennustetta nopeammin. Kunnan tulevaisuutta ja kasvun edellytyksiä luodaan mahdollistamaan Tavoite- (B) ja Nopea- (C) skenaarioiden väestönkasvun tasot.

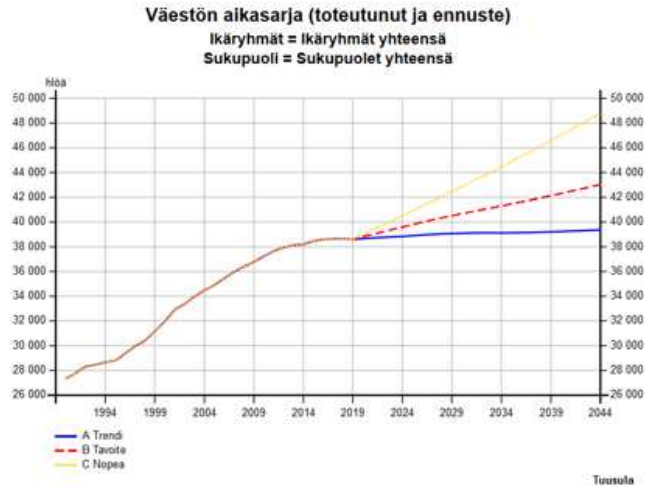
Trendiennusteen mukaan Tuusulan väestön ennustetaan kasvavan vuosien 2020-2029 välisellä kymmenvuotiskaudella 473 asukkaalla, keskimäärin 0,12% vuodessa. Seuraavalla kymmenvuotiskaudella 2030-2039 kasvun ennustetaan olevan noin 137 asukasta, keskimäärin 0,04% vuodessa. Ennustekauden viiden viimeisen vuoden aikana 2040-2044 väestön arvioidaan kasvavan 159 hengellä, keskimäärin 0,1% vuodessa.

Vuonna 2044 Tuusulassa asuu suunnitteen (Trendiennuste) mukaan 39 365 asukasta. Tavoite-ennusteen mukaan asukasluku olisi vuonna 2044 43 012. Nopean kasvun ennusteen toteutuessa Tuusulassa asuisi vuonna 2044 48 791 asukasta.

Tilastokeskuksen vuonna 2019 tekemän ennusteen mukaan Tuusulassa asuu vuonna 2040 39 984 henkeä. Tilastokeskuksen vuonna 2015 tekemässä ennusteessa Tuusulassa ennustettiin asuvan 44 409 henkeä vuonna 2040.
Tuusulan väestönkehitys Trendi-, Tavoite- ja Nopean kasvun ennusteissa:

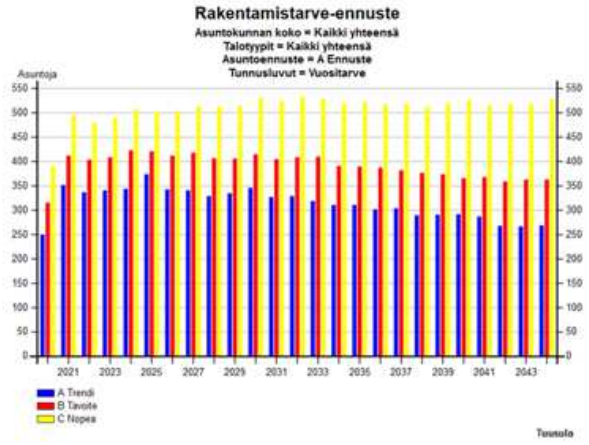
Väestön määrän aikasarja vuodesta 1990 vuoteen 2019 sekä ennuste 2020-2044 Trendiennusteessa (A), Tavoite-ennusteessa (B) sekä Nopean kasvun ennusteessa (C):

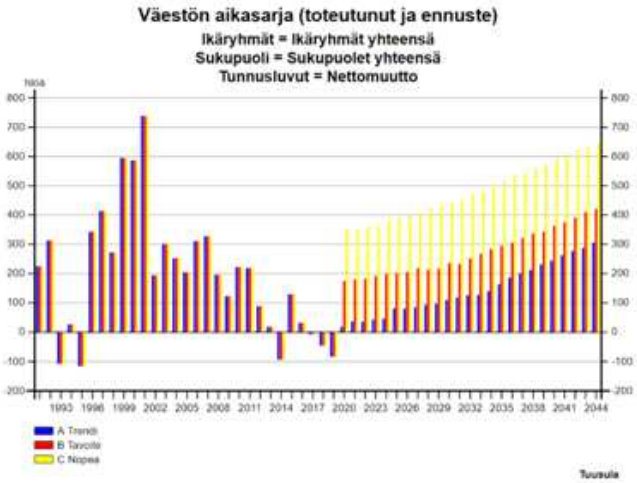
Rakentamistarve-ennuste ja nettomuutto
Rakentamistarve-ennuste näyttää minkä verran kunnassa tulisi rakentaa, jotta ennusteiden mukainen väestönkasvu mahdollistuisi. Syntyvyyslukujen laskiessa ja kuolleisuuslukujen noustessa sekä valtakunnallisesti että Tuusulassa on haluttuun väestönkasvuun päästäkseen saatava yhä enemmän muuttovoittoa. Muuttovoitto edellyttää uudisasuntotuotantoa. Asuntojen rakentamistarvetta nostaa myös se, että perheet pienenevät ja yksinasuminen lisääntyy. Tuusulan on jatkossa rakennettava yhä voimakkaammin, jotta saavutamme toivotun

väestönkasvun tason.

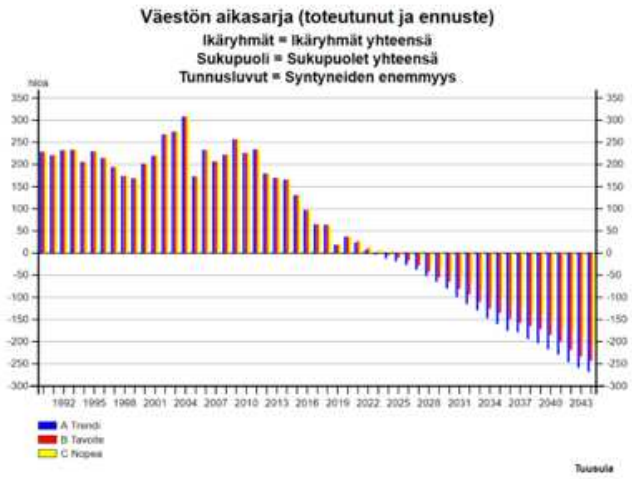
Tuusulan rakentamistarve-ennuste Trendi-, Tavoite- ja Nopean kasvun ennusteissa:

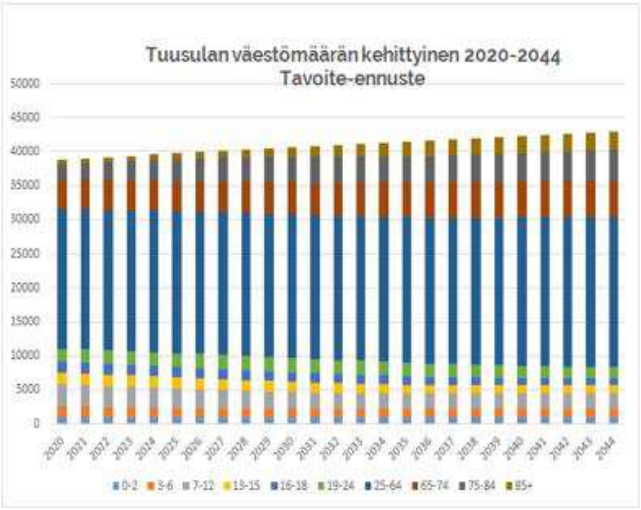
Trendiennusteen mukaisen 0,1-0,2% kasvun saavuttaminen edellyttää, että Tuusulaan rakennetaan 250-370 asuntoa
vuosittain 2020-2044. Tavoite-ennusteen 0,5% kasvun saavuttaminen sekä nopean kasvun ennusteen noin 1%
kasvun saavuttaminen edellyttää vielä suurempaa
vuosittaista asuntotuotantoa.
Tuusulan nettomuuton aikasarja vuodesta 1991 vuoteen 2019 sekä nettomuuton ennuste Trendi- (A), Tavoite- (B) ja Nopean kasvun (C) ennusteissa 2020 – 2044:

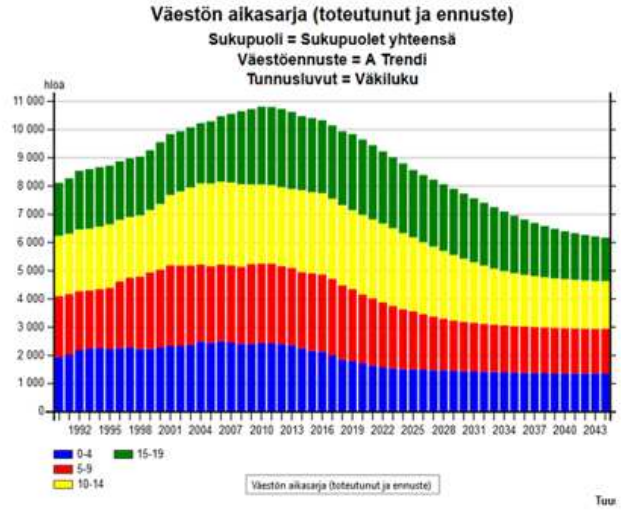
Syntyneiden enemmyys
Syntyneiden enemmyyden aikasarja vuodesta 1990 vuoteen 2019 Syntyneiden enemmyys Trendi- (A), Tavoite- (B) ja Nopean kasvun (C) ennusteissa 2020 - 2044:

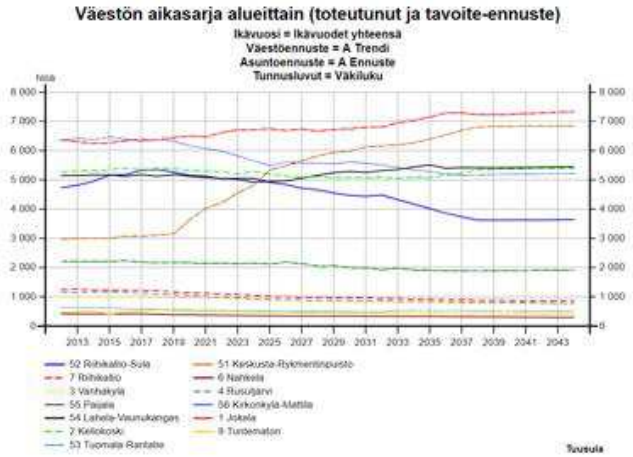
Ikäryhmittäinen kehitys
Tuusulan väestömäärän kehittyminen ikäryhmittäin 2020-2044 Tavoite-ennusteessa (B):

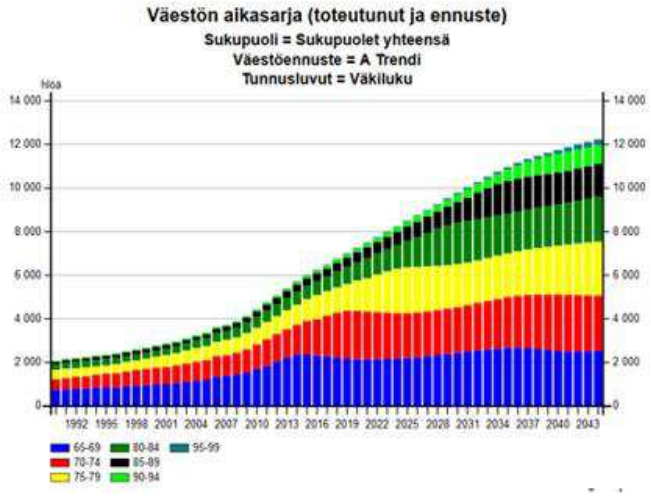
Lasten ja nuorten määrän kehitys aikasarjana 1990-2019 ja ennuste 2020-2044 Trendiennusteessa (A):

Ikäihmisten määrän kehitys aikasarjana 1990-2019 ja ennuste 2020-2044 Trendiennusteessa (A):

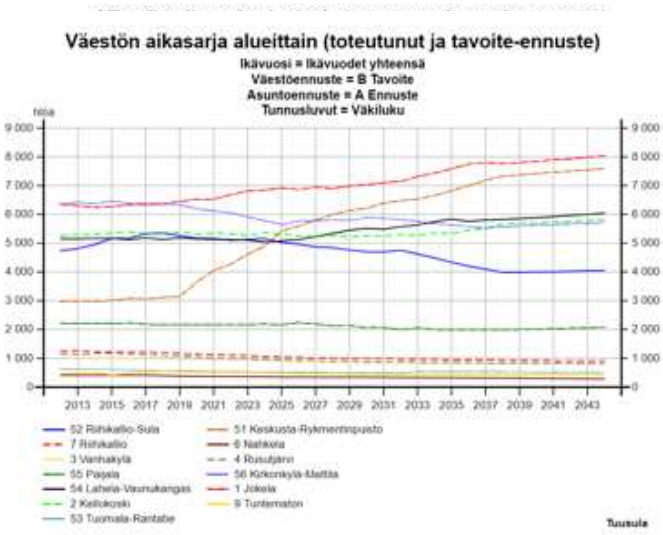

Väestön aikasarja 2012-2044 kunnan suunnittelualueilla Tavoite-ennusteessa (B), (7=Ruotsinkylä):

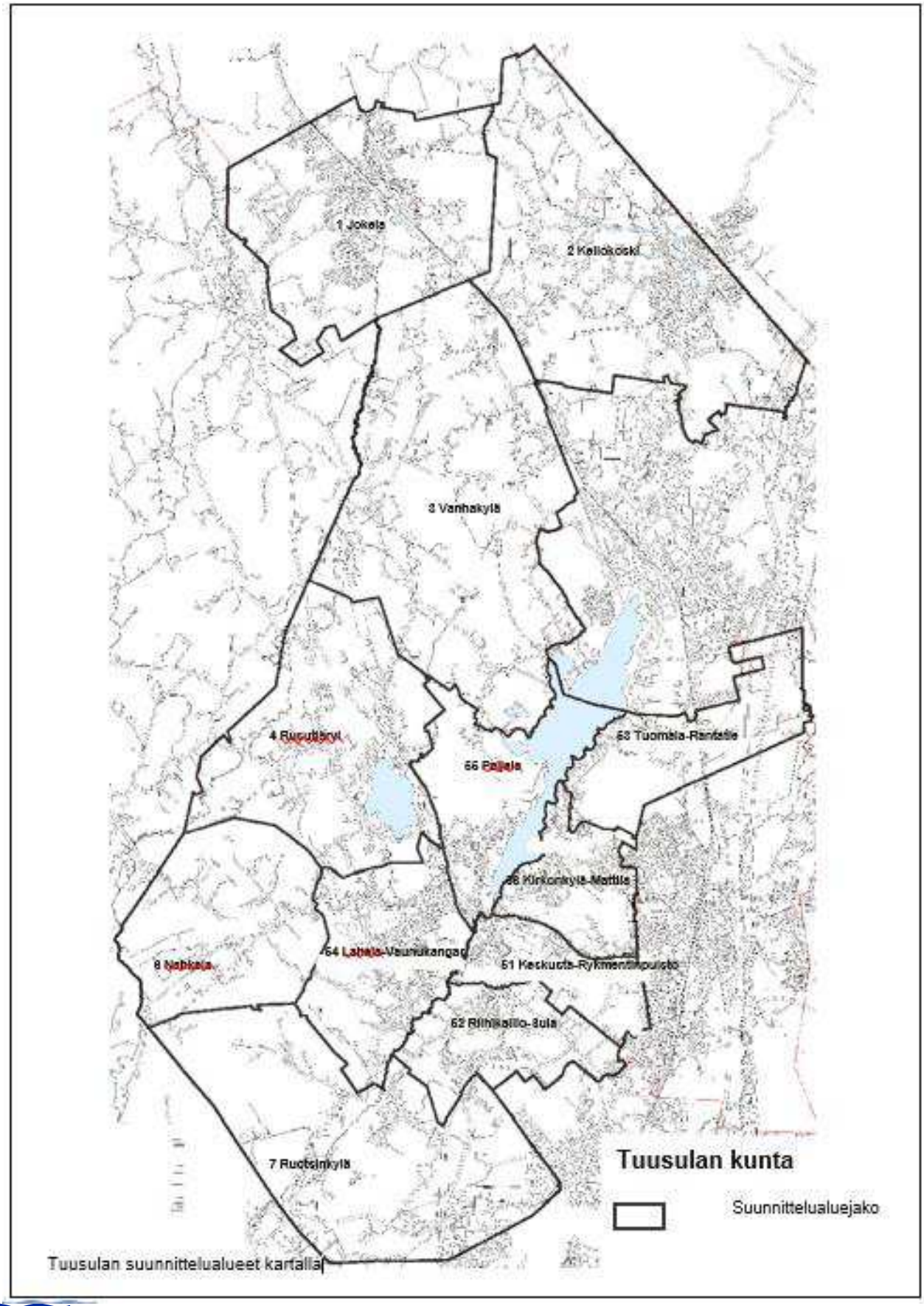

Alueellinen kehitys

Osa-alueittaiset ennusteet kuvaavat miten väestömäärät kasvavat Tuusulan suunnittelualueilla. Väestön aikasarja 2012-2044 kunnan suunnittelualueilla Trendiennusteessa (A), (7=Ruotsinkylä):

Kun katsotaan väkiluvun kehittymistä Tuusulan eri suunnittelualueilla, suurin kasvu keskittyy Keskusta-Rykmentinpuiston ja Jokelan alueille. Myös Lahela-Vaunukankaan ja Kellokosken alueilla ennakoidaan vahvaa kasvua. Muilla alueilla muutokset ovat maltillisia.

Tuusulan suunnittelualueet kartalla

LIITTEET

Kohderahoitteisia tehtäviä hoitavat yksiköt

Ruokapalvelut (1000 €)	TP 2019	TA 2020	MTA 2020	TA 2021	euro	TS (1000 €) 2022	2023	2024	2025
TULOSLASKELMA									
TOIMINTATUOTOT									
Myyntituotot	6 210	5 912	5 912	6 043 716	6104616	562276289			
Maksutuotot									
Tuet ja avustukset	18		11		13 246	13141414			
Muut toimintatuotot	1								
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 229	5 913	5 913	6 056 962	6118617	962406303			
Valmistus omaan käyttöön									
TOIMINTAKULUT									
Henkilöstökulut									
Palkat ja palkkiot	-1 745	-1 883	-1 883	-1 936 301	-1946	-1963	-1985	-2013	
Henkilösivukulut									
Eläkekulut	-372	-377	-377	-386 127	-388	-391	-396	-401	
Muut henkilösivukulut	-53	-70	-70	-72 224	-73	-73	-74	-75	
Palvelujen ostot	-434	-502	-502	-420 421	-423	-426	-431	-437	
Aineet,tarvikkeet, tavarat	-1 678	-1 969	-1 969	-1 933 600	-1944	-1960	-1982	-2010	
Avustukset									
Vuokrat	-564	-501	-488	-502 403	-505	-509	-515	-522	
Muut toimintakulut	-10	-21	-21	-21 000	-21	-21	-22	-22	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4856	-5323	-5310	-5 272 076	-5299	-5345	-5404	-5482	
TOIMINTAKATE	1 373	591	604	784 886	818	834	837	821	

KASVU JA YMPÄRISTÖ TILAPALVELUT (1000 €)	TP 2019	TA 2020	MTA 2020	euro 2021	TS (1000 €) 2022	2023	2024	2025
TULOSLASKELMA								
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	2 851	2 914	2 914	2 785 944	2 859	2 888	2 916	2 946
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset	3							
Muut toimintatuotot	21 001	20 417	20 417	20 967 068	21 517	21 732	21 949	22 169
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	23 855	23 331	23 331	23 753 012	24 376	24 620	24 866	25 115
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	-2 496	-2 559	-2 559	-2 633 000	-2 713	-2 740	-2 767	-2 795
Henkilösivukulut								
Eläkekulut	-436	-448	-448	-460 965	-475	-480	-484	-489
Muut henkilösivukulut	-73	-95	-95	-97 470	-100	-101	-102	-103
Palvelujen ostot	-5 816	-5 288	-5 288	-5 399 157	-5 563	-5 618	-5 675	-5 731
Aineet,tarvikkeet, tavarat	-4 163	-4 234	-4 234	-3 951 376	-4 071	-4 112	-4 153	-4 194
Avustukset								
Vuokrat	-1 130	-1 460	-1 460	-1 215 500	-1 252	-1 265	-1 278	-1 290
Muut toimintakulut	-15	-15	-15	-11 600	-12	-12	-12	-12
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-14 129	-14 097	-14 097	-13 769 068	-14 186	-14 328	-14 471	-14 616
S * TOIMINTAKATE	9 726	9 234	9 234	**9 983 944**	10 190	10 292	10 394	10 498

S*= Sitova taso

KASVU JA YMPÄRISTÖ	Rykmentinpuisto (1000 €) TP 2019	TA 2020	MTA v.2020	euro TA 2021	TS (1000 €) 2022	2023	2024	2025
TULOSLASKELMA								
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	62							
Maksutuotot		760	280					
Tuet ja avustukset	17							
Muut toimintatuotot	5 929							
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 009	760	280	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	-425	-437	-437	-227 000	-229	-232	-234	-236
Henkilösivukulut							0	0
Eläkekulut	-76	-75	-75	-39 294	-40	-40	-40	-41
Muut henkilösivukulut	-12	-16	-16	-8 309	-8	-8	-9	-9
Palvelujen ostot	-1 462	-1 149	-1 350	-204 546	-207	-209	-211	-213
Aineet,tarvikkeet, tavarat	-28	-8	-8					
Avustukset								
Vuokrat	-45	-17	-17	-13 718	-14	-14	-14	-14
Muut toimintakulut	-16	-28	-28	-4 000	-4	-4	-4	-4
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 065	-1 730	-1 931	-496 867	-502	-507	-512	-517
TOIMINTAKATE	3 944	-970	-1 651	-496 867	-502	-507	-512	-517

INVESTOINNIT 2021 - 2025

Rykmentinpuisto (luvut sisältyvät kunnan investointiohjelmiin)

HANKERYHMÄ TOIMIELIN/ TOIMIALA	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Kunnallistekniikka	-2 200 000	-2 500	-2 150	-2 550	-1 300
Muut pitkävaikutteiset menot					
Tuusulan vesi	-684 000	-360	-456	-726	-429
MENOT	**-2 884 000**	**-2 860**	**-2 606**	**-3 276**	**-1 729**
TULOT					
RAHOITUSOSUUDET					
NETTO	**-2 884 000**	**-2 860**	**-2 606**	**-3 276**	**-1 729**

Holhoustoimen edunvalvontapalvelut	(1000 €)			euro	TS (1000 €)			
	TP 2019	TA 2020	MTA 2020	TA 2021	2022	2023	2024	2025
TULOSLASKELMA								
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	251	240	240	240 000	242	244	246	248
Maksutuotot	604	570	570	604 000	609	614	619	624
Tuet ja avustukset				5 707				
Muut toimintatuotot	2	1	1	1 200				
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	857	811	811	850 907	851	858	865	871
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	-512	-489	-489	-497 136	-502	-507	-512	-517
Henkilösivukulut								0
Eläkekulut	-102	-105	-100	-106 809	-108	-109	-110	-111
Muut henkilösivukulut	-15	-18	-18	-18 195	-18	-19	-19	-19
Palvelujen ostot	-67	-60	-60	-60 388	-61	-62	-62	-63
Aineet,tarvikkeet, tavarat	-3	-7	-7	-3 900	-4	-4	-4	-4
Avustukset						0	0	0
Vuokrat	-48	-31	-31	-43 661	-44	-45	-45	-45
Muut toimintakulut	-6	-3	-3	-3 356	-3	-3	-3	-3
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-753	-713	-708	-733 445	-741	-748	-756	-763
TOIMINTAKATE	104	98	103	117 462	110	109	109	108

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus	(1000 €)		euro	TS (1000 €)			
	TP 2019	MTA 2020	TA 2021	2022	2023	2024	2025
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	3 280	3 572	3 639 802	3 694	3 750	3 806	3 863
Maksutuotot	581	587	567 000	576	584	593	602
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 861	4 159	4 206 802	4 270	4 334	4 399	4 465
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-2 380	-2 427	-2 517 437	-2 555	-2 594	-2 632	-2 672
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-521	-563	-541 498	-550	-558	-566	-575
Muut henkilösivukulut	-20	-88	-81 112	-82	-84	-85	-86
Palvelujen ostot	-636	-722	-721 799	-733	-744	-755	-766
Aineet,tarvikkeet, tavarat	-61	-90	-70 200	-71	-72	-73	-75
Avustukset	0	-4	-200	0	0	0	0
Vuokrat	-222	-245	-252 556	-256	-260	-264	-268
Muut toimintakulut	-20	-20	-22 000	-22	-23	-23	-23
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 861	-4 159	-4 206 802	-4 270	-4 334	-4 399	-4 465
S*, TOIMINTAKATE	0	0	0	0	0	0	0

S*= Sitova taso

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue (1000 €)	TP 2019	TA 2020	euro TA 2021	TS (1000 €) 2022	2023	2024	2025
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	265	296	293 153				
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot			800				
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	265	296	293 953	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-266	-283	-283 000				
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-46	-49	-46 900				
Muut henkilösivukulut	-9	-10	-10 600				
Palvelujen ostot	-12	-17	-12 747				
Aineet,tarvikkeet, tavarat	-3	-2	-1 540				
Avustukset							
Vuokrat	-34	-41	-44 272				
Muut toimintakulut	-16	-17	-16 497				
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-386	-419	-415 556				
TOIMINTAKATE	-121	-123	-121 603	0	0	0	0

Tuusula liittyi 1.1.2013 Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen, jonka isäntäkuntana on Mäntsälä. Tuusulan kuntaosuus v. 2021 on 53 350 euroa.

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Keski-SOTE Uudenmaan

TALOUSSUUNNITELMA 2021-2023, KESKI-UUDENMAAN SOTE – KUNTAYHTYMÄ

Talousarvio 2021

Yhtymähallitus hyväksyi 24.6.2020 § 106 talousarviokehyksen ja laadintaohjeet vuodelle 2021, minkä perusteella palvelualueet laativat talousarvioesityksen.
Oman palvelutuotannon maksuosuuksien kasvu vuoden 2020 talousarvioon verrattuna on n. 1,5 %. Talousarviossa on varauduttu palkkojen sopimuskorotuksiin ja sopimusten mukaista järjestelyerää käytetään palkkaharmonisaatioon. Kaiken kaikkiaan palkkojen harmonisointiin on vuodelle 2021 varattu n. 2,2 Me yhtymähallituksen harmonisointipäätöksen mukaisesti. Palkkaharmonisaatioon varattu määräraha on talousarviossa henkilöstö-palveluissa. Kun harmonisointipäätökset tehdään, määrärahat kohdennetaan palvelualueille päätöksen mukaisesti. Koska henkilöstö-palvelujen ja palvelutuotannon kustannukset jakautuvat kunnille eri perustein, on muutoksella vaikutusta maksuosuuskokonaisuuden jakautumiseen kuntien välillä. Muutoksen vaikutusta kunnittain on mahdotonta arvioida tässä vaiheessa.

Kehyksessä asiakaspalvelujen ostojen hinnankorotuksiin varauduttiin 2 %:n kasvulla.

Joidenkin palvelujen hintojen korotukset ovat tätä suuremmat, mikä aiheuttaa riskin talousarviossa pysymiselle. Vuokramenojen kasvuun varauduttiin 1 %:n kasvulla. Erikoissairaanhoidon määrärahavaraus on budjetoitu HUS:lta saadun tiedon mukaisena. Määräraha sisältää n. 7,9 Me koronan vuoksi vuonna 2020 syntyneiden hoitojonojen purkuun. Vuoden 2021 talousarvioon ei ole sisällytetty koronakustannuksia, koska niitä on mahdotonta arvioida. Varausta ei myöskään ole mm. suun terveydenhuollossa syntyneiden hoitojonojen purkamiseen. Koronasta aiheutuvista kustannuksista tullaan tekemään talousarviomuutos vuonna 2021, kun nähdään, miten tautitilanne kehittyy.

Talousarviossa ei ole varauduttu Apotin käyttöönottoon Tuusulan toimipisteissä aiemmin suunnitellussa aikataulussa. Käyttöönottoa on suunniteltu siirrettävän vuoteen 2023. Tarkoitus on kilpailuttaa Keusoten käyttöön vuoden 2021 aikana yhtenäinen asiakas- ja potilastietojärjestelmäkokonaisuus.
Kuntien maksuosuudet vuodelle 2021 ovat yhteensä n. 625,4 Me. Vuoden 2020 talousarviossa maksuosuudet ovat n. 583,6 Me ja tilinpäätösennusteen (8/2020) mukaiset maksuosuudet ovat n. 612,0 Me, joka sisältää n. 0,1 Me aikaisempien vuosien (2017-2018) alijäämän kattamista. Vuoden 2019 tilinpäätöksen mukaiset maksuosuudet olivat yhteensä n. 617,4 Me. Oman toiminnan maksuosuuden muutos suhteessa vuoden 2020 tilinpäätösennusteeseen on n. -4,4 % ja suhteessa vuoden 2019 tilinpäätökseen n. 0,1 %.
Talousarvion toteutuminen edellyttää keväällä 2020 hyväksytyn tuottavuusohjelman toimenpiteiden toteutumista täysimääräisenä.

Maksuosuudet kunnittain:

	Tilinpäätös 2019			Tilinpäätösennuste 8/2020			Talousarvioesitys 2021			
	Oma toiminta	Esh	Yhteensä	Oma toiminta	Esh	Yhteensä	Oma toiminta	Esh	Esh, hoitovelka	Yhteensä
Hyvinkää	94 755 056	64 694 526	**159 449 582**	101 993 802	57 539 000	**159 532 802**	99 148 869	62 810 049	2 076 066	**164 034 985**
Järvenpää	86 318 611	53 827 523	**140 146 134**	87 636 214	50 219 000	**137 855 214**	81 834 722	54 014 875	1 885 540	**137 735 137**
Mäntsälä	39 654 573	25 985 025	**65 639 598**	41 253 652	22 939 000	**64 192 652**	39 947 656	26 192 192	833 483	**66 973 331**
Nurmijärvi	75 356 098	48 750 089	**124 106 187**	77 945 460	44 837 000	**122 782 460**	74 131 882	49 005 950	1 390 624	**124 528 456**
Pornainen	7 365 454	5 117 418	**12 482 872**	8 050 609	5 096 000	**13 146 609**	7 899 835	5 478 485	120 083	**13 498 403**
Tuusula	71 472 528	44 094 630	**115 567 158**	75 405 712	39 057 000	**114 462 712**	72 150 968	44 882 785	1 643 675	**118 677 427**
Yhteensä	**374 922 319**	**242 469 211**	**617 391 530**	**392 285 449**	**219 687 000**	**611 972 449**	**375 113 931**	**242 384 336**	**7 949 471**	**625 447 738**

Taloussuunnitelma 2022-2023

Tuottavuusohjelmalla 2020-2022 tavoitellaan 40 Me:n menojen alenemaa vuoden 2022 loppuun mennessä.
Valtakunnallista sote-uudistusta valmistellaan ja tavoitteena on, että uudet hyvinvointialueet aloittavat toimintansa vuoden 2023 alusta. Sote-uudistus on eduskunnan käsittelyssä vuoden 2020 lopulla.
Valtakunnallinen sote-uudistus toteutuessaan edellyttää kustannusten alenemista merkittävästi ja edellyttää palvelurakenteen uudelleen arviointia rahoitusaseman heikentyessä.

Kuntakohtainen tarkastelu, Tuusula

Ikäihmisten ja vammaisten palvelualueella ikäihmisten nykymuotoisesta päivätoiminnasta luovutaan, mikä vaikuttaa maksuosuuteen n. 0,2 Me. Hoito- ja hoivapalveluiden tietopaketti määräraha laskee vuoden talousarvioon nähden n. 2,0 Me, ollen vuoden 2019 tilinpäätöksen tasoa 20,6 Me. Hoito- ja hoivapalveluiden tietopakettiin sisältyy myös akuuttiosasto ja kotisairaala. Akuuttiosastohoidon hoitopaikkojen määrää vähennetään Keusoten alueella n. 30 paikalla. Vuonna 2021 Nurmijärven akuuttiosaston remontin vuoksi asiakkaita sijoitetaan kuntayhtymän muihin yksiköihin. Ikäihmisten asumispalveluissa on kasvupainetta väestön ikääntymisen myötä. Asumispalvelut kilpailutettiin ja uudet hinnat otettiin käyttöön vuonna 2020. Hinnat ovat korottuneet merkittävästi kilpailutuksen myötä (n. 4 %). Tuottavuusohjelman mukaisesti asumispalvelujen palvelurakennetta pyritään keventämään ja suuntaamaan ostoja edullisempien palvelutuottajien yksiköihin ja näin ollen kustannusten kasvua saadaan hillittyä maltillisemmaksi.

Tuusulan vammaispalvelujen kustannukset ovat olleet Keusoten kalleimmat. Tuusulan vammaispalvelujen kustannukset olivat 413 eur/asukas tilinpäätöksessä 2019, kun ne olivat Keusotessa keskimäärin 345 eur/asukas. Vammaispalveluiden tietopaketin määräraha kasvaa 0,6 Me tilinpäätöksen 2019 nähden.

Omaishoidon tukeen on varattu 0,9 Me joka on 0,1 Me vähemmän kuin vuoden 2019 tilinpäätös. Kehitysvammaisten asumispalveluyksikkö Neitoperho aloitti toimintansa heinäkuussa 2020, tällä vastattiin patoutuneeseen asumispalvelutarpeeseen Tuusulan alueella. Jatkossa yksikköön on tarkoitus sijoittaa asukkaita koko Keusoten alueelta. Henkilökohtainen apu pysyy vuoden 2019 tilinpäätöksen tasolla, ollen 2,3 Me.

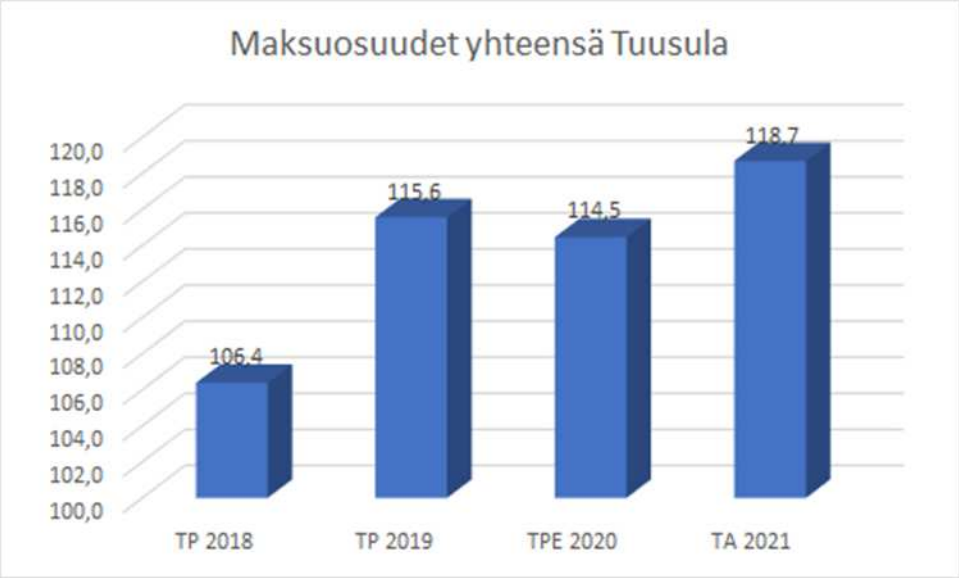
Kotorannan kuntoutusyksikkö on avattu huhtikuussa 2020. Kotorannan kuntoutusyksikön avaamisella pyritään saamaan lastensuojelun kustannuksia alhaisemmalle tasolle palvelujen ostojen vähentyessä. Tuusulan lastensuojelun sijoitusten kustannukset ovat olleet laskussa vuonna 2020. Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti on 12,6 Me mikä on 0,6 Me vähemmän kuin 2019 vuoden tilinpäätös. Lastensuojelun sijoitusten odotetaan vähenevän vuonna 2021, kun taas perhehoitoon ja perhekuntoutukseen on varattu enemmän määrärahaa.

Vastaanottopalveluissa etäpalveluin pyritään korvaamaan suurin osa läsnävastaanottoja. Vastaanottopalvelujen määrärahavaraus kasvaa vuoden 2020 talousarvioon nähden 0,8 Me, kokonaismäärärahavaraus vuoden 2021 talousarviossa on 8,6 Me, joka on 1,4 Me pienempi kuin vuoden 2019 tilinpäätös. Hoitotarvikejakelu sisältyy vastaanottopalvelujen tietopakettiin.

Hoitotarvikejakelun määrärahaa on toimintavuoden käytön perusteella tarkistettu vuoden 2019 tilinpäätökseen nähden alaspäin 0,4 Me eurolla ja vuoden 2021 talousarviossa varaus on yhteensä n. 1,5 Me. Apuväline- ja hoitotarvikejakelun kriteerejä ollaan tarkastamassa ja yhtenäistämässä parhaillaan. Kiljavan toiminta siirtyy Kiljavan sairaala Oy:ltä Keusoten omaksi toiminnaksi, mikä vähentää ulkopuolisen lääkinnällisen kuntoutuksen ostotarvetta. Kiljavalle keskitetään myös koko kuntayhtymän vaativa kuntoutus. Kiljavan toiminnan siirto omaksi toiminnaksi on kustannusneutraali.

Vastaanottopalveluissa tiimimallin käyttöönoton edetessä fysioterapeutin suoravastaanotto laajenee, jolla pystytään korvaamaan osittain tules-potilaiden lääkärikäyntejä.
Suun terveydenhuollossa toimintamalliuudistusta jalkautetaan koko Keusoten alueella saatavuuden parantamiseksi ja yhdenvertaisten palvelujen tarjoamiseksi. Suun terveydenhuollon määrärahavaraus kasvaa vuoden 2020 talousarviosta 0,6 Me, kokonaismäärärahan vuoden 2021 talousarviossa ollessa 3,1 Me, joka on 0,4 Me pienempi kuin vuoden 2019 tilinpäätös.

Erikoissairaanhoidon maksuosuuteen on varattu määräraha koronan vuoksi syntyneiden hoitojonojen purkamiseen. Hoitovelan osuus Tuusulan erikoissairaanhoidon maksuosuudesta on n. 1,6 Me. Erikoissairaanhoidon kokonaismaksuosuus 46,5 Me eli 3,2 Me suurempi kuin vuoden 2019 tilinpäätös.

Luokka	Talousarvio	Valittu kausi	Toteuma-% (TA)
Oma toiminta	**69 140**	**72 164**	**104,4 %**
Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti	22 602	20 665	91,4 %
Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti	14 388	12 637	87,8 %
Vammaisten palvelujen tietopaketti	13 483	16 525	122,6 %
Vastaanottopalvelujen tietopaketti	7 804	8 619	110,4 %
Kuntoutuksen tietopaketti	2 984	4 343	145,5 %
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tietopaketti	2 811	3 539	125,9 %
Suun terveydenhuollon tietopaketti	2 538	3 140	123,7 %
Aikuisten sosiaalityön tietopaketti	2 182	1 724	79,0 %
Päivystyksen tietopaketti	268	912	340,9 %
Hallinto	80	61	76,6 %
ESH	**41 086**	**46 526**	**113,2 %**
Erikoissairaanhoidon tietopaketti	39 413	45 132	114,5 %
Ensihoidon tietopaketti	1 673	1 394	83,4 %
Yhteensä	**110 226**	**118 691**	**107,7 %**

Talousarvio= Talousarvio 2020

Valittu kausi= Talousarvio 2021

LASKELMA SOTE-UUDISTUKSEN TALOUSVAIKUTUKSISTA

Tuloslaskelma kunta ja liikelaitos

	Tuusula								Soteuudistus voimaan 2023		
Vuosi	TP 2019	TA 2020	2020 OVK II ennuste	TAE 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Veroprosentti	**19,50**	**19,50**	**19,50**	**19,75**	**19,75**	**19,75**	**19,75**	**19,75**	**6,49**	**6,49**	**6,49**
Varsinainen toiminta	**euroa**	**euroa**	**euroa**	**euroa**	**1000 euroa**	**1000 euroa**	**1000 euroa**	**1000 euroa**	**1000 euroa**	**1000 euroa**	**1000 euroa**
Myyntivoitot	**9 807 151**	**7 480 000**	**5 480 000**	**7 480 000**	**12 674**	**11 857**	**11 738**	**17 947**	**11 857**	**11 738**	**17 947**
Toimintatulot	**36 601 301**	**58 066 669**	**57 800 496**	**59 524 689**	**60 120**	**60 721**	**61 328**	**61 942**	**60 639**	**61 245**	**61 858**
Valmistus omaan käyttöön	266 320	154 000	154 000	154 000	0	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot toimialueet	**-248 978 046**	**-275 042 227**	**-280 574 813**	**-281 871 291**	**-283 957**	**-286 418**	**-289 575**	**-293 646**	**-157 759**	**-159 337**	**-160 930**
Keusote	-115 567 158	-112 725 646	-117 992 323	-118 677 428	-121 516	-124 426	-127 408	-130 464	124 426		
Pelastus		-2 918 000	-2 918 000	-2 968 000	-3 027	-3 088	-3 150	-3 213	3 088		
Kuraattori- ja psykologipalvelut		-1 078 884	-1 078 884	-1 100 462	-1 122	-1 145	-1 168	-1 191	1 145		
TOIMINTAKATE	**-202 303 274**	**-209 341 558**	**-217 140 317**	**-214 712 603**	**-211 163**	**-213 840**	**-216 508**	**-213 758**	**-85 264**	**-86 354**	**-81 126**
Verotulot	**182 522 866**	**194 262 000**	**186 507 000**	**193 771 920**	**202 467**	**207 139**	**211 534**	**216 029**	**89 962**	**91 930**	**93 946**
Kunnallisverot	**164 110 658**	**175 273 000**	**168 418 000**	**171 109 000**	**180 670**	**185 470**	**189 179**	**192 963**	**71 068**	**72 489**	**73 939**
Yhteisöverot	**8 147 923**	**8 594 000**	**8 020 000**	**9 917 000**	**8 796**	**8 408**	**8 828**	**9 270**	**5 633**	**5 915**	**6 211**
Kiinteistöverot	**10 264 286**	**10 395 000**	**10 069 000**	**12 745 920**	**13 001**	**13 261**	**13 526**	**13 797**	**13 261**	**13 526**	**13 797**
muutos-%	1,85	8,40		-0,25	4,49	2,31	2,12	2,13	-55,57	2,19	2,19
Valtionosuudet	**25 429 422**	**28 381 921**	**39 118 819**	**31 851 200**	**32 344**	**32 667**	**32 994**	**33 324**	**23 751**	**23 989**	**24 228**
muutos-%					1,55	1,00	1,00	1,00	-26,57	1,00	1,00
Verorahoitus yhteensä	**207 952 288**	**222 643 921**	**225 625 819**	**225 623 120**	**234 810**	**239 806**	**244 528**	**249 353**	**113 713**	**115 919**	**118 175**
verorahoituksen muutos-%	2,19	7,06		1,34	4,07	2,13	1,97	1,97	-51,57	1,94	1,95
Rahoituserät yhteensä	**-194 263**	**-299 573**	**-299 573**	**-252 367**	**-1 234**	**-1 345**	**-1 860**	**-2 184**	**-1 325**	**-1 823**	**-2 136**
VUOSIKATE	**5 454 751**	**13 002 790**	**8 185 929**	**10 658 150**	**22 413**	**24 620**	**26 159**	**33 412**	**27 125**	**27 742**	**34 913**
muutos-%	-53,48	138,38	50,07	-18,03	110,29	9,85	6,25	27,73	21,02	2,28	25,85
Suunnitelmapoistot (SuMu)	**-15 580 631**	**-16 825 763**	**-16 825 763**	**-17 508 096**	**-18 874**	**-20 932**	**-24 758**	**-28 822**	**-20 932**	**-24 758**	**-28 822**
Arvonalentumiset	-9 803 842		-410 996								
TILIKAUDEN TULOS	**-19 929 722**	**-3 822 973**	**-9 050 830**	**-6 849 946**	**3 539**	**3 688**	**1 401**	**4 590**	**6 192**	**2 984**	**6 091**
Poistoeron lisäys/vähennys	0	-50 000	-50 000	-50 000	-500	-500	0	0	-550	0	0
Varausten lisäys/vähennys		50 000	50 000	50 000	500	500	0	0	550	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**-19 929 722**	**-3 822 973**	**-9 050 830**	**-6 849 946**	**3 539**	**3 688**	**1 401**	**4 590**	**6 192**	**2 984**	**6 090**

* Sisäiset erät sisältävät vuokrat, siivouskulut, ruokapalvelumaksut ja erillisyksikköjen hallintopalvelukulut

LASKELMA SOTE-UUDISTUKSEN TALOUSVAIKUTUKSISTA

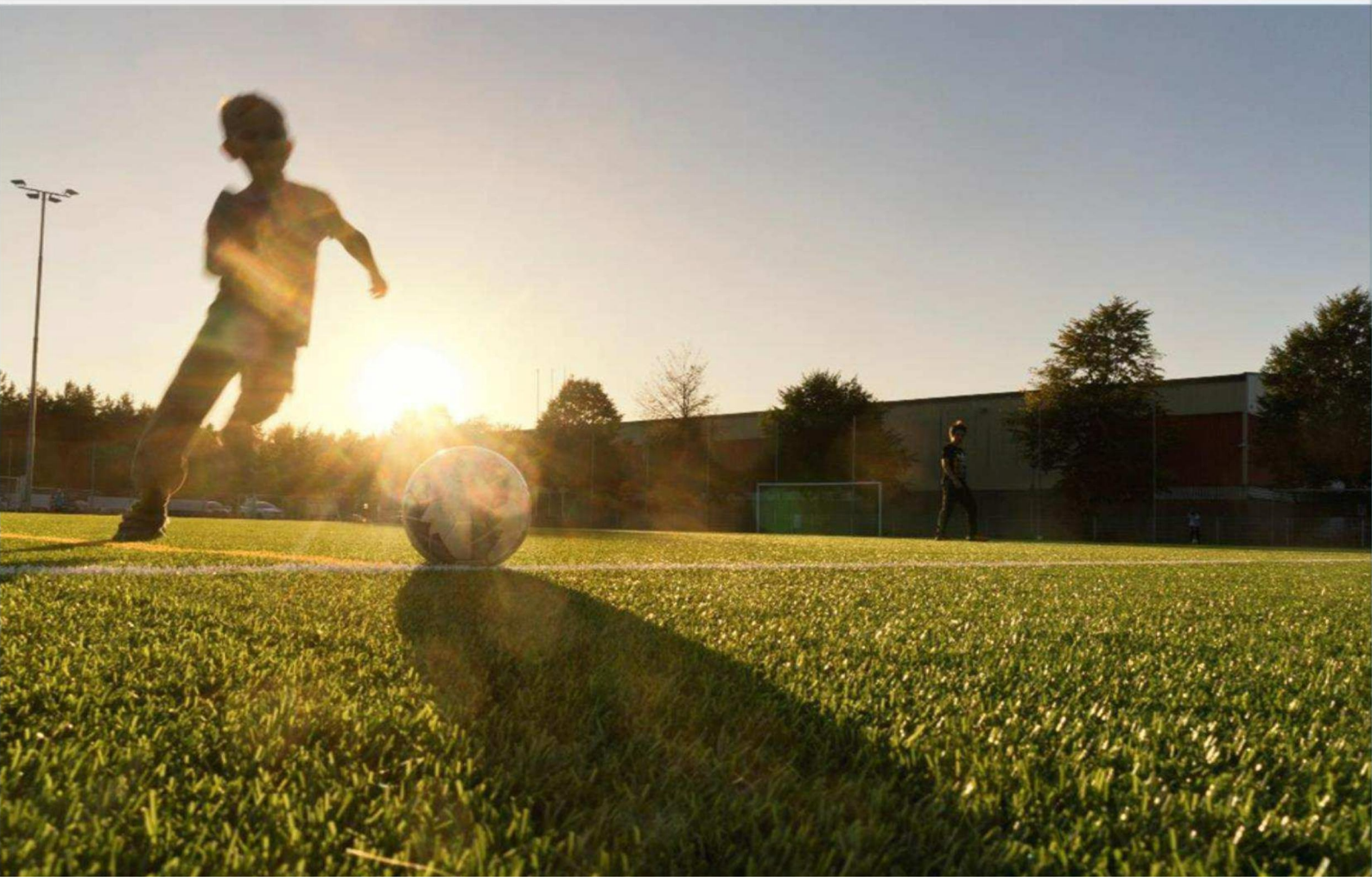
Rahoituslaskelma kunta ja liikelaitos

			Tuusula						Soteuudistus voimaan 2023		
	TP 2019	TA 2020	2020 OVK II ennuste	TAE 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2023	TS 2024	TS 2025
	euroa	**euroa**		**euroa**	**1000 euroa**	**1000 euroa**	**1000 euroa**	**1000 euroa**	**1000 euroa**	**1000 euroa**	**1000 euroa**
TOIMINNAN RAHAVIRTA											
Tulorahoitus	**-4 352 400**	**5 497 790**	**2 680 930**	**3 153 150**	**9 715**	**12 739**	**14 396**	**15 440**	**15 243**	**15 979**	**16 941**
Vuosikate	5 454 751	13 002 790	8 185 929	10 658 150	22 413	24 620	26 159	33 412	27 125	27 742	34 913
Tulorahoituksen korjauserät	-9 807 151	-7 505 000	-5 504 999	-7 505 000	-12 699	-11 882	-11 763	-17 972	-11 882	-11 763	-17 972
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	-9 807 151	-7 480 000	-5 480 000	-7 480 000	-12 674	-11 857	-11 738	-17 947	-11 857	-11 738	-17 947
Varausten muutos	0	-25 000	-24 999	-25 000	-25	-25	-25	-25	-25	-25	-25
Investointien rahavirta	**-27 684 580**	**-23 414 000**	**-23 549 000**	**-41 336 100**	**-63 513**	**-66 725**	**-61 904**	**-17 749**	**-66 725**	**-61 904**	**-17 749**
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-39 677 577	-33 114 000	-30 929 000	**-52 136 100**	-79 393	-81 705	-76 765	-48 685	-81 705	-76 765	-48 685
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 155 902	900 000	900 000	2 000 000	500	500	500	0	500	500	0
Käyttöomaisuuden myyntitulot	10 837 095	8 800 000	6 480 000	8 800 000	15 380	14 480	14 361	30 936	14 480	14 361	30 936
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-32 036 980**	**-17 916 210**	**-20 868 070**	**-38 182 950**	**-53 798**	**-53 986**	**-47 508**	**-2 309**	**-51 482**	**-45 925**	**-808**
Rahoituksen rahavirta	**38 913 217**	**18 356 692**	**20 857 001**	**38 680 649**	**53 800**	**54 000**	**47 550**	**2 400**	**51 500**	**45 950**	**800**
Antolainauksen muutokset *	3 818 310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	27 786 717	17 556 692	20 057 000	36 900 000	53 000	53 200	46 750	1 600	50 700	45 150	0
Pitkäaikaiset lainat	30 000 000	30 000 000		30 000 000	28 000	28 000	26 000	0	28 000	26 000	0
Lyhytaikaiset lainat	-2 213 283	-12 443 308		6 900 000	25 000	25 200	20 750	1 600	22 700	19 150	0
Oman pääoman muutokset	0	0		0	0				0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset **	**7 308 189**	**800 000**	**800 001**	**1 780 649**	**800**	**800**	**800**	**800**	**800**	**800**	**800**
Korottomien velkojen muutokset		0	0	980 649	0	0	0	0	0	0	0
Liittymismaksut		800 000	800 001	800 000	800	800	800	800	800	800	800
RAHAVAROJEN MUUTOS	**6 876 237**	**440 482**	**-11 069**	**497 699**	**2**	**14**	**42**	**91**	**18**	**25**	**-8**
Lainamäärä 31.12.	126 385 578	148 258 535	150 259 000	187 159 000	240 159	293 359	340 109	341 709	290 859	336 009	336 009

* sis. vesihuoltoliikelaitokselle annettavat sisäiset lainat

** sis. konserniyhteisöjen ja liikelaitoksen kassavarojen sijoitukset kuntaan sekä vesihuollon liittymismaksut

TYTÄRYHTIÖT

TUUSULAN KUNNAN KIINTEISTÖT OY

Perustettu vuonna 1989, kunnan omistusosuus 100 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy on asiakaslähtöisesti, taloudellisesti ja suunnitelmallisesti toimiva vuokrataloyhtiö. Palveluhenkisyys ja kehitysmyönteisyys sekä kiinteistöomaisuuden hyvä hoito takaavat tyytyväiset asukkaat ja pitkäaikaiset asiakassuhteet.

Yhtiö tuottaa turvallisia, laadukkaita ja kohtuuhintaisia koteja erilaisiin asumisen tarpeisiin.
Olemme yhteistyössä rakentamassa vireää ja elinvoimaista asuinkuntaa. Yhtiön arvoja ovat elinvoimaisuus, vastuullisuus, kehittyminen ja yhteistyö.

Yhtiön toimiala on omistaa, hallita ja vuokrata kiinteistöjä ja maa-alueita samoin kuin omistaa osakkeita ja arvopapereita sekä käydä sanotulla omaisuudella kauppaa. Yhtiö voi myös harjoittaa rakennuttamista, vuokraustoimintaa ja isännöintiä.

Tavoitteet 2021

1. **Elinvoimaisuus**
   - Vuokraustoiminnan myötä arviolta 200 hakijaruokakuntaa saa asunnon
   - Ylläpidetään jatkuvaa uudisrakentamista
     - Neitoperho 2, 8 asunnon rivitalo täydennysrakentamisena 2021
     - Tuusulan Kotipiha, 60 as Hyrylään eli kahden kerrostalon rakentaminen, rakennustyöt alkavat 2021
   - Selvitetään tilaelementtirakentamisen mahdollisuus innovatiivisena ratkaisuna Kellokosken keskustan alueelle
   - selvitetään uusien asuinalueiden valmistumisen aikatauluja
   - Tonttiohjelma päivitetään vuosittain, päivitetty
   - Uudisrakentamisen kohtuuhintaisuus taataan ARA-tuotannolla, omilla varoilla ja kunnan takauksilla
   - Laaditaan PTS töille järjestelmä ja rahoitussuunnitelma
   - Määritellään uudisrakentamisen laatukriteerit elinkaariajattelun näkökulmasta

2. **Vastuullisuus**
   - Kustannustehokas ja tuottava käyttötalous taloudellisesti ja suunnitelmallisesti toimien sekä kiinteistöomaisuuden arvoa kehittäen eri keinovalikoimaa käyttäen
   - Vastuullinen rakennuttaminen, valvonta, jälkiseuranta sekä kilpailutus
   - Kiinteistökannan salkutus ja elinkaariarviointi, jatkuva prosessi
   - Palvelukokonaisuuden arvoketjun merkityksen korostaminen kumppanuusyhteistyössä ja palvelulupausten pitäminen luottamuspääoman kasvattamiseksi
   - Energiatehokkuuden aktiivinen ylläpito ja säännöllinen seuranta kestävän kehityksen ja elinkaariajattelun pohjalta

3. **Kehittyminen**
   - Yhtiön vuokra-asuntokannan kehittämisohjelman toteuttaminen
   - Asiakaspalvelun ja toiminnan virtaviivaistaminen (palvelukulttuuri, ammattimaisuus, verkostoituminen) sekä osaamisen kasvattaminen laajentumisen myötä
   - Hallitus ja henkilöstö sitoutuvat innovatiiviseen ja aktiiviseen yhtiön toiminnan kehittämiseen sekä yhteiseen edun valvontaan
   - Uusien työtapojen käyttöönotto – sähköisten palveluiden lisääminen ja talouden seurannan kehittäminen
   - Kilpailukyvyn ja vetovoiman kehittäminen positiivisen julkisuuskuvan ylläpidolla
   - Asukasyhteistyön kehittäminen

4. **Yhteistyö**
   - Omistajapoliittisten linjausten näkyvyys yhtiön päätöksenteossa ja toiminnassa
   - Palvelumuotoilu osallistavan asukasyhteistyön kehittämiseksi
   - Vuokravalvonta ja perintäasiat – aktiivinen asukas- ja viranomaisyhteistyö
   - Sujuvan kumppanuusyhteistyön ylläpito kaikkien osapuolien eduksi
   - Henkilöstön työhyvinvoinnin ja tuottavuuden kehittäminen osallistavan yhteistyöskentelyn avulla (kehittämisprosessi)

Kiinteistöpidon tunnuslukutavoitteita:
- käyttöaste 98,5 %
- vaihtuvuus max 25 %
- tyhjänäolo max 0,06 €/m²/kk
- vuokrasaatavat 31.12.2019 max 1,20 €/m²
- luottotappiot 31.12.2019 max 15 000 €
- korjauskulut 29,00 €/m²
- lainamäärä 999 €/asm²

Kiinteistönpidon tunnusluvut						
	2021	**2020 arvio**	**2019**	**2018**	**2017**	**2016**
Käyttöaste %	98,5	99,2	98,5	99,2	98,8	99,4
Vaihtuvuus %	24	20,2	25	20,2	19,9	19,5
Tyhjänäolo €/m²/kk	0,07	0,09	0,06	0,08	0,11	0,08
Vuokrasaatavat per 31.12. €/m²	1,20	1,30	1,20	1,30	1,62	1,25
Luottotappiot € per 31.12.	max 15.000,-	15.000,-	max 15.000,-	15.000,-	20.450,87	11.778,-
Korjauskulut €/m²	29,00	29,00	29,00	27,00	27,20	22,98
Lainamäärä €/asm²	999	997	1100	980	974	970

Tunnusluvut	**TA 2021**	**TA 2020**	**TP 2019**	**TP 2018**
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	100	100	100	100
Nettotulos %	7	7,68	7,50	14,58
Omavaraisuusaste %	6,5	7,7	15	7,56
Suhteellinen velkaantuneisuus %	760	667	550	673
Lainamäärä/asukas €	1472	1232	1100	1261

KIINTEISTÖ OY TUUSULAN LAHELANKANKAAN TOIMITALO

Perustettu vuonna 2003, kunnan omistusosuus 62 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Tuusulan kunnan ja seurakunnan yhteinen keskinäinen kiinteistöyhtiö omistaa ja hallitsee Lahelankankaan toimitaloa rakennuksineen. Yhtiö voi harjoittaa vuokraustoimintaa ja isännöintiä.

Toimitalossa ovat kunnallinen päiväkoti, päiväkerhotilat, seurakunnan toimitilat ja seurakuntasali sekä kunnan ja seurakunnan yhteiskäytössä olevat nuorisotilat.

Tavoitteet 2021

Rakennusten tekninen ja toiminnallinen taso pidetään hyvänä

- kiinteistönhoidon sopimustavoitteita ja niiden toteutumista seurataan ja vuosittain tehdään kiinteistökierros sekä pidetään yhteispalaverit kiinteistöhuollon, siivouksen ja eri toimijoiden kesken
- kunnossapitotyö painottuu ennakoivaan huoltoon taloteknisten järjestelmien ja rakenteiden käyttökunnon varmistamiseksi
- päiväkodin ilmanvaihdon parantaminen
- asiakaspalaute käsitellään välittömästi

Jatketaan ja kehitetään yhteistyötä yhtiön ja kunnan / seurakunnan välillä

- toimitaan yhteistyössä kunnan ja seurakunnan kanssa käyttäen hyväksi kunkin osapuolen resursseja ja kumppanuuksia
- toimitaan julkisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen –hankkeen tavoitteiden mukaisesti

- Lämmitysjärjestelmän toimilaitteiden sekä LVI automaation uusiminen

Tunnusluvut	TA 2021	TA 2020	TP 2019
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	100	76,24	85,34
Nettotulos %	0,00	-31,16	-16,97
Omavaraisuusaste %	100	100	99,53
Suhteellinen velkaantuneisuus %	0,00	0,0	11,03
Lainamäärä/asukas €	0,00	0,00	0,00

TUUSULAN TEKONURMI OY

Perustettu vuonna 2006, kunnan omistusosuus 51 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Tuusulan Tekonurmi Oy on vuonna 2006 perustettu osakeyhtiö, jonka omistavat Tuusulan kunta ja Tuusulan Palloseura ry. Yhtiön osake-enemmistö on Tuusulan kunnalla. Yhtiön liiketoiminta on Tuusulan urheilukeskukseen rakennetun lämmitettävän tekonurmikentän käyttövuorojen myynti. Yhtiön asiakkaita ovat alueella toimivat jalkapalloseurat. Tuusulan Palloseura ry on yhtiön suurin asiakas.

Tavoitteet vuonna 2021

Tuusulan Tekonurmi Oy ja Tuusulan Tenniskeskus Oy sulautuvat maaliskuun 2021 loppuun mennessä, joten talousarvion tunnuslukuja ei pysty vielä arvioimaan vuodelle 2021. Tavoitteena vuonna 2021 on luoda yhtenäinen varausjärjestelmä yhtiön tilavarauksille ja tätä kautta parantaa asiakaskokemusta ja helpottaa hallintoa. Tavoitteena on taloudellinen vakaus sekä toimiva ja aktiivinen taustavoima päivittäiselle toiminnalle. Kentän kuntoa pidetään yllä entiseen tapaan ja tarjotaan ensiluokkaiset puitteet alueelliselle jalkapallolle.

KIINTEISTÖ OY RIIHIKALLION LÄHIPALVELUKESKUS

Perustettu vuonna 1976, kunnan omistusosuus 100 %.

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiö omistaa KOy Riihikallion palvelukeskuksen osakkeita, jotka oikeuttavat hallitsemaan ko. palvelukeskuksessa sijaitsevia liiketiloja. Lisäksi yhtiö omistaa KOy Riihikallion Palvelukeskuksen korttelialueella tontteja. Yhtiön toiminta-ajatuksena on omistaa ja hallita kyseistä tonttiomaisuutta sekä omistaa ja vuokrata kyseisiä liiketiloja kannattavasti.

Tavoitteet vuonna 2021

Tavoitteena vuonna 2021 on edelleen saada kaikki liiketilat pidettyä vuokrattuina käypään vuokratasoon sekä saada myytyä yhtiön tontti käypään markkinahintaan. Tavoitteena on pitää vuokralaiset tyytyväisinä tiloihinsa. V. 2020 vuokratilojen käyttöaste on ollut 90,4 %. Vuonna 2020 haastetta toi osaan vuokrasopimuksista myönnetyt vuokravapauskuukaudet Korona -viruksen vuoksi, kyse oli sellaisista vuokrasopimuksista, joiden vuokralaisiin ns. koronarajoitukset toivat selkeää liikevaihdon menetystä.

Palvelutarjonnan kehittäminen palvelukeskuksessa on kaikkien etu ja tuo kaivattuja palveluita Riihikallioon. Tämä helpottaa palvelukeskuksen asukkaiden elämää ja lisää alueen sekä palvelukeskuksen houkuttelevuutta.

Tunnusluvut	TA 2021	TA 2020	TP 2019
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	60,04	60,04	61,65
Nettotulos %	-44,24	-44,24	-76,32
Omavaraisuusaste %	10,01	10,01	10,01
Suhteellinen velkaantuneisuus %			
Lainamäärä/asukas €			

TUUSULAN KANSANOPISTON OY

Perustettu vuonna 1908, kunnan omistusosuus 91,1 %.

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Kunnan ja yksityisten henkilöiden omistama yhtiö on vuokrannut tilansa Keudan Pekka Halosen akatemialle. Vuokratuloilla yhtiö pitää huolta omistamistaan rakennuksista (historiallinen puinen päärakennus rakennettu vuonna 1908).

Tavoitteet vuonna 2021

Tehdään vain välttämättömät korjaukset taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi.

Tunnusluvut	TA 2021	TA 2020	TP 2019
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	100	100	82,0
Nettotulos %			33,31
Omavaraisuusaste %	90,3	85,24	97,31
Suhteellinen velkaantuneisuus %			12,2
Lainamäärä/asukas €	2,1	2,4	0,72

KIINTEISTÖ OY TUUSULAN VANHA KUNNANTALO

Perustettu vuonna 1995, kunnan omistusosuus 67 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiön pääosakkaat ovat Tuusulan kunta ja Tuusulan seudun vesilaitoskuntayhtymä. Vuonna 1995 perustettu yhtiö omistaa ja hallitsee Vanhaa kunnantaloa, jossa toimii vesilaitoskuntayhtymä ja Keskisen Uudenmaan Musiikkiopisto.

Tavoitteet vuonna 2021

Rakennuksen tekninen taso pidetään hyvänä. Kiinteistönhoitoa seurataan ja huollon kanssa järjestetään vuosipalaveri. Tilakeskuksen kanssa taannoin laadittu huoltosopimus päivitetään tai vaihtoehtoisesti huolto kilpailutetaan. Toimitaan hyvässä yhteistyössä kiinteistössä toimivien tahojen kanssa.

Kiinteistön korjaustyöt hoidetaan tarpeen mukaisesti. Yleisesti korjaukset pyritään toteuttamaan tulorahoituksella. Teetätetään kattorakenteiden kestävyystutkimukset. Ennakoimattomiin korjauksiin varaudutaan talousarviossa.

Kulkuväylien osittaiset perusparannukset on suoritettu kesän 2019 aikana. Kustannukset katettiin budjettivaroin. Kiinteistön hoitoa ja ylläpitoa jatketaan hyviä toimintatapoja noudattaen.

Huoltosopimus tilakeskuksen kanssa on päättynyt keväällä. Laten KH-Palvelut Oy on aloittanut uutena kumppanina 15.5.2020.

Katorakenteiden kuntotutkimus on tilattu. Tutkimuksen aikataulu on loppuvuosi 2020.

Vuodelle 2021 ei ole suunnitteilla merkittäviä perusparannuksia.

Tunnusluvut	TA 2021	TA 2020	TP 2019
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	100	105,09	131,53
Liiketulos/poistot %	16,0	14,7	107,92
Omavaraisuusaste %	99,0	99,81	98,32
Suhteellinen velkaantuneisuus %	14,0	12	13,81
Lainamäärä/asukas €	0	0	0

KIINTEISTÖ OY KERAVAN JA TUUSULAN PALOASEMA

Perustettu vuonna 2015, kunnan omistusosuus 60 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiö toimialana on omistaa ja hallita Tuusulan kunnassa sijaitsevaa paloasemakiinteistöä, jonka rakennus vastaanotettiin 28.6.2017. Paloasemalla on vuokralaisina Keski-Uudenmaan pelastuslaitos ja toiseksi käyttäjäksi tulee Tuusulan VPK.

Tavoitteet 2021

Tavoite saada käyttäjien tarpeeseen toiminnallisesti ja laadullisesti hyvin soveltuva rakennuskokonaisuus toteutui suunnitellusti. Rakennus on toiminut nyt yli kolme vuotta moitteettomasti. Vuositakuukokoukset on pidetty ja rakennusajan jälkeiset vakuudet on vapautettu.

Vuosi 2021 ei tuo muutosta Koy:n toiminnalliseen- eikä taloudelliseen toimintaan. Isoja investointeja ei ole näköpiirissä ja talous pidetään kireänä siten, että vahvistetut vuokrat pidetään ennallaan siten, että ne riittävät kattamaan vuosittaiset hoito- ja pääomapuolen kustannukset.

Käyttäjillä on toiminnallisesti ja laadullisesti hyvä paloasema ja kansalaiset voivat olla rauhallisin mielin, koska heille pystytään takaamaan turvallisuus tulipalojen ja muiden vahinkojen torjunnalla ja ennaltaehkäisemisellä myös ensi vuodenkin jälkeen pitkälle tulevaisuuteen.

Tunnusluvut	TA 2021	TA 2020	TP 2019
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	307,2	307,2	292,7
Nettotulos %	0	0	-3,53
Omavaraisuusaste %	4,1	4,1	1,2
Suhteellinen velkaantuneisuus %	1165	1165	1286
Lainamäärä/asukas €			

TUUSULAN TENNISKESKUS OY

Perustettu vuonna 1979, kunnan omistusosuus 52,6 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Tenniskeskuksen tarkoituksena on järjestää Tuusulassa hyvät ja edulliset harrastusolosuhteet tenniksen, sulkapallon, squashin, pöytätenniksen ja salibandyn pelaajille sekä uusille urheilumuodoille.

Tavoitteet vuonna 2021

Vuosi 2020 oli vaikea yhtiölle kuten monelle muullekin koronaviruksen takia. Halli suljettiin 17.3.2020 alkaen ja varsinainen kevään vakiovuorokausi päättyi samalla hetkellä. Keväällä halli avattiin 11.5. alkaen kesän ajaksi perinteisellä kesän itsepalveluperiaatteella. Syksyn vakiovuorokausi avattiin 17.8. normaalisti.

Normaalin tilanteen toivotaan jatkuvan.

Tavoitteena vuonna 2021 on pitää yhtiön taloudellinen tilanne vakaana ja kiriä vuoden 2020 menetyksiä takaisin. Syksyn 2020 valossa tuntimyyntitaso näyttää hyvältä.

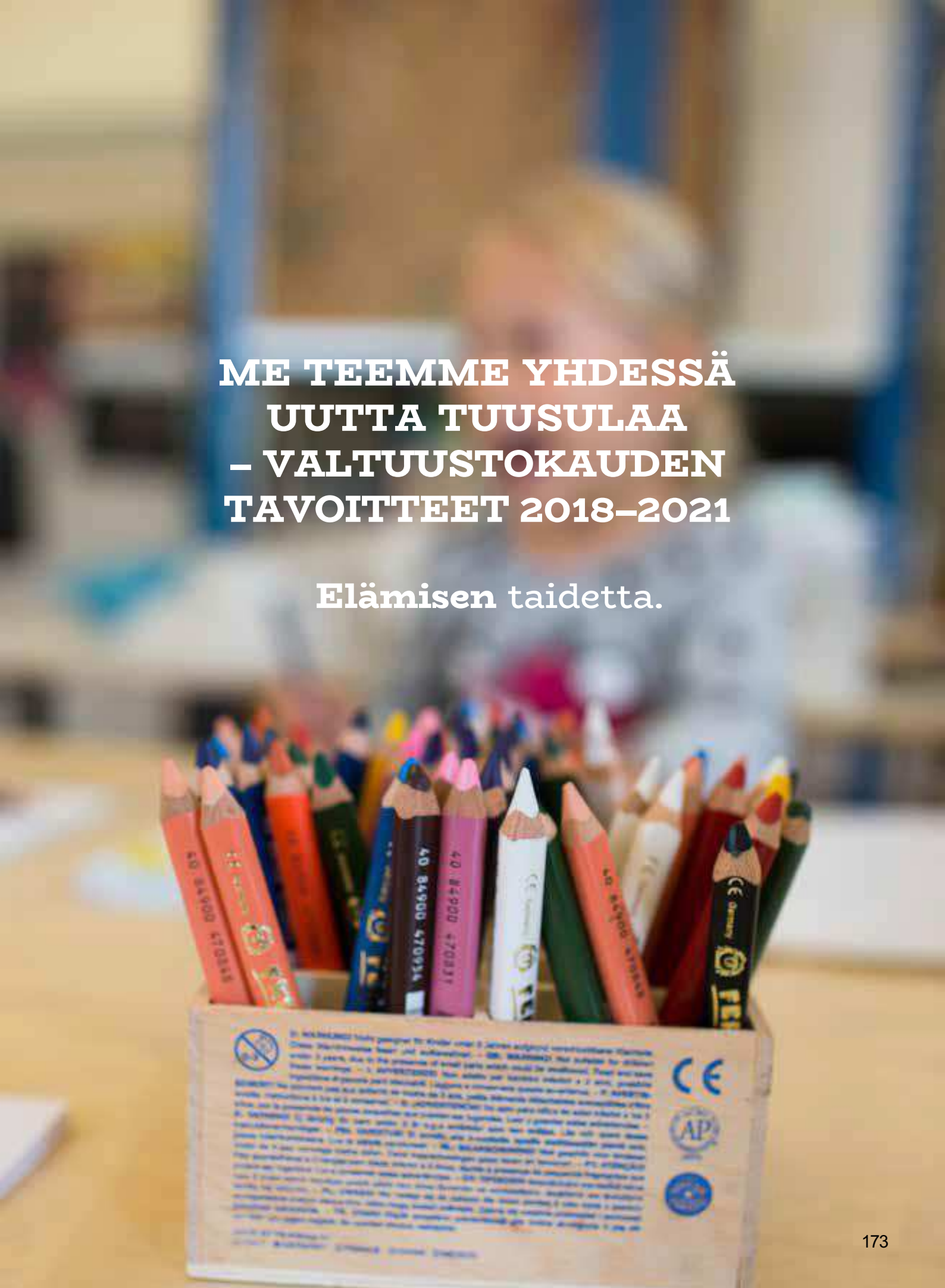
Kiinteistön ja laitteistojen kuntoa pidetään yllä ja hyvässä kunnossa huolellisesti.

Yhtiö osallistuu omalta osaltaan merkittäviin urheilukeskuksen kehityssuunnitelmiin ja tavoitteena on syksyllä 2021 päästä aloittamaan salibandyhallin laajennusosa voimisteluhallien ja mailapelien osalta.

Tunnusluvut	TA 2021	TA 2020	TP 2019
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	131	120	126
Nettotulos %	9	-3	4
Omavaraisuusaste %	25	29	30
Suhteellinen velkaantuneisuus %	150	217	182
Lainamäärä/asukas €	26	25	28

ME TEEMME YHDESSÄ UUTTA TUUSULAA – VALTUUSTOKAUDEN TAVOITTEET 2018–2021

Elämisen taidetta.

Valtuustokauden tavoitteet (1-32) sekä tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2021

Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Toimenpide	Merkittävimmät tavoitteen toteuttamista uhkaavat riskit	Vastuuhenkilö
01. Uudistamme kuntaa, palveluita ja organisaatiota, ottaen huomioon Maakuntauudistuksen ja Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän, varmistaen tuusulalaisten lähipalvelut.				Pormestari
	01.a Viemme käytäntöön poliittisen johtamisjärjestelmän tuunaustoimenpiteet ja varmistamme niiden toteutumisen eri yhdyspinnoilla		Uudistuksen toisen vaiheet tuunaustoimenpiteiden toteutus ei etene suunnitellusti. Ei sitouduta tuunaustoimien toteutukseen. Oppositioaseteman syntyminen	Kansliapäällikkö
	01.b Varmistamme laadukkaat palvelut ja tuusulalaisten lähipalvelut Keusoten palveluiden verkon uudistuksessa		Suunnitelma ei toteudu, talous ohjaa liikaa, kotiin vietävät ja liikkuvat palvelut eivät toteudu. Omistajaohjauksesta vastaavilla tahoilla ei ole aikaa omistajaohjaukseen. Edunvalvonnan näkökulmien pitäminen esillä säännöllisesti rakenteissa.	Kansliapäällikkö
	01.c Vahvistamme Keusoten toimintaa ja taloutta tuottavuusohjelman toteutuksella			Kansliapäällikkö
		01.c.a Varmistamme tuusulalaisten toimivat lähipalvelut	Keusoten tuottavuusohjelman toteutus ja mm. Korona-pandemian aiheuttamat paineet Keusoten ja kuntien taloudelle.	Kansliapäällikkö
		01.c.b Vahvistamme Keusoten omistajaohjauksen rakenteita ja yhteistyötä	Haasteet yhteistyön eri tasoilla ja yhdyspinnoilla.	Kansliapäällikkö
	01.d Toteutamme vahvaa edunvalvontaa ja omistajaohjausta MAL-asioissa sekä maakuntauudistuksessa		Omistajaohjauksen ja edunvalvonnan merkitystä ei sisäistetä riittävästi. Edunvalvonnan ja omistajaohjauksen näkökulmien pitäminen esillä säännöllisesti rakenteissa, seurannassa ja arvioinnissa.	Kansliapäällikkö
	01.e Vahvistamme työllisyydenhoidon alueellista yhteistyötä Keusote -kuntien työllisyysyksiköiden ja TE-toimiston kesken		Keusote kuntien työllisyyspalveluissa toteutetaan ja mitataan siellä tehtävää työtä eri tavoin. Myös toiminnan tavoitteet eivä ole kaikilta osin yhteismitallisia. Olennaisten toimintamallien ja mittarien yhteismitalliseksi saattaminen vaatii aitoa sitoutumista näiden toimintamallien muuttamiseen. Riskinä voidaan nähdä yksittäisen kunnan sitoutumihalukkuuden heikentymisen yhteisen toimintamallin tavoittelemisessa ja aidossa yhteistyön tehostamisessa.	Henkilöstöjohtaja

		01.e.a Harmonisoimme työllisyyspalveluiden kuntakohtaisia malleja aluekohtaista mallia tukeviksi	Kuntakohtaisten mallien yhtenäistäminen vaatii työtä ja halukkuutta muuttaa toimintamalleja. Riskinä yhteiskehittämisessä on, että kaikkien keusotekuntien työllisyyspalveluiden vastaavat eivät ole tätä työtä halukkaita tai kykeneviä tekemään.	Henkilöstöjohtaja
	01.f Uudistamme kuntastrategian valtuustokauden vaihtuessa niin, että strategia sisältää selkeitä valintoja ja se ohjaa vahvasti toimintaa		Valintojen tekeminen ja sitoutuminen (mm. viestiminen, teoiksi vieminen) niihin.	Kansliapäällikkö
02. Palvelumme ovat laadukkaita ja saavutettavia				
	02.a Vahvistamme asukaslähtöistä palveluiden ja viestinnän kehittämistä osallistuvin menetelmin		Sisäisten prosessien kehittäminen korostuu asiakaslähtöisyyden kustannuksella	Kansliapäällikkö
	02.b Parannamme asiakaspalvelun laatua ja kanavia ja seuraamme asukas- ja asiakastyytyväisyyttä kunnan ja Keusoten palveluissa			Kansliapäällikkö
		02.b.a Seuraamme asukas- ja asiakastyytyväisyyttä kunnan palveluissa ja toteutamme kuntapalvelututkimuksen		Kansliapäällikkö
		02.b.b Seuraamme asukas- ja asiakastyytyväisyyttä Keusoten palveluissa		Kansliapäällikkö
		02.b.c Systematisoimme asiakastyytyväisyyden mittaamista ja hyödyntämistä palveluiden kehittämisessä	Asiakastyytyväisyyden hyödyntäminen jää vain pienen organisaatio-osan käyttöön, jolloin vertailutietoa tai laajempaa systematiikkaa ei synny	Henkilöstöjohtaja
	02.c Päivitämme ruokapalveluiden sähköisiä työvälineitä taloudellisesti nykyaikaisemmaksi ja tehokkaammaksi			Sivistysjohtaja
		02.c.a Valmistaudumme ruokapalveluiden tuotannonohjausjärjestelmän vaihtamiseen 2022 hallitusti	Järjestelmän vaihtaminen on aina resursseja vievää puuhaa. Yllättävät tietotekniset ongelmat uhkana. Henkilökunnan kouluttaminen uuteen järjestelmään vaativaa.	Sivistysjohtaja
		02.c.b Kilpailutamme omavalvontajärjestelmän ruokapalveluissa		Sivistysjohtaja
		02.c.c päivitämme ruokapalveluiden mikrokuitusiivouksen oppaan videomuotoon		Sivistysjohtaja
		02.c.d laaditaan Ruokapalveluiden DIGI ROAD MAP		Sivistysjohtaja
	02.d Parannamme ruokapalveluiden toimitusvarmuutta			Sivistysjohtaja

		02.d.a Seuraamme keskuskeittiöllä ja palvelukeittiöissä syntyviä virheitä ja muokkaamme prosesseja tehokkaimmiksi ja varmemmiksi LEAN menetelmän avulla		Sivistysjohtaja
		02.d.b kehitämme ruokapalveluissa sisäisten raaka-ainesiirtojen seurantaa ja raaka-ainekustannusten jakoa oikein		Sivistysjohtaja
	02.g Toteutamme kirjastopalveluiden kehittämissuunnitelmaa			Sivistysjohtaja
	02.h Kehitämme kirjaston toimintaympäristöä ja lisäämme asiakastyytyväisyyttä			Sivistysjohtaja
03. Mahdollistamme sähköisen asioinnin keskeisissä kuntapalveluissa ja sähköisten palveluiden käyttö lisääntyy. Uudistamme tapojamme tehdä työtä digitalisaation avulla.				Talousjohtaja
	03.a Jatkamme arkiston digitointia ostopalveluna sekä omana työnä projektisuunnitelman mukaisesti			Kuntakehitysjohtaja
		03.a.a Digitoimme vähintään 30 hm (hyllymetriä) arkiston paperista aineistoa ostopalveluna. Tämän lisäksi digitoimme aineistoa omana työnä.	Resurssien riittämättömyys, oman työn osalta ei saada työn tekemiseen tarvittavaa henkilöä.	Kuntakehitysjohtaja
	03.b Teemme rakennusvalvonnan asiakkaille asiakastyytyväisyyskyselyn			Kuntakehitysjohtaja
	03.c Otamme Lupapisteen 3D kartan käyttöön			Kuntakehitysjohtaja
		03.c.a Hankimme Lupapisteeseen mahdollisuuden täydentää 3D karttaa koko Tuusulan osalta		Kuntakehitysjohtaja
	03.d Keskitämme ja kehitämme sisäisten palveluiden prosesseja sekä edistämme automaatioita digitaalisten työvälineiden avulla		Toteumatietojen tiedonkeruu ja -siirto rakennettujen vesihuoltolinjojen ja katurakenteiden osalta järjestemiin.	Kuntakehitysjohtaja
		03.d.a Kehitämme investointikohteiden kustannusseurantaa osana työmaiden tuottavuuden parantamista.	Toteutetun infran mittausdatan ajantasainen tuottaminen.	Kuntakehitysjohtaja
	03.e Valmistelemme tiedonhallintalain toimeenpanoa			Kunnansihteeri
		03.e.a Tarkennamme ja ylläpidämme tiedonhallintalain edellyttämää tiedonhallintamallin kuvausta		Kunnansihteeri

	03.g Kehitämme kuntatasoista asiakkuudenhallintaa sekä palveluprosesseja		Erittäin rajalliset resurssit digipalvelujen kehittämiseen. Ei kurinalaisuutta suunnitelmalliseen kehitystapaan, jossa keskitytään priorisoitujen kehityskohteiden edistämiseen.	Talousjohtaja
		03.g.a Kehitämme kuntalaisille suunnattuja palveluita suunnitelmallisesti ja digipalvelujen kehittämispolun mukaisesti	Erittäin rajalliset resurssit digipalvelujen kehittämiseen. Ei kurinalaisuutta suunnitelmalliseen kehitystapaan, jossa keskitytään priorisoitujen kehityskohteiden edistämiseen.	Talousjohtaja
		03.g.b Viemme loppuun 2020 käyttöön otetun edunvalvonnan asiakashallintajärjestelmän tarjoamat mahdollisuudet työprosesseille		Kunnansihteeri
		03.g.c Otamme käyttöön digitaalisia valmennuspalveluita, joilla ennaltaehkäistään syrjäytymistä ja tuetaan osaamisen tunnistamista	Tavoite on hyvin riippuvainen yhdestä palveluntuottajasta.	Henkilöstöjohtaja
	03.h Jatkamme sisäisten palveluiden prosessien keskittämistä ja kehittämistä sekä automatisaation edistämistä mm. robotiikan avulla		Resurssipula	Talousjohtaja
		03.h.a Kehitämme sisäisiä palvelunhallinnan prosesseja ja laajennamme palvelunhallintahallintajärjestelmän käyttöä		Talousjohtaja
		03.h.b Kehitämme arjen sujuvuutta sähköistäen henkilöstöhallinnon prosesseja, uusimme henkilöstöjärjestelmän	Sarastian mahdollisuudet/resurssit panostaa käyttöönottoon ja kehittämiseen	Henkilöstöjohtaja
		03.h.c Kehitämme CaseM-asianhallintajärjestelmän prosesseja		Kunnansihteeri
	03.i Kehitämme luottamushenkilöiden ja henkilöstön sähköisen työskentelyn menetelmiä ja parannamme asukkaiden kanssa käytävän sähköisen vuorovaikutuksen ja yhteistyön työkaluja		Sitoutuminen ja sähköisten työskentelymenetelmien ottaminen käyttöön. Digitaalisten työvälineiden pelikirja jää vieraaksi. Somesäännöt eivät juurru osaksi toimintaa.	Kansliapäällikkö
		03.i.a Kehitämme luottamushenkilöiden sähköisen työskentelyn menetelmiä	Sitoutuminen ja sähköisten työskentelymenetelmien ottaminen käyttöön. Digitaalisten työvälineiden pelikirja jää vieraaksi. Somesäännöt eivät juurru osaksi toimintaa.	Kansliapäällikkö

		03.i.b Kehitämme henkilöstön sähköisen työskentelyn menetelmiä	Sitoutuminen ja sähköisten työskentelymenetelmien ottaminen käyttöön. Digitaalisten työvälineiden pelikirja jää vieraaksi. Somesäännöt eivät juurru osaksi toimintaa.	Kansliapäällikkö
		03.i.c Parannamme asukkaiden kanssa käytävän sähköisen vuorovaikutuksen ja yhteistyön työkaluja	Sitoutuminen ja sähköisten työskentelymenetelmien ottaminen käyttöön. Digitaalisten työvälineiden pelikirja jää vieraaksi. Somesäännöt eivät juurru osaksi toimintaa.	Kansliapäällikkö
	03.k Turvaamme keskusarkiston keskeisten vaatimusten toteutumisen kunnan toimintojen ollessa väistötiloissa			Kunnansihteeri
		03.k.a Huolehdimme pysyvästi säilytettävän tiedon turvaamisesta, tietopalveluprosessin sujuvasta toteuttamisesta ja määräajan säilytettävien tietojen asianmukaisesta hävittämisestä		Kunnansihteeri
	03.l Kehitämme robotiikkaa ja siihen liittyvää sähköistä toimintaa			Kuntakehitysjohtaja
		03.l.a Otamme käyttöön robotiikan avustamaan tiedonsiirrossa järjestelmien välillä.	Hankkeeseen ei ole käytettävissä riittäviä resursseja.	Kuntakehitysjohtaja
04. Parannamme Tuusulan monimuotoista sisäistä ja kuntien välistä liikennettä sekä liikkumisen ekosyysteemiä. Joukkoliikenteen osuus kasvaa ja kehitämme uusia liikkumisen muotoja yhteistyössä HSL:n kanssa				Kuntakehitysjohtaja
	04.a Viemme toteutukseen pyöräilyn edistämisen suunnitelman kehittämistoimenpiteet			Kuntakehitysjohtaja
		04.a.a Toteutamme pyöräilyn edistämisen suunnitelmassa ennen vuotta 2025 toteutettavaksi esitettyjä toimenpiteitä	Resurssipula	Kuntakehitysjohtaja
	04.b Pyrimme säilyttämään joukkoliikenteen tason ja varmistamaan, että HSLn linjastosuunnitelma palvelee Tuusulan alueella liikkumista ja tuusulalaisten kulkemista. Arvioimme korona-ajan aiheuttamia muutoksia kuntalaisten liikkumisessa.		Rahoituksen riittävyys (koronapandemia).	Kuntakehitysjohtaja

		04.b.a Toteutamme kunnan edunvalvontasuunnitelmaa 2018-2022 joukkoliikenteen osalta	Koronapandemian aiheuttama matkustajamäärien lasku ja tästä johtuva kustannusten nousu voivat vaikuttaa joukkoliikenteen tarjontaan.	Kuntakehitysjohtaja
		04.b.b Parannamme joukkoliikenneinfraa, uusimme bussikatoksia ja pysäkki-informaatiota.		Kuntakehitysjohtaja
	04.c Suunnittelemme liikkumisen ekosysteemin			Kuntakehitysjohtaja
		04.c.a Suunnittelemme liikkumisen ekosysteemin Hyrylän alueelle.	Resurssipula	Kuntakehitysjohtaja
		04.c.b Luomme myöhemmissä vaiheissa liikkumisen ekosysteemin Kellokosken, Jokelan ja haja-asutusalueiden osalta.	Hankkeen viivästymisen johtuen puutteellisista resursseista.	Kuntakehitysjohtaja
05. Olemme osaava ostaja ja paikallisten markkinoiden kehittäjä				
	05.a Tehostamme hankintamenettelyjen tarkoituksenmukaista ja monipuolista käyttöä sekä keskitämme ja vahvistamme hankintaosaamista		Henkilöstövaihdokset, ei nähdä saavutettavaa hyötyä, oman aktiivisuuden puute, resurssipula.	Talousjohtaja
		05.a.a Tiivistämme yritysyhteistyötä paikallisissa hankinnoissa (viestintä, tilaisuudet)	Resurssipula, toimimaton yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.	Talousjohtaja
		05.a.b Täsmennämme rakennusinvestointien keskeisiä tavoitteita ja otamme ne huomioon hankintamenettelyssä		Talousjohtaja
	05.b Tehostamme kunnan päivittäishankintoja		Rerussipula, ohjeistusten jalkauttaminen epäonnistuu, sopimuksia ei synny lähitoimittajien kanssa.	Talousjohtaja
		05.b.a Sujuvoitamme ostotoimintaa ja selkeytämme ohjeistusta	Rerussipula, ohjeistusten jalkauttaminen epäonnistuu, sopimuksia ei synny lähitoimittajien kanssa.	Talousjohtaja
06. Lisäämme seudullista ja kuntien välistä yhteistyötä ja selvitämme kuntaliitoksen mahdollisuuden				
	06.a Tiivistämme yhteistyötä Keusote-kuntien ja Keravan kanssa			Kansliapäällikkö
		06.a.a Priorisoimme yhteistyökohteet ja toimeenpanemme niitä	Sitoutuminen priorisointeihin ja yhteiseen tekemiseen.	Kansliapäällikkö
		06.a.b Jatkamme yhteistyötä Järvenpään kanssa rakennusvalvonnan, matkailun sekä Tuusulanjärven tilan ja ympäristön parantamiseksi	Riippuvuus Järvenpään tekemistä ratkaisuista.	Kuntakehitysjohtaja

07. Edistämme tuusulalaisten hyvinvointia, arjen sujuvuutta, elämän vireyttä ja elämänlaadun paranemista				
	07.a Viemme teoiksi hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja laadimme laajan hyvinvointikertomuksen			Kansliapäällikkö
	07.b Osallistumme Keusote-kuntien yhteisen Allianssimallin toteutukseen			Kansliapäällikkö
	07.c Lisäämme lasten ja nuorten hyvinvointia			Sivistysjohtaja
		07.c.a Käsittelemme kouluterveyskyselyn tulokset rehtoritiimeissä ja valitsemme tavoitteet lukuvuodelle 2021-22		Sivistysjohtaja
		07.c.b Jatkamme Liikkuva koulu –toimintaa		Sivistysjohtaja
		07.c.c Vakinaistamme kasvatusohjaajat		Sivistysjohtaja
		07.c.d Kohdennamme kerhotoimintaa		Sivistysjohtaja
		07.c.e Kehitämme alueellisia rakenteita nivelvaiheissa		Sivistysjohtaja
		07.c.f Jatkamme Pro –koulu toimintaa		Sivistysjohtaja
	07.d Alueellisen nuorisotyön ja tapahtumapalveluiden kehittäminen			
	07.f Ehkäisemme tuusulalaisten syrjäytymistä		Keusoten ja kunnan yhteissuunnittelun ja toteutuksen haasteet	Henkilöstöjohtaja
		07.f.a Vahvistamme Ohjaamopalveluiden psykososiaalisen tuen mallia osana mielenterveysstrategian täyteenpanoa yhdessä Keusoten ja asiakkaiden kanssa	Toimimaton yhteistyö Keusoten kanssa	Henkilöstöjohtaja
		07.f.b Varmistamme maahanmuuttajien tehokkaan kotoutumisen mielekkäiden koulutus- ja työllisyyspolkujen kautta	Maahanmuuttotyön resurssien riittämättömyys. Kunnan vetovoimatekijöiden vähäisyys maahanmuuttajien silmissä ja kunnasta poismuutto (verkostojen puuttuminen).	Henkilöstöjohtaja
		07.f.c Varmistamme ohjauspolut pitkäaikaistyöttömyydestä palveluiden piiriin	Resurssipula asiakastyössä. Ulkoiset, työtä vaikeuttavat uhat (kuten koronavirustilanne).	Henkilöstöjohtaja
		07.f.d Suunnittelemme Keusote alueen yhteisen maahanmuuttotyön toimintamallin ja tiivistämme yhteistyötä	Resurssipula maahanmuuttopalveluiden puolella, asiakastyön etusijalle priorisointi.	Henkilöstöjohtaja
		07.f.e Lisäämme yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia madaltaen kynnystä yhteiskunnalliseen ja sosiaaliseen osallisuuteen	Yhteiskunnallisen ja sosiaalisen osallisuuden mahdollisuuksien vähentyminen koronatoimien seurauksena	Henkilöstöjohtaja
		07.f.f Kehitämme monialaisia palveluita matalankynnyksen palveluina huomioiden myös sukupuolisensitiivisen ja yhdenvertaisen kohtaamisen	Monialaisten palveluiden henkilöstön riittävyys	Henkilöstöjohtaja

	07.g Valmistaudumme vastaamaan poikkeusoloista johtuviin lisätarpeisiin lukuvuoden 2020-2021 aikana vahvistamalla oppilashuollon toimintaa ja yhteistyötä Keusoten kautta			Sivistysjohtaja
	07.h Toteutamme Keusoten ja Keusotekuntien yhteiseen ehkäisevän työn hanketta Pakka-mallin mukaisesti (jos TE-rahoitus saadaan)		Hanke ei toteudu, jos TE-rahoitusta ei saada. Jos hanke toteutuu, riskit kohdistuvat ylikunnalliseen yhteistyöhön, sitoutumiseen ja hankkeen käynnistymisen haasteisiin, HYTE-rakenteisiin integroitumiseen.	Kansliapäällikkö
08. Siirrämme palveluiden painopistettä ennaltaehkäiseviin ja kotiin vietäviin matalan kynnyksen palveluihin				
	08.a Kehitetään oppilashuollon yhteisöllistä työtä			Sivistysjohtaja
	08.b Laajennetaan IPC- menetelmän (nuorten masennusoireiden varhainen interventio) käyttöä osana oppilashuoltotyötä			Sivistysjohtaja
	08.c Laajennetaan ja syvennetään ProKoulu toimintamallin käyttöä			Sivistysjohtaja
09. Olemme varhaiskasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta				
	09.a Valmistaudumme oppivelvollisuuden laajentamisen toteuttamiseen 1.8.2021			Sivistysjohtaja
		09.a.a Rakennamme valmentavan koulutuksen polun yhteistyössä Keudan kanssa		Sivistysjohtaja
	09.b Kehitämme varhaiskasvatuksen laatua ja arviointia		Koronan vaikutukset varhaiskasvatuksen talouteen ja toiminnan kehittämiseen vuoden 2021 aikana.	Sivistysjohtaja
		09.b.a Kehittämämme laadunvalvontaa yksityisille päiväkodeille	Pedagogisen johtamisen osaamisen puute ja pätevän henkilöstön puute.	Sivistysjohtaja
		09.b.b Kehitämme kunnallisen varhaiskasvatuksen laatua ja arviointia	Pedagogisessa johtamisessa kehittyminen ja osaamisen vahvistaminen.	Sivistysjohtaja
	09.c Kehitämme oppilasarviointia ja jalkautamme lukion opetussuunnitelmaa			Sivistysjohtaja
		09.c.a Lukion uuden opetussuunnitelman laatiminen ja käyttöönotto, kurssien yhteensovittaminen		Sivistysjohtaja
	09.d Edistämme opetusteknologiaa			Sivistysjohtaja
	09.e JuhlistammeTuusulan kuvataidekoulun 20-vuotista toimintaa			Sivistysjohtaja

	09.f Kehitämme kielipainotteista pedagogiikkaa			Sivistysjohtaja
		09.f.a Aloitamme englannin kielirikasteinen esiopetuksen Pellavassa ja Mikkolassa	Toiminnan pitkäjänteinen kehittäminen ja riittävä johtaminen	Sivistysjohtaja
	09.g Kehitämme ruotsinkielistä varhaiskasvatusta ja opetusta		Katso 9f.	Sivistysjohtaja
		09.g.a Kieli-Kievari	Toiminnasta kiinnostuneiden lasten määrä, toiminnan pedagoginen edistäminen. Katso 9f.	Sivistysjohtaja
	09.h Jalkautamme taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmaa			Sivistysjohtaja
10. Takaamme tuusulalaisille nuorille jatkokoulutuspaikan tai työllistymispolun				
	10.a Tarjoamme uusia ratkaisuja nuorten työllisyyden hoitoon			Henkilöstöjohtaja
		10.a.a Edistämme opinnollistettujen Starttipajan valmennuskokonaisuuksien käyttöä oppivelvollisuuden suoritusmahdollisuuksien lisäämiseksi sekä ammatillisen tutkinnon saamiseksi		Henkilöstöjohtaja
11. Kehitämme Tuusulan liikunta- ja harrastusmahdollisuuksia. Tuusulalaiset liikkuvat ja harrastavat enemmän ja monipuolisesti				
	11.a Kehitämme ulkoilureitistöä		Maanomistustilanne ja kaavallinen valmius reittien kehittämiselle on heikkoParhaat ulkoilureitit ja virkistysalueet sijiatsevat virkistysalueilla, jotka ovat suunniteltu asuntorakentamiseen tai ovat yksityisessä omistuksessa	Sivistysjohtaja
		11.a.a. Teemme yhteistyötä Mäntsälän kunnan kanssa Hyökännummen alueen reitistön kehittämisessä		Sivistysjohtaja
	11.b Kehitämme asuinalueiden välisiä reittejä			Sivistysjohtaja
		11.b.a Jatkamme ylikunnallisen reittisuunnitelman toteuttamista	Maanomistustilanne, kaavallinen valmius, aikataulu	Sivistysjohtaja
	11.c Kehitämme liikuntapaikkojen toimivuutta			Sivistysjohtaja
		11.c.a Teetämme Jokelan yleisurheilukentälle kehittämissuunnitelman	Aikataulu ja sidosryhmätyöMuutosvastarinta perinteisen yleisurheilukentän toimintojen muuttamisesta monipuolisempaan liikkumiseen	Sivistysjohtaja
		11.c.a Teetämme Jokelan yleisurheilukentälle kehittämissuunnitelman	Aikataulu ja sidosryhmätyö Muutosvastarinta perinteisen yleisurheilukentän toimintojen muuttamisesta monipuolisempaan liikkumiseen	Sivistysjohtaja

	11.d Kehitämme ja laajennamme hyvinvointivalmennusta			Sivistysjohtaja
		11.d.a Hyvinvointivalmennus juurrutetaan osaksi kunnan terveyttä edistävää toimintaa ja henkilöstön tukipalveluita	Ulkopuolisella rahoituksella syntyneet palvelut tulee pystyä resursoimaan osaksi ennaltaehkäisevää perustyötä, mikä tekee yhteistyöstä ja rekrytoinneista erittäin tärkeää	Sivistysjohtaja
12. Vahvistamme tuusulalaisten turvallisuuden ja osallisuuden tunnetta sekä varmistamme kasvavan Tuusulan turvallisuuden			Koronan pitkittyessä vaikutukset toimintaa, Vaatii vahvaa, saumatonta viranomaisyhteistyötä	
	12.a Edistämme asukkaiden arjen turvallisuutta			Henkilöstöjohtaja
		12.a.a Lisäämme asumisturvallisuutta tilaisuuksin ja valistuskampanjoin		Henkilöstöjohtaja
	12.b Viemme teoiksi turvallisuuden ja työsuojelun johtamisen suunnitelmaa		Resurssien vähäisyys	Henkilöstöjohtaja
		12.b.a Arvioimme toimintaan kohdistuvia turvallisuusriskejä ja seuraamme niitä säännöllisesti	Riskienarviointi keskittyy liiaksi strategisiin ja taloudellisiin riskeihin, toiminnalliset- ja vahinkoriskit eivät nouse tarpeeksi esiin. Riskejä arvioidaan monessa paikassa, eikä ne välttämättä kohtaa.	Henkilöstöjohtaja
		12.b.b Luomme riittävät toimintasuunnitelmat ja -ohjeet turvallisuusriskien minimoimiseksi ja hoitamiseksi	Turvallisuustoimintaa ei ymmärretä osaksi jokapäiväisiä rutiineja. Riskienarviointi keskittyy liiaksi strategisiin ja taloudellisiin riskeihin, toiminnalliset- ja vahinkoriskit eivät nouse tarpeeksi esiin.	Henkilöstöjohtaja
	12.c Kehitämme tietosuojan ja tietoturvan hallintaa henkilöstöä osallistaen			Kunnansihteeri
		12.c.a Kehitämme henkilöstön tietosuojatietoisuutta	Lisäämme henkilökunnan tietosuoja ja tietoturva tietoutta säännöllisillä koulutuksilla ja tietoiskuilla.Lisäämme tiedotusta tietoturva uhkista. Riskinä kasvava tietoturva uhkien määrä, etätyöskentely.	Kunnansihteeri
		12.c.b Kehitämme tiedonhallintaa, tietoturvaa ja tietosuojaa	Henkilö ja muiden resurssien vähäisyys. uhkien määrä suuri	Kunnansihteeri
		12.c.c Osallistumme julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden kehittämisohjelmaan (JUDO-hanke) sekä vuosittaiseen Taisto-harjoitukseen	Resurssien riittävyys osallistumiseen	Henkilöstöjohtaja
	12.d Parannamme katuvalaistusta			Kuntakehitysjohtaja
		12.d.a Kilpailutamme ja toteutamme katuvalojen saneerausurakan		Kuntakehitysjohtaja

13. Otamme toiminnassamme huomioon luontoarvot ja ympäristön. Huolehdimme, että luonto voi hyvin ja se on läsnä kuntalaisten arjessa				
	13.b Kehitämme talkooprosesseja Tuusulan viihtyvyyden ja luonnon siisteyden lisäämiseksi sekä asukkaiden aktiivisuuden tukemiseksi			Kansliapäällikkö
14. Edistämme kestävää kehitystä kaikessa toiminnassa. Vähennämme hiilidioksidipäästöjä ja lisäämme uusiutuvan energian osuutta energiankulutuksesta				
	14.a Rakennamme kestävää tulevaisuutta Agenda 2030 –tavoitteiden toteuttamisen kautta ja jalkautamme sen osaksi yksiköiden toimintasuunnitelmia			Sivistysjohtaja
	14.a Rakennamme kestävää tulevaisuutta Agenda 2030 –tavoitteiden toteuttamisen kautta ja jalkautamme sen osaksi yksiköiden toimintasuunnitelmia			Kuntakehitysjohtaja
		14.a.a Autamme asiakkaita omaksumaan terveellisemmät ruokailutottumukset ja toimimaan ympäristöystävällisemmän Suomen puolesta	Tutkimustulokset eivät ole yksiselitteisiä, "faktatiedon" puute. Kasvisruokavalion ravitsemuksellisuuteen ei luoteta. Kasvisruokavaihtoehtoihin ei ole totuttu. Ravitsemukseen liittyvän keskustelun ristiriitaisuus. Asenteet.	Sivistysjohtaja
		14.a.a Toteutamme palveluverkon suunnitteluhankkeissa muuntojoustavia tiloja.	Hankkeiden aikatauluihin ja kustannuksiin liittyvät riskit.	Kuntakehitysjohtaja
		14.a.b.Kehitämme vastuullisia ruokapalveluita systemaattisen ja ammattimaisen tuotekehityksen kautta ja sitoudumme Agenda2030 tavoitteiden toteuttamiseen		Sivistysjohtaja
		14.a.c Agenda 2030 kehittämistavoitteiden tunnistaminen varhaiskasvatuksen ja peruopetuksen yksiköissä		Sivistysjohtaja
		14.a.d Vähennämme ruokahävikkiä 25%		Sivistysjohtaja
	14.b Lisäämme energiansäästöä mm. talotekniikan avulla sekä opastamalla ja innostamalla käyttäjiä			Kuntakehitysjohtaja

		14.b.a Toteutamme energiansäästötoimenpiteitä mm. kiinteistöjen energiakatselmusten ehdotusten mukaisesti. Opastamme ja innostamme käyttäjiä säästötoimiin viestinnällä, energiansäästöviikkoon osallistumalla sekä järjestämällä energiansäästökilpailuja.	Hankkeiden rahoitukseen liittyvät riskit.	Kuntakehitysjohtaja
	14.c Edistämme uudisrakennuksissa energiatehokkuutta parantavia ratkaisuja ja älykkäitä energiaratkaisuja			Kuntakehitysjohtaja
		14.c.a Ohjaamme uudisrakennusten suunnittelua ja rakentamista Tuusulan kunnan energiatehokkaan rakentamisen ohjeen mukaisesti.		Kuntakehitysjohtaja
	14.d Valitsemme pitkäikäisiä ja vähän huoltoa vaativia rakennusmateriaaleja			Kuntakehitysjohtaja
		14.d.a Kiinnitämme palveluverkon suunnitteluhankkeissa erityistä huomiota materiaalien elinkaarominaisuuksiin sekä -kustannuksiin.		Kuntakehitysjohtaja
	14.e Alennamme poistuvien ja purettavien rakennusten osalta ilmastokuormaa materiaalien ja rakennusosien uudelleenkäytöllä ja kierrätyksellä.			Kuntakehitysjohtaja
		14.e.a Toteutamme lajittelun osana päivittäistä toimintaa purkutoimenpiteiden osalta.		Kuntakehitysjohtaja
	14.f Laadimme kestävän kehityksen raportin valtuustokaudesta 2017-2021 ja laadimme kestävän kehityksen suunnitelman valtuustokaudelle 2021-2024		Resursointi ja poikkihallinnollisen työn näkyväksitekeminen	Kansliapäällikkö
		14.f.a Hyödynnämme puistoja suunniteltaessa alueella olevia maamassoja ja muita materiaaleja paikallisesti.		Kuntakehitysjohtaja
		14.f.a Kokoamme kestävän kehityksen raportin valtuustokaudesta 2017-2021 suunnitelman pohjaksi	Resursointi ja poikkihallinnollisen työn näkyväksitekeminen	Kansliapäällikkö
		14.f.b Laadimme kestävän kehityksen suunnitelman ja viemme sen teoiksi	Resursointi ja poikkihallinnollisen työn näkyväksitekeminen	Kansliapäällikkö
		14.f.b Lisäämme ja monipuolistamme puuomaisuutta katu- ja viheralueilla		Kuntakehitysjohtaja

15. Johdamme ihmisiä innostaen ja yhdessä uutta tehden. Tuusulan kunta on vetovoimainen työnantaja ja kunnan henkilöstö voi hyvin				Henkilöstöjohtaja
	15.a Edistämme valmentavaa johtamista, asiantuntijuutta ja itseohjautuvan toimintakulttuurin rakentumista.		Osallistumismahdollisuudet koulutuksiin ja uudentyyppisten digitaalisten koulutusmuotojen hyödynnettävyys	Henkilöstöjohtaja
		15.a.b Kehitämme yhdessä tekemistä ja valmentavaa johtamista		Henkilöstöjohtaja
		15.a.c. Rakennamme osaamisen kehittämisen toimintamallia		Henkilöstöjohtaja
		15.a.d. Kehitämme henkilöstösuunnittelua		Henkilöstöjohtaja
	15.b Parannamme henkilöstön työhyvinvointia			Henkilöstöjohtaja
		15.b.a Kehitämme varhaisen tuen toimintamallia		Henkilöstöjohtaja
		15.b.b. Otamme käyttöön ja jalkautamme korvaavan työn toimintamallin		Henkilöstöjohtaja
		15.b.c. Kehitämme jatkuvasti työhyvinvointipalveluita työterveyshuollon kanssa		Henkilöstöjohtaja
	15.c Parannamme työnantajakuvaa			Henkilöstöjohtaja
		15.c.a Kehitämme ja yhtenäistämme rekrytointiprosessia	Henkilöstöyksikön riittävät resurssit viedä prosessi loppuun	Henkilöstöjohtaja
	15.d Kehitämme sivistystoimen johtamisjärjestelmää, tiedolla johtamista ja edistämme henkilöstön hyvinvointia sekä mahdollistamme jaetun johtamisen			Sivistysjohtaja
		15.d.a Lisäämme henkilöstön työhyvinvointia		Sivistysjohtaja
		15.d.b Varhaiskasvatuksen tiedolla johtamisen kehittäminen	Tiedon hajanaisuus, yhteistyö muiden tietoa tuottavien tahojen kanssa.	Sivistysjohtaja
		15.d.c Perusopetuksen tiedolla johtamisen kehittäminen		Sivistysjohtaja
		15.d.d Uuden palveluverkon johtamiskokonaisuuksien valmistelu ja päättäminen		Sivistysjohtaja
		15.d.e Toteutamme johtoryhmäkoulukset		Sivistysjohtaja
		15.d.f Varhaiskasvatusyksiköiden johtamistoiminnan kehittäminen pedagogisen laadun vahvistamiseksi.	Kts. 9.b.b.	Sivistysjohtaja
	15.e Laadimme ruokapalveluiden henkilöstösuunnitelman vuosille 2021-2026		Henkilökunnan saanti. Henkilökunnan osaamistaso. Laadukkaan ammattikoulutuksen puute	Sivistysjohtaja

		15.e.a Selvitämme, onko ruokapalveluissa syytä tehdä organisaatiomuutos kampuksien valmistuessa		Sivistysjohtaja
		15.e.b Johdamme ruokapalveluiden henkilökuntaa coaching –menetelmän kautta		Sivistysjohtaja
		15.e.c teemme ruokapalveluille koulutussuunnitelman vuodelle 2022		Sivistysjohtaja
		15.e.d koulutamme ruokapalveluiden henkilökuntaa esimiestyöhön yhteistyössä Keudan kanssa		Sivistysjohtaja
	15.f Edistämme osallisuusajattelun juurtumista ja leviämistä organisaatiossa			Kansliapäällikkö
	15.h Edistämme kunnan kehittämistoiminnan johtamista		Haluttomuus/kyvyttömyys priorisoida projekteja tai muita toteutuksia estäen vaikuttavan aikaansaamisen.	Talousjohtaja
		15.h.a Edistämme kehittämissalkun hyödyntämistä johtamisen työvälineenä		Talousjohtaja
		15.h.b Lisäämme kehittämismenetelmien osaamista ja hyödyntämistä toteutusten menestyksekkääseen läpivientiin		Talousjohtaja
16. Kasvamme vahvasti ja hallitusti. Tavoittelemme nopeampaa väestönkasvua, monimuotoista asumista ja laadukasta elinympäristöä.				
	16.a Valitsemme taajamien kasvusuunnat Yleiskaava 2040:ssa.		Kaavaa ei hyväksytä poliittisessa käsittelyssä	Kuntakehitysjohtaja
		16.a.a Hyväksymme yleiskaava 2040 ja valitsemme kasvusuunnat	Kaavaa ei hyväksytä poliittisessa käsittelyssä	Kuntakehitysjohtaja
	16.b Hankimme raakamaata vähintään 40 ha yleiskaava 2040:n mukaisilta rakentamisalueilta.			Kuntakehitysjohtaja
		16.b.b Hankimme raakamaata vähintään 40 ha yleiskaava 2040:n mukaisilta rakentamisalueita	Kaavaa ei hyväksytä poliittisessa käsittelyssä	Kuntakehitysjohtaja
17. Vahvistamme elinvoimaa keskustojen monipuolisia palveluita ja viihtyvyyttä kehittämällä				
	17.a Valmistelemme Hyrylän palvelukeskushankkeen toteutumista yhteistyökumppanien kanssa ja hyväksymme sen mukaiset asemakaavat ja teemme kiinteistökaupan esisopimuksen ja vuokrasopimuksen.			Kuntakehitysjohtaja

		17.a.a Hyväksymme palvelukeskuksen asemakaavan.	Kaavan käsittely viivästyy.	Kuntakehitysjohtaja
18. Vahvistamme yritystoiminnan edellytyksiä ja työpaikkojen syntymistä aktiivisella elinkeinopolitiikalla, kaavoituksella ja edistämällä liikennehankkeita				
	18.a Valmistelemme kaavoituksen työohjelman mukaiset työpaikka-alueiden asemakaavat ja tarvittavat maankäyttösopimukset aikataulussa			Kuntakehitysjohtaja
		18.a.a Valmistelemme Sulan työpaikka-alueen asemakaavat ja maankäyttösopimukset hyväksyttäväksi	Asemakaavan käsittely viivästyy.	Kuntakehitysjohtaja
19. Vahvistamme Etelä-Tuusulan kasvua. Tiivistämme ja eheyttämme Hyrylän keskustaa ja Rykmentinpuistoa.			Hyrylän keskustan puolella merkittävin uhka on veturiyrittäjän luopuminen hankkeesta.Eheyttäminen Rykmentinpuistoon on tehtävä alikulkua parantamalla eikä sen suunnittelua voi aloittaa ennen kuin Hyrylän keskustan asemakaava on lainvoimainen.	
	19.a Valitsemme Hyrylän keskustan kehittämisen suunnan. Jatkamme alueen asemakaavoittamista.		Veturiyrityksen luopuminen hankkeesta.Päätöksenteon vaikeus koskien kompromisseja liikenteestä, pysäköinnistä ja mikrosijainnista.	Kuntakehitysjohtaja
		19.a.a Hyväksymme Hökilän asemakaavan.		Kuntakehitysjohtaja
		19.a.b Hyväksymme Hyrylän keskustan yleissuunnitelman.		Kuntakehitysjohtaja
		19.a.c Valmistelemme purettavan hallintorakennuksen (ent. Kunnantalo) alueen asemakaavamuutosluonnosta.		Kuntakehitysjohtaja
		19.a.d Puramme käytöstä poistetun hallintorakennuksen.		Kuntakehitysjohtaja
		19.a.e Aloitamme pysäköintitalon rakentamisen.		Kuntakehitysjohtaja
		19.a.f Myymme loput Suutarintien tontit (2 kpl).		Kuntakehitysjohtaja
20. Tiivistämme Jokelan keskustaa rataan tukeutuen ja vahvistamme taajaman vetovoimatekijöitä				
	20.a Edistämme Jokelan keskustan täydennysrakentamista ja tiivistymistä			Kuntakehitysjohtaja

		20.a.a Valmistelemme Jokelan keskustan asemakaavamuutoksia, Hevoskylän asemakaavaa ja näihin liittyen maankäyttösopimuksia		Kuntakehitysjohtaja
21. Vahvistamme Kellokosken omaleimaisuutta ja vetovoimaa Ruukin ja Sairaalan aluetta sekä keskustaa kehittäen				
	21.a Edistämme Kellokosken keskustan rakentumista ja palvelujen lisääntymistä.			Kuntakehitysjohtaja
		21.a.b Neuvottelemme keskusliikkeiden kanssa päivittäistavarakaupan tonttien toteuttamisest Kellokoskella.		Kuntakehitysjohtaja
	21.b Luomme hyvät edellytykset Kellokosken keskusta-alueen omaleimaiselle kehittämiselleKellokosken valtatien saneerauksella ja uusilla liikenneratkaisuilla.			Kuntakehitysjohtaja
		21.b.a Saneeraamme Kellokosken Vanhan valtatien välillä Kellokosken sairaala - Linjatie.	Aikatauluihin ja kustannuksiin liittyvät riskit.	Kuntakehitysjohtaja
22. Mahdollistamme kylien täydennysrakentamisen ja elinvoimaisuuden sekä maaseutumaisen ympäristön				
	22.a Edistämme kylien elinvoimaa tukemalla asukaslähtöistä toimintaa ja kyläsuunnitelmien laadintaa			Kansliapäällikkö
23. Kansainvälistymme ja luomme sille edellytyksiä				
	23.a Kehitämme kansainvälistä yritysten sijoittumispalvelua yhteistyössä KUUMA-seudun Helsinki Ring of Industry -konseptissa			Kansliapäällikkö
24. Hyödynnämme lentokentän ja metropolialueen tarjoamat kasvun mahdollisuudet asumisessa ja elinkeinotoiminnassa.				
	24.a Tarjoamme lentokenttään nojautuvalle yritystoiminnalle tulevaisuuden kasvualustan			Kansliapäällikkö
25. Kehitämme lentokenttään tukeutuvaa FOCUS aluetta ja edistämme vahvasti Kehä IV toteutusta				Kuntakehitysjohtaja
	25.a Viemme eteenpäin FOCUS-alueen toteutusta ja edistämme Kehä IV rakentumista			Kuntakehitysjohtaja

		25.a.a Valmistelemme vähintään osan Kehä IV - alueen asemakaavoista ehdotusvaiheeseen		Kuntakehitysjohtaja
		25.a.b Edistämme maanhankintaa alueella.		Kuntakehitysjohtaja
		25.a.c Valmistelemme Focus –alueen profilointia sekä markkinointia		Kuntakehitysjohtaja
	25.b Ratkaisemme Focus- ja Kehä IV -alueen tieyhteyksien ja liikenneväylän toteutustavan (omistajuus).			Kuntakehitysjohtaja
		25.b.a Aloitamme liikenneväylähyteyden suunnittelun Kehä IV -kaava-alueella.		Kuntakehitysjohtaja
26. Panostamme kulttuuritarjonnan monipuolisuuteen ja laatuun, ja matkailu alueella lisääntyy. Luomme mahdollisuuksia kulttuuriliikunnalle.				
	26.a Kehittämme kokoelmienhallintaa ylikunnallisessa yhteistyössä		Ylikunnallisen yhteistyön haasteet, talous	Sivistysjohtaja
		26.a.a Selvitämme ylikunnallisen kokoelmatilamahdollisuuden		Sivistysjohtaja
	26.b Uusimme Virtuaali -Tuusulan		Henkilökuntaresurssi, tekninen osaaminen	Sivistysjohtaja
		26.b.a Otamme käyttöön Virtuaali-Tuusula -sivustoon GPS-paikannuksen	Talous-, henkilöstö- ja aikaresurssit	Sivistysjohtaja
	26.c Teemme kulttuurituotannon henkilöstösuunnitelman		henkilökuntaresurssi, aikataulu	Sivistysjohtaja
		26.c.a Toteutamme työn vaativuuden arviointi -prosessin		Sivistysjohtaja
	26.d Kehitämme kotiseutukokoelmaa		Henkilökuntaresurssin riittävyys	Sivistysjohtaja
	26.e Kehitämme ja tuotteistamme Tuusulan matkailua.			Kuntakehitysjohtaja
		26.e.a Teemme yhteistyötä kulttuuritoimijoiden kanssa sekä edistämme matkailua ml. tuotteistaminen ja markkinointi.		Kuntakehitysjohtaja
		26.e.b Laadimme matkailustrategian sekä matkailutuotteen yhteistyössä yritysten kanssa.		Kuntakehitysjohtaja
27. Kehitämme Tuusulanjärven ja Tuusulan jokivarsien sekä vesistöjen (Jokelan lammet ja Rusutjärvi) virkistyskäyttöä ja saavutettavuutta				
	27.a Kehitämme Tuusulanjärven liikuntamahdollisuuksia			Sivistysjohtaja

		27.a.a Hyväksymme Tuusulanjärven yleissuunnitelman ja aloitamme sen toteutuksen.		Kuntakehitysjohtaja
		27.a.b Kunnostamme Tuomalan venepaikka-alueen	Luontoarvojen ja venepaikka-alueen toimintojen yhteensovittaminen, luvitus, aikataulu	Sivistysjohtaja
	27.b Edistämme maanhankintaa ja muita käytännön toimenpiteitä Tuusulanjärven virkistyskäytön kehittämiseksi			Kuntakehitysjohtaja
		27.b.a Teemme ulkoilureittitoimituksen Tuusulanjärven länsirannan reitin toteuttamiseksi.		Kuntakehitysjohtaja
	27.e Linjaamme Tuusulanjärven rantaraitin välillä Kirkkotie-Anttilan tilakeskus ja aloitamme rantaraitin rakentamisen.			Kuntakehitysjohtaja
		27.e.a Rakennamme esteettömän reitin ja uuden lintutornin sekä jatkoyhteyden Koskenmäentien länsiosaan.		Kuntakehitysjohtaja
28. Kehitämme Tuusulan Urheilupuistoa Helsingin seudun parhaaksi omaehtoisen harrastamisen ja aktiivisen urheilun ympäristöksi ja tapahtumapaikaksi				
	28.a Toteutamme Urheilukeskuksen monitoimihallin toteutussuunnittelun ja rakennamme BMX-radan		Monitoimihallihankkeen rakennuttamiseen ja johtamiseen sekä toiminnan suunnitteluun uudessa tilanteessa ei ehditä panostaa riittävästiBMX-radan kokonaistoteutus vaatii rakennuttajaa ja hankkeeseen tulee yhdistää P-alueen toteutus.	Sivistysjohtaja
		28.a.a Monitoimihallin rakentaminen alkaa	Talous, palveluverkon toteuttaminen, poliittinen päätöksenteko	Sivistysjohtaja
		28.a.b Toteutamme Kilpailutien eteläpuolelle rakennettavan, kv-mitat täyttävän BMX-radan ja P-alueen		Sivistysjohtaja
29. Uudistamme ja tehostamme kunnan palveluverkkoa kuntalaislähtöisesti päämääränä modernit, terveet ja turvalliset toimintaympäristöt sekä kohtaamisten mahdollistaminen				
	29.a Viemme toteutukseen hyväksytyn palveluverkkosuunnitelman ja 10-v investointisuunnitelman			Sivistysjohtaja

	29.b Käynnistämme Monion rakentamisen ja valmistaudumme uuden toimintaympäristön käyttöönottoon			Sivistysjohtaja
	29.c Toteutamme Halosenniemen kehittämissuunnitelmaa ja teemme perusparannusta		Osaavien tekijöiden löytäminen, rahoitus	Sivistysjohtaja
		29.c.a Halosenniemen parkkipaikan laajentaminen		Sivistysjohtaja
	29.d Laadimme Taidekasarmin ja 10-rakennuksen hankesuunnitelmat			Sivistysjohtaja
		29.d.a. Taidekasarmin hankesuunnitelma	Henkilökuntaresurssi, talous	Sivistysjohtaja
	29.e Teemme palveluverkkosuunnitelman ruokapalveluiden osalta 2021-2026		Palveluverkon kehityksen tuomat muutokset ruokapalveluiden toimintaan ja uuden toimintakulttuurin muutokset.	Sivistysjohtaja
	29.f Käynnistämme päiväkoti Martta Wendelinin rakentamisen ja valmistaudumme päiväkotiyksiköiden yhdistämiseen			Sivistysjohtaja
		29.f.a. Henkilöstön muutosvalmiuden ylläpitäminen ja henkilöstön rekrytointi uusiin yksiköihin	Liittyy tavoitteeseen 9.b.b.	Sivistysjohtaja
	29.g Käynnistämme Kirkonkylän kampuksen rakentamisen ja valmistudumme toiminnan käynnistämiseen			Sivistysjohtaja
	29.h Teemme Riihikallion monitoimikampuksen toteutussuunnitelman ja valmistaudumme toimintaympäristön muutokseen			Sivistysjohtaja
	29.i Käynnistämme Rykmentinpuiston monitoimikampuksen toteutussuunnittelun ja valmistaudumme toimintaympäristön muutokseen			Sivistysjohtaja
	29.j Toteutamme Lahelan monitoimikampuksen hankesuunnittelun			Sivistysjohtaja
	29.k Päätämme Jokelan alueen palveluverkkosuunnitelmasta ja etenemme hankesuunnitelmaan			Sivistysjohtaja
	29.l Vahvistamme yhteisökäytön edellytyksiä kunnan uudistuvassa palveluverkossa			Kansliapäällikkö
	29.l. Teemme laadukasta sisäilmatyötä			Sivistysjohtaja
	29.m Luovumme vajaakäyttöisistä kiinteistöistä			Kansliapäällikkö

30. Olemme edelläkävijä osallisuuden edistämisessä ja yhteisöllisessä toiminnassa uudistaen samalla toimintatapojamme. Kehitämme kumppanuuksia ja verkostojohtamista				
	30.a Jatkamme hybridirahoitusmallin toteuttamista ja vahvistamme sen yhteyttä osallistuvaan budjetointiin			Kansliapäällikkö
	30.b Kehitämme osallistuvan budjetoinnin prosessia ja osoitamme osuuden toimialueiden budjeteista osallistuvan budjetointiin			Kansliapäällikkö
	30.c Viemme järjestöstrategian linjaukset teoiksi			Kansliapäällikkö
	30.d Otamme käyttöön asukasraateja ja lisäämme dialogisuutta kunnan toiminnassa			Kansliapäällikkö
	30.e Vahvistamme asukkaiden omaehtoisen toiminnan tukea			Kansliapäällikkö
	30.f Viemme käytäntöön uudistettujen ydintiimien roolit ja toiminnan tavoitteet			Kansliapäällikkö
	30.g Jatkamme neuvostojen toiminnan kehittämistä			Kansliapäällikkö
	30.h Pidämme huolta heikommassa asemassa olevien erityisryhmien mukanaolosta ja osallisuuden tunteesta		Maahanmuuttokoordinaattorin työtilanne on kiireinen ja aikaa kolmannen sektorin kanssa tehtävälle yhteistyölle ei ole riittävästi.	Henkilöstöjohtaja
		30.h.a Varmistamme, että maahanmuuttaja-asiakkaat löytävät mielekästä tekemistä ja kokevat olevansa osa paikallista yhteisöä tiivistämällä yhteistyötä alueellisen järjestösektorin kanssa	Resurssipula maahanmuttajatyössä. Prioriteeltiltään kiireisemmät asiat menevät vähemmän kiireisien asioiden ohi.	Henkilöstöjohtaja
31. Uudistamme kunnan brändiä ja parannamme kunnan tunnettuutta				
	31.a Jatkamme Tuusulan brändin vahvistamista sitä tukevin teoin			Kansliapäällikkö
		31.a.a Teemme Tuusulan brändiä tunnetuksi brändinmukaisin teoin ja mielenkiintoisten markkinointiviestinnän tempausten ja sisältöjen avulla		Kansliapäällikkö
		31.a.b Varmistamme, että koko organisaation markkinointiviestintä on yhteisen brändin mukaista		Kansliapäällikkö

		31.a.c Selvitämme, miten hyvin Tuusulan brändin tunnettuus on kehittynyt ja hyödynnämme tietoa brändityössä		Kansliapäällikkö
	31.b Hyödynnämme markkinointiviestinnässä koko organisaation osaamista ja yhteistyötä			Kansliapäällikkö
		31.b.a Priorisoimme kohderyhmät yhdessä ja ideoimme yhdessä keinoja tavoittaa nämä kohderyhmät		Kansliapäällikkö
		31.b.b Laadimme yhteisen markkinointiviestinnän suunnitelman ja noudatamme sitä yhdessä		Kansliapäällikkö
	31.c Viestimme monikanavaisesti ja siten, että tavoitamme kuntalaiset ja muut sidosryhmät mahdollisimman hyvin			Kansliapäällikkö
		31.c.a Laadimme yhdessä kanavastrategian viestinnän kanaville ja noudatamme sitä		Kansliapäällikkö
32. Parannamme kunnan tuottavuutta ja talouden tasapainoa				Talousjohtaja
	32.a Saavutamme tontinmyynnin tavoitteen.			Kuntakehitysjohtaja
		32.a.a Jatkamme ja kehitämme tonttien markkinointia.		Kuntakehitysjohtaja
		32.a.b Edistämme kunnan omistaman kiinteistökannan kaavamuutoksia jalostamalla kiinteistöjä myytäväksi valtuuston tekemän linjauksen mukaisesti.	Kiinteistöjen myynti ei etene suunnitelman mukaisesti. Myyntitavoitteet eivät täyty. Myyntisuunnitelmasta lipsutaan.	Kuntakehitysjohtaja
	32.c Käynnistämme tuotteistusta ja suoritetiedon hyödyntämistä raportoinnissa sekä talousarvion laadinnassa		Toimialueiden johdon ja asiantuntijoiden ajan riittäminen tuotteistamisen määrittelytyöhön.	Talousjohtaja
		32.c.a Laajennamme tuotteistusta vaiheittain valittuihin yksiköihin	Toimialueiden johdon ja asiantuntijoiden ajan riittäminen tuotteistamisen määrittelytyöhön.	Talousjohtaja
	32.d Toteutamme Kasvun ja talouden hallintaohjelman linjauksia		Emme saa riittäviä päätöksiä tehtyä ja toteutus viivästyy mm. palveluverkkosuunnitelman ja henkilöstön osalta.	Kansliapäällikkö
		32.d.a Edistämme merkittävimpien asuin- ja yritysalueiden kaavoitusta		Kansliapäällikkö
		32.d.b Priorisoimme ja suunnittelemme infran rakentamista strategian mukaisten elinvoima- ja tontinmyyntitavoitteiden toteutumisen pohjalta		Kansliapäällikkö
		32.d.c Toteutamme palveluverkkosuunnitelmaa siten, että asetetut hyöty- ja säästötavoitteet toteutuvat		Kansliapäällikkö

		32.d.d Sopeutamme henkilöstön määrää palvelukysynnän mukaiselle tasolle	Epäonnistuminen väestö- ja oppilasennusteiden laatimisessa	Kansliapäällikkö
		32.d.e Toteutamme 3 milj. euron säästötoimenpiteitä osana kasvun ja talouden hallintaohjelmaa	Koronapandemian pitkittyminen, päätöksen teko viivästyy ja päätösten toimeenpanossa epäonnistuminen	Kansliapäällikkö
		32.d.f Kehitämme palveluprosesseja jatkuvasti parantaen		Talousjohtaja
	32.e Hillitsemme velkaantumista ja vahvistamme kunnan tulorahoitusta		Vuosittaiset investoinnit nousevat jopa yli 80 milj. euron, jos investointien priorisoinnista tai vaiheistamisesta ei päästä sopimukseen	Talousjohtaja
		32.e.a Toteutamme kunnan investointiohjelmaa siten, että 2025 kunnan ja vesihuoltoliikelaitoksen lainamäärä on yhteensä enintään 320 M	Vuosittaiset investoinnit nousevat jopa yli 80 milj. euron, jos investointien priorisoinnista tai vaiheistamisesta ei päästä sopimukseen.	Talousjohtaja

Strategiset indikaattorit

Sujuva Tuusula

Sujuvuuden strategiset indikaattorit	Lähtötaso 31.12.2017	Tavoitetason seuranta 31.12.2019	Tavoitetaso 31.12.2021
Kuntalaisten tyytyväisyys kunnan palveluihin	Laaja asuinkuntaindeksi 3,53 (2016)	Sisäilma-asioissa on saatu yhteistyömuotoja kehitettyä ja tilanteita rauhoittumaan	Laaja asuinkuntaindeksi 3,9
Yritysten tyytyväisyys kunnan palveluihin	Yritysbarometri sijoitus 22	Taloustutkimuksen imagotutkimuksessa 2017 sijoitus on 33.	Yritysbarometri sijoitus 10 parhaan joukossa
Muuttovoitto	-75	-125	+500
Joukkoliikenteen matkustajamäärä	Noin 1 milj.	HSL-matkustajien määrä oli n. 1,4 kertaa suurempi kuin vuonna 2018. Tuusulan suunnan HSL alueella tilastoitu nousujen määrä v. 2019 on ollut n. 1,934 milj. nousua.	Kasvaa
Digitalisaatioaste (VM:n mittaristo)	Ei mitattu	Ei mitattu	75%

Hyvinvoiva Tuusula

Hyvinvoinnin strategiset indikaattorit	Lähtötaso 31.12.2017	Tavoitetason seuranta 31.12.2019	Tavoitetaso 31.12.2021
Koettu terveys	Tyytyväinen elämäänsä 4. ja 5 lk. 88,7%	Tyytyväinen elämäänsä 4. ja 5 lk. 88,6%	Tyytyväinen elämäänsä 4. ja 5 lk. tyytyväisyys kasvaa
Työttömyysaste	7,0%	5,5%	Alle 5%
Peruskoulun päättäneet nuoret, sijoittuminen jatko-opintoihin	100%	8 oppilasta ei saanut päättötodistusta.	100%
Kotona asuvien 75 + tuusulalaisten osuus	92,2% (2016)	97,2 (2018)	93%
Koettu turvallisuus	Liikenneturvallisuus 3,69 (2016)	3,68	Liikenneturvallisuus nousee

Työnantajakuva	Määritetään myöhemmin	Tutkimusyrityksiä kartoitettu, tulokset keväällä 2020, hakemuksia avoimiin tehtäviin (lukuun ottamatta tekniset) paljon.	Mittaus v. 2021

Vireä Tuusula

Vireyden strategiset indikaattorit	Lähtötaso 31.12.2017	Tavoitetason seuranta 31.12.2019	Tavoitetaso 31.12.2021
Asukasmäärä	38 646	38 605	40 700
Valmistuneet asunnot	293 asuntokanta 17 713 kpl	190	420
Työpaikkojen määrä	14 105 työpaikkaomavaraisuus 77,1%	Työpaikkaomavaraisuus 78,4 %	
Yritysten liikevaihto	2 853 106 000 euroa	3 056 410 000 euroa (2018)	+5% lähtötasosta
Matkailijoiden yöpymisten määrä (kotimaiset ja kansainväliset)	Yöpymiset yhteensä 74 841 Kotimaiset: 45 304 Ulkomaiset: 29 537		Nouseva
Kävijämäärät keskeisissä kulttuurikohteissa	Määritetään myöhemmin	Kävijämääriä seurataan	65 000
Lainakanta/asukas	2 038 euroa	3 274 euroa	Alle 4 000 euroa
Kuntabrändin kehittyminen	Lähtötaso määritettiin syksyllä 2018 Suomitutka-paneelissa.	Lähtötaso saatiin syksyllä 2018 tehdyssä Suomitutkan paneelitutkimuksessa. Tavoitteena on tunnettuuden nostaminen, mikä on koko brändityön lähtökohta. Tunnettuuden seurantamittaus toteutettaneen ensim-mäisen kerran syksyllä 2019 tai 2020 (asuntomessujenkin jälkeen). Brändityö on useiden vuosien prosessi. Seurantaa jatketaan.	Kokonaistunnettuus 77% -> 85% Kiinnostavuus asuinpaikkakuntana 26% -> 35% Muuttamisen harkinta 11% -> 15%
Verokertymä	178 milj. euroa	183 milj.euroa	205 milj. euroa

Käyttötalousosan taulukoiden lukuohje

TP 2019	= Edellisen vuoden tilinpäätös
TA 2020	= Vuoden 2020 talousarvio
MTA 2020	= Valtuuston hyväksymät muutokset talousarvioon
TA 2021	= Vuoden 2021 talousarvio
TS 2022 - TS 2025*	= Taloussuunnitelmavuodet 2022-2025

* luvut tuhansina euroina

Toimintatulot ja toimintamenot sisältävät sisäiset erät

	Budjettiyhteenveto palvelualue							
Selite	**TP 2019**	**TA 2020**	**MTA 2020**	**TA 2021**	**TS2022**	**TS2023**	**TS2024**	**TS2025**
TOIMINTATUOTOT YHT.	242 443	307 103	307 103	277 088	279	282	284	286
TOIMINTAKULUT YHT.	-5 830 748	-5 930 324	-6 070 314	-6 269 520	-6 332	-6 396	-6 459	-6 524
TOIMINTAKATE	-5 588 305	-5 623 221	-5 763 211	-5 992 432	-6 053	-6 114	-6 176	-6 238
Toimintakatteen muutos %		0,6 %	3,1 %	6,6 %	-99,9 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Toimintakatteen muutos euroina		-34 916	-174 906	-369 211	-60	-61	-62	-62

Tuotot esitetään plus-merkkisinä ja kulut miinus-merkkisinä

Henkilöstösuunnitelma v.2021

1. Henkilöstösuunnittelu ja sen tavoitteet

Henkilöstösuunnittelun tavoitteena on varmistaa, että kunnan palveluja tuottaa riittävä määrä osaavaa henkilöstöä. Henkilöstösuunnitelmassa määritellään strategian ja toiminnan vaatima määrällinen ja laadullinen henkilöstötarve. Henkilöstösuunnitelmaa ohjaa kuntastrategia ja palveluverkkomuotoilut, joissa otetaan kantaa siihen, mitä palveluita tuotetaan ja miten niitä tuotetaan. Henkilöstösuunnitelmaa tarkistetaan vuosittain talousarvion laatimisen yhteydessä.

Henkilöstösuunnittelun avulla huolehditaan palvelutuotannon edellyttämän henkilöstön määrästä ja rakenteesta, turvataan riittävä osaaminen kunnan tavoitteiden saavuttamiseksi, ennakoidaan henkilöstökustannuksia sekä määritellään keinoja, joilla henkilöstövoimavaroja muodostetaan, vaalitaan ja johdetaan. Henkilöstösuunnittelun ydintä ovat henkilöstön määrän, laadun ja kohdentumisen määrittely tulevaisuuden tarpeita varten. Henkilöstön määrällä tarkoitetaan henkilöstön lukumäärää ja laadulla henkilöstön osaamista, koulutusta, henkilöstö- tai ammattiryhmää, työsuhteen muotoa ja muita vastaavia asioita. Kohdentumisen suunnittelu on ennakointia sen osalta, kuinka paljon eri tehtävissä, toiminnoissa tai yksiköissä tarvitaan henkilöstöä ja miten tarve mahdollisesti muuttuu. Tavoitteena on, että ”oikea määrä oikeanlaisella osaamisella varustettuja työntekijöitä olisi oikeaan aikaan oikeassa paikassa tekemässä oikeita tehtäviä oikeassa palveluprosessissa oikeiden tavoitteiden toteuttamiseksi”.

Henkilöstösuunnittelu on ennen kaikkea toimenpiteiden suunnittelua ja varautumista toiminnan edellyttämiin henkilöstöä koskeviin muutoksiin. Määrän, laadun ja kohdentumisen lisäksi henkilöstösuunnittelun tulee kattaa myös se, miten henkilöstövoimavaroista huolehditaan.

Kasvun ja talouden hallintaohjelmassa on määritelty kuntatason tavoitteet tuleville vuosille, joita johdetaan Tuusulan strategiasta. Ohjelman toteutus ja linjaukset palvelevat Tuusulan strategian keskeisten tavoitteiden toteuttamista kestävällä tavalla. Kuntatason tavoitteet ovat:

- Henkilöstön määrän mitoitus kysynnän mukaan
- Suunnittelun lähtökohtana henkilöstömenojen 1 % kasvu / vuodesta 2021 alkaen.
- Henkilöstörakenteen, osaamisen ja toimenkuvien muutokset
- Rekrytointiprosessien ja palvelussuhteen elinkaaren prosessien uudistaminen

1. 1 Kuntatoimiala ja Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

1.1.1 Palvelualuekohtaiset toiminnan kuvaukset

Palvelualueiden ja toimialueen henkilöstön määrä vuonna 2021 ja pidemmällä tähtäimellä

Kunnanviraston johto ja johdon tuki	Henkilöstö v. 2020	Henkilöstö v. 2021	Henkilöstömuutokset (+/-)
Vakituiset	8	8	0
Määräaikaiset			0
Vaihtoehtoinen työvoima	palkkatuella 0,1	palkkatuella 0,5	0,5

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus	Henkilöstö v. 2020	Henkilöstö v. 2021	Henkilöstömuutokset (+/-)
Vakituiset	46	48	+2
Määräaikaiset	2	0,4	-1,6
Vaihtoehtoinen työvoima			

Toimialue yhteensä	Henkilöstö v. 2020	Henkilöstö v. 2021	Henkilöstömuutokset (+/-)
Vakituiset	8	8	0
Määräaikaiset			0
Vaihtoehtoinen työvoima			0,5

Toimialue		2021	2022	2023	2024	2025	2026	Muutos% 2021-2026
	Vakituiset	48	49	49	49	49	49	
	Määräaikaiset	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	
	Vaihtoehtoinen työvoima							

1.2 Yhteiset palvelut

1.2.1 Palvelualuekohtaiset toiminnan kuvaukset

Palvelualueiden ja toimialueen henkilöstön määrä vuonna 2021 ja pidemmällä tähtäimellä

Toimialue yhteensä	Henkilöstö v. 2020	Henkilöstö v. 2021	Henkilöstömuutokset (+/-)
Vakituiset	71	71	-
Määräaikaiset	3	3	-
Vaihtoehtoinen työvoima	4	4	-

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA, ARVIO 2021-2026

Toimialue	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Muutos% 2021-2026
Vakituiset	71	71	72	72	73	73	4.2
Määräaikaiset	3	2	2	3	3	3	-
Vaihtoehtoinen työvoima	4	4	44	4		4	-

Yhteisten palveluiden henkilöstön määrän ei arvioida muuttuvan olennaisesti vuosina 2021-2026. Mahdolliset muutokset ovat sidoksissa keskeisesti asiakasmäärien kasvuun, mahdollisiin uusiin tehtäviin ja palveluvelvoitteisiin sekä tuottavuuden kehittymiseen.

- Asiakasmäärien kasvua ja mahdollisia uusia palveluvelvoitteita on odotettavissa mm. maahanmuuttaja- ja työllisyyspalveluissa, ohjaamopalveluissa sekä holhoustoimen edunvalvontapalveluissa
- Talouden, hr:n ja hallinnon rutiinitehtäviä on mahdollista vähentää prosesseja ja toiminnan tuottavuutta kehittämällä sekä digitalisaatiota edistämällä. Samalla kuitenkin lisääntyvä viranomaisraportointi ja toimintojen laadun parantaminen (mm. tiedolla johtaminen, osaamisen kehittäminen) sitovat rutiinitehtävistä vapautuvaa työpanosta
- Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttää tietohallinnolta entistäkin vahvempaa osaamista sekä kykyä hyödyntää tehokkaasti ulkopuolista asiantuntemusta ja verkostoja.

Yllä olevan taulukon mukaisten henkilöarvioiden lähtökohtana, että

- holhoustoimen edunvalvontapalveluien henkilökunnan määrää lisätään vuosina 2023 ja 2025 yhdellä henkilöllä, asiakasmäärän kasvun mukaisesti
- Muuta asiakasmäärien kasvua tai mahdollisia uusia palveluvelvoitteita ei ole otettu huomioon
- Muilta osin henkilöstömäärien lisäystarpeet hoidetaan ensisijaisesti parantamalla toiminnan tuottavauutta ja prosesseja.

1.3 Sivistys

Henkilöstötarpeet tulee määrällisesti ja laadullisesti ennakoida vastaamaan toiminnan tarpeita, lainsäädännön muutoksia (varhaiskasvatuslaki, museolaki ja lukiolaki) ja toimintaympäristöön liittyvä muutoksia (palveluverkon muutokset). Henkilöstön saatavuus on varmistettava ja tämä koskee erityisesti varhaiskasvatusta, oppilas- ja opiskelijahuoltoa sekä ruokapalveluita-

Varhaiskasvatuksessa jatketaan varhaiskasvatuslain henkilöstöstä antaman määräyksen toteuttamista. Lastenhoitajien sijaan tulee rekrytoida riittävä määrä varhaiskasvatuksen opettajia.
Henkilöstörakenteen muutos lisää henkilöstön kustannuksia vuoteen 2030 asti.
Varhaiskasvatuksen johtamisrakenteita kehitetään, kun siirrytään toimiman isommissa yksiköissä.

Perusopetuksen oppilasmäärän vähenemiseen varaudutaan tarkastelemalla kriittisesti avautuvat luokanopettajien ja lehtoreiden virat ja katsomalla tuntien riittävyys seuraavien vuosien ajalta.
Koulunkäynninohjaajien tehtävien osalta vuoden 2021 aikana arvioidaan vakinaisten tehtävien määrien riittävyys ja määräaikaisten tehtävien osalta selvitetään tehtävien mahdollista

ulkoistamista yhteistyökumppanille. Vuoden 2021 aikana tehdään selvitys koskien ohjaajapalveluita ja selvitetään mahdollinen vuokratyövoiman käyttö.

Uusien monitoimikampusten johtamis-järjestelmiä kehitetään ja varmistetaan riittävä johtamisen resurssi. Oppilas -ja opiskelijahuollon henkilöstön osalta tilanne on suhteellisen hyvä oppilasmäärien hiukan laskiessa. Tällä hetkellä kaikki tehtävät on täytetty, eikä henkilöstö-lisäykseen ole tarvetta.

Lukion ja Tuusulan opiston osalta voidaan luoda uusia yhteisiä opetustehtäviä Monioon siirryttäessä. Ulkoisella rahoituksella toteutettaviin hankkeisiin palkataan henkilöitä hankesuunnitelman edellyttävällä tavalla.

Ruokapalveluissa laaditaan uusi henkilöstö-suunnitelma Keusoten ja kunnan palvelu-verkon muutoksista johtuvista syistä.

Jotta museomme pysyvät valtionosuuden piirissä, tulee huolehtia riittävästi henkilöstömääristä suhteessa museolakiin. Kulttuurituotannon resurssit tulee tarkastella uudelleen suhteessa rakentuvaan Monioon sekä ratkaista se, miten palvelut Moniossa tuotetaan.

Vapaa-ajan palveluissa tavoitteena on lisätä alueelliseen nuoristyöhön yksi vakinainen nuoriso-ohjaaja. Tällä korjataan henkilöstö-rakennetta, jossa suurin osa työntekijöistä on määräaikaisia. Keskeisimpiä täydennys-koulutusteemoja toimialalla ovat opetus-teknologia, hyvinvoinnin kokonaisvaltainen edistäminen sekä kestävän tulevaisuuden rakentaminen.

1.3.1 Palvelualuekohtaiset toiminnan kuvaukset

Palvelualueiden ja toimialueen henkilöstön määrä vuonna 2021 ja pidemmällä tähtäimellä

Varhaiskasvatus	Henkilöstö v. 2020	Henkilöstö v. 2021	Henkilöstömuutokset (+/-)
Vakituiset	312	308	-4
Määräaikaiset	73	68	-5
Vaihtoehtoinen työvoima			

Varhaiskasvatuksen palvelualueella kunnallisen varhaiskasvatuksen palvelu kattaa 60% kaikista tuusulalaisista varhaiskasvatukseen oikeutetuista 0-6-vuotiaista. Vaikka lasten syntyvyys on Tuusulassa laskusuuntainen, on palveluihin osallistuvien määrä myös nuoremmissa ikäluokissa kasvanut. Näin lasten määrän väheneminen ei vaikuta suoraan varhaiskasvatus-palveluiden tarpeen/henkilöstön vähenemiseen.

Varhaiskasvatuksessa vakituisen henkilöstön määrä vähenee perhepäivähoitajien eläköitymisten myötä. Seuraavien neljän vuoden aikana eläkeiän saavuttaneiden henkilöiden määrä on vuosittain n. 10 henkilöä. Varhaiskasvatuksessa työskentelevistä suurin ikäluokka, 37%, on 40-49-vuotiaita.

Kokonaiskuvassa tarkastellaan eläköityvien vakinaisten tilalle tarvittavien kasvattajien ja avustavan henkilöstön määrää 2021. Edellisten neljän vuoden aikana on vakituisten lasten-hoitajien sijaan palkattu lastentarhan- opettajia neljä/vuosi, Tällä muutoksella pyritään jatkossakin ennakoimaan varhaiskasvatukseen tulossa olevaa henkilöstörakenteen muutosta 2030, jolloin henkilöstöstä 2/3 osalla tulee olla korkeakoulututkinto, kasvatustieteen kandi tai sosionomi. Määräaikaisten ja sijaisten määrä vähenee hankerahoitusten päättyessä.

Varhaiskasvatuksen henkilörakenteeseen tulee muutos ensimmäisen kerran jo vuonna 2023, jolloin sosionomiksi 1.8.2023 jälkeen valmistuvat eivät voi enää saada varhaiskasvatuksen opettajan pätevyyttä. Sen sijaan varhais-kasvatukseen valmistellaan varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävää, joka on tällä hetkellä tehtävänkuvaltaan ja hinnoittelultaan määrittelemätön. Palkka tulee sijoittumaan varhaiskasvatuksen opettajan ja lastenhoitajan väliin, kuitenkin lähemmäs opettajan palkkaa tehtävään vaadittavan korkeakoulututkinnon perusteella.

Varhaiskasvatuksen tehtävä nimikkeiden muutoksiin liittyvä prosessi on käynnistetty. Nimikkeiden muutokset saadaan oletettavasti voimaan vuoden vaihteessa 2021.

Oppiminen	Henkilöstö v. 2020 (8/2020)	Henkilöstö v. 2021	Henkilöstömuutokset (+/-)
Vakituiset	542	542	0
Määräaikaiset	241	239	-2
Vaihtoehtoinen työvoima	2 (oppisopimus)		

Oppimisen palvelualueella oppilasmäärä putoaa lukuvuodesta 2020-21 lukuvuoteen 2021-22 verrattuna n. 100 oppilaalla. Vähennyksestä suurin osa tapahtuu alakoulun oppilasmäärässä mäntsäläläisten oppilaiden pitäessä yläkoulun oppilasmäärän lähes samana. Kyseinen 100 oppilaan poistuminen tarkoittaa tuntiresurssin kautta teoriassa n. 5 htv:n vähentymistä.

Nykyisellä palveluverkolla oppilasmäärän väheneminen jakautuu useampaan yksikköön, jonka vuoksi henkilöstömäärän putoamista on haastava käytännössä arvioida, koska muutaman oppilaan väheneminen opetusryhmästä ei vaikuta koulun opettajien määrään. Alakouluissa on n. 150 opetusryhmää, jolloin n. 100 lapsen väheneminen jakautuu hyvin tasaisesti eri yksiköiden kesken. Opettaja voi opettaa 20 tai 22 oppilaan opetusryhmää, jolloin 2 oppilaan väheneminen ei muuta henkilöstömäärää. Mikäli tällainen muutos tapahtuu useammassa koulussa, voi oppilasmäärän muutos olla suurikin ilman merkittäviä henkilöstövaikutuksia. Henkilöstömäärän väheneminen vaatii oppilasmäärän selkeämpää pudotusta tai palveluverkkoratkaisuja, jolloin koulujen ryhmittelyjen kautta voidaan vaikuttaa myös henkilöstömääriin.

Oppilasmäärän väheneminen vaikuttaa palkkakustannuksiin ja sen vaikutus on huomioitu talousarviossa. Resurssin väheneminen vaikuttaa opettajien ylituntien määrään sekä määräaikaisen henkilöstön määrään. Vakituisen henkilöstön määrään pudotuksella ei ole tässä kohtaa suurta vaikutusta.

Mikäli kunnassa päädytään tekemään palveluverkon muutoksia lukuvuoden 2021-22 alusta ja muut vuoden 2021 talousarvion säästötoimenpiteet toteutetaan, määräaikaisten tehtävien määrän arvioidaan vähenevän n. 10 henkilöllä

Henkilöstömäärien tarkemmat muutoksiin vaikuttaa miten rehtorit jakavat opettajille palkkaukseen vaikuttavia ylitunteja ja missä oppiaineissa yläkouluissa on mahdollisesti tuntiopettajia, joiden tehtäviin opetustuntien jakaminen voi vaikuttaa.

Kulttuuri	Henkilöstö v. 2020	Henkilöstö v. 2021	Henkilöstömuutokset (+/-)
Vakituiset	42	42	
Määräaikaiset	2 + tarvittaessa työhön kutsuttavia oppaita noin 12	2 + tarvittaessa työhön kutsuttavia oppaita noin 12	
Vaihtoehtoinen työvoima	5	5	

Vapaa-aika	Henkilöstö v. 2020	Henkilöstö v. 2021	Henkilöstömuutokset (+/-)
Vakituiset	27	28	+1
Määräaikaiset	12	11	-1
Vaihtoehtoinen työvoima	4	4	0

Kulttuurin osalla henkilöstömäärä pysyy ennallaan. Vuoden 2021 aikana tehdään tarkastelu kulttuurituotannon järjestämiseen. Monio tulee lisäämään tehtäviä, mutta myös yksikkönä tuottaa. Henkilökunnan määrässä ei kuitenkaan ole odotettavissa isoja muutoksia 2021-2026.

Vapaa-ajan osalta talousarvioehdotus vuodelle 2021 sisältää yhden määräaikaisen nuoriso-ohjaajan ottamista vakinaiseen tehtävään ja yhden määräaikaisen vähenemistä. Kustannus-vaikutus on 25 000 euroa. Henkilömäärissä ei ole odotettavissa isoja muutoksia 2021-2026.

Hallinto	Henkilöstö v. 2020	Henkilöstö v. 2021	Henkilöstömuutokset (+/-)
Vakituiset	4	4	0
Määräaikaiset	1	0	0
Vaihtoehtoinen työvoima	1	0	-1

Sivistystoimen hallinto on hyvin pieni ja käsittää sivistysjohtajan, kehittämispäällikön, hallintosihteerin ja toimialuesihteerin.

Henkilömäärissä ei ole odotettavissa isoja muutoksia 2021-2026. Kehittämistyöhön haetaan tarvittaessa lisäresurssia hankerahoituksia kautta.

Ruokapalvelut	Henkilöstö v. 2020	Henkilöstö v. 2021	Henkilöstömuutokset (+/-)
Vakituiset	52	55	3
Määräaikaiset	12	9	-3
Vaihtoehtoinen työvoima	2 palkkatuella 4 työosuusrahalla	2 palkkatuella 4 työosuusrahalla	

Keusoten tilanne ruokapalveluluiden järjestämisen osalta on auki. Ratkaisu pienten kyläkoulujen osalta vaikuttaa henkilöstömääriin ja määräaikaisten määrä voi tulla vielä pienenemään. Haasteena on ollut saada henkilöstöä palkattua avoimiin tehtäviin. Vuoden 2021 aikana laaditaan henkilöstösuunnitelma vuosille 2021-2030, kun Keusoten ja palveluverkon ratkaisut on tehty.

Toimialue		2021	2022	2023	2024	2025	2026	Muutos% 2021-2026
	Vakituiset	979	975	972	965	962	959	-2.0
	Määräaikaiset	329	325	320	315	312	309	-6.1
	Vaihtoehtoinen työvoima	15	10	10	10	10	10	-33.3

1.4 Kasvu ja ympäristö

1.4.1 Palvelualuekohtaiset toiminnan kuvaukset

Palvelualueiden ja toimialueen henkilöstön määrä vuonna 2021 ja pidemmällä tähtäimellä

Kehittäminen ja hallinto	Henkilöstö v. 2020	Henkilöstö v. 2021	Henkilöstömuutokset (+/-)
Vakituiset	4.5	5.5	+1
Määräaikaiset	0	0	0
Vaihtoehtoinen työvoima			
Projektitoimisto	Henkilöstö v. 2020	Henkilöstö v. 2021	Henkilöstömuutokset (+/-)
Vakituiset	0	5	+5
Määräaikaiset	0	0	0
Vaihtoehtoinen työvoima			

Elinvoima, asuminen ja kehittäminen	Henkilöstö v. 2020	Henkilöstö v. 2021	Henkilöstömuutokset (+/-)
Vakituiset	10	5	-5
Määräaikaiset	1	1	0
Vaihtoehtoinen työvoima			

Maankäyttö ja paikkatieto	Henkilöstö v. 2020	Henkilöstö v. 2021	Henkilöstömuutokset (+/-)
Vakituiset	25	25	0
Määräaikaiset	1	1	0
Vaihtoehtoinen työvoima			
Kaavoitus	Henkilöstö v. 2020	Henkilöstö v. 2021	Henkilöstömuutokset (+/-)
Vakituiset	13	12	-1
Määräaikaiset	2	1	-1
Vaihtoehtoinen työvoima			
Rakennusvalvonta	Henkilöstö v. 2020	Henkilöstö v. 2021	Henkilöstömuutokset (+/-)
Vakituiset	7	7	0
Määräaikaiset	1	0	-1
Vaihtoehtoinen työvoima			

Yhdyskuntatekniikka	Henkilöstö v. 2020	Henkilöstö v. 2021	Henkilöstömuutokset (+/-)
Vakituiset	44. 70	47. 70	+3
Määräaikaiset	6	4	-2
Vaihtoehtoinen työvoima			
Tilapalvelut	Henkilöstö v. 2020	Henkilöstö v. 2021	Henkilöstömuutokset (+/-)
Vakituiset	70	70	0
Määräaikaiset	0	0	0
Vaihtoehtoinen työvoima			

Toimialue yhteensä	Henkilöstö v. 2020	Henkilöstö v. 2021	Henkilöstömuutokset (+/-)
Vakituiset	174.20	177.20	+3
Määräaikaiset	11	7	-4
Vaihtoehtoinen työvoima			

Toimialue		2021	2022	2023	2024	2025	2026	Muutos% 2021-2026
	Vakituiset	177.20	177.20	177.20	177.20	177.20	177.20	0
	Määräaikaiset	7	7	7	7	7	7	0
	Vaihtoehtoinen työvoima							

1.5 Vesihuoltoliikelaitos

Vesihuoltoliikelaitoksen henkilöstön määrä vuonna 2021 ja pidemmällä tähtäimellä

Vesihuoltoliikelaitos	Henkilöstö v. 2020	Henkilöstö v. 2021	Henkilöstömuutokset (+/-)
Vakituiset	17	17	
Määräaikaiset			
Vaihtoehtoinen työvoima			

Toimialue		2021	2022	2023	2024	2025	2026	Muutos% 2021-2026
	Vakinaiset	17	17	17	17	17	17	
	Määräaikaiset							
	Vaihtoehtoinen työvoima							

2. Yhteenveto

Koko kunta yhteensä	Henkilöstö v. 2020	Henkilöstö v. 2021	Henkilöstömuutokset (+/-)
Vakituiset	1295,2	1300,2	
Määräaikaiset	358	329	
Vaihtoehtoinen työvoima	22,1	24	
Yhteensä	1675,3	1659,1	-16,2

Arvioitu henkilöstömäärä 2021 -2026

Toimialue		2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kuntatoimiala ja ympäristökeskus	Vakinaiset	56	57	57	57	57	57
	Määräaikaiset	0.4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
	Vaihtoehtoinen työvoima	0,5					
Yhteiset palvelut	Vakinaiset	71	71	72	72	73	73
	Määräaikaiset	3	2	2	3	3	3
	Vaihtoehtoinen työvoima	4	4	4	4	4	4
Sivistys	Vakinaiset	979	975	972	965	962	959
	Määräaikaiset	329	325	320	315	312	309
	Vaihtoehtoinen työvoima	15	10	10	10	10	10
Kasvu ja ympäristö	Vakinaiset	177,2	177,2	177,2	177,2	177,2	177,2
	Määräaikaiset	7	7	7	7	7	7
	Vaihtoehtoinen työvoima						
Vesihuoltoliikelaitos	Vakinaiset	17	17	17	17	17	17
	Määräaikaiset						
	Vaihtoehtoinen työvoima						
Kunta yhteensä		1659,1	1645,6	1638,6	1627,6	1622,6	1616,6

POISTOSUUNNITELMA

	31.12.2012 MENNESSÄ VALMISTUNEET KOHTEET		1.1.2013 JÄLKEEN VALMISTUNEET KOHTEET		KIRJANPITOLAUTA-KUNNAN KUNTAJAOS:
	POISTOAIKA	POISTOTAPA	POISTOAIKA	POISTOTAPA	POISTOAIKASUOSITUS
Aineettomat hyödykkeet					
kehittämismenot	4 vuotta	tasapoisto	2 vuotta	tasapoisto	2 - 5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	tasapoisto	5 vuotta	tasapoisto	5 - 20 vuotta
Liikearvo			2 vuotta	tasapoisto	2 - 5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot					
Atk-ohjelmistot	4 vuotta	tasapoisto	2 vuotta	tasapoisto	2 - 5 vuotta
Muut	4 vuotta	tasapoisto	2 vuotta	tasapoisto	2 - 5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat					
Betonirunkoiset					
Hallinto- ja laitosrakennukset	25 - 35 vuotta	tasapoisto	30 vuotta	tasapoisto	20 - 50 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset			30 vuotta	tasapoisto	20 - 30 vuotta
Talousrakennukset	17 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	10 - 20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset			20 vuotta	tasapoisto	20 - 30 vuotta
Asuinrakennukset	35 vuotta	tasapoisto	30 vuotta	tasapoisto	30 - 50 vuotta
Muut kuin betonirunkoiset					
Hallinto- ja laitosrakennukset	25 - 35 vuotta	tasapoisto	20 vuotta	tasapoisto	20 - 50 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset			20 vuotta	tasapoisto	20 - 30 vuotta
Talousrakennukset	17 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	10 - 20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset			20 vuotta	tasapoisto	20 - 30 vuotta
Asuinrakennukset	35 vuotta	tasapoisto	30 vuotta	tasapoisto	30 - 50 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Kadut, tiet, torit ja puistot	17 vuotta	tasapoisto	15 vuotta	tasapoisto	15 - 20 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	17 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	10 - 30 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	17 vuotta	tasapoisto	15 vuotta	tasapoisto	15 - 30 vuotta
Vedenjakeluverkosto	25 vuotta	tasapoisto	30 vuotta	tasapoisto	30 - 40 vuotta
Viemäriverkko	25 vuotta	tasapoisto	30 vuotta	tasapoisto	30 - 40 vuotta
Kaukolämpöverkko			20 vuotta	tasapoisto	20 - 30 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	17 vuotta	tasapoisto	15 vuotta	tasapoisto	15 - 20 vuotta
Puhelinverkko, keskussema ja alakeskukset			10 vuotta	tasapoisto	10 - 12 vuotta
Maakaasuverkko			20 vuotta	tasapoisto	20 - 25 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot			15 vuotta	tasapoisto	15 - 20 vuotta
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	12 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	10 - 20 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	12 vuotta	tasapoisto	15 vuotta	tasapoisto	15 - 20 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	12 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	10 - 15 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	12 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	10 - 15 vuotta
Koneet ja kalusto					
Rautaiset alukset			15 vuotta	tasapoisto	15 - 20 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet			8 vuotta	tasapoisto	8 - 15 vuotta
Muut kuljetusvälineet	7 vuotta	tasapoisto	4 vuotta	tasapoisto	4 - 7 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	7 vuotta	tasapoisto	5 vuotta	tasapoisto	5 - 10 vuotta
Muut raskaat koneet	12 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	10 - 15 vuotta
Muut kevyet koneet	7 vuotta	tasapoisto	5 vuotta	tasapoisto	5 - 10 vuotta
Sairaala-, terveydenh., yms. laitt.	10 vuotta	tasapoisto	5 vuotta	tasapoisto	5 - 15 vuotta
Atk-laitteet	4 vuotta	tasapoisto	3 vuotta	tasapoisto	3 - 5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	4 vuotta	tasapoisto	3 vuotta	tasapoisto	3 - 5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet					
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto		käytön mukainen poisto		käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet			ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskener. hank.	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa

Hankintasuunnitelmaan kirjataan kalenterivuoden kaikki tiedossa olevat hankinnat, joiden arvioitu arvo ylittää kansallisen tai EU- kynnysarvon.

Suositeltavaa on kirjata myös tiedossa olevat hankinnat, joiden arvo on yli 10 000 euroa (pienhankinta). Näistä tehdään aina hankintapäätös. Näitä hankintoja voidaan yhdistää muiden vastaavien hankintojen kanssa.

HANKINTASUUNNITELMA 2021

Toimialue/palvelualue	Hankinnan kohde	Arvioitu arvo alv 0 %	Hankinnan vastuuhenkilö	Hankinnan aikataulu
		Kertahankinnan kaikki kustannukset tai sopimuksen kokonaisarvo	Hankinnan valmistelusta vastaavan nimi	Joko aika, jolloin pitää olla toimitettuna, tai sopimuskauden alku. Täsmennä alle.
Yhdyskuntatekniikka/kunnossa pito	taajamakone	170 000	Jari Huttunen	Toimitettuna syksyllä 2021
Yhdyskuntatekniikka/kunnossa pito	reunantäyttölaite	15 000	Jari Huttunen	Toimitettuna Keväällä 2021
Yhdyskuntatekniikka/kunnossa pito	piennarmurskain	35 000	Jari Huttunen	Toimitettuna Kesällä 2021
Yhteiset palvelut ja tilapalvelut	Keskusarkiston väistötilojen remontointi ja arkistohyllyjen hankinta	100 000	Tilapalvelut	Keväällä 2021
Yhteiset palvelut/hallintopalvelut	Keskusarkiston muutto	20 000	Tomi Kaarakainen	Keväällä 2021
Yhteiset palvelut/hallintopalvelut	Sähköinen arkisto	25 000	Tomi Kaarakainen	Vuoden 2021 aikana
Yhdyskuntatekniikka/kunnossa pito	Talvityöt alueilla 10-12	380 000	Jari Huttunen	Sopimuskauden alku 10/2021
Yhdyskuntatekniikka/kunnossa pito	Katuvalojen saneeraus 4/5	300 000	Jari Huttunen	Toimitettuna syksyllä 2021
Sivistys/vapaa-aika	BMX-rata	400 000	Risto Kanerva	Vuoden 2021 aikana
Sivistys/vapaa-aika	Jäänhoitokone	150 000	Risto Kanerva	Vuoden 2021 aikana
Sivistys/ruokapalvelut	Päiväkotien keittiöiden monitoimivaunut	220 000	Kirsi Hanski	Vuoden 2021 aikana
Sivistys/oppiminen	Koulujen irtaimisto	160 000	Markus Torvinen	Vuoden 2021 aikana
Sivistys/varhaiskasvatus	Päiväkotien irtaimisto	40 000	Hannamari Hallinen	Vuoden 2021 aikana
Sivistys/vapaa-aika	Nuorisotilojen irtaimisto	30 000	Petteri Kemppainen	Vuoden 2021 aikana
Sivistys ja tilapalvelut	Kellokosken kirjaston perusparannus	600 000	Tilapalvelut	Vuoden 2021 aikana
Tuusulan vesihuoltoliikelaitos	asiakastietorekisterin uusiminen	130 000	Jukka Sahlakari	Vuoden 2021 aikana
Kasvu ja ympäristö	Ostettavat työvaatteet, jalkineet, turvajalkineet ja henkilönsuojaimet, tekninen toimiala	196 000	Inkeri Kontiola	Sopimus päättyy 18.2.2021 (Sarastian yhteishankintasopimus)
Sivistys, ruokapalvelut	Suurkeittiöastiat, -välineet, -koneet ja -laitteet	EU	Kirsi Hanski	Q1, Sarastia Oy yhteishankintasopimus?
Sivistys, oppiminen	Koulukuljetukset	Eu	Markus Torvinen	Syksy 2021
Yhteiset palvelut, tietohallinto	Matkapuhelimet	EU?	Niko Kinnunen	Sopimus päättyy 05/2021 (KL yhteishankintasopimus)
Yhteiset palvelut, tietohallinto	Tietoturvaohjelmistot ja palvelut	470 000	Niko Kinnunen	Sopimus päättyy 9.10.2021 (KL yhteishankintasopimus)
Yhteiset palvelut, talous	Vakuutusmeklaripalvelut	20 000	Markku Vehmas	KL yhteishankintasopimus, Hansel kilpailuttaa
Yhteiset palvelut	Käännös- ja tulkkauspalvelut	kansallinen	Inkeri Kontiola	Sopimus päättyy 14.4.2021 (Sarastia Oy yhteishankintasopimus)
Tilapalvelut	Monio, lukio ja kulttuuritalon rakennuttaminen	8,9 Me	Mikko Simpanen	Urakoiden kilpailutus Q1
Tilapalvelut ja viheralueet	Leikkipaikkojen turvatarkastukset	60 000	Atso Vesa ja Riitta Kalliokoski	Puitesopimus
Sivistys, ruokapalvelut	Keittiöiden laitteita	181 000	Kirsi Hanski	kertahankintoja, vuoden aikana
Yhteiset palvelut	Päivittäistavarahankinnat myymälöistä	Eu	Inkeri Kontiola	Sarastia Oy kilpailuttaa yhteishankintana Q1
Yhteiset palvelut	Painatus- ja kopiointipalvelut	kansallinen	Inkeri Kontiola ja viestintä	Vuoden 2021 aikana

Toimialue/palvelualue	Hankinnan kohde	Arvioitu arvo alv 0 %	Hankinnan vastuuhenkilö	Hankinnan aikataulu
		Kertahankinnan kaikki kustannukset tai sopimuksen kokonaisarvo	Hankinnan valmistelusta vastaavan nimi	Joko aika, jolloin pitää olla toimitettuna, tai sopimuskauden alku. Täsmennä alle.
Tilapalvelut	Kiinteistöautomaatio	350 000	Vesa	Vuoden 2021 aikana/ Sarastia Oy?
Tilapalvelut	Ilmanvaihtokanavien ja järjestelmien puhdistukset	290 000	Mikko Simpanen ja Atso Vesa	Vuoden 2021 aikana/ Sarastia Oy?
Tilapalvelut	Lukitus, avain- ja korjauspalvelut	225 000	Mikko Simpanen ja Atso Vesa	Vuoden 2021 aikana/ Sarastia Oy?
Tilapalvelut	Hissien vuosihuollot ja korjaukset	176 000	Mikko Simpanen ja Atso Vesa	Vuoden 2021 aikana/ Sarastia Oy?
Tilapalvelut	Kylmälaitehuollot ja korjaukset	145 000	Mikko Simpanen ja Atso Vesa	Vuoden 2021 aikana/ Sarastia Oy?
Tilapalvelut	Paineimupalvelut, sadevesikaivot, jätetilojen pesut, rasvanerotuskaivot ja videokuvat	150 000	Mikko Simpanen ja Atso Vesa	Vuoden 2021 aikana/ Sarastia Oy?
Kasvu ja ympäristö, viheralueet	Viherurakka, alue D ja E	Eu	Riitta Kalliokoski	Syksy. Sopimus päättyy 31.3.2022
Kasvu ja ympäristö,	Kesäkukat	Pienhankinta	Riitta Kalliokoski	Kevät
Kasvu ja ympäristö, viheralueet	Puut, pensaat, perennat	kansallinen (Eu jos yhteishankinat)	Riitta Kalliokoski	Puitesopimus, yhteishankinta Keravan ja Sipoon kanssa?
Kasvu ja ympäristö, viheralueet	Hyökkälän leikkipuiston saneeraaminen	kansallinen	Riitta Kalliokoski	Vuoden 2021 aikana
Kasvu ja ympäristö, viheralueet	Murupuiston ja Kaffepaussin rakentaminen	kansallinen	Riitta Kalliokoski	Vuoden 2021 aikana
Kasvu ja ympäristö, viheralueet	Puustellinmetsänpuiston viherurakka	kansallinen	Riitta Kalliokoski	Vuoden 2021 aikana

AGENDA 2030

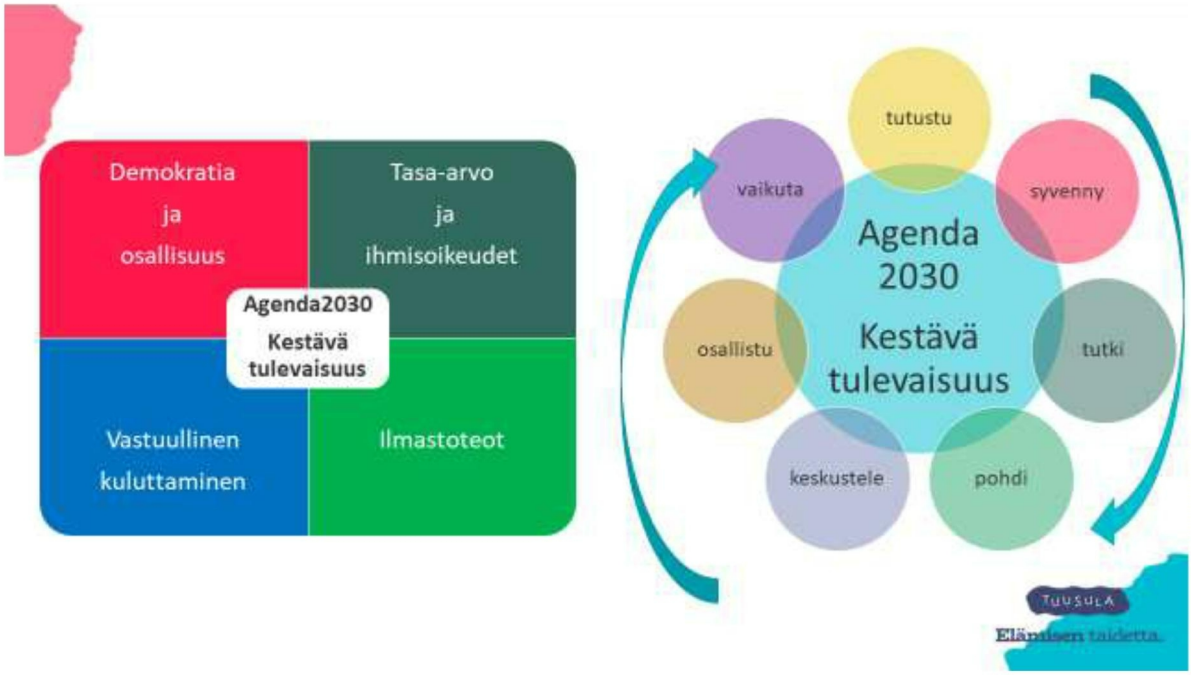
1. Agenda 2030-tavoitteet

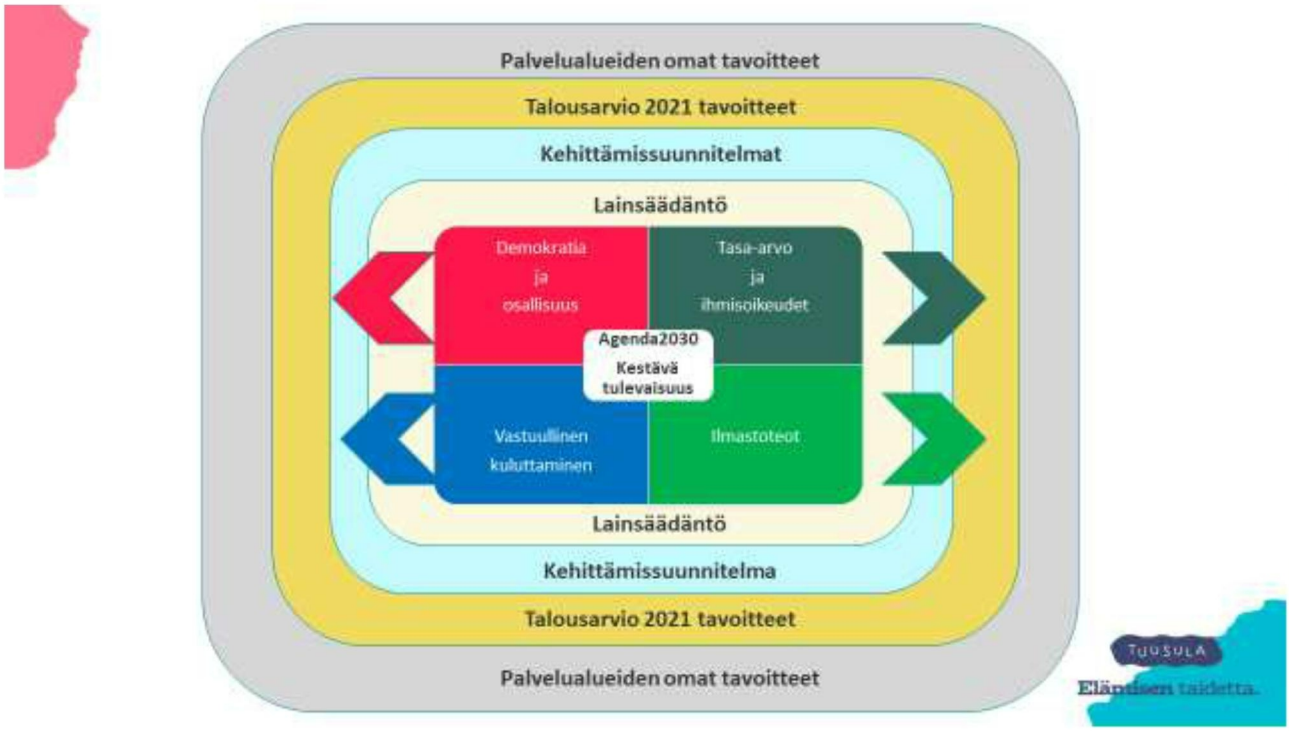

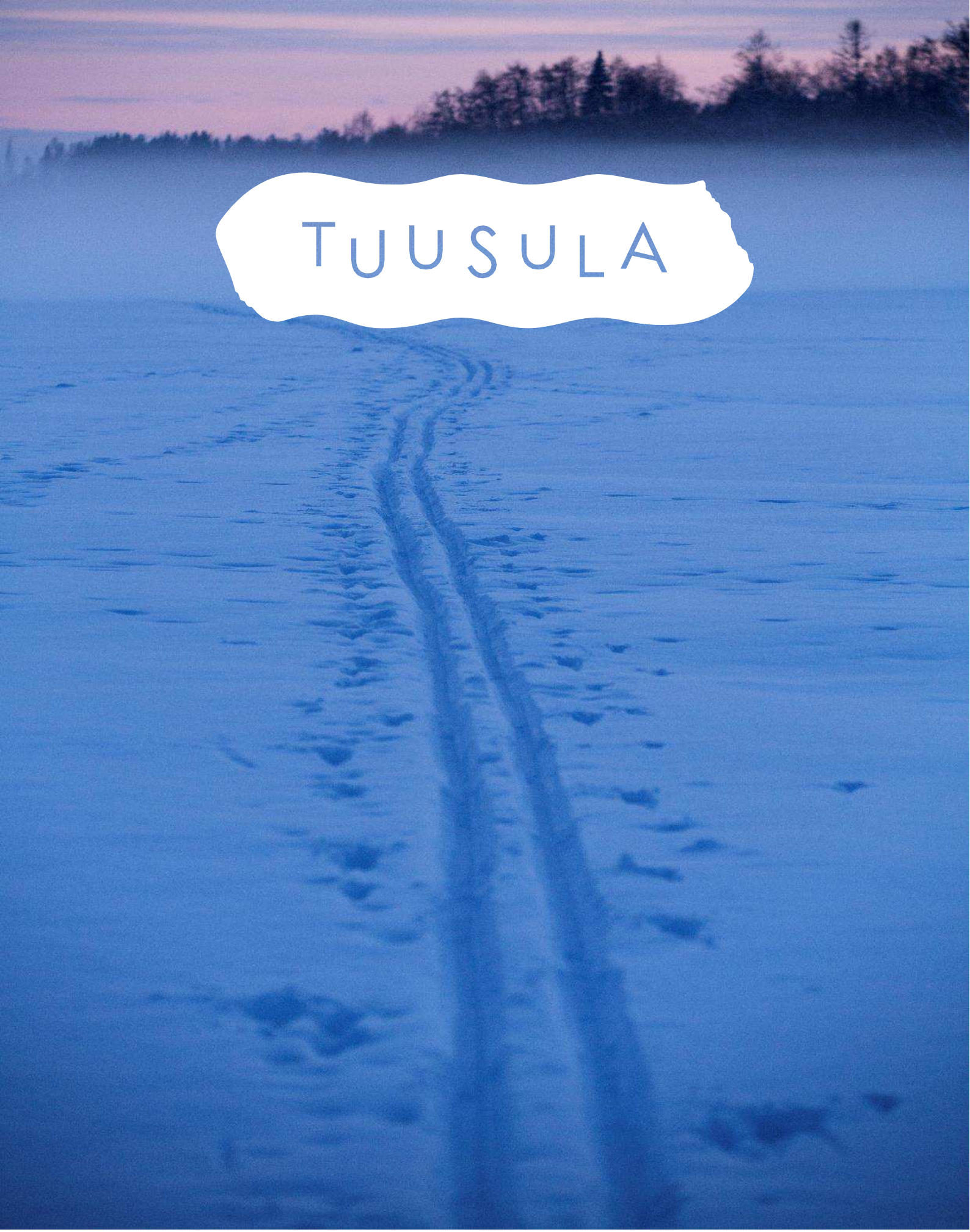
2. Prosessikuvaus, miten viedään Sivistyksessä tavoitteita eteenpäin

3. Agenda 2030 -tavoitteiden kokonaisuuden konkretisointi

www.tuusula.fi